การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

วิทยานิพนธ์

ของ

อิชยา กองไชย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

พฤศจิกายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

วิทยานิพนธ์

ของ

อิชยา กองไชย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

พฤศจิกายน 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DEVELOPMENT OF TRAINING CURRICULUM TO ENHANCE ENGLISH LISTENING AND SPEAKING ABILITY FOR CULTURAL TOURISM FOR GUIDE SCOUTS BASED ON CONTEXT-BASED LEARNING, COLLABORATIVE LEARNING AND SCAFFOLDING

BY

ITCHAYA KONGCHAI

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for

The Doctor of Philosophy Degree in Research of Curriculum and Instruction

at Sakon Nakhon Rajabhat University

November 2021

All Rights by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ อิชยา กองไชย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ธงพานิช) และผู้ทรงคุณวุฒิ

..... กรรมการสอบและ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(ดร.อุษา ปราบหงษ์) แต่งตั้งเพิ่มเติม

..... กรรมการสอบและ
(ดร.พจมาน ชำนาญกิจ) กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... กรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนานันต์ กุลไพบุตร) แต่งตั้งเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 19 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยครั้งนี้เกิดขึ้นและสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความรู้อันเป็นส่วนสำคัญยิ่งของวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมสอบวิทยานิพนธ์ และขอบคุณผู้ตรวจเครื่องมือวิจัยที่ได้อุทิศเวลาอย่างมากให้กับผู้วิจัยในการให้คำปรึกษา คำแนะนำด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ทุกท่านที่กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้และประสบการณ์อันมีค่ายิ่งแก่ศิษย์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร ดร.พัชรพงษ์ ทัดศรี และคุณครูนาราทิพย์ พันธ์ไชย ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จ

ขอขอบพระคุณนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน รุ่นที่ 5 ที่คอยให้คำแนะนำ และให้กำลังใจ และเจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิจัยหลักสูตรและการสอนที่กรุณาอำนวยความสะดวก ประสานงาน และบริการในการทำวิทยานิพนธ์จนประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่ออนุรักษ์ กองไชย และคุณแม่วัชราภรณ์ กองไชย ที่กรุณาดูแล อบรมสั่งสอน และให้กำลังใจมาโดยตลอด

ผู้วิจัยรู้สึกภาคภูมิใจยิ่ง และหวังว่าผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา คุณค่าและประโยชน์ทั้งหลายอันเกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ผู้ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่เบื้องต้นจวบจนปัจจุบัน

อิชยา กองไชย

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

ผู้วิจัย อิชยา กองไชย

กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์
ดร.พจมาน ชำนาญกิจ

ปริญญา ปร.ด. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)

สถาบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ และ 2) ศึกษาผลของการใช้หลักสูตรฝึกอบรม วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน จำนวน 118 คน โดยใช้วิธีเลือกสุ่มแบบเจาะจง ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม และขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 30 คน ระดับชั้นละ 10 คน โดยการสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรฝึกอบรม แบบวัดความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ แบบวัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบ t-test แบบ Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.59, S.D. = .51) ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้ ที่มาและความสำคัญ แนวคิด

พื้นฐาน หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียน สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น พบว่า

2.1 ความสามารถการฟังและพูดภาษาอังกฤษของลูกเสือมัคคุเทศก์ที่อบรมด้วยหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น หลังอบรมสูงกว่ากว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ หลังอบรมสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้เท่ากับ 81.28

2.2 ความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยหลักสูตรฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = .82)

2.3 ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.09, S.D. = .55)

คำสำคัญ: ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน การเสริมต่อการเรียนรู้

TITLE	Development of Training Curriculum to Enhance English Listening and Speaking Ability for Cultural Tourism for Guide Scouts Based on Context-Based Learning, Collaborative Learning and Scaffolding
AUTHOR	Itchaya Kongchai
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Vijittra Vongananusith Dr. Potchaman Chamnankit
DEGREE	Ph.D. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2021

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop a training curriculum to enhance English listening and speaking ability for cultural tourism for guide scouts based on context-based learning, collaborative learning, and scaffolding, and 2) to examine the effects after the implementation of the developed training curriculum. The research methodology comprised three stages: Stage I- Fundamental Information Investigation. The samples in this stage, obtained through purposive sampling, consisted of 118 participants; Stage II- Training Curriculum Development; and Stage III-Training Curriculum Implementation. The volunteer samples consisted of 30 students from Prathomsuksa 4 to 6 levels with ten selected students from each level. The research tools included the developed training curriculum, an English listening and speaking ability test, a cultural awareness assessment, and a set of questionnaires assessing students' satisfaction toward the developed training curriculum. Statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and t-test for Dependent Samples.

The findings were as follows:

1. The developed training curriculum was appropriate at the highest level ($\overline{X}$ = 4.59, S.D. = .51), consisting of eight components: Rationale and

significance, basic concepts, principles, objectives, content structure, guidelines for learning activity management, media and learning resources, and measurement and evaluation.

2. The effects after the training curriculum implementation revealed that

2.1 The English listening and speaking ability of the guide scouts after the intervention was higher than that of before the intervention at the .01 of level significance. When compared to the defined criterion of 80 percent, the guide scouts' English listening and speaking ability was higher than the defined criterion at 81.28 percent.

2.2 The guide scouts' cultural awareness after the intervention was at a high level ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = .82).

2.3 The guide scouts' satisfaction toward the developed training curriculum was at a high level ($\overline{X}$ = 4.09, S.D. = .55).

Keywords: English Speaking and Listening Ability, Cultural Tourism, Context-Based Learning, Collaborative Learning, Scaffolding

สารบัญ

บทที่ **หน้า**

1 บทนำ 1

ภูมิหลัง 1

คำถามของการวิจัย 9

ความมุ่งหมายของการวิจัย 9

สมมติฐานของการวิจัย 10

ความสำคัญของการวิจัย 10

ขอบเขตของการวิจัย 10

กรอบแนวคิดของการวิจัย 13

นิยามศัพท์เฉพาะ 19

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 23

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 23

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร 25

โครงสร้างรายวิชาลูกเสือ 33

วัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 31

แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 32

กิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม 34

การจัดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 35

การพัฒนานวัตกรรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 45

แนวคิดการเรียนการสอนฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 38

รูปแบบการสอนฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 42

การวัดและประเมินผลการฟังและพูดภาษาอังกฤษ 51

การพัฒนาหลักสูตร 56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

หลักสูตรฝึกอบรม 72
แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้โดยการใช้บริบทเป็นฐาน 84
แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน 88
แนวคิดทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้ 91
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ..... 96
ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม 99
บริบทของนครพนม 104
บริบททั่วไปของจังหวัดนครพนม 104
บริบททั่วไปของท่าอุเทน –โนนตาล 105
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 108

3 วิธีดำเนินการวิจัย 123
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 123
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 128
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรอบรม 138

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 141
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ 141
ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ 151

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 161
ความมุ่งหมายของการวิจัย 161
สมมุติฐานของงานวิจัย 162
วิธีดำเนินการวิจัย 162
สรุปผลการวิจัย 166
อภิปรายผล 168
ข้อเสนอแนะ 181

บรรณานุกรม 183

ภาคผนวก 195
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ตัวอย่างหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ 197
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือ 213
ภาคผนวก ค หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร 259
ภาคผนวก ง ประมวลภาพการจัดกิจกรรม 375

ประวัติย่อของผู้วิจัย 381

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ผลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน 152
2 ผลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนกับเกณฑ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง 152
3 ผลเปรียบเทียบคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรม ระหว่างก่อนอบรมและหลังอบรม 153
4 ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังเรียนด้วยหลักสูตรฝึกอบรม 154
5 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ 156
6 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 224
7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และการแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ 244
8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญประเมินความความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ 248

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

9 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่วัด (IOC) ของแบบวัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม 250

10 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ 251

11 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่วัด (IOC) ของแบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหลักสูตรฝึกอบรม 257

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดของการวิจัย 18

2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 137

3 การฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติการสนทนากิจกรรม 377

4 กิจกรรมฝึกอบรม ฝึกทำแบบฝึกหัดทางออนไลน์ 378

5 วิทยากรและครูผู้ช่วยดำเนินการฝึกอบรม 379

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของผู้คนมากขึ้น การคมนาคมขนส่งมีความรวดเร็ว ทำให้เกิดการเชื่อมต่อและมีการเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น โลกที่มีความกว้างใหญ่กลับเล็กลง ดินแดนแต่ละประเทศที่อยู่ห่างไกลกันสามารถติดต่อกันได้ภายในเสี้ยววินาที ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของผู้คน เพื่อส่งผลให้นโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม ทั้งการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงแต่ละประเทศ เพราะเป็นสิ่งที่ใช้ในการติดต่อ สื่อสารซึ่งกันและกัน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาทุกด้านที่สูงขึ้น ได้แก่ เศรษฐกิจฐานการผลิตและบริการที่มีความเข็มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคอาเซียนมีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศดังกล่าว จะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัว นอกจากนี้ หลักการของแผนพัฒนาฯ ดังกล่าว ยังมุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต เพื่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และ

ศักยภาพของพื้นที่เชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 13 (2565–2569) ซึ่งสาระและหลักการดังกล่าวเบื้องต้นส่งผลให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาคนเป็นสำคัญและระบุในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนานักเรียนทุกระดับสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ มีนิสัยรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทย ที่มีความสามารถสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 1) ดังนั้นสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้ให้ความสำคัญและดำเนินการบูรณาการการพัฒนาหลักสูตรรวมทั้งการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองและบูรณาการจุดมุ่งเน้นในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร ทั้งเยาวชนให้มีความสามารถเพื่อเข้าสู่การแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร (จุฑามาส เพ็งโคนา, 2560, หน้า 38–51) และงานวิจัย เรื่อง ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้ให้บริการสนับสนุนการท่องเที่ยว จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เข้าสอดคล้องกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อพัฒนาแหล่งการท่องเที่ยวในจังหวัด (นรินทร์ เจตธำรง และคณะ, 2557, หน้า 42–48) และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี โดยมีจุดประสงค์เพื่อฝึกอบรมเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 เพื่อเตรียมความเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในด้านการท่องเที่ยว (มธุรดา เอี่ยมสุภา, 2558, หน้า 77–80) รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษมัคคุเทศก์น้อยตามรอยเส้นทางท่องเที่ยว อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมัคคุเทศก์น้อยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (พระมหาสุริยัน อุตตาโร, 2561, บทคัดย่อ)

ความร่วมมือของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการในโครงการลูกเสือมัคคุเทศก์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างศักยภาพของลูกเสือในการเรียนรู้ มีทักษะการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีองค์ความรู้ ความเข้าใจเห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นตนเองให้กับนักท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาในทุกระดับหลายแห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ของประเทศไทย ได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรวิจัยทางด้านการท่องเที่ยวหรือหลักสูตรลูกเสือจิตอาสามัคคุเทศก์ เพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ โดยมีนโยบายหลัก 4 ประการคือ 1) Safe–อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินและการเดินทาง 2) Clean–การท่องเที่ยวที่ไม่เกิดมลภาวะ รักษาความสะอาดสถานที่และสุขลักษณะของสถานที่ 3) Fair Business–กิน พักราคาคุณภาพเท่าเทียมกันและ 4) Sustainability–การไม่ทำลายวัตถุโบราณและธรรมชาติ (มติชน, 2562)

อย่างไรก็ตามการพัฒนาสถานศึกษาหลายแห่งที่อยู่ในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย ถึงแม้จะมีความโดดเด่นแต่ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะการพัฒนาในการใช้ภาษาอังกฤษความสามารถในด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับบริบทของพื้นที่ที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้คนและแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน (สุรพล วรภู, 2560, หน้า 56–60; วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์, 2561, หน้า, 217–225; มติชน, 2562)

จากเหตุผลดังกล่าวการฟังและการพูดภาษาอังกฤษถือว่าเป็นความสามารถการสื่อสารที่จะนำพาจังหวัดนครพนมเข้าสู่จังหวัดแห่งการท่องเที่ยวในอนาคต และเตรียมความพร้อมเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและกำลังจะเป็นจังหวัดชายแดนที่มีความสำคัญของภาคอีสานอีกจังหวัดหนึ่งเห็นได้จากการสรุปความก้าวหน้าเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ได้กล่าวถึงบทบาทที่เหมาะสมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ว่าลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต้องดำเนินการ บทบาทที่เหมาะสม (Positioning) จังหวัดนครพนมในการเป็นเขตเศรษฐกิจจังหวัดพิเศษ ได้แก่ ศูนย์กลางขนส่งและโลจิสติกส์ เมืองผลิตอาหารปลอดภัยและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร และเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (สำนักงานจังหวัดนครพนม, 2561) จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนในท้องถิ่นจะต้องเรียนรู้เพื่อเตรียมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่จะพัฒนาจังหวัดนครพนมให้บรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้จากงานวิจัยหลายชิ้นพบว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญก้าวหน้า (พระชยานันทมุนี และคณะ, 2562 หน้า 315–361)

งานวิจัยหลายชิ้นได้นำเสนอความสำคัญทางวัฒนธรรมจะทำให้ผู้เรียนมีความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่นตนเอง เช่น การท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น

การท่องเที่ยวที่เน้นภูมิปัญญา (พระวิชชญะ น้ำใจดี, 2561, หน้า 285–294; กาญจนา แสงลิ้มสุวรรณ และศรันยา แสงลิ้มสุวรรณ, 2560, หน้า 139–146)

อีกทั้งบริบทของประเทศไทยปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของเยาวชนยังคงเป็นปัญหาสำคัญ เช่น จากผลของ ONET ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 และ เขต 2 พบว่า นักเรียนจำนวนมากยังขาดความสามารถที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภาษาอังกฤษที่ถูกต้องและมีผลคะแนนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนยังไม่กล้าที่จะพูด (ฮาสีดะ ดีนามอ, พูนสุข อุดม, ศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล, 2558, หน้า 69–81; ศศิปภา ทิพย์ประภา, 2561, หน้า 55–56) และจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา ยังคงมีอุปสรรคและปัญหาหลายอย่างทั้งจากครูผู้สอนและนักเรียน เช่น นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความมั่นใจคิดว่าภาษาอังกฤษยากเกินไป (วาสนา สิงห์ลาทอง และสิทธิพล อาจไกรสิทธ์, 2555, หน้า 58)

สำหรับการใช้ภาษาอังกฤษที่ประสบผลสำเร็จนั้น นักการศึกษาและนักวิชาการรวมทั้งนักวิจัย พบว่ามีเทคนิควิธีที่หลากหลาย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบท การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมการได้ปฏิบัติจริง รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ นอกจากนี้เทคนิคการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็เป็นวิธีการที่สำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิควิธีการฝึกอบรม โดยการฝึกอบรมนั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพได้ และสามารถกระทำได้ในระยะเวลาอันสั้น และการใช้ภาษาอังกฤษนั้นการฝึกอบรมก็สามารถพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนได้ และในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก จะเห็นได้จากการประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การส่งออกและการขนส่งติดต่อกับต่างประเทศ อาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษดีจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบในด้านการประกอบอาชีพมากกว่าผู้ที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษจะเปิดกว้างอย่างชัดเจน (ศตพล ใจสบาย, 2561, หน้า 161–173; ทัศนีย์ ธราพร, 2556, หน้า 269–276)

ผู้วิจัยยังใช้แนวคิดการเรียนรู้ในการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการฟังและพูดภาษาอังกฤษที่ประสบผลสำเร็จทั้งในบริบทในประเทศไทยและต่างประเทศ นั่นคือการใช้บริบทเป็นฐาน (Context Based Learning) การเรียนรู้ร่วมกัน Collaborative Learning และการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) สามารถใช้เป็นหลักการในการพัฒนาผู้เรียนในการใช้

ภาษาอังกฤษได้ ซึ่งสอดคล้องกับบพิธ กิจมี (2551, หน้า 11) ที่สรุปแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานเป็นการเรียนการสอนที่เน้นภาพรวมของสิ่งแวดล้อมได้รับการเรียนรู้ โดยใช้บริบทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะถูกปลูกฝังการเรียนรู้โดยการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และมีครูเป็นผู้กระตุ้นชี้แนะ นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานจะเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้ และจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

Akers (1999, p. 7) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ตามบริบทเป็นฐานว่ามีหลายด้านและครอบคลุม บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีการเชื่อมต่อและเข้าใจบทเรียน แล้วนำไปใช้กับชีวิตของตนเอง ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้เรียนรู้คุณค่าของการทำงานเป็นกลุ่ม และได้พึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนั้นการเรียนการสอนยังให้ความสำคัญกับผู้เรียนโดยรูปแบบการเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของผู้เรียน และนำมาใช้ในการวางแผนในกระบวนการเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับ Fraser & Zandvliet (2016, p. 7); Gillert (2006) ระบุว่า การเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานจะเน้นในการอภิปรายและร่วมมือกันในการเรียนในสถานการณ์ของการเรียนโดยใช้บริบทเป็นฐานจะร่วมไปถึงการที่นักเรียน เรียนรู้จากชุมชนซึ่งเป็นการเรียนในสภาพจริง สอดคล้องกับ King (2012, p. 72) ที่ให้ความหมายของการใช้บริบทเป็นฐาน เป็นแนวคิดที่เน้นความสัมพันธ์ของผู้เรียนกับชีวิตจริงตามความสนใจและแรงจูงใจในขณะที่เรียนรู้ และสร้างความเข้าใจกับบริบทนั้น ๆ ได้มากกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมหรือเป็นแนวคิดที่มีบริบทส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความรู้และความเข้าใจ ในเนื้อหาที่จะนำไปใช้กับโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งกรอบแนวคิดการสอนดังกล่าวจะมีหลัก “need-to know” ซึ่งผู้เรียนจะเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย

สำหรับการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวิธีการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า เป็นการเรียนที่ทุกคนรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและ

ความสำเร็จของแต่ละคน หมายถึงความสำเร็จของกลุ่ม (ทิศนา แขมมณี, 2548, หน้า 98-106)

นักการศึกษาชาวต่างประเทศหลายคน เช่น Le, Janssen & Theo (2018 p. 106) พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น กิจกรรม Student Team Achievement Divisions, Group Investigation, Jigsaw, Think-Pair-Share, Role Play, and Question and Answer สามารถใช้ในการพัฒนาทักษะของการเรียนรู้ร่วมกันได้

Johnson Johnson (1999); Barkley, Cross & Major (2005) ได้เสนอหลักการกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ที่เน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ การอภิปราย การตั้งคำถาม ทำงานกลุ่มเพื่อแก้ปัญหา รวมทั้งการสอนซึ่งกันและกัน ต่อการเรียนในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การที่ออกแบบความคิดและทฤษฎีและการทำงานร่วมกัน ทฤษฎีการเรียนรู้ร่วมกันคือ การร่วมมือกันที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและความสำเร็จ และการมีปฏิสัมพันธ์ก็เป็นองค์ประกอบสูงสุดของการเรียนรู้ร่วมกัน

สำหรับ การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) นั้น Wood Bruner, & Ross (1976, p. 90) กล่าวถึงว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียน หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือ บรรลุเป้าหมาย ซึ่งอยู่เกินกว่าความพยายามของนักเรียนที่จะสามารถทำได้ด้วยตนเอง แต่จะสามารถทำได้เมื่อได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนใส่ใจและทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานนั้นให้สำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานเหล่านั้นจะต้องอยู่ในช่วงบริเวณ หรือ ขอบเขตที่นักเรียนหรือเด็กนั้นสามารถทำได้ ในบริบทของไทยนั้น นักวิชาการและนักการศึกษาไทย สรุปแนวคิดและหลักการของการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) ดังนี้

สุธาวัลย์ จันทร์เรือง, จิระพร ชะโน, ชัยวุฒิ สินธุวงศานนท์ (2559, หน้า 1124) ได้สร้างการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีของไวก๊อตสกี้ Vygotsky มีแนวคิดเกี่ยวกับการมีปฏิสัมพันธ์ทาง สังคมต่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยมีความเชื่อว่าพฤติกรรมทางสังคมนำไปสู่พัฒนาการ การใช้ภาษา และเป็นการเพิ่มพัฒนาการทางความคิดได้ด้วย กล่าวคือ ในการจัดการเรียนรู้สิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงคือ ระดับพัฒนาการ 2 ระดับ อันได้แก่ ระดับพัฒนาการที่เป็นจริง (Actual Development Level) และระดับพัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้ (Potential Development Level) ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการที่เป็นจริงและระดับ พัฒนาการที่สามารถจะเป็นไปได้นั้น เรียกว่าพื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (Zone of Proximal Development) การสนับสนุนให้ พัฒนาการ

ทางความรู้ความเข้าใจเกิดการเจริญงอกงาม โดยจำเป็นต้องมีผู้ที่เชี่ยวชาญกว่าให้ความช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น การเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) โดยมีกระบวนการเสริมต่อความรู้ 4 ขั้น ดังนี้ 1) เสริมต่อความรู้ด้วยการได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นที่มี ความรู้มากกว่า 2) เสริมต่อความรู้ด้วยความช่วยเหลือของตนเอง 3) การทำให้เกิดความคล่องแคล่ว ความเป็นอัตโนมัติผ่านการฝึกฝน และขั้นที่ 4) การสูญเสียความคล่องแคล่ว ความเป็นอัตโนมัติเป็นการย้อนกลับสู่สามขั้นตอนแรก

ซึ่งแนวคิดดังกล่าวข้างต้นจะปรากฏในหลักสูตรการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยออกแบบจะเป็นช่องทางในการเอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้บริบทท้องถิ่น โดยเฉพาะการท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาเยาวชนให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยเฉพาะความสามารถทางด้านการฟังและการพูดย่อมเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดและแสดงให้เห็นว่า ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและบริการในจังหวัดนครพนมมีแนวโน้มที่จะเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น ธุรกิจโรงแรม และธุรกิจนำเที่ยว จังหวัดนครพนมถือได้ว่าเป็นเขตพื้นที่เศรษฐกิจที่มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและสุขภาพและข้อมูลจากส่วนประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจ กองข้อมูลธุรกิจจังหวัดนครพนมได้จัดอันดับธุรกิจที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในปี 2561 ซึ่งธุรกิจการบริการมีการเติบโตขึ้นเป็นอันดับหนึ่งสัดส่วนอยู่ที่ 54.24 จากธุรกิจด้านการเกษตร การผลิต ขายส่งและปลีกในจังหวัดนครพนม นอกจากนี้ธุรกิจที่จัดตั้งสูงสุดปี 2561 ใน 3 ระดับแรกจะเห็นว่าธุรกิจด้านการโรงแรม รีสอร์ท และห้องชุด มีการเติบโตขึ้นอยู่ในลำดับที่ 2 รองจากธุรกิจก่อสร้างอาคารทั่วไป (สำนักงานแผนพัฒนาจังหวัดนครพนม, 2561, หน้า 59-60) เนื่องจากจังหวัดนครพนมเริ่มมีนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวและธุรกิจด้านการท่องเที่ยวและบริการที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่ต้องใช้ในการติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะความสามารถทางด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ การฟังและการพูดที่ดีถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งโดยเฉพาะการฟังและการพูดในภาษาที่ไม่ได้เป็นเจ้าของภาษา โดยเฉพาะในขณะที่สนทนากับชาวต่างชาติ หากมีการสื่อสารที่ดีแล้วย่อมจะทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีมากขึ้นด้วย และการสื่อสารที่ดียังสามารถที่จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดให้มีความก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว โดยมีกระบวนการคิดการฝึกอบรมดังนี้ ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด ขั้นที่ 2 วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน ขั้นที่ 3 เรียนรู้ร่วมกัน ขั้นที่ 4 เรียนรู้โดยการปฏิบัติ ขั้นที่ 5 นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ควบคู่การประเมิน

ดังนั้นการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเยาวชนในจังหวัดนครพนมในด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะทางด้านวัฒนธรรม ยังถือว่ามีน้อยและเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก เพราะหากมีกระบวนการที่พัฒนาความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษที่ดีแล้ว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม สามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองได้และยังเป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมให้ชาวต่างชาติได้รู้จัก อีกทั้งเยาวชนในจังหวัดนครพนมยังขาดความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟังและการพูดที่จะช่วยประชาสัมพันธ์และต้อนรับคนทั่วโลกที่จะเข้ามาเยือนจังหวัดนครพนม โดยเฉพาะในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น การแนะนำวัดวาอาราม การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ หรือโรงแรมที่พัก เช่น การสนทนาถาม–ตอบ เส้นทาง การนำเสนอประวัติศาสตร์สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นต้นนอกจากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้น การคำนึงถึงความปลอดภัย (Safe) ความสะอาด (Clean) การดำเนินธุรกิจที่ไม่เอารัดเอาเปรียบ (Fair Business) และการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Sustainability) ยังเป็นเนื้อหาที่เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อปลุกสำนึกของการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน ของเยาวชนไทยต่อไป ซึ่งเยาวชนที่จะได้มีส่วนร่วมในงานวิจัย ในครั้งนี้คือเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10–12 ปี เป็นนักเรียนระดับชั้นปีที่ 4–6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร ซึ่งลงเรียนรายวิชาลูกเสือ ซึ่งเป็นรายวิชามีการจัดกิจกรรมใช้ชีวิตกลางแจ้งและการผจญภัยเน้นระบบการเป็นผู้นำและการบำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งเป็นทักษะการเรียนในการใช้ชีวิตเป็นระบบหมู่อย่างต่อเนื่อง

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนในที่จะฝึกอบรมความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 4–6 ในจังหวัดนครพนมในด้านการท่องเที่ยวที่เข้ากับบริบทของจังหวัดนครพนม ซึ่งจะเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาความสามารถการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษของเยาวชนในจังหวัดนครพนม และใช้ในการเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของจังหวัดนครพนม และยังช่วยพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนมและเตรียมความพร้อมเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ไว้ดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร

2. ลูกเสือมัคคุเทศก์ที่เรียนตามหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมหรือไม่

3. ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น อยู่ในระดับใด

4. ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ ก่อนอบรมและหลังอบรม

2.2 เปรียบเทียบความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ก่อนอบรมและหลังอบรม

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถต่อการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

สมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ความสามารถการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม

2. ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ หลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม

3. ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับมาก

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดนครพนม สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่มีประสิทธิภาพที่พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2. ผลวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อจังหวัดนครพนม ในด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดและพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถในด้านความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งจะช่วยทั้งด้านการศึกษาสังคมและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเท่าเทียมกับจังหวัดอื่น ๆ ซึ่งทำให้เห็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดนครพนม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.1.1 ประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวนทั้งสิ้น 585 คน ได้แก่

1.1.1.1 ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ จำนวน 7 คน

1.1.1.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา จำนวน 8 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 8 แห่ง

1.1.1.3 ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จำนวน 8 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 8 แห่ง

1.1.1.4 การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม จำนวน 1 คน

1.1.1.5 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ที่เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ–เนตรนารี โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร จำนวน 96 คน

1.1.1.6 ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน
- อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สอนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 5 คน
- อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คน

1.1.1.7 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเครือข่ายอุเทน–โนนตาล จำนวน 8 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 450 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purpose Sampling) รวมทั้งสิ้น 129 คน ได้แก่

1.2.1 ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอท่าอุเทน จำนวน 1 คน

1.2.2 ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา จำนวน 8 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 8 โรงเรียน

1.2.3 ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จำนวน 8 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 8 โรงเรียน

1.2.4 การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม จำนวน 1 คน

1.2.5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ที่เป็นลูกเสือ–เนตรนารี โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร จำนวน 96 คน

1.2.6 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

- คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3 คน
- อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สอนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 1 คน
- อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 1 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 30 คน โดยการสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมที่เรียนวิชาลูกเสือ–เนตรนารี โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน ระดับชั้นละ 10 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2.2.2 ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

2.2.3 ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่พัฒนาขึ้น

3. เนื้อหา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบท

เป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยใช้บริบทในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน และการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาที่ได้จากนโยบายของกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อปลุกสำนึกของการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน รวมทั้งจากการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. Couse Orientation
2. Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen
3. Greeting and Introduction to Amphoe Tha Uthen
4. Safe–Volunteer Watch–Giving Direction
5. Fair Business–Local Fair Price and Quality Accommodation
6. Safe trip Home–Leave Taking
7. Clean and Sustainbility–Green Logistic

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ในครั้งนี้ คือ ทดลองใช้เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ การทดสอบวัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม และการประเมินความพึงพอใจ)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น เพื่อนำมาสู่กรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

1. นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม Nadler (1990, p. 16 อ้างถึงใน ไพศาล ไกรสิทธิ์, 2541, หน้า 260) ได้ใช้คำว่า “การฝึกอบรม” เป็นคนแรกในปี พ.ศ. 2512 ในความหมายที่ว่า “การเรียนรู้ที่ได้จัดขึ้น ในระยะเวลาที่กำหนดให้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโต

โดยทั่วไปของแต่ละบุคคลการฝึกอบรมในที่นี้จึงหมายรวมถึงกิจกรรมการจัด ขึ้นเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ หรือสัมพันธ์กับงานที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับงานอาชีพในปัจจุบันการฝึกอบรมมีบทบาทอย่างยิ่ง โดยเฉพาะช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานดังนี้ 1) ความรู้ (Cognitive) 2) ความสามารถ (Psychomotor) และ 3) เจตคติ (Affective)

นอกจากนี้ การพัฒนาคนในช่วงเวลาสั้น ๆ ให้เกิดความรู้ ความสามารถอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะต้องใช้ในการทำงานหรือการเรียนรวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามความต้องการของสังคม และชวลิต ชูกำแพง (2551, หน้า 28–29) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรฝึกอบรมว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาระดับใด หรือประเภทใด จะขาดหลักสูตรไม่ได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวของกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้น ๆ หรืออาจกล่าวอีกนัยว่า รวมทั้งเป็นหลักสูตรเป็นเครื่องชี้นำทางการจัดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนซึ่งครูจะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการจัดการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายหรือมีมาตรฐานเดียวกัน

2. นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความตระหนักคุณค่าในวัฒนธรรมจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากนักวิชาการหลายท่านดังนี้ ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล ความตระหนักต่างจากความรู้สึกตรงที่ความรู้ไม่ต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งความตระหนักจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้า นอกจากนี้ ทนงศักดิ์ ประสบกิติคุณ (2535, หน้า 22– 23) ได้ระบุว่า ความตระหนักของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับความรับรู้ของแต่ละบุคคล ดังนั้นปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักด้วย นอกจากนี้ความตระหนักทางวัฒนธรรมเป็นองค์ประกอบของสมรรถนะเชิงวัฒนธรรมของ (Chang, 2007) นั้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ 1) การเผชิญวัฒนธรรม (Cultural encounter) 2) ความตระหนักเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Cultural awareness) 3) ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม (Cultural knowledge/ understanding) และ 4) ทักษะและความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม (Cultural desire) ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักคือ 1) ประสบการณ์ที่มีต่อการรับรู้ 2) ความเคยชินต่อสภาพแวดล้อม 3) ความสนใจและให้คุณค่า 4) ลักษณะและรูปแบบของสิ่งเร้า และ 5) ระยะเวลาและความถี่ในการรับรู้

3. ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา การเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานจากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้ การเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานของ Julia B. Akers (1999, p. 7) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เป็นการเรียนรู้ตามบริบทที่มีหลายด้านและครอบคลุม บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีการเชื่อมต่อและเข้าใจบทเรียน แล้วนำไปใช้กับชีวิตของตนเอง ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้เรียนรู้คุณค่าของการทำงานเป็นกลุ่ม และได้พึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนั้นการเรียนการสอนยังให้ความสำคัญกับผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของผู้เรียน วางแผนในกระบวนการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นมีความสนใจมากขึ้น นอกจากนี้ บพิธ กิจมี (2551, หน้า 11) สรุปแนวคิดของการใช้บริบทเป็นฐานเป็นการเรียนการสอนที่เน้นภาพรวมของสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ โดยใช้บริบทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะถูกปลูกฝังการเรียนรู้โดยการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม และมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นชี้แนะ นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานจะเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้ และจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด สรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การกำหนด สถานการณ์นอกห้องเรียนในท้องถิ่น และชุมชนที่เป็นบริบทพื้นฐานที่ผู้เรียนสามารถพบเห็นได้ทั่วไป โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการลงมือกระทำการร่วมมือทากิจกรรมกลุ่มจากสภาพจริง การนำเสนอปัญหาการคิด ไตร่ตรอง การอธิบายความรู้ที่ค้นคว้า นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเอา สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษา มาเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้โดยใช้อาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีผู้สอนเป็นผู้กำกับดูแลและอำนวยจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน

4. นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอแนวคิดของการเรียนรู้ร่วมกัน ไว้ดังนี้ ทิศนา แขมมณี (2558, หน้า 98–106) เรียกชื่อวิธีเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นการเรียนแบบร่วมแรง ร่วมใจและอธิบายว่า เป็นวิธีการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า เป็นการเรียนที่ทุกคนรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและความสำเร็จ ของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่มสอดคล้องกับ Johnson & Johnson (1998) ได้เสนอหลักการว่า การเรียนแบบร่วมมือมีรากฐานมาจากกรอบทฤษฎีสามประการ คือทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางสังคม ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรม และทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา นอกจากนี้ทฤษฎีการพึ่งพาซึ่งกันและกันทางสังคมนั้น มีนัยสำคัญว่าด้วยเป้าหมายที่ใช้ร่วมกันกับทีมที่มีประสิทธิภาพเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน เพื่อความสำเร็จโดยรวมของกลุ่ม การอำนวยความสะดวกเมื่อสมาชิกในกลุ่มพยายามกระตุ้นและสนับสนุนซึ่งกัน สรุปได้ว่าการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) เป็นการร่วมมือกันฝึกฝนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดประสงค์ของการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันทั้งระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับกลุ่มของตัวเอง และกลุ่มใหญ่เพื่อจุดประสงค์เดียวกันสิ่งที่ได้รับคือ องค์ความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ

5. นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้ Eggen & Kauchak (1997, p. 55) ได้เสนอแนวทางในการประยุกต์มโนทัศน์พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ (ZPD) ไปสู่การเรียนการสอนที่เกี่ยวของกับภาระงาน 3 ประการ ได้แก่

1) การประเมินแบบมโนทัศน์พื้นที่รอยต่อพัฒนาการ ZPD จะนำไปสู่การทดสอบความสามารถของผู้เรียนเพื่อเข้าใจปัญหา ที่แท้จริงเป็นการใช้การประเมินที่เป็นพลวัตรหรือการประเมินอย่างต่อเนื่อง

2) การกำหนดหรือจดภาระงานเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน ภาระงานที่จดให้ถ้าง่ายเกินไปการเรียนการสอนก็ไม่จำเป็น แต่ถ้ายากเกินไปผู้เรียนจะรู้สึกสับสน และคับข้องใจ ภาระงานควรเป็นบริบทที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน

3) การสนับสนุนการเรียนการสอน การสนับสนุนการเรียนการสอนจะสำเร็จได้ด้วยการ ประยุกต์มโนทัศน์ของการให้ความช่วยเหลือแบบช่วยเสริมต่อการเรียนรู้

Crowl, Kaminsky, & Podell (1997, p. 72) ได้เสนอการประยุกต์ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมเพื่อการสอนที่มีประสทธิภาพ ดังนี้ โดยผู้สอนควรระบุความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนจะสามารถทำงานได้โดยอิสระและระดับที่สามารถทำได้หากได้รับการชี้แนะ ซึ่งการระบุความสามารถนี้ จะช่วยให้ผู้สอนวางแผนกิจกรรม การเรียนการสอนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนที่จะพัฒนาต่อไป การจัดให้ผู้เรียนได้รับการเสริมต่อการ

เรียนรู้เป็นรายบุคคลเป็นช่วง ๆ เมื่อผู้สอนเสนองาน ให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรให้คำแนะนำและแสดงความสามารถใหม่ให้ผู้เรียนได้ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาส พูดแสดงความคิดเห็น อธิบายข้อโต้แย้งต่อความคิดของตน สร้างและตอบคำถาม และได้ทำงานร่วมกัน นอกจากนั้นครูผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้พูดกับตนเอง (Inner Speech) การพูดกับตนเองหรือการพูด ขั้นตอนออกมาดัง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงมุมมองที่สำคัญตัดสินปัญหาที่เป็นไปได้และตระหนักถึงการให้เหตุผลที่ผิดพลาดและไม่คงเส้นคงวาของตนเอง และประการสำคัญคือการจัดห้องเรียนให้เป็นชุมชนของผู้เรียน (Community of Learners) โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการเรียนรู้ของกันและกันในกลุ่มที่จับเป็นคู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มเล็ก

สรุปได้ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียน หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดยบุคคล เพื่อน และสื่อการสอนในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น

กรอบแนวคิดของการวิจัย

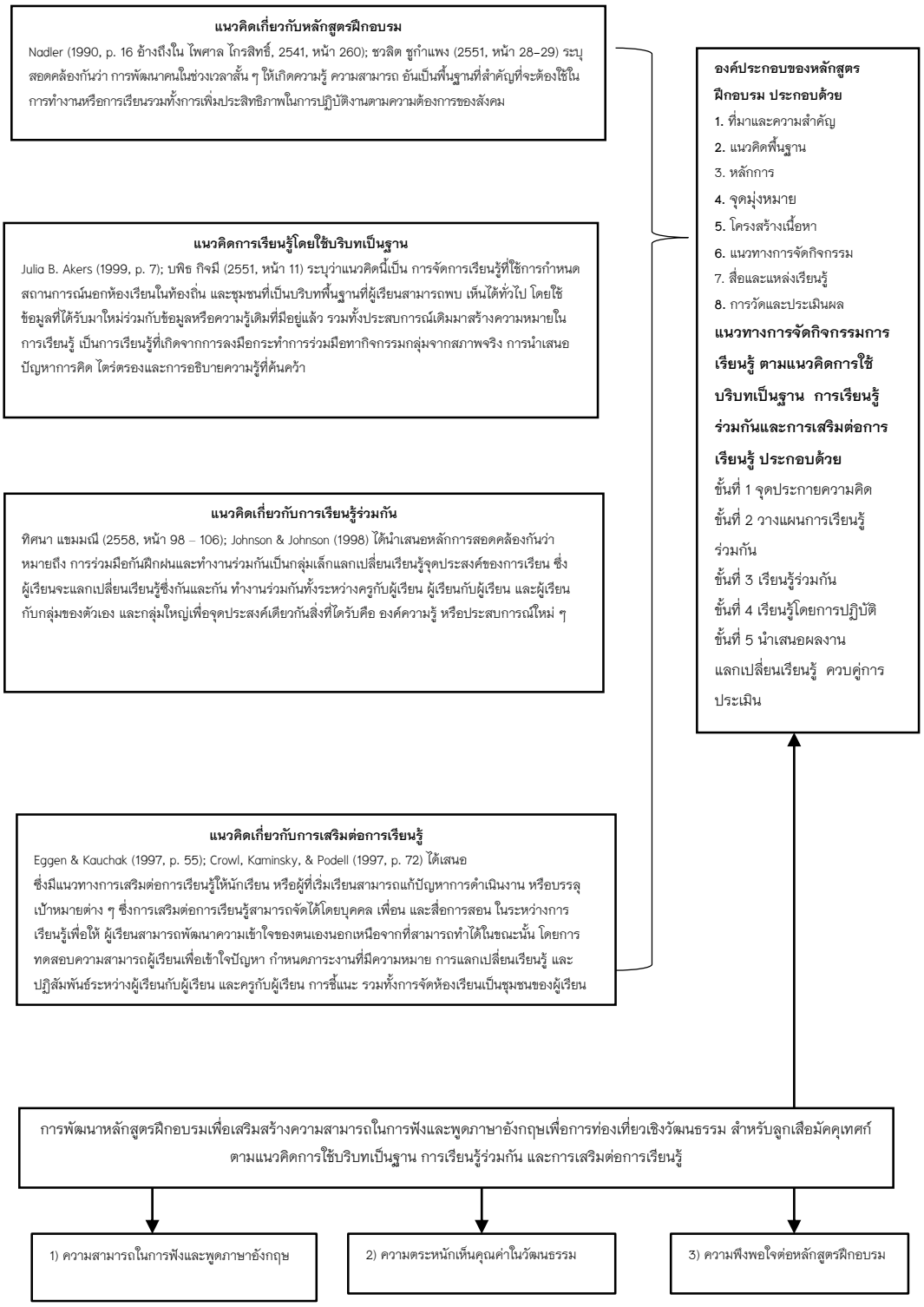

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หมายถึงความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหรือการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ซึ่งมีการประเมินความสามารถในการฟังและพูดได้ในประเด็นความรู้และความเข้าใจและความสามารถในการฟังและการพูด จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อสอบแบบเลือกตอบ เพื่อวัดความเข้าใจในการฟังบทสนทนา จำนวน 30 ข้อ (30 คะแนน)

ส่วนที่ 2 ข้อสอบแบบอัตนัย เพื่อวัดความสามารถในการฟังและพูด โดยข้อคำถามเรียงลำดับความยากง่าย จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน) โดยออกแบบให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ การพูดบรรยายภาพประกอบ สถานที่ และการสนทนา

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ในการเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ในเขตพื้นที่จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

2.2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

2.3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของลูกเสือมัคคุเทศก์ที่มีต่อการเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น โดยมีการประเมิน 5 ระดับ ในประเด็นต่อไปนี้ 1) เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรม 2) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 3) ระยะเวลา 4) สถานที่ 5) วิทยากร 6) กิจกรรมการฝึกอบรม และ 7) การวัดและประเมินผล

4. ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล ความตระหนักต่างจากความรู้สึกตรงที่ความรู้ไม่ต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งความตระหนักจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้า ซึ่งมีรูปแบบการวัดความตระหนักเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ตัวเลือก 4 องค์ประกอบคือ 1) ด้านการรับรู้ 2) ด้านการเข้าใจ 3) ด้านการคิดได้ และ 4) ด้านการมองเห็นคุณค่า

5. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟัง พูด ภาษาอังกฤษ ซึ่งหลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้

5.1 ที่มาและความสำคัญ

5.2 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน

5.3 หลักการของหลักสูตร

5.4 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5.5 โครงสร้างเนื้อหา

5.6 กิจกรรมการเรียนรู้

5.7 สื่อการเรียนรู้

5.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

6. กระบวนการจัดการเรียนการสอนการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้ในการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

6.1 จุดประกายความคิด การสร้างความรู้ความเข้าใจ ด้วยการฟังบรรยายจากวิทยากรและดูวิดีทัศน์ แล้วสนทนาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

6.2 วางแผนการเรียนรู้ ทำกิจกรรมระดมสมอง โดยแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 10–15 คน ปรึกษาหารือร่วมกันวางแผนการทำงาน และการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่ม รวมทั้งการสร้างกลุ่มห้องสนทนากลุ่มเฉพาะกิจกรรม ในแต่ละกลุ่มจะต้องเชิญวิทยากรเข้าในกลุ่มด้วย

6.3 เรียนรู้เนื้อหาโดยศึกษาหาความรู้จากสื่อประกอบการฝึกอบรม เช่น ใบความรู้ใบงาน วิดีทัศน์ ภาพประกอบ และสถานการณ์จริง ฯลฯ โดยมีเนื้อหา ดังนี้

6.3.1 Couse Orientation ดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจในการเรียนและการทำกิจกรรม

6.3.2 Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen ข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่สำคัญในอำเภอท่าอุเทน

6.3.3 Greeting and Introduction to Amphoe Tha Uthen การสนทนาทักทาย และการแนะนำตนเอง สอบถามข้อมูลของนักท่องเที่ยวเป็นเบื้องต้น

6.3.4 Safe-Volunteer Watch-Giving Direction การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว รวมทั้งการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และการบอกเส้นทาง

6.3.5 Fair Business–Local Fair Price and Quality Accommodation การแนะนำโรงแรมที่พัก รวมทั้งข้อมูลการบริการที่ยุติธรรม

6.3.6 Safe trip Home–Leave Taking การกล่าวลานักท่องเที่ยว

6.3.7 Clean and Sustainbility–Green Logistic การส่งเสริมรักษาความสะอาด รวมทั้งการใช้หรือการรักษาวัฒนธรรมแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาดและไม่เป็นอันตรายต่อโลก

6.4 กิจกรรมการฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษโดยการปฏิบัติจริง การสนทนาจากสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง ฝึกทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นจากสถานการณ์จำลองและการปฏิบัติจริง

6.5 นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมินผลงานโดยครูและเพื่อน การสรุปความรู้จากองค์ความรู้ที่ได้เรียนการนำองค์ความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตจริง

7. การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง การประเมินผลการเข้าร่วมหลักสูตรจากผู้เข้าร่วมอบรมทั้ง 3 ระดับดังนี้

1. ก่อนเข้ารับการอบรม
2. ขณะฝึกอบรม
3. หลังการเข้ารับการอบรม

8. ลูกเสือมัคคุเทศก์ หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่เรียนรายวิชาลูกเสือและสมัครเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
   1.1 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร
2. แนวคิดการเรียนการสอนฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
3. การพัฒนาหลักสูตร
4. หลักสูตรฝึกอบรม
5. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน
6. แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ร่วมกัน
7. แนวคิดทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้
8. แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีความพึงพอใจ
9. ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม
10. บริบทของนครพนม
11. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของโลก นำมาซึ่งไมตรีจิตและความร่วมมือกับกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อ

การใช้ภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกอย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 5 สาระสำคัญ ดังนี้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง–พูด–อ่าน–เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระวิชาอื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าตัวชี้วัดในระดับชั้นปีที่ 4–6 ดังนี้

ตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 4

ตัวชี้วัดที่ 1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ (instruction) ง่าย ๆ ฟังหรืออ่าน

ตัวชี้วัดที่ 2 อ่านออกเสียงคำสะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยค ข้อความง่าย ๆ และบทพูดเข้าจังหวะถูกต้องตามหลักการ

ตัวชี้วัดที่ 3 เลือกระบุภาพ หรือสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายตรงตามความหมายของประโยคและข้อความสั้น ๆ ที่ฟังหรืออ่าน

ตัวชี้วัดที่ 4 ตอบคำถามจากการฟัง และอ่านประโยค บทสนทนา และนิทานง่าย ๆ

ตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวชี้วัดที่ 1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำง่าย ๆ ที่ฟังและอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 2 อ่านออกเสียงประโยค ข้อความ และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการ

ตัวชี้วัดที่ 3 ระบุ/วาดภาพ สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายตรงตามความหมายของประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ที่ฟังหรืออ่าน

ตัวชี้วัดที่ 4 บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา และนิทานง่าย ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ

ตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวชี้วัดที่ 1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 2 อ่านออกเสียงข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ 3 เลือก/ระบุประโยค หรือข้อความสั้น ๆ ตรงตามภาพสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน

ตัวชี้วัดที่ 4 บอกใจความสำคัญและตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนานิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

สรุปได้ว่าหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ออกเป็น 4 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย การเน้นให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งได้ การเน้นให้นักเรียนการออกเสียงได้ เข้าใจความหมายของข้อความ และรูปภาพ เข้าใจความสำคัญของประโยค

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ สู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษามีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัย และเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) เพิ่มขึ้น

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออกเขียนได้ ด้านคำนวณและด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม จากการทดสอบระดับชาติ (NT)

1.1.4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพ ด้วยการแนะแนว ทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ (ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า สถานประกอบการใน/นอกพื้นที่) และได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.1.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เหมาะสมตามช่วงวัย

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหาและอยู่อย่างพอเพียง

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นรายบุคคล ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย ตามหลักวิชา

1.3.2 เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ

1.3.4 เด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ ได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยา ด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.5 เด็กวัยเรียนในถิ่นทุรกันดาร ได้รับการศึกษาและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครู และบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะในการสื่อสารมีสมรรถนะในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.1 ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอน การสอนคิดแบบต่าง ๆ และการวัดประเมินผล ให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล

2.1.2 ครูสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเหมาะสม

2.1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตร โดยผู้บริหารสถานศึกษา

2.1.4 ครูสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและทุกภาคส่วนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้

2.1.5 ครูจัดการเรียนการสอน ให้สอดรับกับการเป็นประชาคมอาเซียน

2.1.6 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณของความเป็นครู การเป็นครูมืออาชีพและยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการทำงานตามหน้าที่

2.4 องค์กร คณะบุคคลและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง วางแผนและสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษานครพนม เขต 2 พุทธศักราช 2561 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม การเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม ในการจัดการเรียนรู้ให้กับเยาวชนท้องถิ่น

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า จะเห็นได้ว่าหลักสูตรของโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จะเน้นในเรื่องการสนทนาในชีวิตประจำวัน ซึ่งประเด็นสำคัญในการวิจัยในครั้งนี้ในการนำเสนอการฝึกความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษที่เน้นการนำไปใช้ในการท่องเที่ยวในบริบทพื้นที่ รวมทั้งการเพิ่มสาระทางวัฒนธรรมในการจัดการเรียนรู้ให้กับเยาวชนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 4

ตัวชี้วัดที่ 1 พูดทักทายในชีวิตประจำวันได้ พูดทักทายในชีวิตประจำวัน พูดขอและให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองได้ ร้องเพลงภาษาอังกฤษที่กำหนดได้ พูดและเข้าใจความหมายของประโยคคำสั่งในชั้นเรียนได้

ตัวชี้วัดที่ 2 ออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวิชาที่เรียนและห้องเรียนได้พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้พูดแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้อ่านออกเสียงคำศัพท์ที่ลงท้ายด้วย /l/ ได้ใช้ Present Simple Tense ได้ถูกต้องเล่นเกมภาษาอังกฤษที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดที่ 3 ออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ในร่างกายได้ออกเสียงเน้นหนักเบา คำศัพท์ ตัวเลขหลักสิบได้ อ่านและพูดตัวเลขหลักร้อยถึงหลักหมื่นได้ฟังจับใจความได้ อ่านคำสั่งและปฏิบัติตามได้เขียนบรรยายง่าย ๆ เกี่ยวกับร่างกายสัตว์ประหลาดได้เล่นเกมภาษาอังกฤษได้

ตัวชี้วัดที่ 4 อ่านออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับอาหารได้ใช้ there is/there are ได้ถูกต้องใช้ some/any ได้ถูกต้องพูดและเขียน และให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารหรือสินค้าได้เขียนบรรยายเกี่ยวกับอาหารมื้อโปรดของตนเองได้ออกเสียงคำศัพท์ที่ขึ้นต้นด้วย c ได้

ตัวชี้วัดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับสัตว์ป่าได้ออกเสียงคำศัพท์ที่มีเสียง /eɑ/ ได้ฟังและอ่านจับใจความได้พูดและเขียนเปรียบเทียบขั้นกว่าได้เขียนบรรยายง่าย ๆ เกี่ยวกับสัตว์ป่าได้พูดขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ป่าได้ใช้ Present Simple Tense ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 2 อ่านออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่พูด/เขียนขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ โดยใช้โครงสร้างประโยค Where is the.....? It’s behind/next to/opposite/in front of ..... เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในเมืองได้ออกเสียง /st/ ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ 3 ออกเสียงคำศัพท์ สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับกีฬา และอุปกรณ์กีฬาได้พูดขอ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเล่นกีฬาได้ตอบคำถามจากการอ่านได้ระบุภาพจากการฟังได้เขียนบรรยายสั้น ๆ เกี่ยวกับ

เหตุการณ์ในวันกีฬาสีได้เขียนบรรยายสั้น ๆ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองได้เล่นเกมภาษาอังกฤษที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดที่ 4 ร้องเพลง “Merry Christmas”, “I love Mommy!”, “Happy New Year” ได้อ่านออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับเทศกาลต่าง ๆ ได้ ประดิษฐ์ถุงเท้ายาววันคริสต์มาส และบัตรอวยพรวันแม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในวันคริสต์มาส วันแม่ และวันปีใหม่ของเจ้าของภาษาปฏิบัติตามคำสั่งได้

ตัวชี้วัดระดับประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวชี้วัดที่ 1 พูดทักทายในชีวิตประจำวันได้พูดขอและให้ข้อมูลง่าย ๆ เกี่ยวกับตนเองได้ พูดและเข้าใจความหมายของประโยคคำสั่งในชั้นเรียนได้ร้องเพลงภาษาอังกฤษตามที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดที่ 2 ออกเสียง สะกดคำ และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาที่เรียนได้ เขียนอีเมล์ถึงเพื่อนเกี่ยวกับโรงเรียนของตนได้ อ่านออกเสียงประโยคตามที่กำหนดได้ใช้ประโยค Present Simple Tense ได้ถูกต้องเล่นเกมทางภาษาตามที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดที่ 3 ออกเสียงสะกด และบอกความหมายคำศัพท์เกี่ยวกับสัญชาติและชื่อประเทศได้พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสัญชาติ และชื่อประเทศของตนเองได้อ่านออกเสียงคำศัพท์ตามที่กำหนดได้

ตัวชี้วัดที่ 4 พูดถาม–ตอบบทสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มที่บริโภคได้พูดและเขียนคำศัพท์ อาหาร เครื่องดื่ม ผักและผลไม้ต่าง ๆ ได้พูด และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และประโยคต่าง ๆ ในบทนี้ได้อ่านจับใจความได้เขียนบรรยายขั้นตอนการทำอาหารได้เล่นเกมตามที่กำหนดได้ออกเสียงคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ g (เสียง [k]) ได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร แบ่งออกเป็น 4 ตัวชี้วัดในทุกระดับของช่วงชั้น และมีความสอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนักเรียนจะต้องพูดทักทายในชีวิตประจำวันได้ นักเรียนจะต้องอ่านออกเสียงสะกดคำได้ และสามารถถาม–ตอบ ในบทสนทนาได้

วัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของคำว่าวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม รายละเอียด ดังนี้

วัฒนธรรม หมายถึง วิถีทางและแบบฉบับในการดำเนินชีวิตของชุมชนที่สั่งสมกันมารวมทั้งความคิดต่าง ๆ ที่คนได้กระทำ สร้าง กำหนด สะสม และรักษาไว้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งวัฒนธรรมอาจอยู่ในรูปของความรู้ การปฏิบัติและความเชื่อ ตลอดจนวัตถุสิ่งของ (กาญจนา แก้วเทพ, 2538)

วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นแบบแผนการปฏิบัติและแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถเข้าใจ ซาบซึ้ง ยอมรับใช้ปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2541)

วัฒนธรรมสามารถแบ่งได้เป็นสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ส่วนรูปแบบของวัฒนธรรมเป็นส่วนที่มองไม่เห็น สัมผัสไม่ได้ ต้องใช้การคิดไตรตรองวิเคราะห์จึงจะเข้าใจ ได้แก่ ระบบคิด ระบบคุณค่า ซึ่งอาจเรียกว่าส่วนที่เป็นเนื้อหาของวัฒนธรรม วัฒนธรรมของทุกสังคมจะมีระดับต่าง ๆ ระดับแรกเป็นการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น รสนิยมการกิน การแต่งกาย ระดับต่อมา คือสิ่งที่มีความลงตัวพอสมควร อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เช่น วิถีการใช้ชีวิต ประเพณี การปฏิบัติตามธรรมเนียมต่าง ๆ และระดับสุดท้ายซึ่งเป็นส่วนที่เปลี่ยนแปลงได้ยากและไม่ควรเปลี่ยนแปลง ได้แก่ ระบบคุณค่า ระบบคิด (กาญจนา แก้วเทพ, 2538)

สุทธิดา มนทิรารักษ์ (2558, หน้า 29–30) ได้สรุปความหมายของวัฒนธรรมว่า เป็นศิลปวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสังคม สะท้อนความเป็นไปของเรื่องราวที่เกิดขึ้นทางประวัติศาสตร์ ค่านิยมและความเชื่อในแต่ละยุคสมัย ซึ่งเป็นผลผลิตทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่า ควรเผยแพร่ให้ผู้คนรุ่นหลังได้รู้จัก นำไปประยุกต์ผ่านกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาให้คงอยู่ตลอดไป การอนุรักษ์วัฒนธรรมจึงเป็นภาระสำคัญของทุกคนในสังคม ชุมชนหรือสังคมจะต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ อย่างมีระบบและต่อเนื่อง ปัจจุบันการศึกษาได้เข้ามามีบทบาทในเรื่องดังกล่าวอย่างมากในการเป็นเครื่องมือถ่ายทอด ดำรงรักษา และพัฒนาวัฒนธรรม โดยการให้ความรู้ ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า วัฒนธรรมคือวิถีทางและแบบฉบับในการดำเนินชีวิตของชุมชน และสังคม การอนุรักษ์วัฒนธรรมจึงเป็นภาระสำคัญของทุกคนในสังคม ชุมชนหรือสังคมจะต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ อย่างมีระบบและต่อเนื่อง

แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม

แหล่งเรียนรู้ คือ สิ่งต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต สถานที่ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น กิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ข้อมูล ข่าวสาร ที่บุคคลสามารถใช้ศึกษา ค้นคว้า หรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเองและผ่านการถ่ายทอดจากบุคคลอื่นเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตน แหล่งเรียนรู้รอบตัว นับได้ว่าเป็นครูทั้งที่พูดได้และพูดไม่ได้ สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสนใจ ใฝ่รู้คิดและปฏิบัติซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และแหล่งเรียนรู้ รอบตัวอย่างไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นการนำแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง (ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์, 2557, หน้า 177–199)

การแบ่งประเภทการเรียนรู้ มีแนวคิดที่หลากหลาย เช่น กรมวิชาการ (2540, หน้า 40) แบ่งประเภทการเรียนรู้ออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้ ประสบการณ์ ประสบความสำเร็จในงานที่มีอาชีพอยู่ในชุมชนท้องถิ่น

2. แหล่งวิทยาการ ได้แก่ สถาบัน องค์กร หน่วยงาน ห้องสมุด ซึ่งให้บริการความรู้ในเรื่องต่าง ๆ

3. สถานประกอบการ ที่ให้บริการความรู้ ฝึกอบรมเกี่ยวกับงานและวิชาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น

4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น อุทยานแห่งชาติ สวนสัตว์ พิพิทธภัณฑ์

5. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสือพิมพ์

6. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเตอร์เน็ต วีดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม หมายถึง แหล่งข้อมูลสารสนเทศ และประสบการณ์ทางทัศนศิลป์ที่สนับสนุนให้ผู้เรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยชุติมา เวทการ (2551, หน้า 373–384) แบ่งแหล่งเรียนรู้ออกเป็น 6 กลุ่มดังนี้ แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่ แหล่งการเรียนรู้ประเภทสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่ คือ สถานที่ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้และประสบการณ์ได้ เช่น ตัวอาคารที่ใช้เก็บสื่อ อุปกรณ์การเรียนทางศิลปะและวัฒนธรรม แหล่งการเรียนรู้ประเภทนี้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้มีประสบการณ์ตรง เข้าใจสิ่งที่ศึกษา อีกทั้งยังให้เกิดความคุ้นเคยและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่ ได้แก่ ห้องสมุด อาคารสิ่งก่อสร้าง พิพธภัณฑ์ แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดีชุมชน

แหล่งการเรียนรู้ประเภทกิจกรรม กิจกรรมศิลปะในชุมชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชุมชน ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของวิถีการดำเนินชีวิต ทัศนคติ ความเชื่อ ความคิดและวิธีการคิดร่วมกันของกลุ่มคน สำหรับกิจกรรมในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อศาสนาของคนในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อศาสนาของคนในชุมชนจะพบกิจกรรมศิลปะที่ปรากฏอยู่ในประเพณีสำคัญทางศาสตร์ศาสนา เช่น การออกแบบเครื่องสักการบูชา การสร้างสิ่งสำรองต่าง ๆ สำหรับงานประเพณีสำคัญทางศาสตน์ศาสนา เช่น การออกแบบเครื่องสักการบูชา การสร้างสิ่งสำรองต่าง ๆ สำหรับงานประเพณี นอกจากนี้ยังมีในลักษณะของงานนิทรรศการศิลปวัฒนธรรมซึ่งให้ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมซึ่งให้ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรมที่จัดขึ้นภายในชุมชนอีกด้วย

แหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคล ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะและงานช่างเป็นแหล่งการเรียนรู้สำคัญมาตั้งแต่อดีต ส่วนมากเป็นการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการหรือตามอัธยาศัย เรียนรู้จากผู้ที่ตอบอาชีพนั้นโดยตรง บุคคลเหล่านี้สามารถให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ตลอดจนให้แนวคิดและทัศนคติต่อการทำงานศิลปะแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี โดยผู้รู้ หมายถึง ผู้มีความรู้ในด้านต่าง ๆ ของชุมชน ได้แก่ ความรู้ด้านศิลปะ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมประเพณี ศาสนา คติความเชื่อ ฯลฯ อาจเป็นพระสงฆ์ ครู นักวิชาการ ผู้เฒ่าผู้แก่ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้าน บุคคล เหล่านี้อาจจะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เป็นสาระความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนโดยตรง หรืออาจเป็นผู้สนับสนุนหลัก โดยพาผู้เรียนเข้าร่วมกิจรรมชุมชน หรือค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมในแหล่งอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และเห็นความสัมพันธ์ของงานศิลปะกับวิถีชีวิตชุมชนได้โดยตรง หรืออาจเป็นผู้สนับสนุนหลัก โดยพาผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน หรือค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมในแหล่งอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และเห็นความสัมพันธ์ของงานศิลปะ

กับวิถีชุมชนได้ สำหรับช่างชาวบ้าน คือ ผู้ที่มีความชำนาญเชิงช่าง ได้แก่ ช่างเขียน ช่างปั้น ช่างจักสาน ช่างไม้ ช่างเหล็ก ช่างปูนปั้น ช่างแกะสลัก ช่างทอผ้า

กิจกรรมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายกิจกรรมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมไว้ดังนี้

สุทธิดา มนทิรารักษ์ (2558, หน้า 29-30) ได้นำเสนอการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ดังนี้การจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานวัฒนธรรมชุมชนการศึกษาเป็นการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้นเป็นกระบวนการ เกิดขึ้นตลอดเวลาด้วยตนเอง หรือการเรียนรู้จากผู้อื่นรวมทั้งสิ่งแวดล้อม เกิดการสั่งสมความรู้ ทักษะ ค่านิยม ฯลฯ เกิดเป็นศักยภาพในการดำรงชีวิต ทั้งด้านกายภาพและจิตใจ เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมและสามารถพัฒนาตนเองและสังคม แก้ไขปัญหาต่าง ๆ และสามารถถ่ายทอดความรู้ที่ได้นั้นไปสู่ที่อื่นได้

การศึกษาชุมชนมีแหล่งให้การศึกษาเรียนรู้อยู่รอบตัว ทั้งในครอบครัว ชุมชน ชุมชนอื่น โดยผู้ถ่ายทอด ได้แก่ ผู้อาวุโส คนในครอบครัว พระ ครู ช่าง ผู้ชำนาญงานเฉพาะด้าน ผลงาน ศิลปกรรม สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยี ธรรมชาติ ฯลฯ แหล่งการเรียนรู้ส่วนมากมาจากบุคคลและธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้บุคคลได้เรียนรู้ผ่านจริยธรรม สามารถสัมพันธ์กับบุคคลและธรรมชาติในลักษณะเอื้ออาทรและพึ่งพากัน ซึ่งการนำภูมิปัญญาเข้าสู่ระบบการศึกษาต้องจัดในรูปการศึกษาชุมชน ผลการศึกษาทำให้ได้แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ดังนี้

หลักการจัดการศึกษาในวิถีชุมชน เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมพื้นบ้านหรือภูมิปัญญาชาวบ้านสืบทอดจากอดีตสู่ปัจจุบัน รูปแบบการจัดการศึกษาแตกต่างกันไปตามยุคสมัย แต่ปรัชญาในการจัดการศึกษายังคงยึดหลักการเดิม คือเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับวัฒนธรรม ชุมชนซึ่งมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ การถ่ายทอดวัฒนธรรมซึ่งเป็นมิติสำคัญของการศึกษาในวิถีชุมชน การศึกษาในวิถีชุมชนเป็นหลัก ขับเคลื่อนทางวัฒนธรรมและการศึกษาเป็นฐานและการศึกษาเป็นฐาน

การประยุกต์การศึกษาวิถีชุมชนในปัจจุบัน สามารถนำไปประยุกต์และขยายผลการพัฒนาศักยภาพของบุคคลและชุมชน โดยมีประเด็นการพิจารณา ได้แก่ การจัดการศึกษาวิถีชุมชนเชิงสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษาวิถีชุมชนเชิงวงจรชีวิต และการจัดการศึกษาวิถีชุมชนเชิงห้วงชีวิต

การศึกษาวิถีชุมชนเชิงบริบทสังคมเป็นการศึกษาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อมทางจิตใจ และธรรมชาติของแต่ละท้องถิ่น

การจัดการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

การจัดการเรียนรู้เน้นวัฒนธรรมเป็นการสร้าง องค์ความรู้ ความสามารถและทักษะของคนไทย อันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสอน เรียนรู้ ปรุงแต่ง พัฒนา และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทย ให้สมดุลกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย นำมาสู่การดำรงอยู่ที่เป็นแบบแผนของชีวิตและสืบทอดต่อกันยาวนานจนเกิดเป็นวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรม

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดแบ่งประเภท ดังนี้ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นขนบธรรมเนียมประเพณี 2) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านภาษาและวรรณกรรม ศิลปกรรม โบราณคดี 3) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านนันทการการพักผ่อนหย่อนใจ และ 4) ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ วิทยากร

นอกจากนี้ ชุติมา เวทการ (2551, หน้า 101–102) ได้ให้คำจำกัดความของกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรม ดังนี้

กิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เกิดพฤติกรรมและคุณลักษณะตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ได้เน้นที่บทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางศิลปะมีหลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่เน้นเห็นคุณค่าศิลปะ ทุกกิจกรรมจะต้องผ่านขั้นตอนต่อไปนี้ 1) การเรียนรู้เรื่องราว ประวัติความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับผลงาน 2) การเรียนรู้เรื่องราวความงาม การชื่นชมผลงานศิลปะ 3) การวิพากษ์วิจารณ์งานศิลปะ 4) การปฏิบัติงานศิลปะ

2. กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นพิธีกรรมเกี่ยวกับชีวิตหรือศาสนา ประเพณีต่าง ๆ

3. กิจกรรมที่เน้นการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้งานศิลปะไปพร้อมกับการเรียนรู้วิถีชีวิตการอยู่ร่วมกันของชุมชน ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้จากผู้รู้ในชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา คติความเชื่อ พิธีกรรม

ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการฝึกปฏิบัติงานศิลปะกับช่างชาวบ้านในงานบุญหรือปฏิบัติงานในแหล่งผลิตงานศิลปะพื้นบ้านในชุมชน รวมทั้งการมีบทบาทช่วยเหลือชุมชนทำงานศิลปะในพิธีกรรมต่าง ๆ การปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจคุณค่าของงานได้อย่างลึกซึ้ง กิจกรรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีโอกาสค้นคว้าหาความรู้และการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนในประเพณีสำคัญต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงวิถีชุมชนไปพร้อม ๆ กับการเรียนรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรม เมื่อมีความชำนาญก็สามารถนำความรู้ที่ได้ไปช่วยเหลืองานของชุมชนหรือเป็นพื้นฐานอาชีพต่อไป

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีพฤติกรรมและคุณลักษณะตามที่กำหนด คือ เป็นผู้แสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง เช่น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสาร สื่อบุคคล คอมพิวเตอร์ ฯลฯ กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนไปมีส่วนร่วมกับชุมชนจะช่วยฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อดทน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เกิดความสุขที่ได้เรียนรู้ ได้ทำการและได้การยอมรับ ส่งผลให้เกิดความรักและความผูกพันในครอบครัว รวมถึงผู้คนในชุมชนเกิดสำนึกที่จะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนไว้

5. กิจกรรมที่สร้างความภาคภูมิใจ ทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองและอุทิศตนเพื่อชุมชนการให้นักเรียนได้มีบทบาท แสดงความสามารถ ความมีน้ำใจ ความรับผิดชอบและความเสียสละเพื่อชุมชน

6. กิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกกระทบงานนั้น เช่น การเรียนในบรรยากาศจริง เช่น การวาดภาพจากประสบการณ์การเข้าร่วมในพิธีกรรมต่าง ๆ การตกแต่งเครื่องสักการะเพื่อไปประกอบพิธีทางศาสนาถวายเป็นพระพุทธรูปหรืออุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ

7. กิจกรรมที่เหมาะสมกับเวลาและเหตุการณ์ ควรคำนึงถึงวงจรชีวิตเกี่ยวกับประเพณีต่าง ๆ ของชุมชนในรอบปี คำนึงถึงธรรมชาติของผู้เรียน ฤดูกาล ความสะดวกของวิทยากร และช่วงเวลาที่มีกิจกรรมงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน

8. กิจกรรมสอดคล้องกับความสนใจ วัย เพศ และความสามารถของผู้เรียน

9. กิจกรรมเสริมการเรียนรู้

Kramsch (1993) และ ธูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2549, หน้า 131) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรมว่า การเรียนภาษาต่างประเทศ คือ การเรียนวัฒนธรรมต่างประเทศทั้งสองอย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ การสอนวัฒนธรรมควรสอนในรูป

ของกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (interaction process) มากกว่าที่จะบอกข้อความรู้หรือข้อเท็จจริงทางวัฒนธรรม ดังนั้นผู้สอนต้องจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาไม่ใช่การบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรม

Peterson and Coltrance (2000, Online) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรมต่อไปนี้

1. การใช้เนื้อหาจากสื่อสภาพจริง (authentic material) การเรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษาจากสิ่งของของเจ้าของภาษา ภาษาช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ด้านวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอย่างแท้จริง สื่อหรือแหล่งข้อมูลสภาพจริง

2. สุภาษิต (proverb) การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสุภาษิตนี้ผู้สอนให้ผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับสุภาษิตเป้าหมาย การอภิปรายเน้นให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างสุภาษิตในภาษาเป้าหมายกับภาษาสุภาษิตในภาษาของผู้เรียนเอง

3. บทบาทสมมุติ (role play) ในการแสดงบทบาทสมมุตินั้นผู้เรียนอาจแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับความผิดพลาดในการสื่อสาร เนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม

4. สรุปย่อเกี่ยวกับวัฒนธรรม (culture capsule) กิจกรรมนี้สามารถใช้สิ่งของที่เจ้าของภาษาใช้ เช่น ตุ๊กตาปั้น เครื่องมือต่าง ๆ เครื่องประดับ และงานศิลปะของเจ้าของภาษา โดยผู้เรียนค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งของเหล่านั้น แล้วสรุปสั้น ๆ นำเสนอโดยการพูดหน้าชั้นเรียน

5. ผู้เรียนเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรม (student as cultural resource) กิจกรรมนี้ทำได้โดย การเชิญเจ้าของภาษามาพูดคุยกับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้น ๆ

6. การสัมภาษณ์ (interview) วิธีนี้เป็นวิธีที่ได้ผลอีกวิธีหนึ่งในการเรียนรู้วัฒนธรรมเจ้าของภาษา ผู้สอนให้ผู้เรียนสัมภาษณ์เจ้าของภาษาแล้วจดบันทึกหรือบันทึกวีดีโอ

7. วรรณกรรม (literature) วรรณกรรมเป็นแหล่งให้ข้อมูลวัฒนธรรมที่ดีแหล่งหนึ่ง ผู้สอนเลือกหนังสือวรรณกรรมต่าง ๆ ให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มได้ศึกษา เช่น ผู้สอนให้ผู้เรียนอ่านโคลงหรือวรรณกรรมแล้วให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลด้านวัฒนธรรมในวรรณกรรมนั้น ๆ

8. ภาพยนตร์ (film) ภาพยนตร์และโทรทัศน์ เป็นแหล่งการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาที่ดีกว่าหนังสือ ซึ่งผลการวิจัยต่างก็สนับสนุนข้อค้นพบที่ว่าภาพยนตร์เป็นสื่อเชื่อมโยงระหว่างผู้เรียนภาษาและวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี ผู้เรียนต่างลงความเห็นว่าความรู้ด้านวัฒนธรรมที่ผู้เรียนได้รับส่วนมากหลังจากผู้เรียนดูวิดีโอหรือภาพยนตร์ที่ผู้นำมาจัดกิจกรรมในห้องเรียนมากกว่าการใช้สื่ออื่น ๆ

Moran (2001 อ้างถึงใน ธูปทอง กว้างสวัสดิ์, 2549, หน้า 121–122) แบ่งส่วนประกอบของวัฒนธรรมออกเป็น 5 มิติ คือ

ผลผลิต (product)

การปฏิบัติ (practice)

ทรรศนะ (perspective)

ชุมชน (community) และ

บุคคล (person)

สรุปได้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมหมายถึง กระบวนการสอนที่เน้นบริบทของวัฒนธรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนซึ่งไม่ใช่การบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรม กลวิธีการสอนอาจจะใช้วิธีให้นักเรียนได้เรียนตามสภาพจริง การใช้สุภาษิตหรือการแสดงบทบทสมมุติและการเรียนรู้ การศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อันเป็นเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าของสังคม โดยสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าหรือสภาพแวดล้อมอย่างธรรมชาติที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความสวยงามและประโยชน์ที่ได้รับจากธรรมชาติ สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณี

แนวคิดการเรียนการสอนการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

มีนักวิชาการหลานท่านได้กล่าวถึงแนวคิดการเรียนการสอนการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ไว้ดังนี้

อรุณี วิริยะจิตรา (2554, หน้า 107) การฟังและการพูด เป็นทักษะสำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน การฟังเป็นทักษะภาษาอังกฤษที่เรียนรู้ได้ยาก เพราะไม่มีกฎเกณฑ์ในการเรียนรู้เหมือนการเขียน ไม่สามารถท่องจำเหมือนการสะกดคำ เป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนเป็นประจำเป็นระยะเวลายาวนาน แต่ช่วงการฝึกฟัง

แต่ละครั้งไม่สามารถใช้เวลานานได้ เพราะถ้าฟังนานเกินไปอาจมีสิ่งอื่นเข้ามาสอดแทรกในสมองทำให้การฟังไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การพูดโดยเฉพาะการพูดสนทนาเป็นทักษะที่เกิดควบคู่กับทักษะการฟัง ดังนั้นในการเรียนการสอนทักษะการฟัง–พูด ควบคู่ไปด้วย

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การสอนทักษะการฟัง–พูดภาษาอังกฤษในประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรโดยเฉพาะทักษะการพูด ผู้วิจัยสรุปจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจาก (อรุณี วิริยะจิตรา, 2554, หน้า 107–118) ดังนี้ จำนวนของผู้เรียนในชั้นเรียนจำนวนผู้เรียนที่มีประมาณ 50 คน ในชั้นเรียนทำให้การจัดกิจกรรมสนทนาเป็นไปได้ยากหรือไม่ทั่วถึง ดังนั้น บ่อยครั้งชั้นเรียนฝึกทักษะฟัง–พูด จะมีลักษณะคล้ายชั้นเรียนบรรยาย กล่าวคือ ผู้สอนจะอธิบายลักษณะภาษาให้ผู้เรียนฟัง หรืออย่างดีที่สุดทำได้เพียงแต่ให้ผู้เรียนพูด หรือออกเสียงเรียนพูดหรือออกเสียงตามผู้สอนหรือสื่อการสอน ปัญหาทางกายภาพเช่นนี้มีผลต่อคุณภาพของการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง เพราะในการเรียนภาษาผู้เรียนต้องเป็นผู้ใช้ภาษาให้มากที่สุด การได้รับข้อมูลจากผู้สอนแต่เพียงอย่างเดียว จึงไม่ส่งผลต่อการเรียนรู้มากนัก เนื่องจากผู้เรียนไม่สามารถนำข้อมูลที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ในการสื่อสาร อีกปัจจัยของปัญหาในการสอนเกิดจากลักษณะนิสัยของผู้เรียนไทยที่ส่วนใหญ่ไม่ชอบพูดโต้ตอบหรือซักถามในห้องเรียนและไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษเพราะอายหรือกลัวผิด

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2558, หน้า 111–138) แนวทางในการสอนแบบฟัง–พูดพัฒนาขึ้นในสหรัฐอเมริกาในช่วงระหว่างสงครามครั้งที่ 2 จากความจำเป็นที่ทหารจะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ได้อย่างรวดเร็วเพื่อนำไปใช้ใน วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลที่ใช้แต่เดิมนั้นไม่สามารถช่วยให้พูดภาษาอังกฤษได้ และถึงแม้ว่าจุดมุ่งหมายของวิธีสอนแบบตรงเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษที่เรียนได้ แต่ในขณะนั้นแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการเรียนภาษาซึ่งมีพื้นฐานจากแนวคิดของนักภาษาศาสตร์เชิงบรรยาย และนักจิตวิทยาเชิงพฤติกรรมกำลังเป็นที่นิยมกัน แนวคิดดังกล่าวนำไปสู่วิธีสอนแบบฟัง–พูดซึ่งมีหลักการบางอย่างคล้ายคลึงกับวิธีสอนแบบตรง แต่ส่วนใหญ่แล้วจะแตกต่างกัน โดยมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและการเรียนรู้ภาษาบนหลักการของภาษาศาสตร์และจิตวิทยา วิธีสอนแบบฟัง–พูดนี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ในช่วง ค.ศ. 1950–1960 เรียกวิธีสอนแบบนี้ว่าวิธีสอนแบบภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) หรือวิธีสอนแบบฟัง–พูด

วิธีสอนแบบฟัง–พูดนี้ อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือภาษาพูด การสอนภาษาจึงควรเริ่มจากการฟัง–พูด อันเป็นพื้นฐานจากการอ่าน และการเขียน ดังนั้นภาษาที่นำมาใช้ให้ผู้เรียนเรียน ควรเป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่การสอนเกี่ยวกับตัวภาษา เนื่องจากภาษาแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน ลักษณะที่แตกต่างกันของระบบเสียงและโครงสร้างจะเป็นปัญหาแก่ผู้เรียนที่ผู้สอนควรสนใจเป็นพิเศษด้วย วิธีสอนแบบนี้อิงความคิดของนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่า ภาษาเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าและปฏิกิริยาตอบสนอง การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อได้รับการยกย่องชมเชยหรือรางวัล และการสอนที่ถูกต้องจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างสูงสุด

สรุปได้ว่า การสอนการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก และเป็นพื้นฐานเริ่มต้นของการอ่านและการเขียน

วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory)

วิธีสอนแบบฟัง–พูดได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในระยะหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา ผู้สอนภาษาอังกฤษต่างได้รับการชักชวนให้ใช้วิธีสอนแบบแบบฟัง–พูด ซึ่งดำเนินการเรียนการสอนตามหลักภาษาศาสตร์ และจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม แต่เมื่อนำไปปฏิบัติในห้องเรียน ปรากฏว่าผลที่ได้ไม่เป็นตามเกณฑ์ที่คาดหวัง นอกจากนี้จากการวิจัยยังพบว่าผลที่ได้ไม่ดีไปกว่าวิธีสอนที่ใช้มาแต่เดิม ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษจึงหันมาสนใจวิธีสอนแบบใหม่ตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งได้แนวคิดจากนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ เช่น (John B. Carroll) (Kenneth Chastain) ซึ่งไม่เห็นด้วยกับนักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยมที่เชื่อว่าภาษาเป็นเรื่องของการสร้างสมนิสัยจากการวางเงื่อนไข และการมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายใน พวกเขาเชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาของคนเรามีความสลับซับซ้อนมากกว่า เพราะเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภายในสมองมนุษย์ หรือเกิดความรู้ความเข้าใจ และการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน แคร์รอล กล่าวถึงวิธีสอนแบบนี้ว่า เป็นแนวการสอนแบบไวยากรณ์และแปลโฉมในโฉมหน้าใหม่ ทั้งนี้เพราะตามวิธีสอนแบบใหม่นี้ การเรียนภาษาเป็นกระบวนการเรียนเสียง คำศัพท์ โครงสร้าง และการวิเคราะห์ภาษาอย่างมีแบบแผน และให้ความสำคัญต่อความเข้าใจโครงสร้างของภาษามาก การฝึกหัดนั้นจะทำเมื่อผู้เรียนมีความสำคัญต่อความเข้าใจโครงสร้างของภาษามาก การฝึกหัดนั้นจะทำเมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ต่อมาแนวคิดนี้ได้ขยายมาเป็น Task–based

Learning (TBL) โดยการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเองตลอดชีวิต ลักษณะสำคัญคือ เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาที่บูรณาการกับชีวิตจริง เรียนรู้จากการปฏิบัติและเน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วิธีสอนแบบเงียบ (The Silent Way)

วิธีสอนแบบเงียบมีหลักการบางอย่างที่คล้ายคลึงกันกับการสอนแบบความรู้ความเข้าใจ ผู้ริเริ่มวิธีการนี้คือ (Caleb Gatteno) ใน ค.ศ. 1963 โดยมีหลักการพื้นฐานของวิธีการแบบเงียบที่ว่า “การสอนควรเป็นรองการเรียน” นั้น เป็นหลักการที่สำคัญข้อหนึ่งของการเรียนการสอนตามแนวคิดที่เน้นความรู้ ความเข้าใจ
ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะคิดด้วยตนเอง

วิธีการสอนแบบนี้อิงแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้ภาษาเกิดจากความคิดหรือพลังสมองของผู้เรียนเอง ผู้เรียนจะค้นพบกฎเกณฑ์ทางภาษาจากการทดลองการพูด ผู้สอนจึงควรมีบทบาทในการพูดให้น้อยที่สุด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูด และใช้ความคิดความเข้าใจที่จะค้นพบเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองผู้สอนเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม รู้จักคิดด้วยตนเองและจากเพื่อน ๆ การนิ่งเงียบของผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระที่จะคิดสร้างสรรค์และช่วยให้เกิดความร่วมมือกันในกลุ่มผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ข้อผิดพลาดทางภาษาของผู้เรียนได้พัฒนากฎเกณฑ์ที่ถูกต้องด้วยตนเอง ผู้สอนจึงควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความพยายามและความคิดที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเอง

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing)

ทิศนา แขมมณี (2558, หน้า 358–364) ได้ให้ความหมายว่า วิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ คือ กระบวนการการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดง ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture)

ทิศนา แขมมณี (2558, หน้า 327–329) ได้ให้ความหมายของการบรรยายไว้ว่า คือกระบวนการที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการเตรียมเนื้อหาสาระ แล้วบรรยายคือ พูด บอก เล่า อธิบาย เนื้อหาสาระหรือสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

รูปแบบการสอนการฟังและพูดภาษาอังกฤษ

รูปแบบการสอนการฟังและพูดภาษาอังกฤษ มีแนวคิดและหลักการ ดังต่อไปนี้

รูปแบบการสอนทางด้านการฟัง

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2558, หน้า 140–145) ได้ออกแบบรูปแบบการสอนไว้ดังนี้

กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre–Listening Activities) เป็นกิจกรมนำเข้าสู่การฟังที่จัดขึ้นเพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนที่จะฟังเรื่องราวจริงของบทเรียน โดยมีจุดประสงค์ที่จะให้ข้อมูลพื้นฐานความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน โดยให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับคำศัพท์และโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และโน้มน้าวนักเรียนมาสู่บทเรียน รูปแบบหรือเทคนิคของการจัดกิจกรรมก่อนการฟังมีหลายวิธี ดังนี้

1. การใช้รูปภาพ อาจให้ผู้เรียนดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ฟัง สนทนาหรืออภิปราย หรือหาคำตอบเกี่ยวกับภาพนั้น ๆ

2. การเขียนรายการคำศัพท์ อาจให้ผู้เรียนจัดทำรายคำศัพท์ที่รู้จักโดยใช้วิธีการเขียนบันทึกคำศัพท์ที่ได้ยินขณะรับฟังสารหรือการขีดเส้นใต้ หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ในสารที่อ่านและรับฟังไปพร้อม ๆ กัน

3. การอ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่อง อาจให้ผู้เรียนอ่านคำถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในสารที่ได้รับฟัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางว่าจะได้รับฟังเกี่ยวกับเรื่องใดเป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อมูลประกอบการรับฟัง และค้นหาคำตอบที่จะได้จากการฟังสารนั้น ๆ

4. การทบทวนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง อาจทบทวนคำศัพท์จากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วซึ่งจะปรากฏอีกในสารที่จะได้รับฟัง เป็นการช่วยทบทวนข้อมูลส่วนที่หนึ่งของสารที่จะได้เรียนรู้ใหม่จากการฟังกิจกรรมระหว่างการฟัง (While–Listening Activities) หรือระหว่างกิจกรรมการสอนฟัง ในขั้นตอนนี้ครูจะต้องให้นักเรียนฟังเรื่องราวที่ครูเตรียมมาสอน ซึ่งอาจจะต้องเปิดแถบบันทึกเสียงให้นักเรียนฟังมากกว่า 1 ครั้ง เพื่อเพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียนมากขึ้น ในขั้นตอนนี้ นักเรียนจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฟังว่า จะฟังเพื่ออะไร กิจกรรมการสอนระหว่างการฟังจึงเน้นที่การช่วยสร้างกรอบความคิดให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่จะฟังและจุดประสงค์ของการฟัง โดยทำได้หลากหลายวิธี ดังนี้

4.1 ฟังแล้วชี้ เช่น ครูพูดประโยคเกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ หรือสถานที่รอบตัวภายในชั้นเรียน ผู้เรียนชี้สิ่งที่ได้ฟังจากประโยคคำพูดของครู

4.2 ฟังแล้วทำเครื่องหมายบนภาพ เช่น ผู้เรียนแต่ละคนมีภาพคนละ 1 ภาพ ในขณะที่ครูอ่านประโยคหรือข้อความ ผู้เรียนจะทำเครื่องหมาย X ลงในบริเวณภาพที่ไม่ตรงกับข้อความที่ได้ฟัง

4.3 ฟังแล้วเรียงรูปภาพ เช่น ผู้เรียนมีภาพชุดคนละ 1 ชุด ครูอ่านสาร ผู้เรียนเรียงลำดับตามสารที่ได้ฟัง โดยการเขียนหมายเลขลงในใต้ภาพทั้งชุดนั้น

4.4 ฟังแล้ววาดภาพ เช่น ผู้เรียนมีกระดาษกับปากกาหรือดินสอ ครูพูดประโยคที่มีคำศัพท์ที่ต้องการให้นักเรียนวาดภาพ เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ สถานที่ สัตว์ ผลไม้ ฯลฯ นักเรียนฟังแล้ววาดภาพสิ่งที่เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ได้ฟัง

5. ฟังแล้วจับคู่ภาพกับประโยคที่ได้ฟัง ผู้เรียนมีภาพคนละหลายภาพ ครูอ่านประโยคทีละประโยค ผู้เรียนจับคู่ภาพที่สอดคล้องกับประโยคที่ได้ฟัง โดยการเขียนหมายเลขลำดับที่ของประโยคลงใต้ภาพแต่ละภาพ

5.1 ฟังแล้วปฏิบัติตาม ผู้สอนพูดประโยคคำสั่งให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ฟังแต่ละประโยค

5.2 ฟังแล้วแสดงบทบาท ผู้สอนพูดประโยคหรือข้อความเกี่ยวกับบทบาทให้ผู้เรียนฟังผู้เรียนแสดงบทบาทตามประโยคที่ได้ฟังแต่ละประโยค หรือข้อความนั้น

5.3 ฟังแล้วเขียนเส้นทาง ทิศทาง ผู้เรียนมีภาพสถานที่ต่าง ๆ คนละ 1 ภาพ ผู้สอนพูดประโยคหรือข้อความเกี่ยวกับเส้นทางที่จะไปสถานที่ต่าง ๆ ในภาพนั้นให้ผู้เรียนฟัง ผู้เรียนลากเส้นทางจากตำแหน่งสถานที่แห่งหนึ่งไปสู่ตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่ได้ฟัง

แนวทางการสอนทักษะการฟัง

การจัดการเรียนการสอนการฟัง–พูด ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและสามารถใช้ภาษาให้บรรลุเป้าหมาย สามารถกระทำได้โดยการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ภาษาในการทำชิ้นงาน (task) การเรียนรู้แบบนี้สามารถทำได้ในกลุ่มย่อย ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมและช่วยเหลือกันเพื่อทำกิจกรรมให้สำเร็จเปิดโอกาสให้มีการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน การทำชิ้นงานทำให้ผู้เรียนให้ความสำคัญกับการสื่อความหมายของภาษา เรียนรู้ภาษาในบริบท มิใช่เรียนโครงสร้างของภาษาแต่เพียงอย่างเดียว (Nunan, 1995)

การสอนฟังและการออกเสียง

การสอนการฟังและการออกเสียง หมายถึง การฝึกให้นักเรียนฟังเสียงและสำเนียงที่ถูกต้องของคำหรือกลุ่มคำรวมทั้งประโยค จุดประสงค์ในการฝึกฟังก็เพื่อจะให้จำเป็นแบบในการพูดต่อไป เมื่อมีวัตถุประสงค์ดังกล่าวการฝึกให้ฟังจึงจำเป็นต้องให้ฟังซ้ำบ่อย ๆ จนสามารถจับเสียงของคำหรือประโยคได้ถูกต้อง ความสามารถในการฟังแบบนี้ต้องอาศัยการทดสอบด้วยการฟัง แล้วให้นักเรียนพูดออกมาจึงจะจับได้ว่าฟังผิดหรือถูก เพราะฉะนั้นในการสอนต้องให้นักเรียนฟังไปและพูดไป ถ้าจะสอนแต่เพียงให้ฟังอย่างเดียว ไม่ให้พูดก็จะไม่เกิดประโยชน์ และถ้านักเรียนฟังไม่ถูกก็พูดไม่ถูก เพราะฉะนั้นในการสอนต้องให้นักเรียนฟังไปและพูดไป ถ้าจะสอนแต่เพียงให้ฟังอย่างเดียว ไม่ให้พูดก็ไม่เกิดประโยชน์ และถ้านักเรียนฟังไม่ถูก โดยเหตุที่การสอนต้องอาศัยทักษะการฟังและพูดคู่กันไปนี้ อรุณี วิริยะจิตรา (2554, หน้า 107–117) ได้เสนอวิธีการฟังและการออกเสียง เป็น 2 ขั้น คือ ขั้นของการฟัง และขั้นของการออกเสียง เนื้อหาย่อยของการสอนแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การสอนเสียงสระและพยัญชนะที่เป็นปัญหาสำหรับนักเรียนไทย เช่น /g//v/ /z/ หรือเพี้ยนเสียงไปจากภาษาไทย เช่น /r/ และเสียงปรากฏในตำแหน่งที่ต่างกัน เช่น ในภาษาไทยไม่มีเสียง /l/ และ /s/ ในตำแหน่งของท้ายสระ เป็นต้น

2. การสอนเสียงหนัก–เบา ระดับเสียงสูง–ต่ำในประโยค จังหวัด และการเว้นวรรคตอนการสอนจะต้องทำไปพร้อมกับที่มาสอนคำและประโยค นั้นคือทันที่สอนคำศัพท์ใหม่ครูจะต้องให้นักเรียนออกเสียงสระ พยัญชนะให้ถูกต้อง และจะต้องให้เครื่องหมายเสียงเน้นหนักประจำคำด้วย เช่นเดียวกับที่ปรากฏในพจนานุกรม เพื่อให้นักเรียนได้เรียนไปทีละน้อย ๆ คำ และเกิดความแม่นยำไปตั้งแต่ต้นมิใช่เก็บคำสะสมไว้โดยไม่รู้ว่าเสียงหนัก–เบาอยู่ที่ไหน ใช้วิธีการเดาสุ่มและลงเสียงเน้นหนักเบาเอาเองตามใจชอบจนเกิดความเคยชินอย่างผิด ๆ เมื่อเรียนไปถึงระดับสูงการแก้ไขจะทำได้ยากมาก

การสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ

การสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการฟังนี้ อาจจะสอนพร้อมกับการพูดหรือฝึกอ่านได้แบบฝึกหัดอาจจะทำให้เป็นรูปของประโยค หรือเป็นเรื่องสั้น ๆ ครูจะพูดประโยคหรือเรื่องนั้นด้วยอัตราเร็วปกติหรืออาจจะอัดเสียงลงเทป เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่ตนได้ยินนั้นถูกต้องหรือไม่ คำถามคำตอบอาจจะทำในรูปปากเปล่า หรือให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วเขียนตอบก็ได้ เนื้อหาที่จะนำมาเป็นแบบฝึกหัดนั้น ครูจะต้อง

พิจารณาเลือกสิ่งที่นักเรียน นอกจากนี้แนวทางที่เสนอต่อไปนี้เป็นรูปแบบที่สามารถใช้ฝึกการฟังภาษาให้แก่ผู้เรียนในทุกระดับ ดังนี้

อรุณี วิริยะจิตรา (2554, หน้า 108) ได้เสนอแนวคิดสรุปขั้นตอนการเรียนการสอนฟังภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. Memory เป็นการฝึกฟังโดยเน้นความจำโดยการเปิดเทปหรือซีดีให้ผู้เรียนฟังแล้วหยุดเทปช่วงใด ช่วงหนึ่ง ให้ผู้เรียนฟังเทปซ้ำเพื่อตรวจคำตอบถ้าใช้กับผู้เรียนระดับสูงอาจให้บอกประโยคสุดท้าย หรือประเด็นสุดท้ายที่พูด

2. Global Listening เป็นการฝึกฟังเข้าใจเรื่องอย่างคร่าว ๆ โดยในการฟังครั้งแรก ให้ผู้เรียนฟังและจดจำคำที่ได้ยินพูดซ้ำหลายครั้ง หรือคำที่เน้นเสียง เมื่อฟังจบแล้วให้ผู้เรียนนำคำเหล่านี้มารวมกันแล้วเดาว่า เรื่องที่ฟังเกี่ยวกับอะไร เกิดขึ้นที่ไหน หรือใครพูดกับใคร แล้วจึงฟังอีกครั้งหรือหลายครั้งเพื่อตรวจสอบว่าการฟังในครั้งแรกถูกต้องมากน้อยเพียงใด

3. Selective Listening เป็นการฝึกฟังเพื่อหาเฉพาะคำตอบที่ต้องการ โดยให้คำถามที่ผู้เรียนต้องหาคำตอบก่อนการฟัง แล้วจึงให้ผู้เรียนฟังเพื่อหาคำตอบ ให้ผู้เรียนฟังซ้ำเพื่อตรวจคำตอบ

4. Detailed Listening เป็นการฝึกฟังเพื่อเอารายละเอียด โดยให้ผู้เรียนจดโน้ตย่อมาจากสิ่งที่ฟัง สามารถให้ผู้เรียนฟังซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อจะได้โน้ตย่อจากสิ่งที่ฟัง สามารถให้ผู้เรียนฟังซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เพื่อจะได้โน้ตย่อที่สมบูรณ์

ขั้นตอนในการทำกิจกรรมฟัง

การสอนภาษาทุกภาษามีธรรมชาติของการเรียนรู้เช่นเดียวกันคือ เริ่มจากการฟังและการพูด แล้วจังนำไปสู่การอ่านและการเขียนตามลำดับ จุดมุ่งหมายของการฟังคือ สามารถจับประเด็นใจความหลักอย่างถูกต้องและครบถ้วน ครูผู้สอนควรมีเทคนิควิธีการและทราบถึงเป้าหมายของการสอนทักษะการฟังให้แก่ผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องกับระดับและศักยภาพของผู้เรียน

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2559, หน้า 145) ได้เสนอแนะการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

1. พัฒนาการสอนจากเรื่องง่ายไปเรื่องยาก

2. เนื้อหาควรเป็นเรื่องไปหาไกลตัว การใช้คำสั่งในห้องเรียน คำสั่งในกิจกรรมการเรียนการสอน คำสั่งจากการทำแบบฝึกหัด

3. เนื้อหาควรเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

4. ควรพัฒนาทักษะการสอนการฟังอย่างต่อเนื่อง

5. การสอนการฟังโดยใช้เพลงควรเป็นเพลงที่ทันยุคทันสมัย

6. เครื่องมือที่ใช้ประกอบกิจกรรมการสอนควรมีประสิทธิภาพ

7. แถบบันทึกเสียงควรเป็นเสียงจากเจ้าของภาษา อย่างไรก็ตาม แนวคิดเรื่อง World Englishness ทำให้มองเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษในสำเนียงต่าง ๆ ด้วย มิใช่เพียงสำเนียงของเจ้าของภาษาเท่านั้น เพื่อผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการฟังในระดับสูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง และส่งผลถึงทักษะการพูดของนักเรียนเพราะนักเรียนได้ฟังเสียงที่เป็นสำเนียงของเจ้าของภาษา ทำให้นักเรียนออกเสียงได้ตรงตามสำเนียงของเจ้าของภาษา

8. ครูควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงเป้าประสงค์ของการฟังซึ่งครูเป็นผู้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเต็มตามศักยภาพ

9. ครูควรใช้เทคนิควิธีการสอนหรือฝึกให้ผู้เรียนได้ใช้สื่อที่หลากหลายที่หาได้ง่าย เช่น บทสนทนา เรื่องราวต่าง ๆ คำสั่ง ใบปลิว การโฆษณา หรืออื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความแตกต่าง และหลากหลายทางภาษา

กิจกรรมหลังการฟัง (Post–Listening Activities)

เป็นกิจกรรมที่ควรให้นักเรียนทำเป็นคู่หรือกลุ่ม เพื่อให้ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกัน นอกเหนือจากการตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังแล้ว มักจะเป็นการตั้งคำถามหรือการกำหนดกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากเรื่อง (beyond the text) แต่ยังต้องอาศัยข้อมูลจากกิจกรรมก่อนและระหว่างการฟังมาช่วย ตัวอย่างกิจกรรมหลังการฟังมีดังนี้

การอภิปราย (Discussion)

1. การแสดงบทบาทสมมติ (Role–play) เป็นการให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติไปตามสถานการณ์ใหม่ที่กำหนดให้ เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกภาษาเพิ่มเติม

2. การรายงาน (Report) เป็นการให้นักเรียนได้ฝึกภาษาต่อหน้าผู้ฟัง/ผู้ชม นอกจากนักเรียนจะกล้าแสดงออกแล้ว ยังได้ฝึกภาษาอีกด้วย

3. การเขียนรายงาน (writing) เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง เช่น การเขียนสรุปย่อ (Summary) หรือการเขียนเรียงความ (essay) ฯลฯ

ผู้วิจัยขอสรุปขั้นตอนในการสอนทักษะการฟัง ดังนี้

1. ผู้เรียนฟังเรื่องราวจากแถบบันทึกเสียงแล้วตอบคำถามผู้สอน เช่น สรุป

ใจความสำคัญบอกรายละเอียด บอกความหมายของคำศัพท์ ฯลฯ

2. ฟังเพลงแล้วเติมส่วนที่ขาดหายไปจากเนื้อเพลง

3. ฝึกให้ผู้เรียนฟังข่าวหรือชมภาพยนตร์ที่ใช้ภาษาอังกฤษ

4. ฝึกการฟังโดยให้ผู้เรียน จดบันทึกสั้น ๆ จากเรื่องที่ฟัง

5. ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงบทบาทสมมติและการแสดงละคร

6. ฝึกผู้เรียนออกเสียงคำคู่เปรียบเทียบ (Minimal pairs) เพื่อหาความแตกต่างของเสียง

7. ฝึกผู้เรียนออกเสียงคำคู่เปรียบเทียบ

8. ฝึกให้ผู้เรียนวาดภาพตามคำสั่งของผู้สอน

9. ฝึกให้ผู้เรียนได้แข่งขันหรือเล่มเกมทางภาษา

10. ฝึกให้ผู้เรียนวิจารณ์หลังฟังข้อความ เช่น บอกประโยชน์จากการฟัง วิจารณ์ตัวละคร ฯลฯ

พระมหาเริงศักดิ์ เขมวิโร และชานนท์ วงศ์นวล (2551, หน้า 87–104) ได้ให้ความหมายของรูปแบบของการฟังไว้ดังนี้

1. ขั้นได้ยิน เป็นการรับฟังเสียง ซึ่งอาจจะผ่านไปจากความสนใจก็ได้ เพราะเพียงได้ยินเท่านั้น

2. ขั้นแยก เป็นการแยกเสียง แยกพยางค์ โดยใช้ความสามารถของผู้ฟังซึ่งอาจจะนำมาโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมที่เคยรับฟังมาแล้ว เสียงที่ได้ยินเสียงอะไร ได้ใจความอย่างไร แยกแยะได้ถูกต้อง

3. ขั้นยอมรับ เป็นขั้นที่ผู้ฟังยอมรับว่าข้อความที่ได้ยิน สื่อความหมายได้ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งกันและกัน

4. ขั้นตีความ เป็นขั้นที่ผู้ฟังแปลความหมายของเสียงหรือตีความหมายของสิ่งที่ฟังแยกแยะเสียงได้ถูกต้อง

5. ขั้นเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายของเรื่อง และสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยอาศัยความรู้ความคิดและประสบการณ์เดิมของผู้ฟัง ถ้ามีประสบการณ์มากจะเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เป็นความจริงและยอมรับได้หรือไม่ นำไปใช้ประโยชน์ไปในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

รูปแบบของกิจกรรมการฝึกทักษะการพูด

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2558, หน้า 146–155) ได้ออกแบบรูปแบบการสอนไว้ดังนี้

1. ระดับเตรียมตัว เป็นการสอนให้พูดเลียนแบบตัวอย่าง เช่น การเลียนแบบตัวอย่างที่ถูกต้องจากผู้สอน หรือจากเครื่องเล่นแถบเสียง และการท่องจำประโยคพื้นฐานต่าง ๆ ในระดับนี้ ผู้เรียนจะต้องฟังและฝึกออกเสียงต่าง ๆ จนเกิดความค้นเคย

2. ระดับการแสดงออก เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถพูดแสดงความตั้งใจของตนเองออกไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้หลังจากที่ผู้เรียนสามารถจำคำและประโยคได้พอสมควร เมื่อพิจารณาการสอนพูดตามระดับดังกล่าวข้างต้น บทเรียนมักจะเป็นบทสนทนาหรือการเล่าเรื่อง โดยแบ่งการสอนออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับความง่ายไปหายาก

กิจกรรมการฝึกทักษะการพูดมี 3 รูปแบบ

การฝึกพูดระดับกลไก (Mechanical Drills) เป็นการฝึกตามตัวแบบที่กำหนดให้ในหลายลักษณะ เช่น

1. พูดเปลี่ยนคำศัพท์ในประโยค (Multiple Substitution Drill)
2. พูดตั้งคำถามจากสถานการณ์ในประโยคบอกเล่า (Transformation Drill)
3. พูดถามตอบตามรูปแบบของประโยคที่กำหนดให้ (Yes/No Question–Answer Drill)
4. พูดสร้างประโยคต่อเติมจากประโยคที่กำหนดให้ (Sentence Building)
5. พูดคำศัพท์ สำนวนในประโยคที่กำหนดให้ (Rub Out and Remember)
6. พูดเรียงประโยคจากบทสนทนา (Ordering Dialogues)
7. พูดทายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในบทสนทนา (Predicting Dialogue)
8. พูดต่อเติมส่วนที่หายไปจากประโยค (Completing Sentences)
9. พูดให้เพื่อนเขียนตามคำบอก (Split Dictation)

นอกจากนี้ แสงระวี ดอนแก้วบัว (2558, หน้า 145) ได้เสนอการฝึกการพูดอย่างมีความหมาย (Meaning Drills) เป็นการฝึกตามตัวแบบที่เน้นความหมายมากขึ้น มีหลายลักษณะ เช่น

1. พูดสร้างประโยคเปรียบเทียบโดยใช้รูปภาพ

2. พูดสร้างประโยคจากภาพที่กำหนดให้

3. พูดเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน

นอกจากนี้ อ้างอิง ได้เสนอการฝึกพูดเพื่อการสื่อสาร (Communicative Drills) เป็นการฝึกเพื่อมุ่งเน้นการสื่อสารเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างคำตอบตามจินตนาการ เช่น

1. พูดประโยคตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Situation)

2. พูดตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ (Imaginary Situation)

3. พูดบรรยายภาพหรือสถานการณ์แล้วให้เพื่อนวาดภาพตามที่พูด (Describe and Draw)

4. ส่งเสริม Task–based Learning ด้วย เนื่องจากเน้นที่การใช้ภาษาในการทำกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ไม่ใช่แค่ในสถานการณ์การสื่อสารที่จำลองขึ้นมาเท่านั้น

นอกจากนี้ การพูดที่ดีนั้น ผู้พูดจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน ที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย และมีการลำดับขั้นตอนหรือเนื้อหาที่ชัดเจน มีการพูดเป็นลำดับขั้น ดังนี้นักวิชาการต่าง ๆ ได้กล่าวไว้ดังนี้

วิไลวรรณ ธนสุวรรณ (2530, หน้า 24) ได้ให้หลักการทั่วไปเกี่ยวกับการสอนพูดไว้ดังนี้

1. การพูดควรเริ่มจากการฝึกบทสนทนาสั้น ๆ และประโยคแบบต่าง ๆ

2. หลังจากการสอนบทสนทนา ผู้สอนควรโยงเรื่องในบทสนทนาให้สัมพันธ์กับสถานการณ์จริง เช่น บทสนทนเกี่ยวกับเรื่องอาชีพของผู้ปกครอง

3. กระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกพูดและใช้ภาษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ สร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้เรียนโดยการให้กำลังใจไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกกลัวว่าจะพูดผิดหรืออายที่จะพูด

4. แก้ข้อผิดพลาดในการออกเสียงหรือผิดหลักไวยากรณ์เฉพาะในระหว่างกาฝึกเท่านั้น เมื่อถึงขั้นพูดโดยเสรีแล้ว ควรให้สามารถสื่อสารได้เข้าใจเท่านั้น

5. เลือกใช้เอกสารหรือวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน ทั้งนี้ การสอนพูดควรเริ่มจากง่ายไปหายาก เช่น เริ่มจากฝึกให้ตั้งคำถามและตอบคำถามเป็นหัวข้อง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน เช่น การขอร้องเรื่องส่วนตัว คำถามเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ หรือคำถามเกี่ยวกับไวยากรณ์ต่อไป จากนั้นเป็นการฝึกให้เล่าเรื่องโดยกำหนดหรือจัดให้มีสถานการณ์ขึ้น แล้วให้ผู้เรียนเล่าเรื่อง อาจเป็นการเล่าคนเดียวหรือผลัดกันเล่าคนละประโยคก็ได้ โดยจุดมุ่งหมายปลายทางของการสอนพูด คือให้ผู้เรียนสามารถพูดได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่วเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา

ขั้นตอนในการทำกิจกรรมพูด

สมถวิล ธนะโสภณ (2523, หน้า 50–54) ได้เสนอแนวคิดสรุปขั้นตอนการเรียนการสอนพูดภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. การพูดต้องมีแรงจูงใจ

2. การพูดต้องมีผู้ฟัง

3. เวลาที่คนพูดตามปกติมักใส่อารมณ์ลงไปในสิ่งที่เขาพูด คิด แสดงความรู้สึก ดังนั้นครูควรสอนให้เด็กในเรื่องการใช้ระดับเสียงสูงต่ำ

4. การพูดขึ้นอยู่กับสถานการณ์ คำพูดหนึ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์หนึ่งเท่านั้น การสอนพูดควรสร้างสถานการณ์ที่เหมือนกันหรือเกือบเหมือนสถานการณ์จริงเพื่อกระตุ้นให้เด็กพูด

5. ภาษาพูดค่อนข้างอิสระ แต่ภาษาพูดที่ใช้ในโรงเรียนทั่วไปมักใกล้เคียงกับภาษามาตรฐาน (ภาษาเขียน) เด็กควรรู้จักใช้ประโยคสั้น ๆ ซึ่งมักใช้ในการพูดภาษาปกติ

6. เด็กควรคุ้นเคยกับการพูดตามภาษาแบบธรรมชาติ เช่น การตอบโดยใช้ประโยคที่ไม่สมบูรณ์ สื่อความหมายได้ การใช้รูปย่อ การใช้คำย่อ

7. ครูควรคำถึงลักษณะประจำตัวเด็ก ซึ่งมีผลต่อการร่วมมือในการพูด เช่น ช่างพูดหรือขี้อาย ตกใจง่าย ลักษณะเหล่านี้มีผลต่อการพูดภาษา

8. ครูควรใจกว้างยอมรับข้อคิดเห็นของเด็กและไม่แก้ไขข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์มากนักเพราะอาจไปขัดกับความพยายามที่จะเรียบเรียงคำพูดของเด็ก ครูควรคำนึงถึงเฉพาะข้อผิดพลาดที่ทำให้ความหมายผิดไปเท่านั้น แล้วจึงนำข้อผิดพลาดนั้นมาทบทวนให้เด็กทั้งชั้นได้ฝึกอีกครั้ง

9. การพูดภาษาที่เป็นธรรมชาติจะเกิดขึ้นได้ในห้องเรียนที่มีบรรยากาศเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน

10. แบบเรียนที่บทสนทนา (Dialogue) จะช่วยสอนการพูดได้ดีเพราะในบทสนทนาจะมีภาษาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปรูปแบบการสอนการฟังและพูดภาษาอังกฤษ มีขั้นตอน ดังนี้

1. ทักษะทางการพูดและการฟังต้องมีแรงจูงใจ หรือวัตถุประสงค์ในการพูด

2. การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดสามารถสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาได้

3. บทสนทนาสามารถใช้พัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้

4. การพัฒนาทักษะทางการฟังและการพูดที่ดีเด็กครูควรไม่เคร่งครัดกับเด็กมากเกินไป พยายามฝึกให้เด็กมีความกล้าแสดงการที่จะพูด และเป็นผู้ฟังที่ดี

สรุปการสอนภาษาตามทฤษฎีการเรียนแบบความรู้ อิงแนวคิดที่ว่าภาษาเป็นระบบที่ว่าไปตามกฎเกณฑ์ ความเข้าใจและการแสดงออกทางภาษาขึ้นอยู่กับความเข้าใจกฎเกณฑ์ เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจรูปแบบของภาษาและความหมายแล้ว ก็จะสามารถที่เรียนรู้ภาษามาตั้งแต่เกิด มิได้เกิดจากการเรียนรู้เงื่อนไขเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องใช้สติปัญญาของตนเองและความคิดสร้างสรรค์ในการผสมผสานความรู้เดิมที่มีอยู่

การวัดผลและประเมินผลการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษาเพื่อสื่อสารจะไม่สมบูรณ์ถ้าการสอบและการประเมินผลไม่สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เมื่อการเรียนการสอนภาษาเพื่อสื่อสารมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายด้วยการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม การประเมินผลควรประเมินว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้มากน้อยเพียงใด ไม่ใช่ประเมินผลว่าผู้เรียนมีความรู้ทางภาษามากน้อยเพียงใด นอกจากนี้พัฒนาการทางภาษาเป็นเรื่องของกระบวนการที่ต่อเนื่อง ดังนั้น การประเมินผลการเรียนจึงควรจัดวัดกระบวนการในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย ไม่ใช่วัดผลสัมฤทธิ์แต่เพียงอย่างเดียว ในการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษา ผู้สอนจึงต้องย้อนไปดูว่าผู้เรียนมีวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้อย่างไรบ้าง และในหลักสูตรมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอะไรบ้าง แล้วจึงสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะของข้อสอบกับแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่ทำในห้องเรียนมีความแตกต่างกันน้อยมาก นอกจากนี้การวัดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้แบบองค์รวมและเชิงคุณภาพ โดยใช้การเขียนเรียงความ การนำเสนอผลงานในชั้นเรียน และการประเมินแบบองค์รวมอื่น ๆ เช่น แฟ้ม ผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นการประเมินแบบอัตนัยนี้เหมาะสมกับการทดสอบการใช้ภาษา เพราะในการใช้ภาษาจำเป็นต้องใช้ความสามารถหลาย ๆ อย่างในเวลาเดียวกัน แต่การประเมินแบบนี้เป็นการประเมินที่ยากต่อการปฏิบัติในห้องเรียนที่มีนักเรียนมาก และยากที่จะทำให้เที่ยงตรงการทดสอบแบบสื่อสารมุ่งให้ความสนใจไปที่ความเหมาะสมในการใช้ภาษา (appropriacy) มากกว่าความถูกต้องทางภาษา (correctness)

แสงระวี ดอนแก้วบัว (2558, หน้า 254–2555) ได้เสนอแนวคิดในการวัดผลและประเมินผลฟัง–พูดภาษาอังกฤษ ดังนี้การตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป้าหมาย ครูผู้สอนควรได้ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้ สำหรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/ภาค (มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น) แต่ละข้อให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียนและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว

2. เลือกตัวบ่งชี้ที่จะใช้เป็นตัวแทนผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ภาค (มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น) ซึ่งเป็นความสามารถที่ต้องการให้ผู้เรียนได้แสดงออก และใช้เกณฑ์ในการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด

3. ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถทางภาษาตามตัวบ่งชี้ที่เลือกไว้/ตามเกณฑ์การประเมิน ภาระงานที่ใช้ในการประเมินจะสามารถใช้วัดตัวบ่งชี้ได้หลาย ๆ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น การออกแบบภาระงานนั้นจะต้องครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบคือ บริบท งานที่ต้องทำ (การใช้ภาษา) และบทบาทของผู้เรียน ในการประเมินทางภาษา องค์ประกอบทั้งสามจะถูกกำหนดเป็น situation และ task

4. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ผู้สอนสามารถเลือกใช้เกณฑ์ประเมินแบบแยกส่วนหรือเกณฑ์ประเมินรวมได้ เกณฑ์แต่ละตัวคือ ตัวบ่งชี้ตามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละข้อที่ได้เลือกไว้ และผลการประเมินก็จะสามารถใช้ตรวจสอบมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน

5. ตรวจสอบทบทวน ความสอดคล้องและความเหมาะสม ของภาระงานกับเกณฑ์การประเมินปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ทดลองจริง

นอกจากนี้ แสงระวี ดอนแก้วบัว (2558, หน้า 254–2555) ยังมีแนวทางในการสร้างเกณฑ์การประเมินทางภาษา ดังนี้

1. เกณฑ์การปฏิบัติ (Pragmatic Criteria) ประเด็นที่นำมาพิจารณาได้แก่ การปฏิบัติตนของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความสามารถทางภาษา เช่น การวาดภาพตามคำสั่งที่ได้ฟัง หรืออาจเป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความถึงสิ่งที่เขาควรปฏิบัติ เช่น ใช้ภาษาลำดับขั้นตอนการทำงานของตนได้

2. เกณฑ์ทางภาษา (Linguistic Criteria) ควรให้ครอบคลุมทั้งการใช้

คำศัพท์ (Lexicon) รูปแบบประโยค (Syntax) ความถูกต้องในการออกเสียงสำหรับการพูด (Phonology) และการเรียบเรียงคำในประโยค (Morphology)

3. เกณฑ์ทางวัฒนธรรม (Cultural Criteria) ต้องคำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีและแนวปฏิบัติอันเป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกทางภาษา เช่น การต้อนรับ การขอบคุณ การขอโทษ หรือระดับภาษา

4. เกณฑ์ด้านยุทธศาสตร์การสื่อสาร (Strategic Criteria) ยุทธศาสตร์ของผู้สอนที่จะทำให้การสื่อสารสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น เกิดความเข้าใจกันตามจุดมุ่งหมายยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่ น้ำเสียง ภาษาท่าทาง การใช้ภาษาเทียบเคียง ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

Cohen (1994, หน้า 171–174) ได้กล่าวถึงหลักการทั่วไปของการประเมินทักษะภาษาพอสรุปได้ตาม หัวข้อต่อไปนี้

1. เหตุผลที่ต้องประเมินภาษา

ทำไมต้องประเมินความสามรถทางภาษาเหตุผลแรกคือ เพื่อผลประโยชน์ของผู้เรียนเพราะการประเมินเป็นการแสดงให้เห็นว่าการเรียนภาษานั้นมีความหมายสำหรับผู้เรียน การประเมินจะสะท้อนจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา ผลที่ปรากฏบอกให้รู้ว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของรายวิชาที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด นอกจากนั้นถ้าสิ่งที่ทดสอบสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้เรียนต้องการในรายวิชาทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ การทดสอบเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนมากขึ้น และที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียนได้รับผลสะท้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถทางภาษาทำให้ผู้เรียนได้รู้จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง ซึ่งจากผลดังกล่าวได้ใช้เป็นแนวทางในการเลือกเรียนในสิ่งที่ตนถนัด หรือเพื่อแก้จุดบกพร่องของตนเองการประเมินยังเกิดประโยชน์ต่อผู้สอน เพราะเป็นการตัดสินใจว่าสอนบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่ เช่น วิชาทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐานประกอบไปด้วยเนื้อหา การทักทาย การกล่าวลา การแสดงความต้องการ การปฏิเสธ การขอโทษ และทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการพูด การเขียน การฟังและการอ่าน ผู้สอนวัดว่าระดับผลสัมฤทธิ์ที่ผู้เรียนคาดหวังไว้ กับผลการประเมินจริงแตกต่างแค่ไหน สิ่งเหล่านี้จะเป็นข้อมูลให้ผู้สอนได้ปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเอง นอกจากนั้นการวิเคราะห์ข้อสอบแต่ละข้อยังเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการตรวจสอบว่าข้อสอบใดยากง่าย เช่น ข้อสอบแต่ละข้อมีผู้เรียนตอบถูกกี่คน ถ้าตอบถูกเกิน 80% หรือตอบถูกน้อยกว่า

60% ก็พิจารณาว่าข้อสอบนั้นยากหรือง่ายเกินไป การวิเคราะห์ความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ ทำให้ผู้สอนรู้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนแต่ละคนอีกด้วย

2. สิ่งที่ประเมิน สิ่งที่ประเมินมีดังนี้

2.1 ประเมินว่าผู้เรียนรู้อะไร สำหรับการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศแล้ว นักสอนภาษาที่สองย้ำว่า สิ่งที่ผู้สอนสอนอาจไม่ใช่สิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ หมายความว่าผู้เรียนอาจไม่เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้สอนสอนเลยหรือเรียนรู้ได้น้อย บางครั้งก็เข้าใจผิดคือรู้มาผิด เพราะอาจเกิดจากการให้ความสนใจในการเรียนไม่เพียงพอ การประเมินจึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้ว่าตัวเองมีความรู้เท่าใด

2.2 การประเมินการใช้ภาษาจริง (authentic language use) การทดสอบความรู้ทางภาษา (linguistic knowledge) ไม่ใช่การประเมินภาษาจริงที่ใช้ในการสื่อสาร การสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาถือว่าเป็นการประเมินภาษาที่เป็นธรรมชาติ ซึ่งการวัดภาษาจริงเป็นการวัดความสามารถทางภาษาโดยตรงที่ใกล้เคียงกับจริงมากที่สุด

2.3 การใช้กรอบทฤษฎีในการประเมิน การใช้ทฤษฎีในการประเมินที่เห็นได้ชัดเจน เช่น กรอบการประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของคเนลและเสวน

3. ความมุ่งหมายของการประเมินภาษา

3.1 วัดผลสัมฤทธิ์ละความสามารถทางภาษา

3.2 เปรียบเทียบผู้สอบกับผู้สอบคนอื่น ๆ

4. วิธีการประเมินวิธีใดที่ดีที่สุดในการประเมินภาษาที่สองยังเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่ว่าจะใช้วิธีเก่าคือการประเมินในเชิงปริมาณหรือใช้วิธีการประเมินแบบใหม่ ซึ่งการประเมินภาษามี 2 ลักษณะ ได้แก่ การประเมินแยกทักษะ (discrete–point item) และการประเมินรวมหรือบูรณาการภาษา (integrative item) จากการที่ไม่มีข้อตกลงที่แน่นอนว่าจะใช้วิธีใดประเมินภาษาที่เป็นวิธีที่เหมาะที่สุด ดังนั้นการใช้หลาย ๆ วิธีประสมประสานกันจึงน่าจะเป็นการประเมินที่ได้ผลที่สุด

5. การประเมินเครื่องมือทางภาษา หลังจากที่สร้างเครื่องมือประเมินภาษาซึ่งส่วนมากเป็นลักษณะของแบบทดสอบจำเป็นต้องมีการประเมินว่าแบบทดสอบนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ มีเกณฑ์การประเมินดังนี้

5.1 ความเที่ยง (reliability) หมายถึง ความน่าเชื่อถือของข้อสอบการทดสอบ ความเที่ยงของข้อสอบทำได้โดยนำข้อสอบชุดเดิมนำมาสอบคนเดิมสองครั้ง

ได้ผลเหมือนกัน ถือว่าข้อสอบนั้นเชื่อถือได้ ความเที่ยงของเครื่องมือประเมินภาษาขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 3 ประการ ดังนี้

5.1.1 ข้อสอบ (test factor) เช่น ความก้าวหน้าของข้อสอบ การจำกัดเสรีภาพในการตอบเช่น คำถามเฉพาะเจาะจงเกินไป ความชัดเจนของคำชี้แจงในการทำข้อสอบ ความยาวของข้อสอบ คุณภาพของการพิมพ์ การจัดวางรูปแบบของข้อสอบและขาดตัวหนังสือ

5.1.2 สถานการณ์ (situation factor) สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมในการสอบถือว่ามีผลต่อความเที่ยงของข้อสอบ เช่น บรรยากาศห้องสอบ แสง เสียงในห้องและนอกห้องมีเสียงรบกวนหรือไม่

5.1.3 ผู้สอบ (individual factor) สุขภาพของผู้สอบทั้งด้านจิตใจและร่างกาย แรงจูงใจ สิ่งเหล่านี้เรียกว่าส่วนประกอบชั่วคราว (transient factor) นอกจากนั้นก็ยังมีสาเหตุที่ถาวร (stable factor) เช่น ทักษะ IQ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและประสบการณ์ในการที่เคยทำข้อสอบที่คล้ายกันมาก่อน

5.2 ความตรง (validity) หมายถึง ข้อสอบนั้นวัดได้ตรงตามที่ต้องการ จะวัดความตรงมีลักษณะดังนี้

5.2.1 ด้านเนื้อหา (content validity) หมายถึง ความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหาตามจุดประสงค์ของรายวิชา สำหรับครูสอนภาษา การตรวจสอบความตรงไม่ใช่การวิเคราะห์ทางสถิติ แต่ตรวจดูว่าแต่ละข้อของข้อสอบนั้นถูกต้องตามเนื้อหาโครงสร้างภาษาและครอบคลุมที่สอนไปแล้วหรือไม่

5.2.2 ความสัมพันธ์กับเกณฑ์ (criterion–related validity) ความเที่ยงตรง ลักษณะนี้เป็นการเปรียบเทียบผลของการใช้แบบทดสอบกับเกณฑ์อื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน ถ้าผลการสอบคล้าย ๆ กันถือว่ามีความตรง

5.2.3 การสร้างข้อสอบ (construct validity) หมายถึง ผลการสอบสัมฤทธิ์กับความสามารถทางภาษาของผู้สอบ ผู้สร้างข้อสอบต้องคำนึงถึงเสมอว่าข้อสอบที่สร้างขึ้นมานั้นสะท้อนความสามารถทางภาษาของผู้สอบ เช่น การทดสอบทักษะการฟัง ผู้ประเมินต้องใช้วีการประเมินหลาย ๆ อย่างประเมินในสถานการณ์เดียวกัน แล้วนำผลการประเมินมาเปรียบเทียบดูว่ามีความใกล้เคียงกันหรือไม่

5.2.4 ระบบ (systemic validity) หมายถึง การสอบนั้นมีผลต่อการเรียนการสอนและหลักสูตร เช่น การนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

อรุณี วิริยะจิตรา (2554, หน้า 63) การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจะไม่สมบูรณ์ถ้าการสอบและการประเมินผลไม่สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เมื่อการเรียนการสอนภาษาเพื่อสื่อสารมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียน สามารถสื่อสารความหมายด้วยการใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม การประเมินผลก็ควรประเมินว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้มากน้อยเพียงใด ไม่ใช่การประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ทางภาษามากน้อยเพียงใดนอกจากนี้ พัฒนาการทางภาษาเป็นเรื่องของกระบวนการในการเรียนรู้ด้วย ไม่ใช่วัดผลสัมฤทธิ์แต่เพียงอย่างเดียว ในการทดสอบความสามารถในการใช้ภาษา ผู้สอนต้องย้อนไปดูว่าผู้เรียนมีวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้อย่างไรบ้าง และในหลักสูตรมีผลการเรียนรู้ที่คาดหวังอะไรบ้าง แล้วจึงสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะของข้อสอบกับแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมที่ทำในห้องเรียนมีความแตกต่างกันน้อยมาก

สรุปได้ว่า การวัดผลและการประเมินผลทางภาษามีความสำคัญต่อการประเมิน ผู้เรียน และผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีขั้นตอนการประเมินผู้เรียนที่เหมาสมและถูกต้องการวัดผลและประเมินด้านการเรียน การสอนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

1. ต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน

2. เกณฑ์ทางภาษา (Linguistic Criteria) ควรให้ครอบคลุมทั้งการใช้คำศัพท์ (Lexicon) รูปแบบประโยค (Syntax) ความถูกต้องในการออกเสียงสำหรับการพูด (Phonology) และการเรียบเรียงคำในประโยค (Morphology)

3. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ผู้สอนสามารถเลือกใช้เกณฑ์ประเมินแบบแยกส่วนหรือเกณฑ์ประเมินรวมได้ เกณฑ์แต่ละตัวคือ ตัวบ่งชี้ตามาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของแต่ละข้อที่ได้เลือกไว้ และผลการประเมินก็จะสามารถใช้ตรวจสอบมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน

การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภารกิจที่สำคัญและกว้างขวาง จึงมีผู้ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

ความหมายของหลักสูตร

นักวิชาการได้นิยามความหมายของหลักสูตรแตกต่างกันไป ตามมุมมองของแต่ละคนจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวของกับความหมายของหลักสูตร มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2539, หน้า 4) และวิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542, หน้า 44) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ต่าง ๆ ของการเรียนที่สถานศึกษาจัดให้แก่ ผู้เรียน โดยมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน กำหนดไว้ในเอกสารเพื่อเป็นแม่บทในการ จัดการเรียนการสอนตามระดับชั้นซึ่งพิจารณาในมุมแคบก็จะหมายถึง ผลผลิตของการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่ต้องการให้เกิด แต่ถ้าพิจารณาในมุมกว้างก็จะหมายถึง ประสบการณ์ชีวิต (Late experiences) ทั้งหมดของผู้เรียน แผนการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแม่บทใน การจัดให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 7) กล่าวว่าหลักสูตรคือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายและการจัดกิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544, หน้า 41–42) นิยามว่าหลักสูตรคือประมวลประสบการณ์ทุกชนิดที่ครูสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเจริญงอกงาม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 1) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นขอกำหนดเกี่ยวกับจุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนใน โรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทัศนคติและพฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

สำลี รักสุทธิ (2544, หน้า 10) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่าเป็นมวลประสบการณ์หรือกิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน อันส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านความรู้ ความคิด เจตคติ และการปฏิบัติในทิศทางที่ พึงประสงค์

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2546, หน้า 9–10) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรไว้ว่า “หลักสูตร” หมายถึง แผนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือกิจกรรมทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน โดยขยายความองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1. แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักสูตรที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม ประกอบด้วย เนื้อหาหรือสังเขปวิชา หรืออาจประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่ละเอียดมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการสอนและประเมินผลและผลการเรียนรู้ หรือโครงการสอน ประมวลการสอน บันทึก การสอน คู่มือครู แผนการสอน หนังสือเรียน หนังสือเสริมการเรียน ตลอดจนสื่อ การเรียนรู้ และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

2. ประสบการณ์หรือกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนการนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติในรูปของการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้กิจกรรม ได้แก่ การสอนของครู การเรียนของนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของผู้เรียน Crow & Crow (1962, p. 250) กล่าวว่า “หลักสูตร” หมายถึง มวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนไดรับทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อใหผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งในด้านร่างกาย สังคม ปัญญา และจิตใจ นอกจากนี้ Saylers & Alexsander (1974, pp. 2–3) กล่าวถึง ความหมายของหลักสูตรว่า “เป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ”

Posner (1995, pp. 4–7) กล่าวถึงคำว่าหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ ขอบเขตและลำดับของผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่กำหนดเอาไว้ในรูปของวัตถุประสงค์ว่าผู้เรียนควรทำอะไรได้บ้าง

2. หลักสูตร คือ แผนการเรียนที่จัดให้กับผู้เรียนว่ามีหลักการและมีหัวข้ออะไร ที่ต้องเรียน มีแหล่งเรียนรู้อะไรบ้าง พร้อมทั้งแนวทางจัดและประเมินผล

3. หลักสูตร คือ รายการหัวข้อต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียน

4. หลักสูตร คือ วัสดุการสอนใช้สำหรับประกอบการสอนในชั้นเรียน

5. หลักสูตร คือ ชุดวิชาที่จะต้องเรียน

6. แนวทางที่กำหนดขึ้นเกี่ยวกับจุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, หน้า 10) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การพยายามวางโครงการที่จะช่วยให้นักเรียนไดเรียนรู้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือการพัฒนา หลักสูตรและการสอนคือ ระบบโครงสร้างของการจัดโปรแกรมการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การปรับปรุงตำรา แบบเรียน คู่มือครู สื่อการเรียนต่าง ๆ การวัดผลและการ ประเมินผลการใช้หลักสูตร การปรับปรุง การแก้ไข และการให้การ

อบรมครูผู้ใช้หลักสูตรให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร และการสอน รวมทั้งการบริหารและบริการ หลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น

โดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในส่วนต่าง ๆ ของหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ เช่น จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรมการจัดการ เรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับโรงเรียน นักเรียนหรือสภาพ ความต้องการของท้องถิ่น ในลักษณะนี้จะเป็นการแก้ไขในบางส่วนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความต้องการของโรงเรียน

Taba (1962, p. 454) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวาง จุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ หรือเปลี่ยนแปลง ทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรนี้จะมีผลกระทบทางด้านความคิดและความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวของทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรหมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพียงบางส่วนโดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดพื้นฐานหรือรูปแบบของหลักสูตร

Good (1973, pp. 157–158) ได้ให้ความเห็นว่า การพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่ง เพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมาย การสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิมเป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่

สรุปได้ว่า หลักสูตรหมายถึง หัวใจสำคัญหรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้จัดให้กับผู้เรียนได้เรียนรู้หรือมวลประสบการณ์ที่ผู้สอนได้ส่งมอบให้กับนักเรียนโดยมีการวางแผนไว้อย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งจะประกอบไปด้วยแผนการเรียนที่จัดให้กับผู้เรียนว่ามีหลักการและมีหัวข้ออะไรบ้าง ที่ต้องเรียน มีแหล่งเรียนรู้อะไรบ้าง พร้อมทั้งแนวทางจัดและประเมินผลที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็น แนวทางหรือแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนแต่ละระดับ เป็นการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาของประเทศไทย ซึ่งทำให้ทราบได้ว่าการจัดการศึกษาของประเทศไทยเน้นหนักไปในทางใด ทั้งในด้านความรู้ การเสริมสร้างความสามารถ และทัศนคติ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา

รอบด้านมีผลโดยตรง ต่อทั้งผู้เรียนและสังคม หากปฏิบัติตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด ก็เป็นที่คาดหวังได้ว่า ผู้เรียนที่สำเร็จตามหลักสูตรจะมีคุณลักษณะดังที่ตั้งจุดประสงค์ไว้

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 9–10) นำเสนอความสำคัญของหลักสูตรไว้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อการศึกษาส่วนรวมกล่าวคือ หลักสูตรเป็นเครื่องชี้วัดถึงความเจริญก้าวหน้าของการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศ รวมถึงคุณภาพของประชาชน ในประเทศชาติ หรืออาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นการนำเอาความมุ่งหมายและนโยบายการศึกษา ของชาติไปแปลงเป็นการกระทำขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา จึงสามารถกล่าวได้ว่าหลักสูตร คือ หัวใจของการศึกษา

2. ความสำคัญต่อการเรียนการสอน กล่าวคือ หลักสูตรเป็นสิ่งกำหนด แนวทางในการจัดมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน เป็นทิศทางสำหรับผู้ปฏิบัติทุกฝ่ายที่จะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวของ ได้แก่ การศึกษาจุดหมายของหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดสื่อ และแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ชวลิต ชูกำแพง (2551, หน้า 28–29) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาระดับใดหรือประเภทใด จะขาดหลักสูตรไม่ได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดอนาคตทางการศึกษาของสังคมนั้น ๆ หรืออาจกล่าวอีกนัยว่า หลักสูตรเป็นเครื่องชี้นำทางการจัดความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนซึ่งครู จะต้องปฏิบัติตามเพื่อให้ผู้เรียนไดรับการจัดการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายหรือมีมาตรฐานเดียวกัน หลักสูตรจึงเป็นเครื่องชี้นำทางถึงความเจริญของประเทศ ประเทศใดที่มีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพย่อมนำไปสู่คุณภาพของคนในประเทศนั้น จากความสำคัญดังข้างตน สามารถสรุปความสำคัญของหลักสูตรเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของประชาชนในประเทศ ซึ่งคนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับในประเทศ หลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของคนที่จบการศึกษานั้น ๆ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานการศึกษา ถ้าประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ จะสะท้อนถึงการจัดการที่มีประสิทธิภาพตามมา

3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวของทุกคนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลติดตามผลของการศึกษาไดทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองตลอดทั้งผู้เกี่ยวของกับการศึกษาทุกคน

4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครู เนื่องจาก ตัวหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนในระดับมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งครูสามารถ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้สะท้อนและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่ตั้งไว้

5. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้ ตลอดทั้งการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอนซึ่งการศึกษาในแต่ละระดับจะมีองค์ ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป

6. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาของชาติ อนาคตของชาติ ย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ ที่มีการวางกรอบเนื้อหาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

สรุปได้ว่า หลักสูตรคือหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา และเป็นเครื่องกำหนดแนวความรู้ กำหนดอนาคตของชาติ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนเครื่องชี้นำที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสามารถเปลี่ยนแปลงไปตามสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และหากประเทศใดมีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้ว ย่อมนำพาประเทศให้เกิดการพัฒนา

แนวคิดและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

นักวิชาการได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

ชวลิต ชูกำแพง (2551, หน้า 22–28) กล่าวว่า รูปแบบหลักสูตรแต่ละรูปแบบ ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดด้านปรัชญาการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา หรือความต้องการของสังคม ทำให้ลักษณะที่แตกต่างกันออกไป โดยนักการศึกษาได้พยายามจำแนกประเภทรูปแบบ ตามแนวคิดของแต่ละคน สรุปรูปแบบหลักสูตรที่สำคัญ ดังนี้

หลักสูตรรายวิชา (Subject Curriculum)

เป็นรูปแบบหลักสูตรที่เก่าแก่สุด มีอิทธิพลมาจากปรัชญา “สารนิยม” และ “ปรัชญาสัจวิทยานิยม” จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแบบนี้ก็คือ เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจโลกรอบ ๆ ตัวผู้เรียน หลักสูตรรายวิชามีลักษณะดังนี้

1. เนื้อหาสาระแต่ละวิชาจะแยกจากกันโดยเด็ดขาด และในการสอนก็สอนแยกกันตามรายวิชานั้น ๆ ที่สัมพันธ์กัน

2. แต่ละวิชาจะมีลำดับ มีหลักเหตุผล มีการจัดเรียงเนื้อหาสาระและวิธี การค้นคว้าของตนเอง มีขอบเขตที่ตายตัวของความรู้ในวิชานั้น ไม่มีการแสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับวิชาอื่น ๆ

3. ไม่ได้โยงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้นั้นกับการปฏิบัติในสถานการณ์จริง

4. การเลือกเนื้อหาวิชาและการจัดเนื้อหาเพื่อสอน ยึดคุณค่าที่มีอยู่ในตัวของเรื่องที่สอนนั้นโดยคาดว่านักเรียนสามารถนำเอามาใช้ได้เมื่อต้องการ แม้ว่าหลักสูตรรายวิชา จะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนักและวิจารณ์ มานานแล้วแต่ก็ยังสามารถยืนยงอยู่ได้ ทั้งนี้ เนื่องจากองค์ประกอบหลายประการประกอบกัน ได้แก่

4.1 เป็นรูปแบบหลักสูตรที่คุ้นเคยกันมากที่สุด จึงไดรับการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวของกับการศึกษา

4.2 โดยทั่วไปจะเป็นการยอมรับของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

4.3 การรับคนเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นรายวิชา

4.4 สถาบันการผลิตครูมักผลิตครูตามหลักสูตรรายวิชา เช่น การผลิตครู ในวิชาเอกภาษาไทย ภูมิศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ เป็นต้น จึงเป็นการสนับสนุนหลักสูตรแบบ นี้โดยปริยาย

4.5 สมาคมวิชาชีพครู มีแนวโนมสนับสนุนหลักสูตรแบบนี้ ดังจะเห็นได้ จากการรวมตัวของบุคคลที่สอนในวิชาเฉพาะต่าง ๆ ในกลุ่มของตน เช่น สมาคมครูสอนคณิตศาสตร์ สมาคมครูสอนภูมิศาสตร์ ฯลฯ การจัดหลักสูตรแบบนี้ทำได้ง่าย และประเมินผลได้ง่าย

หลักสูตรสหสัมพันธ์ (Correlated Curriculum)

เป็นหลักสูตรที่พยายามปรับปรุงแก้ไข้ข้อบกพร่องของหลักสูตรรายวิชา โดยนำเอาเนื้อหาของวิชาอื่นที่สัมพันธ์กันมาผนวกเข้าไว้ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชา ตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไป โดยไม่ทำลายขอบเขตวิชาเดิม (ยังไม่ได้ผสมผสานหรือบูรณาการเนื้อหาวิชาเข้าด้วยกัน) เช่น การจัดเนื้อหาเน้นให้ความสัมพันธ์

ระหว่างเหตุการณ์บางอย่างในประวัติศาสตร์ ไทยกับวรรณคดีในยุคนั้น ทั้งนี้ จะไม่ทำลายเอกลักษณ์ของวิชาทั้งสองแต่จะแสดงให้เห็นว่าแต่ละวิชาเสริมกันอย่างไร มีลักษณะดังนี้

1. จัดให้มีการสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่ไม่ซับซ้อน

2. เนื้อหาซ้ำซ้อนกันร่วมวางแผนการสอนร่วมกัน

3. สัมพันธ์ใน 3 หัวข้อ ได้แก่ สัมพันธ์ข้อเท็จจริง สัมพันธ์ในหลักเกณฑ์ และสัมพันธ์ตามหลักปฏิบัติสังคม

หลักสูตรผสมผสาน (Fused Curriculum)

เป็นการจัดหลักสูตรที่พยายามลดการเน้นรายวิชาอีกทางหนึ่งโดยการสร้างวิชาจากเนื้อหาที่เคยสอนแยกกัน นั่นคือการรวมวิชาตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไปเป็นวิชาเดียว แต่ก็ยังคง รักษาเนื้อหาวิชาเดิมมากกว่าวลีที่มักใช้อธิบาย หลักสูตรแบบนี้ก็คือ “การสอนหลายวิชาเหมือนกับ เป็นวิชาเดียว” ในระดับมัธยมศึกษาจะพบความพยายามในการจัดหลักสูตรแบบนี้รายวิชาวิทยาศาสตร์ และวิชาพฤกษศาสตร์ เขาเป็นวิชาชีววิทยา หรือการรวมวิชาการปกครอง สังคมวิทยา และวิชาอื่น ๆ จากทางสังคมศาสตร์ เขาเป็นวิชา “ประชาธิปไตยของไทย” เป็นต้น

หลักสูตรหมวดวิชาแบบกว้าง (Broad Field)

หลักสูตรนี้มีแนวคิดว่าวิชาแต่ล่ะวิชามีคุณค่าต่อกัน ส่งเสริมกันเป็นรูปแบบหลักสูตที่ขยายจากหลักสูตรแบบสหสัมพันธ์และแบบผสมผสาน เป็นการนำเอาเนื้อหาวิชาจากหลาย ๆ วิชามาจัดเป็นวิชาทั่วไปกว้าง ๆ ความแตกต่างที่สำคัญของหลักสูตรแบบนี้กับแบบ สหสัมพันธ์และแบบผสมผสาน ก็คือ แนวความคิดในหลักสูตรพยายามที่จะให้เกิดความเข้าใจ อย่างกว้าง ๆ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างวิชาต่าง ๆ และให้เห็นถึงวิชาต่าง ๆ เหล่านั้นสัมพันธ์กับความเข้าใจมโนทัศน์กว้าง ได้แก่ มนุษย์สังคม การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ตัวอย่างของการจัดหลักสูตรแบบนี้ ได้แก่ วิชาสังคมศึกษา ภาษาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป

หลักสูตรวิชาแกน (Core Curriculum)

หลักสูตรวิชาแกน เป็นหลักสูตรที่ประสานสัมพันธ์เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยมุ่งตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียนโดยมีวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือกลุ่มวิชาหนึ่งเป็นแกนของวิชาอื่น ๆ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการทำหน้าที่ประชากรที่มี ประสิทธิภาพในระบอบประชาธิปไตย เนื้อหาจะมาจากปัญหาทางสังคม และส่วนตนที่พิจารณา เห็นว่าเป็นขั้นที่สำคัญของการศึกษาทั่วไป โดยทั่วไปแล้ว

หลักสูตรแบบนี้จะประกอบด้วยการรวม วิชาสังคมศึกษากับภาษาศาสตร์เข้าด้วยกันสอนโดยหลักสูตรเดียว แต่ละวันใช้เวลาตั้งแต่ 2 คาบขึ้นไป เช่น ชีวิตการเมือง ปัญหาประชากรและสิ่งแวดลอม กลุ่มศาสนาต่าง ๆ ในอเมริกา เป็นต้น

หลักสูตรที่เน้นกิจกรรมและปัญหาสังคม (Social Activitesand Problem Curriculum)

หลักสูตรแบบนี้จะมีลักษณะแตกต่างกันไปตามทฤษฎีที่ยึดถือซึ่งมี 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายที่ 1 มีความเชื่อว่าหลักสูตรควรตรงกับการดำรงชีวิตในสังคมจริง การสร้างหลักสูตรจึงยึดรากฐานของหน้าที่ทางสังคม หรือการดำรงชีวิตในสังคม หรือสถานการณ์ชีวิตจริง ฝ่ายที่ 2 เชื่อว่าหลักสูตรควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหา หรือเรื่องต่าง ๆ ของชีวิตในสังคมในชุมชน ซึ่งเป็นแนวคิดของโรงเรียน ชุมชน ฝ่ายที่ 3 เชื่อว่าเป้าประสงค์ที่สำคัญของหลักสูตรคือการปรับปรุงสังคม โดยใช้โรงเรียนเป็นที่อบรมนักเรียนโดยตรง ลักษณะที่ตรงกันของทฤษฎี 3 ฝ่าย ดังที่กล่าวมา ได้แก่ การเน้นกิจกรรม หรือปัญหาทางสังคมมากกว่าการเน้นวิชาหรืออย่างอื่นหลักสูตร วิชาแกนที่เน้นสังคมอย่างเด่นชัดจัดได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของหลักสูตรแบบนี้

หลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล (Individual and Interest Curriculum)

หลักสูตรที่เน้นความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคลเป็นหลักสูตร ที่กำหนดไว้ สร้างขึ้นตามความความรู้เกี่ยวกับความต้องการและความสนใจของประชากรที่จะเรียนตามหลักสูตรนั้น หลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นมีความยืดหยุ่นสูง โดยจัดเตรียมใหสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเฉพาะราย และมีทางเลือกหลาย ๆ ทางสำหรับผู้เรียน ผู้เรียนได้รับคำปรึกษาและไดรับการสอนเป็นรายบุคคลตามจุดที่เหมาะสมในหลักสูตรและ กระบวนการสอนนั้น

หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม (Social Process and Life Function Curriculum) หลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม เป็นหลักสูตรที่มุ่งแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตรที่ผ่านมา ด้วยการรวบรวมความรู้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยยึดกิจกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคม เป็นหลักเป็นหลักสูตรที่ 4 คาดว่ามีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้เรียนการจัดหลักสูตรแบบนี้โดยยึด เอาสังคมและชีวิตจริงของเด็กเป็นหลัก เพื่อผู้เรียนจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาในหลักสูตรกับชีวิตจริงของผู้เรียนหรือ ภาวะทางสังคมของผู้เรียนกำลังประสบอยู่ หลักการ

จัดหลักสูตรประเภทนี้ ได้รับอิทธิพลมาจาก ความคิดของ “จอหน์ดิวอี้” กับ “ปรัชญาการศึกษาสาขาพัฒนาการนิยม” และ “ปรัชญาการศึกษาสาขาปฏิรูปนิยม”

หลักสูตรบูรณาการ (Integrated Curriculum)

หลักสูตรบูรณาการ เป็นหลักสูตรที่รวมประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่คัดเลือกมาจากหลายสาขาวิชา แล้วจัดเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ของประสบการณ์เป็นการบูรณาการเนื้อหาเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์สัมพันธ์และต่อเนื่องอันมีคุณค่าต่อการดำรงชีวิต ซึ่งรูปแบบของการบูรณาการ มีดังนี้ บูรณาการภายในหมวดวิชา การบูรณาการทำได้โดยนำเอาเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ เขามาอยู่ภายใต้จุดประสงค์เดียวกัน เช่น หัวข้อชีวิตและการต่อสู้ของชนชาติไทย จะมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม เศรษฐศาสตร์ หรือหัวข้อ สิ่งแวดล้อมรวบตัวเรา อาจจะผสมผสานวิชาวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมวิทยา ดนตรี ศิลปะ วิชาที่มาผสมผสานกัน ไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้หมวดวิชาเดียวกัน การผสมผสานแบบนี้ทำให้ ความเป็นเอกลักษณ์ของวิชาต่าง ๆ หมดไป เกิดการบูรณาการที่แท้จริงเพราะนอกจากจะเป็นการผสมผสานในเนื้อหาวิชาแล้ว ยังเป็นการผสมผสานกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

หลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standards-based Curriculum)

หลักสูตรอิงมาตรฐาน คือ หลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย หรือเป็นกรอบทิศทางในการกำหนดเนื้อหา ความสามารถ กระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถบรรลุมาตรฐานที่กำหนด รูปแบบของหลักสูตรสถานศึกษาในระบบการศึกษาที่มีมาตรฐานกำกับนั้น จะมีลักษณะเป็นหลักสูตรอิงมาตรฐาน คือ มีมาตรฐานเป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ และความสามารถ ตามที่มาตรฐานกำหนด ลักษณะสำคัญของการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแบบอิงมาตรฐาน มีดังนี้

1. ทุกองค์ประกอบของหลักสูตรต้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานการเรียนรู้
2. หน่วยการเรียนรู้เป็นหัวใจของหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ต้องนำพาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานที่ระบุในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ

4. การวัดผลและประเมินผลชิ้นงาน/ภาระงาน ที่กำหนดในหน่วยการเรียนรู้ ควรเป็นการประเมินการปฏิบัติ หรือการแสดงความสามารถของผู้เรียน (Performance Assessment)

5. ชิ้นงานหรือภาระงานที่กำหนดให้นักเรียนปฏิบัติ ควรเชื่อโยงมาตรฐาน

6. มีความยืดหยุ่นในกระบวนการ และขั้นตอนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เช่น อาจเริ่มต้นจากการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ หรืออาจเริ่มจากความสนใจของนักเรียน หรือสภาพปัญหาของชุมชนก็ได้

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศ และนำพาผู้เรียนเข้าสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ หรือเราจะกล่าวได้ว่าหลักสูตรคือสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนหรือเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถตามที่กำหนดไว้ และหลักสูตรที่ดีนั้นจะต้องมีความทันสมัย ตอบโจทย์สังคมในปัจจุบัน

นอกจากนี้ Clark (1997, p. 433) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นการปรับให้เหมาะสมกับรายบุคคล โดยสามารถดำเนินการดังนี้

ระดับที่ 1 ครูประเมินความต้องการของผู้เรียน จะทำให้ทราบระดับของแต่ละบุคคลและระยะเวลาการเรียนการสอน

ระดับที่ 2 การจัดการเรียนการสอนจะสนองตอบรายบุคคลมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกเป้าหมายต่าง ๆ

ระดับที่ 3 เมื่อระดับที่ 1 และระดับที่ 2 ประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนสามารถที่จะเริ่มรวบรวมการนำตนเอง รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสื่ออุปกรณ์และการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเป็นคนเลือก

ระดับที่ 4 ในการปรับให้เหมาะสมเฉพาะรายโดยรวมทั้งหมดนั้น ครูและผู้เรียนร่วมมือ (Cooperatively) ในการประเมินและการเลือกเป้าหมาย อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ กิจกรรมและเทคนิคการเรียนการสอน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีระยะเวลาการเรียนรู้ของตนเอง (Self–directed) โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นแหล่งข้อมูล (Consultant and Resource)

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรจะประกอบไปด้วยการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ซึ่งเป็นการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมถูกต้อง และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจะต้องมีการวาง

จุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้

องค์ประกอบหลักสูตร

ตามแนวคิดของนักการศึกษา ได้กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ดังนี้

สำลี รักสุธี (2544, หน้า 17) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบหลักสูตรโดยส่วนร่วม จะมีองค์ประกอบดังนี้

1. หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการสอนรวมทั้งแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการใช้หลักสูตรด้านอื่น ๆ ของกลุ่มวิชารายวิชาต่าง ๆ

2. ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน และคู่มือการประเมินผลการเรียนในแต่ละระดับ

3. สื่อการเรียนการสอนที่ปรากฏในรูปของหนังสือ หนังสืออ่านประกอบในลักษณะอื่น ๆ

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2546, หน้า 9–10) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรไว้ว่า “หลักสูตร” หมายถึง แผนการเรียนรู้และประสบการณ์หรือกิจกรรมทั้งหลายที่โรงเรียน จัดให้แก่ผู้เรียนโดยขยายความองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ดังนี้

1. แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักสูตรที่จัดพิมพ์เป็นเล่มประกอบด้วย เนื้อหา หรือสังเขปวิชา หรืออาจประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่ละเอียดมีจุดมุ่งหมาย เนื้อหากิจกรรมการสอนและประเมินผลและผลการเรียนรู้ หรือโครงการสอนประมวลการสอน บันทึกการสอน คู่มือครู แผนการสอน หนังสือเรียน หนังสือเสริมการเรียน ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ และอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

2. ประสบการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนการนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติในรูปของการจัดประสบการณ์ หรือกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ ได้แก่ การสอนของครู การเรียนของนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียน ตลอดจนกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน

ดวงรัตน์ สุวรรณประทีป (2547, หน้า 10–11) สรุปสาระสำคัญของแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักการและจุดมุ่งหมาย

1.1 หลักการของหลักสูตร หมายถึง แนวความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับความต้องการอันเป็นแม่บทของหลักสูตร ซึ่งแสดงเจตจำนงหรือเป้าหมายทั่วไปของหลักสูตรนับได้ว่าเป็นจุดยืนร่วมกันของคณะผู้จัดทำหลักสูตร

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ความมุ่งหมายของการศึกษานั่นเอง การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการตอบคำถามว่าจะจัดการศึกษาเพื่ออะไร ต้องการให้ผู้รับการศึกษามีคุณลักษณะอย่างไร ต้องให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมด้านใดบ้าง โดยปกติการกำหนดจุดมุ่งหมายต้องคำนึงถึงปรัชญาของแต่ละสังคมเป็นหลัก

2. เนื้อหารายวิชา (มวลประสบการณ์) และเวลาเรียน

2.1 เนื้อหาวิชา เมื่อกำหนดความมุ่งหมายแล้ว การเลือกสรรพสินค้าต่าง ๆ ที่สอดคลองกับจุดมุ่งหมาย ทันสมัยและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน เนื้อหาวิชาหรือมวลประสบการณ์ เปรียบเสมือนสื่อนำทางไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 เวลาเรียน จะกำหนดไว้ว่าหลักสูตรนั้น ๆ จะต้องใช้เวลากี่ปี แต่ละปีเรียนกลุ่มวิชาใด ร้อยละเท่าไร ในแต่ละสัปดาห์เรียนวิชาอะไรบ้าง

3. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารและครูนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผลแต่ผู้เรียนในโรงเรียน โดยมีกิจกรรมที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้มี 3 ประการ ดังนี้

3.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย เอกสารหลักสูตร อุปกรณ์การสอน และสื่อต่าง ๆ

3.2 การจัดเตรียมสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ บุคลากร สถานที่ วัสดุหลักสูตรและบริการต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยให้การใช้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล

4. การสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของกิจกรรมการนำหลักสูตรไปใช้การสอนจึงเป็นของคู่กันกับหลักสูตร การสอนต้องพึ่งหลักสูตร หลักสูตรต้องพึ่งการสอน เพราะถึงแม้หลักสูตรจะดีเพียงใดแต่ถ้าครูไม่ปฏิบัติการสอนตามเจตนาที่หลักสูตรกำหนดไว้หลักสูตรก็จะเป็นเพียงเครื่องประดับทางการศึกษาเท่านั้น

นอกจากนี้ ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2532, หน้า 1–2) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ส่วน แต่ละส่วนจะมีบทบาทในการกาหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของรายวิชาในหลักสูตรคือการศึกษาทั่วไป (General education) การศึกษาวิชา

เฉพาะ (Specialized education) การศึกษาเลือกตามความสนใจ (Exploratory education) และการศึกษาที่จะช่วยเสริมสร้างให้ประสบการณ์ทางด้านอื่น (enrichment education)

ธำรง บัวศรี (2542, หน้า 8-9) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. เป็นเป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา (Educational goal and policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา

2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum aims) หมายถึง ผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว

3. รูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร (Types and Structures) หมายถึง ลักษณะและการแจกแจงของวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์

4. จุดประสงค์ของวิชาการ (Subject objective) หมายถึงผลที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากได้เรียนวิชานั้น

5. เนื้อหา (Content) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มีรวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

6. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Instructional Objective) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้มีทักษะแลความสามารถหลังจากที่ได้เรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด

7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีหลักเกณฑ์เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้

8. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตร

9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum materialsand Instructional media) หมายถึง เอกสารสิ่งพิมพ์คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นต้นที่จะช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนการสอน

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542, หน้า 50-52) ได้กำหนดองค์ประกอบไว้ 4 ประการ

1. จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (aims and objectives)

2. เนื้อหาและสาระที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์

3. การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ (Curriculum implementation) เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีการปรับปรุงตลอดเวลาของการใช้หลักสูตรต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ และมีการติดตามผลเป็นระยะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการตรวจสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ผู้วิจัยข้อสรุปองค์ประกอบของหลักสูตรตามแนวคิดนักการศึกษาและนักวิชาการ ดังนี้

1. ที่มาและความสำคัญ
2. แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน
3. หลักการ
4. จุดมุ่งหมาย
5. เนื้อหา
6. กิจกรรมการเรียนรู้
7. สื่อการเรียนรู้
8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

นักวิชาการได้กล่าวถึงหลักสูตรที่ดีไว้ดังนี้

นาตยา ปิลันธนานนท์ (2545, หน้า 54-56) กล่าวว่า “หลักสูตรที่ดีในโลกปัจจุบัน ควรเป็นหลักสูตรที่เน้นการคิด (Thinking Curriculum) เป็นการเชื่อมโยงกระบวนการและความรู้ ความเข้าใจด้วยกัน เป็นการสอนสาระความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนโดยกระบวนการที่สัมพันธ์กับโลก ของความเป็นจริง กระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้จะนำไปใช้ในการเรียนวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาและในบริบทของชีวิตซึ่งประกอบด้วยการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การประเมิน และการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ถ้าผู้เรียนได้เรียนรู้สาระความรู้ต่าง ๆ และสร้างความหมายของสิ่งที่ศึกษาด้วยการแสวงหาความรู้จากการวางแผน การประเมินการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การสร้างข้อคิดเห็นองค์ความรู้ และการวิพากษ์วิจารณ์ข้อโต้แย้งต่าง ๆ ตลอดจนการนำเสนอ ความรู้ของตนออกมาแสดงผู้เรียนกำลังแสวงหาความรู้ด้วยการใช้กระบวนการคิดชั้นสูง”

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 19-20) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการ เรียนการสอนลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิผลทางการศึกษา หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา

2. ตรงตามลักษณะของการพัฒนาการเด็กในวัยต่าง ๆ

3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์ของชาติ

4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยนักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และมีพัฒนาการในทุกด้าน

5.สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาความสามารถและวิชาเนื้อหาให้เหมาะสมกันในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุกด้าน

6. หลักสูตรที่ดี ควรสำเร็จขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลดีควรจัดทำเป็นรูปคณะกรรมการ

7. หลักสูตรที่ดี จะต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ความเปลี่ยนแปลงของสังคม ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ ความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ความเปลี่ยนแปลงทางปรัชญาการศึกษา ความเปลี่ยนแปลงแนวคิดทางจิตวิทยา ความเปลี่ยนแปลงในจุดประสงค์ของการศึกษาซึ่งมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีสัจการแห่งตน มีมนุษย์สัมพันธ์ มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบใน ฐานะเป็นพลเมืองดีวิวัฒนาการทางอุตสาหกรรม และภาวะความเป็นอยู่ของสังคมที่เปลี่ยน ระบบการปกครองประเทศที่เปลี่ยนแปลง ความเปลี่ยนแปลงด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหาร การศึกษา อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาวิธีสอนและการประเมินผลการศึกษา

8. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องกันไป และจะต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ขาดตอนจากกัน

9. หลักสูตรที่ดีจะต้องเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้ความเป็นอยู่อย่างผาสุก

10. หลักสูตรที่ดีจะต้องเพิ่มพูนและส่งเสริมความสามารถเบื้องต้นที่จำเป็นของเด็ก

11. หลักสูตรที่ดี ย่อมส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้ความสามารถ เจตคติ ความคิดริเริ่มมีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต

12. หลักสูตรที่ดี จะต้องส่งเสริมให้เด็กทำงานเป็นอิสระ และทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อพัฒนาให้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

13. หลักสูตรที่ดีย่อมบอกแนวทาง วิธีสอน และอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม

14. หลักสูตรที่ดีย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่ปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

15. หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

16. หลักสูตรที่ดี ต้องส่งเสริมให้เด็กรู้จักแก้ปัญหา

17. หลักสูตรที่ดีต้องจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของเด็ก

18. หลักสูตรที่ดีต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลาย ๆ อย่างเพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถแต่ละบุคคล

19. หลักสูตรที่ดีจะต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสม และนำไปปฏิบัติ และสะดวกแก่การวัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า ลักษณะของหลักสูตรที่ดีนั้น จะต้องมีลักษณะมีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ และเปิดโอกาสให้เด็กเลือกตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถแต่ละบุคคล ต้องมีการวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสม และนำไปปฏิบัติและสะดวกแก่การวัดและประเมินผล อีกทั้งจะต้องมีความเหมาะสมต่อสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ที่จะใช้ในการพัฒนาคนในอนาคตให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัยและสามารถพัฒนาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

หลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรม มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคน เพื่อใช้ในการนำมาพัฒนาศักยภาพให้เพิ่มมากขึ้นในช่วงระยะอันสั้น ทั้งในด้านการทำงาน การเรียน เป็นต้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม โดยนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

ความหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

อำนวย เดชชัยศรี (2542, หน้า 12) สรุปไว้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถและเกิดทักษะจากประสบการณ์ตลอดจนเกิดเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อกิจกรรมต่างๆ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของงานที่มีผลต่อความเจริญขององค์การ ตรงตามเป้าหมายของโครงสร้างที่ปรากฏในระบบงานเหล่านั้น

กิตติ พัชรวิชญ์ (2544, หน้า 445) สรุปไว้ว่า หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมที่ตรงกับความเป็นจริงของปัญหา เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเปลี่ยนเจตคติของบุคลากร และสามารถนำประสบการณ์ทั้งหมดที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้แก้ปัญหาของงานที่ทำอยู่ให้บรรลุความสำเร็จตามความต้องการขององค์การ

ยงยุทธ เกษสาคร (2544, หน้า 7) กล่าวว่า หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการอย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์การโดยอาศัยการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน มีการวางแผนที่ดี และเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง โดยไม่มีการหยุดยั้ง ซึ่งการกระทำทั้งหมดก็เพื่อความมุ่งหมายในการเพิ่มพูนความรู้ และเพิ่มพูนทักษะ รวมถึงการปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม

สมชาติ กิจยรรยง (2545, หน้า 15) สรุปไว้ว่า หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้ เกิดความเข้าใจ เกิดความชำนาญ และเกิดเจตคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จนกระทั่งสามารถทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ

จงกลนี ชุติมาเทวินทร์ (2544, หน้า 1) สรุปไว้ว่า หลักสูตรฝึกอบรม เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้เฉพาะอย่างของบุคคล เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอันเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานของคน ทั้งในเรื่องของความรู้ ทักษะ ทัศนคติ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรับผิดชอบต่าง ๆ ที่บุคคลพึงมีต่อหน่วยงาน และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานและเพื่อยกมาตรฐานการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูงขึ้น และทำให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในงาน

Good (1973, หน้า 33 ; อ้างถึงใน ฉัตรพงศ์ พีระวราสิทธิ์, 2549, หน้า 11) สรุปความหมายของหลักสูตรฝึกอบรมไว้ว่า การฝึกอบรมว่า หมายถึง กระบวนการให้ความรู้ และฝึกทักษะแก่บุคคลภายใต้เงื่อนไขบางประการ แต่ยังไม่เป็นระบบเหมือนกับการศึกษาในสถาบันทั่วไป

จากความหมายของหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรฝึกอบรมเป็นวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ มีทักษะ เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานโดยใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง และหน่วยงานให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

อมรา เขียวรักษา (2548, หน้า 15 อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2538, หน้า 63-64) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่าเป็นรูปแบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามความต้องการของครูและหน่วยงานสังกัด สำหรับวิธีการฝึกอบรมนั้นจะดำเนินการทั้งรูปแบบมีห้องเรียนและแบบทางไกล

พีรพงษ์ ดวงแก้ว (2546, หน้า 178) ได้ระบุว่า การฝึกอบรมเป็นวิธี หนึ่งที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพให้แก่ครูได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถที่ดีและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wallace (Wallace, 1994, pp. 14-15) ที่ว่าวิธีการฝึกอบรมเพื่อเป็นครูมืออาชีพนั้น ควรให้ครูรู้ทฤษฎีใหม่เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับ ประสบการณ์เดิมของตน โดยมีการคิดวิเคราะห์ มองย้อนกลับถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อ ปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น

Nadler (1990, p. 16) (อ้างถึงใน ไพศาล ไกรสิทธิ์, 2541, หน้า 260) ได้ใช้คำว่า “การฝึกอบรม” เป็นคนแรกในปี พ.ศ. 2512 ในความหมายที่ว่า “การเรียนรู้ที่ได้จัดขึ้น ในระยะเวลาที่กำหนดให้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตโดยทั่วไปของแต่ละบุคคลการฝึกอบรมในที่นี้จึงหมายรวมถึงกิจกรรมการจัด ขึ้นเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ หรือสัมพันธ์กับงานที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น เป็นการเรียนรูที่สัมพันธ์ กับงานอาชีพในปัจจุบันการฝึกอบรมมีบทบาทอย่างยิ่งโดยเฉพาะช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานดังนี้

1. ความรู้ (Cognitive) บุคคลจะต้องมีความรู้ที่เป็นความคิดรวบยอดอันเป็นพื้นฐานที่ต้องใช้ในการทำงาน จะต้องเข้าใจเหตุและผลที่ใช้ในการทำงานตลอดจน

ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน การประยุกต์ความรู้ กระบวนการสืบสวนสอบสวนหลักการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

2. ความสามารถ (Psychomotor) เป็นความสามารถสัมพันธ์กับการใช้เครื่องมือหรือการใช้มือ ความสามารถขั้นพื้นฐานประกอบด้วยการเคลื่อนไหวทางกายและการปฏิบัติงาน ความสามารถช่วยให้การทำงานง่ายขึ้นเกิดความพยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อหาวิธีทำงานที่ดีกว่า เป็นความสามารถทางกายที่จำเป็นต่อการทำให้ภารกิจประสบความสำเร็จเป็นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ

3. เจตคติ (Affective) เจตคติมีความสำคัญเท่ากับความรู้และความสามารถเพราะลูกจ้างมีเจตคติไม่ดีจะมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อผลิตภาพ ลูกจ้างที่รู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติ อย่างไม่เป็นธรรมหรือมีความรู้สึกว่างานที่ทำอยู่ไม่มีความสำคัญ หรือลูกจ้างอยู่ในสภาพที่สิ้นหวัง เหล่านี้ทำให้ผลงานที่ออกมาต่ำกว่าความสามารถที่แท้จริง เจตคติที่ในที่นี้หมายรวมถึงค่านิยม และความสนใจเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงยากที่สุดและยากที่จะวัด

สรุปได้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาคนในช่วงเวลาสั้น ๆ ให้เกิดความรู้ ความสามารถ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะต้องใช้ในการทำงานหรือการเรียนรวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามความต้องการของสังคม

วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการฝึกอบรม

นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

เริงลักษณ์ โรจนพันธ์ (2529, หน้า 8–9) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถความชำนาญ ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. เพื่อฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับระบบบริหารด้านปฏิบัติการ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการสร้างขึ้นมา

3. เพื่อสนองตอบความยากของงาน และการเปลี่ยนแปลงของงานเพื่อให้ทราบนโยบาย หน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงาน ให้เข้าใจกฎ ข้อบังคับ

ระเบียบ วิธีการปฏิบัติงาน สายการบังคับบัญชา สิทธิประโยชน์ที่แต่ละหน่วยงานจะได้รับจากหน่วยงานนั้น ๆ

4. เพื่อเสริมสร้างความสามารถการใช้ความรู้ต่าง ๆ ที่ไดรับจากการฝึกอบรม เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้กว้างขว้างและทันเหตุการณ์

5. เพื่อให้มีทัศนคติและขวัญกำลังใจที่ดี เกิดความเชื่อมั่นในตนเองที่จะปฏิบัติงานให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองประโยชน์ของการฝึกอบรม

5.1 การฝึกอบรมทำให้ระบบงานดีขึ้น และวิธีการปฏิบัติงานมีสมรรถภาพสูง

5.2 การฝึกอบรมทำให้ประหยัด ช่วยลดค่าใช้จ่าย แรงงาน และเวลาในการปฏิบัติงานให้น้อยลง

5.3 การฝึกอบรมช่วยลดระยะเวลาเรียนรู้งาน

5.4 การฝึกอบรมช่วยแบ่งเบาภาระผู้บริหาร เพราะไดรับการอบรมแล้วย่อมจะรู้และเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติงานได้ดีและถูกต้อง

5.5 การฝึกอบรมเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

5.6 การฝึกอบรมช่วยให้ขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานดีขึ้น

5.7 การฝึกอบรมช่วยส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ มีเจตคติที่ดีต่อองค์กร

ผู้วิจัยข้อสรุปประโยชน์ของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามรถในด้านที่อบรม
2. การฝึกอบรมเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาต่อผู้เข้ารับการอบรม
3. การฝึกอบรมสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรมและทัศนคติของผู้เรียนได้
4. การฝึกอบรมสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รูปแบบของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมแต่ละหลักสูตรย่อมมีรูปแบบการจัดการหรือการรวมกลุ่มแตกต่างกันขึ้นอยู่กับว่าตัวของวิทยากรจำนำเสนอในลักษณะใด แก่ผู้เข้าอบรม ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้ดังนี้ (วิโรจน์ ลักขณาอดิศร, 2550, หน้า 72–73)

การฝึกอบรมแบบ On the Job Training (OJT) คือการฝึกปฏิบัติจริงโดยมีผู้ชำนาญงานนั้นเป็นครูฝึก คอยดูแลการฝึกงานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งการฝึกอบรมแบบ On the Job Training จะไม่เน้นการเรียนทฤษฎีมากนัก แต่มุ่งเน้นไปในทางฝึกฏิบัติ ทำให้การฝึกอบรมแบบนี้ มีความสามารถในการสร้างความรู้ความเข้าใจ เหมาะกับการปฏิบัติงานโดยตรงเพราะเห็นผลในระยะสั้นค่อนข้างชัดเจน ต้นทุนต่ำ แต่ก็ไม่ควรที่จะให้มีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากเกินไป เพราะอาจจะทำให้เกิดการดูแลของผู้ฝึกสอนไม่ทั่วถึง เกิดการบกพร่องในการปฏิบัติงานทำให้ Cost of quality สูงขึ้น และ Productivity ต่ำลงได้

1. การฝึกอบรมแบบ Off the job Training เป็นการฝึกอบรมที่เน้นความรู้ความเข้าใจ โดยการจัดฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ ไม่ใช้การเรียนรู้แบบฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งการฝึกอบรมประเภทนี้จะให้ความรู้ผู้เข้าฝึกอบรมได้มากกว่าการอบรมแบบ On the job Training เพราะผู้เข้าอบรมสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ แต่อาจจะเกิดปัญหาในเรื่องของการประยุกต์ใช้ความรู้เข้ากับการทำงาน หรือมีทัศนคติต่อการฝึกอบรมว่า เป็นการพักผ่อนผ่อนคลาย ก็จะทำให้การฝึกอบรมนั้นไม่มีประสิทธิผลเท่าที่ควร

การฝึกอบรมมีหลายประเภท และการแบ่งประเภทของการฝึกอบรมแตกต่างกันไปตามเกณฑ์ที่ใช้จำแนก ฐิระ ประวาลพฤกษ์ (2538, หน้า 6) ได้แบ่งประเภทของการฝึกอบรมไว้ดังนี้

1. การแบ่งตามลักาณะก่อนหลังการเข้าทำงาน

1.1 การฝึกอบรมก่อนเข้าทำงาน (Pre-Services Training) เช่น การปฐมนิเทศ การแนะทำงาน เพื่อให้ผู้เข้าทำงานมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรและงานที่จะต้องทำให้สามารถทำได้ถูกต้อง

1.2 การฝึกอบรมระหว่างทำงาน (In-servixe Training) เช่น การฝึกอบรมที่ให้การสอนงาน (Coaching) การสาธิต (Demonstration) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้พัฒนาการทำงานให้มากขึ้น

1.3 การฝึกอบรมนอกจากการปฏิบัติงาน (Off-the-job Training) เป็นการฝึกอบรมเพื่อเตรียมให้คนให้พร้อมสู่การปฏิบัติงานจริง เพราะงานแต่ละงานมีเทคนิคเฉพาะทาง เทคนิคการฝึกอบรมมีทั้งการบรรยาย การสาธิต การทดลองปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

จงกลนี้ ชุติมาเทวินทร์ (Pre–Entry Training) เป็นการฝึกอบรมให้กับผู้เข้างานใหม่ หรือเพิ่งจะเริ่มโครงการ โดยทั่วไปผู้เข้าอบรมมักจะอยู่ในระยะทดลองงาน ซึ่งเนื้อหาของการอบรมจะเน้นในเรื่องภารกิจแรกเริ่ม และภารกิจทั่วไปขององค์กรเนื้อหาโดยทั่วไปจะมีลักษณะผสมผสาน คือ มีทั้งการฝึกอบรมในห้อง และการฝึกอบรมภาคสนาม ปกติจะมีช่วงเวลาไม่นานนัก

การแบ่งประเภทผู้เข้าอบรม

1. การฝึกอบรมเป็นรายบุคคล (Individual Training) เป็นการฝึกอบรมที่ใช้เทคนิควิธีการสอนตัวต่อตัว การเรียนด้วยตนเอง เป็นต้น

2. การฝึกอบรมเป็นกลุ่ม (Group Training) เป็นการฝึกอบรมเพื่อเตรียมคนเข้าสู่ตำแหน่งหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบสูงขึ้นหรือหน้าที่ใหม่ เช่น การฝึกอบรมหัวหน้าคนงานที่จะเป็นผู้จัดการสาขา เป็นต้น

3. การแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

3.1 การฝึกอบรมเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งใหม่ (Promotions) เป็นการฝึกอบรมเพื่อเตรียมคนเข้าสู่ตำแหน่งหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบสูงขึ้นหรือหน้าที่ใหม่ เช่น การฝึกอบรมหัวหน้าคนงานที่จะเป็นผู้จัดการสาขา เป็นต้น

3.2 การฝึกอบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพในการปฏิบัติงานเป็นการฝึกอบรมที่ต้องจัดให้ทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การฝึกอบรมระหว่างประจำการ (In–Service Training) เป็นการอบรมในช่วงที่เข้าไปทำงานแล้ว หรือผ่านระยะการทดลองแล้ว การฝึกอบรมจะจัดเป็นระยะๆ ให้กับระดับของบุคลากรที่แตกต่างกัน มีทั้งในเรื่องการบริหารทั่วไป การอบรม การจัดอบรมเฉพาะเจ้าหน้าที่ หรือการอบรมเฉพาะเรื่อง ซึ่งระยะเวลายืดหยุ่นได้ตามความต้องการส่วนใหญ่ใช้เวลาไม่นานนัก ประมาณ 1–3 สัปดาห์

5. การฝึกอบรมในโครงการ (Project Relate Training) เป็นการอบรมที่จัดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติในโครงการ เช่น โครงการเฉพาะที่ได้รับทุนอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีระยะเวลาไม่นานนัก เป็นการอบรมเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะประเภทบุคลากร มีทั้งการอบรมด้านเทคนนิค และการอบรมเชิงการจัดการ ปกติจัดระยะ 1–3 เดือน หรือขึ้นอยู่กับความจำเป็นของโครงการ

6. การแบ่งประเภทตามลักษณะ วิธีการฝึกอบรม

6.1 การฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติงาน (On–the–job training) เป็นการ

ฝึกอบรมที่มีการทำงานจริง ๆ ในสถานณ์การจริง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจวิธีการทำงาน และเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน ลักษณะการฝึกปฏิบัติจะเป็นแบบทำไปเรียนรู้ไปอาจมีการอภิปรายประกอบหรือการสาธิตให้ดู

6.2 การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง (Self-Development Training) มีความหมายกว้าง เช่น กรณีที่บุคคลทำงานมานานและมีความรู้เท่าที่เป็นอยู่ ไม่เท่ากันข้อมูลหรือเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นการอบรมเพื่อฟื้นความรู้ใหม่ และส่วนใหญ่เป็นการอบรมเต็มเวลาหรือบางส่วนเวลา โดยหน่วยงานต้นสังกัดจะให้การอนุมัติและสนับสนุนด้านการเงิน และส่วนใหญ่จะไปอบรมนอกสถานที่ระยะเวลาขึ้นอยู่กับคุณสมบัติที่หน่วยงานต้องการพัฒนา มีทั้งระยะสั้น ระยะยาว หรือบางคนอาจจะลาไปศึกษาต่อ ถือว่าการศึกษาต้อเป็นการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการเช่นกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ ฝึกให้ผู้เข้าอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะทำให้ผู้เข้าอบรมได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญต่อภาษาอังกฤษและวัฒนธรรม รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และเป็นการช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า รูปแบบการฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาคนได้ช่วงระยะเวลาสั้นๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ ตามเนื้อหาที่กำหนดเพื่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ และก่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

จากความหมาย รูปแบบและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมแตกต่างไปจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตร โดยทั่วไป ในเรื่องจุดประสงค์ของหลักสูตรเนื้อหาที่เฉพาะทางกิจกรรมในการเรียนรู้ ระยะแรกในการฝึกอบรมและวิธีการประเมินผล ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

เกศริน มนูญผล (2544, หน้า 46–47) ได้สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์ว่าควรประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดเป้าหมายหลักสูตร
3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
4. การคัดเลือกเนื้อหา

5. การคัดเลือกยุทธศาสตร์การสอน

6. คัดเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผล

กนกนุช วสุธารัตน์ (2551, หน้า 19–23) ได้อธิบายถึงกระบวนการฝึกอบอย่างเป็นระบบว่าประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรม

2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

3. คัดเลือกและออกแบบโครงการฝึกอบรม

4. สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินผล

5. การจัดการฝึกอบรม

6. การประเมินผลการฝึกอบรม

มนตรี ยางธิสาร (2554, หน้า 15) ได้สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์ว่าควร ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์งานที่ต้องเรียนรู้

2. การเลือกเนื้อหาสาระวิชา

3. การเลือกรูปแบบการฝึกอบรม

4. การจัดประสบการณ์เรียนรู้

5. การประเมินผลการเรียนรู้

Dessler (1999, pp. 128–135) กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมว่ามี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ความจำเป็น โดยระบุทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

2. ออกแบบการสอน จัดทำหลักสูตรและจัดหาการพัฒนาโครงการตามแผนที่วางไว้

3. ทำให้เป็นจริงแนะนำและชี้แจงการฝึกอบรมต่อตัวแทนเจ้าหน้าที่ทบทวนแก้ไขปรับปรุง โดยใช้ผลจาการนำร่องเพื่อให้แน่ใจในประสิทธิภาพของโปรแกรมการฝึก

4. นำไปสู่การปฏิบัติ ควรกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการฝึกอบรมวิทยากร ซึ่งจะเน้นการนำเสนอความรู้และทักษะนอกเหนือการฝึกอบรม

5. กระบวนการฝึกอบรมควรเน้นกิจกรรมสาธิตการทดลองปฏิบัติภายใต้การให้ข้อเสนอแนะ และการให้ข้อมูลป้อนกลับของวิทยากร

6. กระบวนการฝึกอบรมจะเป็นรูปธรรมและเป็นกระบวนการต่อเนื่อง

7. กระบวนการติดตามผลจะต้องมีเพื่อให้ความช่วยเหลือครู หลังจากการฝึกอบรม

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มีหลายขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การพัฒนหลักสูตรโดยการกำหนดความหมาย และวัตถุประสงค์ รวมทั้งการคัดเลือกลัออกแบบการฝึกอบรม กำหนดเกณฑ์การประเมินผล การจัดการฝึกอบรม และการประเมินผล

กระบวนการและขั้นตอนในการจัดฝึกอบรม

การพัฒนาครูโดยวิธีการฝึกอบรมเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้ เรียนรู้เข้าใจหลักการวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ทันการเปลี่ยนแปลง ช่วยเพิ่มพูนความสามารถและเทคนิคที่เหมาะสมให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ครูเห็นคุณค่าและศักยภาพแห่งตน ช่วยสร้างความเป็นเอกภาพให้กับวงวิชาชีพครู ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่น มีขวัญกำลังใจ อีกทั้งยังช่วย สร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและองค์กร แต่การฝึกอบรมจะสามารถสร้างคุณประโยชน์ได้มากหรือน้อยนั้นย่อมขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยประกอบกัน

ชูชัย สมิทธิไกร (2542, หน้า 29–41) ได้เสนอขั้นตอนในการฝึกอบรม ดังนี้

1. การสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา โดยผู้ทำโครงการฝึกอบรมจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารการตอบถาม และการสัมภาษณ์โดยพิจารณาปัญหาขององค์กรที่ต้องการแก้ไขโดยการฝึกอบรม

2. การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม (Training needs) หมายถึงความต้องการของบุคคลหรือหน่วยงานในการเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแก้ไขขอบกพร่องต่าง ๆ ที่ขาดประสิทธิภาพ

3. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ว่ามีความตั้งใจหรือมีความประสงค์ที่จะจัดการฝึกอบรมขึ้น เพื่อให้ได้ประโยชน์กับหน่วยงาน และผู้เข้ารับการฝึกอบรมอย่างไร บางวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถจะแสดงออกให้เห็นได้ และวัดได้อย่างชัดเจน และเป็นไปได้

4. วัตถุประสงค์ของวิชา การกำหนดขอบเขตของวิชาให้กะทัดรัดเป็นข้อ ๆ เพื่อให้วิทยากรเตรียมเนื้อหา วิธีการสอน ตรงตามหลักสูตรหรือโครงการต้องการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ได้จริง

5. กำหนดแนวทางการฝึกอบรม พิจารณาถึงแนวทางที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลง ต้องใช้ทฤษฎีหรือหลักการอะไรบ้าง ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมให้มากที่สุด

6. กำหนดเทคนิคและวิธีการฝึกอบรม พิจารณาถึงเทคนิคที่เหมาะสมกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เนื้อหาวิชาในหลักสูตร จึงจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้ และได้ประโยชน์เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากที่สุด

7. กำหนดสถานที่การฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ รวมถึงโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ

8. การกำหนดผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากร การเลือกผู้เข้ารับการอบรมควรเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเพียงพอเพื่อจะทำให้การฝึกอบรมเกิดประสิทธิภาพและเกิดผลเสียน้อยที่สุด วิทยากรควรเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ มีความแม่นยำในเนื้อหาวิชาและมีประสบการณ์ในการให้ความรู้จะทำให้การฝึกอบรมประสบผลสำเร็จ

9. กำหนดแนวทางและวิธีประเมินผล เพื่อประเมินค่าของการฝึกอบรมว่า เกิดความพึงพอใจและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไวหรือไม่ การรายงานผลเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้สนใจ ได้มีโอกาสเรียนรู้และวิเคราะห์โครงการว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไรมีความคุมคามมากน้อย เพียงใด

กริช อัมโพน (2545, หน้า 2) กล่าวว่า การที่จะสร้างหลักสูตรฝึกอบรมอย่างถูกต้องตามหลักการฝึกอบรมสำหรับการพัฒนากลุ่มบุคลากร ในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหรือสำหรับบุคลากรซึ่งจะต้องปฏิบัติงานใดงานหนึ่งเหมือน ๆ กันถึงแม้ว่าบุคลากร นั้นจะต้องอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ ควรจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความจำเป็นในการฝึกอบรมก่อนจะสร้างหลักสูตรฝึกอบรม จำเป็นต้องมีการทบทวนปัญหาที่ได้ กำหนดไว้ว่าเป็นความจำเป็นในการฝึกอบรมนั้นว่า มีปัญหาอะไรบ้าง และเกี่ยวข้องกับบุคลากร ในตำแหน่งงานใด ระดับใดบ้างมีจำนวนเท่าใด เหมาะสมสำหรับการส่งไปเข้ารับการฝึกอบรม ภายนอก หรือมีจำนวนมาก เพียงพอ ที่จะจัดการฝึกอบรมในองค์การหรือหน่วยงานให้โดยเฉพาะ (ดังที่

เรียกกันว่า In-house training) เมื่อคิดว่ามีบุคลากรที่เกี่ยวของ จำเป็นต้องเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งเห็นว่าควรจะจัดขึ้นในจำนวนที่เหมาะสมแล้ว จึงเตรียมการในขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 2 ระบุ “ภารกิจ” ที่เป็นปัญหาหรือต้องการพัฒนาหากต้องการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมให้สอดคล้องตรงกันกับความ จำเป็นในการฝึกอบรมของบุคลากรซึ่งดำรงตำแหน่งหนึ่ง ตำแหน่งใด เช่น ตำแหน่งพนักงานขับ รถยนต์ หรือตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลโดยเฉพาะผู้สร้างหลักสูตรจำเป็นจะต้องเข้าใจ ถึงความแตกต่างในความหมายของคำว่า งาน หน้าที่ และภารกิจ เสียก่อน “งาน” (Job) หมายถึง หน่วยการปฏิบัติงานที่บุคลากรในตำแหน่งหนึ่ง ตำแหน่งใดคือครอบอยู่ในสายการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งกำหนดไว้อย่างเป็นทางการและเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปในองค์การ งานแต่ละตำแหน่งจะประกอบไปดวย “หน้าที่” ตั้งแต่ 1 หน้าที่ขึ้นไป “หน้าที่” (Duty) หมายถึง สิ่งที่ผู้ครอบครองงานจะต้องรับผิดชอบปฏิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดผลงานซึ่งตรงกับตำแหน่งงานของตน ทั้งนี้ ในหน้าที่แต่ละหน้าที่จะประกอบไปด้วย “ภารกิจ” หลาย ๆ ภารกิจด้วยกัน “ภารกิจ” (Task) หมายถึง หน่วยการปฏิบัติที่สำคัญที่สุดที่จะก่อใหเกิดผลงาน และเป็นส่วนของการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับใชวิธีการ เทคนิค หรือระเบียบต่าง ๆ ดังนั้น การปฏิบัติตามภารกิจนั้นจึงจะต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ และความสามารถด้วย โดยการปฏิบัติงานตามภารกิจนั้น จะประกอบไปด้วย รายละเอียดในการปฏิบัติงาน ตั้งแต่หนึ่งอย่างขึ้นไป เมื่อวิเคราะห์ทราบถึงภารกิจต่าง ๆ ของตำแหน่งงานที่มีความจำเป็นในการฝึกอบรมแล้ว จะต้องหาข้อมูล หรือวิเคราะห์ ให้ได้ว่าภารกิจใดที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานหรือ สิ่งที่มุ่งหวังจนทำให้เกิดปัญหาขึ้น จะได้กำหนดหลักสูตรเพื่อทำการฝึกอบรม ให้บุคคลในตำแหน่งงานนั้นสามารถปฏิบัติภารกิจได้ถูกต้องตรงกับมาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหา อันเป็นความจำเป็นในการฝึกอบรมต่อไป

ขั้นที่ 3 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม

1. ก่อนที่จะสามารถกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมได้ เราจำเป็นต้องกำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมเสียก่อน ทั้งนี้ เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมมีความสำคัญ คือ วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมจะช่วยให้สามารถประสานทรัพยากรในการฝึกอบรม (ได้แก่ กำลังคน เงิน วัสดุ และอุปกรณ์) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินไปในแนวทางเดียวกัน

2. วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมจะช่วยทำให้วิทยากร และเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารโครงการฝึกอบรมจะมีความเข้าใจตรงกันและปฏิบัติงานอย่าง

สอดคล้องกัน ตลอดจนผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจการปฏิบัติงานของวิทยากรและเจ้าหน้าที่

3. วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมจะช่วยทำให้สามารถกำหนดหัวข้อวิชา และเนื้อหาสาระในการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพราะวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมจะช่วยชี้ชัดว่าต้องการจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้าอบรมไปในลักษณะใด รวมทั้งช่วยให้สามารถเลือกเทคนิคหรือวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสม และช่วยในการกำหนดระยะเวลาของ หลักสูตรและระยะเวลาของหัวข้อวิชาในการฝึกอบรมอีกด้วย

4. เราสามารถใช้วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินผลและติดตามผลโครงการฝึกอบรม ประเมินผลการให้การฝึกอบรมของวิทยากร ตลอดจนการประเมินสัมฤทธิ์ผลของการอบรม

สรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นการพัฒนาผู้เข้าอบรมหรือนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถ โดยมีขั้นตอนดังนี้ วิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็น กำหนดแนวทางและเทคนิคในการฝึกอบรม ฝึกอบรม ประเมินผล

แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการใช้บริบทเป็นฐานไว้ดังนี้

ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน

บพิธ กิจมี (2551, หน้า 11) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน (Context based learning) หมายถึง การเรียนการสอนที่เน้นภาพรวมของสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ โดยการใช้บริบทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะถูกปลูกฝังการเรียนรู้โดยเน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม และมีครูเป็นผู้ที่คอยกระตุ้นชี้แนะ นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานจะเป็นการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนมีความรู้สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกันได้ และจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

จินดา พราหมณ์ชู (2553, หน้า 108-109) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน หมายถึง การเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม การดำรงชีวิต และยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน ตระหนักถึงความสำคัญ และความ

จำเป็นของการเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเอาบริบท ซึ่งเป็นสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ผู้สอน และโรงเรียน มาเป็นสื่อการสอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

Akers (1999, p. 7) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้ บริบทเป็นฐาน หมายถึง การเรียนรู้ตามบริบทที่มีหลายด้านและครอบคลุม บทบาทของ ผู้สอนและผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีการเชื่อมต่อและเข้าใจบทเรียน แล้วนำไปใช้กับชีวิตของตัวเอง ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้เรียนรู้คุณค่าของการทำงานเป็นกลุ่ม และได้พึ่งพาอาศัยกัน นอกจากนั้นการเรียนการสอนยังให้ความสำคัญของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของผู้เรียน และนำมาใช้ในการวางแผนในกระบวนการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีแรงกระตุ้นมีความสนใจมากขึ้น

Wilson (2000, pp. 1–2) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน หมายถึง การเรียนรู้ของผู้เรียนโดย ประยุกต์จากพื้นฐานของประสบการณ์เดิมจากชีวิตประจำวันในครอบครัวเรียนรู้ด้วย กิจกรรมกลุ่ม และการทำงาน เพื่อนำไปสู่การได้มาซึ่งความรู้ การเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่หลากหลาย กระบวนการเน้นการเรียนรู้โดยแก้ปัญหา ผู้เรียนสามารถ ควบคุมการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้ โดยการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มและมีการประเมินผลตามสภาพจริง

Johnson (2006, pp. 24–25) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน หมายถึง การเรียนรู้แบบองค์รวมที่มีส่วนต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์มากกว่าหนึ่งวิธีการที่จะประกอบให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความหมาย ด้านวิชาการ จากบริบทของผู้เรียน สังคม และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เป็นการค้นคว้าหาความรู้ความหมายที่แท้จริง จากการทำกิจกรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การร่วมมือกันแก้ปัญหา การเสนอความคิดร่วมกับการวิจารณ์จากความคิดสร้างสรรค์ การเข้ารับการฝึกอบรมและการเรียนรู้จากประสบการณ์ดังเดิม

Khumalo (2009, pp. 1–7) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนโดยผู้สอนจะต้องทำหน้าที่หลายด้าน เช่น เป็นผู้จัดการในกระบวนการผู้บริหาร นักวิชาการ นักวิจัยด้านการเรียนการสอน

นักออกแบบโปรแกรม ผู้ไกล่เกลี่ยด้านความถูกต้องของเนื้อหา ผู้คอย อำนวยความสะดวกในการจัดหาแหล่งการเรียนรู้ และเป็นผู้ประเมินตามสภาพจริงของ การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานของการเรียนรู้

Trimmer, Laracy and Love-Gray (2009, p. 1) ได้กล่าวถึง ความหมายของการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน หมายถึง การเรียนการสอนโดยใช้บริบท เป็นฐานเป็นทางเลือกทางหนึ่งที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนแทนวิธีแบบบรรยายให้ผู้เรียนจดบันทึก โดยการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานได้เปลี่ยนแปลงมาจากการเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem based learning) เนื่องคำว่าปัญหา (Problem) เป็นคำที่ไม่ดี โดยเริ่มต้นของจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานได้เริ่มต้นมาจากการศึกษาทางด้านการดูแลสุขภาพจากประเทศแคนาดา ในปี ค.ศ. 1960 ของมหาวิทยาลัยแมคมาสเตอร์ ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสาหรับนักศึกษาแพทย์ก่อนที่จะออกปฏิบัติงาน ผู้เรียนจะมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การคุยกันนำไปสู่การตั้งสมมติฐานของการเรียนรู้ การสำรวจความสนใจและความต้องการของผู้เรียน จากนั้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ ด้วยการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการกลุ่มและการทางานควบคู่กัน จากความหมายข้างต้นทั้งหมดสามารถสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานหมายถึงการกำหนด สถานการณ์นอกห้องเรียนในท้องถิ่น และชุมชนที่เป็นบริบทพื้นฐาน โดยดัดแปลงมาจากการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน

มีการศึกษาของ นักวิจัยทางการศึกษาได้พัฒนารูปแบบไว้เป็นขั้นตอน โดยผู้วิจัยขอสรุปและกล่าวเป็น ขั้นตอน ดังนี้ (บพิจ กิจมี, 2551, หน้า 11-12 ; จินดา พราหมณ์ชู, 2553, หน้า 110 ; ศักดิ์ชาย ขวัญสิน, 2553, หน้า 10-11)

1. ขั้นกำหนดสถานการณ์

ผู้สอนกำหนดสถานการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียน หรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนสนใจ ให้ผู้เรียนได้นึกคิดและอภิปรายเกี่ยวกับ สถานการณ์ รวมถึงให้ผู้เรียนได้กำหนดปัญหาและคิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอภิปรายร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยสมาชิกภายในกลุ่มควรมีความหลากหลาย เช่น คละความสามารถในการเรียนรู้ให้ผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะ ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดในสิ่งที่เขาอยากเรียนรู้ที่มีอยู่ในบริบทพื้นฐานการวิเคราะห์ร่วมกัน ผู้เรียนแสดงความคิดแลกเปลี่ยน อภิปรายร่วมกัน

เพื่อแสดงถึงความรู้ที่มีอยู่เดิม ให้ผู้เรียนได้ถกเถียงและแลกเปลี่ยนความรู้ กันภายในกลุ่ม และร่วมมือกันตั้งเป้าหมายพัฒนากลยุทธ์ในการเข้าถึงเป้าหมาย

2 ขั้นลงมือปฏิบัติงาน

ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้ ศึกษา หรือลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดในสถานการณ์ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนค้นพบความรู้หรือแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ในขั้นที่ 1 ซึ่งรวมถึงการค้นหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียน เช่น ใบความรู้หนังสือเรียน เอกสาร ตำรา วรรณกรรม และการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในเรื่อง นั้น ๆ ซึ่งในขั้นตอนที่ 2 นี้ผู้เรียนจะระบุถึงความแตกต่างในความเชื่อและสมมติฐานของ ตนเอง การใช้คำถาม ทำไม อะไร อย่างไร เพื่อเป็นการหาแนวทางของการได้มาซึ่งการ ค้นพบคำตอบให้กับตนเอง

3 ขั้นเรียนรู้แนวคิดสำคัญ

ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันอธิบายในกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้นำเสนอ ข้อค้นพบต่าง ๆ รวมทั้งสรุปความรู้หรือแนวคิดที่ได้จากการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ว่าสิ่งที่ได้จากการเรียนสามารถนำไปใช้ในอนาคตได้อย่างไรโดยผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรจากการแก้ไขสถานการณ์

4. ขั้นนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำความรู้หรือแนวคิดที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ อื่น ๆ หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนเพื่อให้สะท้อนคิดเกี่ยวกับ บทบาทของ ผู้เรียนในการเรียนรู้และวิพากษ์วิจารณ์กระบวนการทำงานกลุ่ม ผู้เรียนจะต้อง สะท้อนคิด ในสิ่งที่ตนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่ใช้บริบทเป็นฐานว่าได้ความรู้ประสบการณ์ อย่างไร และ สามารถนำความรู้ไปใช้ในอนาคตได้อย่างไร

สรุปได้ว่า การเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ใช้การ กำหนด สถานการณ์นอกห้องเรียนในท้องถิ่น และชุมชนที่เป็นบริบทพื้นฐานที่ผู้เรียน สามารถพบ เห็นได้ทั่วไป โดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้เดิมที่มีอยู่ แล้ว รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาสร้างความหมายในการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจาก การลงมือกระทำการร่วมมือทากิจกรรมกลุ่มจากสภาพจริง การนำเสนอปัญหาการคิด ไตร่ตรอง การอธิบายความรู้ที่ค้นคว้า นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเอา สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อยู่รอบ ๆ ตัวผู้เรียน ผู้สอน

และสถานศึกษา มาเป็นสิ่งกระตุ้น ให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้โดยใช้อาศัยการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีผู้สอนเป็นผู้กำกับดูแลและอำนวยจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน

แนวคิดการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning)

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ร่วมกันไว้ ดังนี้

สุมณฑา พรหมบุญ (2540, หน้า 57 อ้างถึงใน ธิดา โมสิกรัตน์ และคณะ, 2548, หน้า 15-16) เรียกชื่อวิธีเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นการเรียนแบบร่วมแรง ร่วมใจ และอธิบายว่า เป็นวิธีการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า เป็นการเรียนที่ทุกคนรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและความสำเร็จของแต่ละคนคือความสำเร็จของกลุ่ม

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542, หน้า 104) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การทำงานร่วมกันของผู้เรียนที่มีเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งการรวมตัวกันจะมีลักษณะเด่นตรงที่สมาชิกทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ทุกคนมีโอกาสแถลง โต้แยงเชิงความคิด และหลักการส่งผลให้ผลการปฏิบัติงานหรือการเรียนมีประสิทธิภาพ

บุปผชาติ ทัฬหิกรณ์ และนาตยา ปลันธนานนท์ (2547) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การที่กลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์กัน จะส่งเสริมให้เกิด การร่วมมือกันโดยเน้นไปที่การร่วมกันศึกษาในหัวข้อเรื่องต่าง ๆ เฉพาะไป และมีการส่งเสริม สนับสนุน การเรียนรู้ร่วมกันตัวอย่าง เช่น การมอบหมายให้ผู้เรียนประชุมร่วมกัน หลังจากประชุมร่วมกันแล้วมอบหมายให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาเนื้อหา และทำงานกันเป็นกลุ่ม ตามที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น ผู้เรียนในกลุ่มจะต้องนำเอาประสบการณ์เดิมของตนเชื่อมโยงกับสิ่งที่เรียนใหม่และนำมาอภิปรายกัน

Peters and Armstrong (1998, p. 132 อ้างถึงใน อรุณรัสมิ์ บำรุงจิตร, 2550, หน้า 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกันว่า (Collaborative Learning) หมายถึง การร่วมมือกันเรียนรู้ ซึ่งผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันทั้งระหว่างครู

กับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับกลุ่มของตัวเอง และกลุ่มใหญ่เพื่อจุดประสงค์เดียวกันสิ่งที่ได้รับคือ องค์ความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ

Barkley and others (2005, p. 4) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) หมายถึง การร่วมมือกันฝึกฝนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดประสงค์ของการเรียน ความร่วมมือภายในกลุ่มเป็นไปอย่างยืดหยุ่นและคำที่ใช้เรียกการเรียนรู้ลักษณะนี้ได้แก่ การเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การเรียนเป็นทีม (Team Learning) การเรียนเป็นกลุ่ม (Group Learning) หรือการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer–Assisted Learning)

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) หมายถึง การร่วมมือกันฝึกฝนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดประสงค์ของการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันทั้งระหว่างครูกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับกลุ่มของตัวเอง และกลุ่มใหญ่เพื่อจุดประสงค์เดียวกันสิ่งที่ได้รับคือ องค์ความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ

ลักษณะเด่นของการเรียนรู้ร่วมกัน

นักการศึกษาได้อธิบายลักษณะเด่นของการเรียนรู้ร่วมกัน ไว้ดังนี้

ออมใจ ขำหล่อ (2553, หน้า 23) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นของการเรียนรู้ร่วมกัน คือ การให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน มีการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อกลุ่ม สมาชิกทำงานกลุ่มอย่างมีขั้นตอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

พรรณรัศมิ์ เง่าธรรมสาร (2553, หน้า 36) ได้บอกลักษณะสำคัญของการเรียนร่วมกันคือ การที่ให้นักเรียนซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันทั้งด้านสติปัญญาได้มาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและสมาชิกทุกคนในกลุ่มรู้วิธีการทำงานอย่างมีระบบและขั้นตอน เพื่อช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และการเรียนแบบร่วมมือไม่ได้ หมายถึงแต่เพียงการที่จัดให้นักเรียนมานั่งทำงานเป็นกลุ่มเท่านั้น ความแตกต่างการเรียนแบบร่วมมือและการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นมีหลายประการ

Slavin (1995, pp. 12-20) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกัน คือ เป้าหมายของกลุ่ม (Group Goals) หมายถึง กลุ่มเป้าหมายร่วมกัน ผู้สอนจะต้องตั้งเป้าหมายหรือรางวัลไว้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพยายามในการเรียนรู้มากขึ้น และพยายามปรับพฤติกรรมของตนเองเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม รางวัลที่กำหนดอาจเป็นสิ่งของ คำชมเชย การเชิดชูเกียรติ การรับผิดชอบเป็นรายบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มซึ่งขึ้นอยู่กับผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคลของสมาชิกในกลุ่ม และงานพิเศษที่ได้รับผิดชอบเป็นรายบุคคล ผลของการประเมินรายบุคคลจะมีผลต่อคะแนนความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะเกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือกลุ่มของตนให้ประสบผลสำเร็จ ลักษณะงานจะเป็นการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการตรวจสอบความถูกต้อง การดัดแปลงความต้องการของแต่ละบุคคลให้เหมาะสม (Adaptation toIndividual Needs) หมายถึง การเรียนแบบร่วมกันแต่ละประเภทจะมีบ้างประเภทได้ดัดแปลงการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล

Oxford (1999 อ้างถึงใน อรุณรัสมิ์ บำรุงจิตร, 2550, หน้า 26-27) กล่าวว่า การเรียนรู้ร่วมกันมีลักษณะเด่น 4 ประการ ลักษณะสองประการแรก เป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ลักษณะที่สามเกี่ยวของกับวิธีการสอนแบบใหม่ของครู ลักษณะที่สี่จะกล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การแบ่งปันความรู้ระหว่างครูกับนักเรียนในการเรียนแบบเก่า คือ ครูเป็นผู้ให้ข้อมูล ความรู้หลั่งไหลออกมาทางเดียวจากครูสู่ผู้เรียน ในทางตรงกันข้าม การเรียนรู้ร่วมกันเป็นการแบ่งปันความรู้ ครูมีความรู้สำคัญในเนื้อหาวิชา ความสามารถการสอนและให้ข้อมูลแก่นักเรียน

2. การแบ่งบทบาทกัน ในระหว่างครูและนักเรียนในการเรียนรู้ร่วมกัน ครูจะแบ่งบทบาทหน้าที่กับนักเรียนเฉพาะด้าน ในการเรียนแบบเก่า ส่วนใหญ่ครู มีบทบาทความรับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมาย ออกแบบการเรียน และทำการวัดผลสิ่งที่เรียนครูที่สอนแบบเรียนรู้ร่วมกัน มีวิธีการต่างออกไป จะให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายเฉพาะจัดเงื่อนไขทางเลือกสำหรับกิจกรรมและงานที่เกี่ยวกับความสนใจ และเป้าหมายที่แตกต่างกันของนักเรียน สนับสนุนให้นักเรียนทำการวัดผลสิ่งที่เรียนสนับสนุนให้นักเรียนใช้ความรู้ของตนเอง ให้ความมั่นใจว่านักเรียนมีความรู้ และมียุทธศาสตร์การเรียน ปฏิบัติต่อกันด้วยการให้เกียรติเน้นเรื่องความเข้าใจระดับสูง ครูช่วยนักเรียนโดยการรับฟังความคิดเห็นที่

หลากหลายสนับสนุนความรู้ที่มีข้อเท็จจริงประกอบที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์และมีส่วนร่วมในการสนทนา

3. ครูในฐานะคนกลาง ในสถานการณ์ที่มีการแบ่งปันความรู้และบทบาทหน้าที่ระหว่างครูกับนักเรียนบทบาทของครูจะเพิ่มขึ้น การช่วยเหลือนักเรียนในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เก่าและการเรียนวิชาอื่น ช่วยให้นักเรียนเข้าใจว่าจะต้องทำอะไรเมื่อต้องการหาคำตอบและช่วยให้นักเรียนรู้ว่าจะเรียนอย่างไร ครูจะเป็นคนกลางที่ปรับระดับข้อมูล และความช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถสูงสุดในการรับผิดชอบการเรียน ลักษณะนี้ของการเรียนแบบเรียนรู้ร่วมกันมีความสำคัญมาก

4. การจัดกลุ่มนักเรียนให้หลากหลาย การเรียนรู้ร่วมกันมีลักษณะที่สำคัญคือไม่มีการแบ่งนักเรียนจากความสามารถความสำเร็จ ความสนใจ และลักษณะอื่น ๆ การแบ่งแยกบั่นทอนความร่วมมือและทำให้การเรียนแย่ลงนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการเรียนในการเรียนแบบเก่า มักจะเรียนจากนักเรียนที่ฉลาดกว่าแต่สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้น คือ นักเรียนที่เก่งกว่าฉลาดกว่า จำเป็นต้องเรียนจากเพื่อนหลายคน ครูที่เริ่มทำการสอนแบบเรียนรู้ร่วมกันจะรู้สึกดีใจ เมื่อสังเกตเห็นนักเรียนที่อ่อนกว่าแสดงความสามารถภายในออกมาให้เห็นการแบ่งปันความรู้และอำนาจหน้าที่ และกลุ่มที่หลากหลายของนักเรียนจึงเป็นลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ร่วมกัน ลักษณะของงานเป็นงานที่ต้องทำร่วมกันและเป็นงานที่สมาชิกภายในกลุ่มเห็นชอบและมีการวางแผนร่วมกัน

สรุปได้ว่า ลักษณะเด่นของการเรียนรู้ร่วมกัน คือคือ การให้นักเรียนที่มีความแตกต่างกันได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ไม่มีการแบ่งนักเรียนจากความสามารถความสำเร็จ ความสนใจ และลักษณะอื่น ๆ ลักษณะของงาน เป็นงานที่ต้องทำร่วมกันและเป็นงานที่สมาชิกภายในกลุ่มเห็นชอบและมีการวางแผนร่วมกัน

แนวคิดทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับคำในภาษาไทยมีการใช้คำแตกต่างกันไป เช่น กลวิธี เสริมต่อการเรียนรู้ (สุมาลี ธนวัฒคติวรกุล, 2541, หน้า 90) การช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ (ฤทัยรัตน์ ธรเสนา, 2546, หน้า 78) ฐานความช่วยเหลือ (สุมาลี ชัยเจริญ, 2548, หน้า 131) วิธีการแบบ Scaffolding (กมล โพธิเย็น, 2548, หน้า 80) การเสริมต่อการเรียนรู้

(ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2557, หน้า 103–118) ซึ่งมาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ Scaffold หรือ Scaffolding แปลว่านั่งร้าน สำหรับการวิจัยนี้ใช้คำว่า การเสริมต่อการเรียนรู้

พื้นฐานแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

มโนทัศนของทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมของ Vygotsky (Vygotsky's Sociocultural Theory) เชื่อว่าพัฒนาการและการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างความรู้ ด้วยตนเองโดยให้ความสำคัญกับบทบาทสังคมต่อการพัฒนาทางปัญญาของผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ ทางสังคมและมุมมองทางวัฒนธรรมของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคญของพัฒนาการทางปัญญา

Vygotsky (1978, p. 86) ได้เสนอมโนทัศน์ของบริเวณพัฒนาการเชาวน์ปัญญา "The Zone of Proximal Development" (ZPD) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่สำคัญของการพัฒนาเชาวน์ปัญญาขั้นสูง ไวก๊อตสกี้ได้ให้นิยามของ ZPD ไว้ว่า The Zone of Proximal Development เป็นช่วงหรือ ระยะห่างระหว่างระดับพัฒนาการทางปญญาที่แท้จริง ซึ่งพิจารณาได้จากการที่บุคคลสามารถ แก้ปัญหาได้ด้วยตนเองกับระดับศักยภาพของพัฒนาการซึ่งพิจารณาได้จากความสามารถที่บุคคล จะแก้ปัญหาได้เมื่อได้รับคำแนะนำจากผู้ใหญ่หรือร่วมงานกับเพื่อนที่มีศักยภาพมากกว่า ความคิดรวบยอดของ The Zone of Proximal Development เป็นมโนทัศน์ที่สำคัญและเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนการสอน Vygotsky (1997, p. 49) ได้เน้นบทบาทของผู้สอนที่มีหน้าที่เป็นผู้ชี้นำควบคุมดูแลและชี้แนะให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่มมีประสิทธิภาพในชั้นเรียน โดยเน้น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้สอนกับผู้เรียน อย่างไรก็ตามไวก็อตสกี้ ไม่ได้ให้แนวทาง ที่เป็นรูปธรรมหรือขยายความสู่การจัดการเรียนการสอนไว้มาก นักจิตวิทยาการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาและขยายความเข้าใจแนวคิดของ ไวก็อตสกี้ และได้เสนอแนวความคิดสู่การจัดการเรียนการสอนไว้หลายแง่มุม ดังนี้

Eggen & Kauchak (1997, p. 55) ได้เสนอแนวทางในการประยุกต์มโนทัศน์ของ ZPD ไปสู่การเรียนการสอนที่เกี่ยวของกับภาระงาน 3 ประการ ได้แก่

1. การประเมิน ZPD จะนำไปสู่การทดสอบความสามารถของผู้เรียนเพื่อเข้าใจปัญหา ที่แท้จริงเป็นการใช้การประเมินที่เป็นพลวัตรหรือการประเมินอย่างต่อเนื่อง

2. การกำหนดหรือจดภาระงานเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดบพัฒนาการของผู้เรียน ภาระงานที่จดให้ถ้าง่ายเกินไปการเรียนการสอนก็ไม่จำเป็น แต่ถ้ายากเกินไปผู้เรียนจะรู้สึกสับสน และคับข้องใจ ภาระงานควรเป็นบริบทที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน

3. การสนับสนุนการเรียนการสอน การสนับสนุนการเรียนการสอนจะสำเร็จได้ด้วยการ ประยุกต์มโนทัศน์ของการให้ความช่วยเหลือแบบช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ Crowl, Kaminsky, &Podell (1997, p. 72) ได้เสนอการประยุกต์ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมเพื่อการสอนที่ประสทธิภาพ ดังนี้

3.1 ระบุความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนจะสามารถทำงานได้โดยอิสระและระดับ ที่สามารถทำ ได้หากได้รับการชี้แนะ ซึ่งการระบุความสามารถนี้ จะช่วยให้ผู้สอนวางแผนกิจกรรม การเรียนการสอนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนที่จะพัฒนาต่อไป

3.2 จัดให้ผู้เรียนได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นรายบุคคลเป็นช่วง ๆ เมื่อผู้สอนเสนองาน ให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนควรให้คำแนะนำและแสดงความสามารถใหม่ให้ผู้เรียนได้ จัดให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาส พูดแสดงความคิดเห็น อธิบายข้อโต้แย้งต่อความคิดของตน สร้างและตอบคำถาม และได้ทำงานร่วมกน

3.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนได้พูดกับตนเอง (Inner Speech) การพูดกับตนเองหรือการพูด ขั้นตอนออกมาดัง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงมุมมองที่สำคัญตัดสินปัญหาที่เป็นไปได้และตระหนักถึงการให้เหตุผลที่ผิดพลาดและไม่คงเส้นคงวาของตนเอง

3.4 จัดห้องเรียนเป็นชุมชนของผู้เรียน (Community of Learners) โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการเรียนรู้ของกันและกันในกลุ่มที่จับเป็นคู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

Parsons (2001, p. 57) ได้นำเสนอการประยุกต์ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. ใช้กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประกอบไปด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน

2. จัดโอกาสให้มีการสอนแบบเพื่อนสอนเพื่อน (Peer Tutoring) จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่าซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับความช่วยเหลือ และทำงานภายใน ZPD ของตนเองได้

3. ใช้เทคนิคการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อทดสอบระดับพัฒนาการที่อยู่ต่ำกว่าและสูงกว่า ZPD ในขั้นตอนนี้ผู้สอนควรใช้คำถามหรือส่งกระตุ้นในระดับที่ซับซ้อนที่แตกต่างกันระหว่าง กระบวนการประเมิน และเพื่อที่จะมั่นใจว่าผู้เรียนได้รับประโยชน์จาก

กระบวนการช่วยเหลือที่ให้ไป ควรจดบันทึกระดับความสามารถของผู้เรียน ในระยะก่อนและหลังการให้ความช่วยเหลือนั้น ๆ

4. พัฒนาแผนการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายที่ ZPD ของผู้เรียนแต่ละคน จากข้อมูลแนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการนำความคิดรวบยอดของ ZPD ไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ความคิดรวบยอดของ ZPD นำมาใช้ในการเรียนการสอนโดย ผู้สอนจะต้องมีการประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ควรมีการมอบหมายงานที่ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปแก่ผู้เรียนและงานนั้นควรแยกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ รวมทั้งให้ผู้เรียนได้รับความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานนั้นได้ด้วยตนเอง

ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้

การศึกษาค้นคว้าความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) นั้นมีนักการศึกษาหลายท่านให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการเสริมต่อการเรียนรู้ ประยุกต์มาจากแนวคิดของ ZPD ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

Bruner & Ross (1976, p. 90) กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียน หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหา การดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมาย ซึ่งอยู่เกินกว่าความพยายามของนักเรียนที่จะสามารถทำได้ด้วยตนเอง แต่จะสามารถทำได้เมื่อได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน การเสริมต่อการเรียนรู้จะเป็นการควบคุมองค์ประกอบต่าง ๆ ของงาน โดยผู้สอน หรือผู้ใหญ่ ขณะทำในครั้งแรกของงานเหล่านี้น้อยเหนือ ความสามารถของผู้เรียนที่จะกระทำได้ด้วยตนเองด้วยวิธีที่ทำให้ผู้เรียนใส่ใจและทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานนั้นให้สำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานเหล่านั้นจะต้องอยู่ในช่วงบริเวณ หรือขอบเขตที่นักเรียนหรือเด็กนั้นสามารถทำได้

Dixon-Krauss (1996, p. 195) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการที่ผู้สอนได้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยมีการแนะนำ ชี้แนะ การพูดคุยสนทนากับผู้เรียน เพื่อหาแนวทางในการที่จะเรียนรู้งานนั้น ๆ แล้วนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานนั้น ๆ

Eggen & Kauchak (1997, p. 56) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้สำเร็จ ซึ่งงานนั้นอาจเป็นงานที่ผู้เรียนไม่ สามารถทำสำเร็จได้ด้วยตนเอง

Larkin (2001, pp. 30–34) ได้กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเสริมต่อการเรียนรู้ ว่าเป็นการช่วยเหลือสนับสนุน เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ หรือสิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจต้องการความช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อใดที่ผู้เรียน เริ่มทำงานนั้นได้สำเร็จ การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อย ๆ ลดลงจนกระทั่งผู้เรียนสามารถ รับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเองการช่วยเหลือจะยุติลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป

Brush & Saye (2001, p. 333) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือ (Tools) กลยุทธ์ (Strategies) และแนวทาง (Guide) ซึ่งสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถมีความเข้าใจ ในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นระดับที่ผู้เรียนไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง

Randoll & Kali (2004, p. 43) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่า เป็นการออกแบบ ขึ้นมาเพื่อทำ หน้าที่ช่วยเหลือ สนับสนุนผู้ใช้งาน หรือนักเรียน เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถทำงานจน บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้ เช่น การช่วยให้เข้าใจวิธีการใช้งาน การตีความ การช่วยเหลือให้ ผู้เรียนเข้าใจลำดับขั้นในการดำเนินงาน หรือเส้นทางเด่นในงานของตน เป็นตน

Dennen (2004, p. 814) กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นการช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้สามารถจัดการกับงานได้ โดยกลยุทธ์ที่ใช้จะต้องมีการค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือของผู้สอน ออกจากกระบวนการเรียนเมื่อผู้เรียนสามารถจัดการงานนั้นได้ด้วยตนเอง

Azevedo (2006, p. 381) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นแนวทางในการพัฒนาเพื่อออกแบบมาเพื่อเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมผู้เรียน ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดยบุคคล เพื่อน และสื่อการสอน ในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น

กมล โพธิเย็น (2548, หน้า 79) ได้กล่าวถึง การเสริมต่อการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการ ของการช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็น

ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้ที่มีในขณะเรียนผู้เรียนจะค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และเมื่อใดที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้วการช่วยเหลือในการทำกิจกรรม จะยุติลง

สุมาลี ชัยเจริญ (2548, หน้า 19) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ โดยมีพื้นฐานมาจากทฤษฎี Social Constructivism ซึ่งมารากฐานมาจากไวก็อตสกี้ ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธปัญญา ที่อาจมีด้านจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนา เรียกว่า เขตที่สามารถพัฒนาได้ หรือ ZPD ถ้าผู้เรียนมีระดับความสามารถต่ำกว่าเขตที่ สามารถพัฒนาได้ (Zone of Proximal Development) แสดงว่าผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า การช่วยเสริมต่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้หมายถึง กระบวนการที่ทำให้นักเรียนหรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดยบุคคล เพื่อน และสื่อการสอน ในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

นักวิชาการได้นำเสนอความหมาย ดังนี้

อรรถพร คำคม (2546, หน้า 29) ได้สรุป ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น ๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลจะได้รับ ระดับความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

วฤทธิ์ สารฤทธิคาม (2548, หน้า 32 อ้างถึงใน รัตนศักดิ์ ยี่สารพัฒน์, 2551, หน้า 6) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจว่า เป็นปฏิกริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมินโดยแบ่งออกถึงทิศทางของผลการประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกริยา

แนวคิดความพึงพอใจ

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของ Maslow (1970 อ้างถึงใน รังสรรค์ ฤทธิ์ผาด, 2550, หน้า 23)

มาสโลว์ (Maslow) ได้เรียงลำดับสิ่งจูงใจ หรือความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ตามความสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ
2. ความต้องการความปลอดภัยรอดพ้นอันตรายและมั่นคง
3. ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง

ความพอใจในขั้นต่าง ๆ ของความต้องการไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ตามความสำคัญ ดังนี้

1. ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ
2. ความต้องการความปลอดภัยรอดพ้นอันตรายและมั่นคง
3. ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
4. ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง
5. ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง

ความพอใจในขั้นต่าง ๆ ของความต้องการของมนุษย์นี้ ความต้องการขั้นสูงกว่าบางครั้งได้ปรากฏออกมาให้เห็นแล้วก่อนที่ความต้องการ ขั้นแรกจะได้เห็นผลเป็นที่พอใจเสียด้วยซ้ำ อย่างไรก็ตามบุคคลแต่ละคนส่วนมากแสดงให้เห็นว่า ตนมีความพอใจอย่างสูงสุด ในลำดับขั้นความต้องการขั้นต่ำ ๆ มากกว่าขั้นสูงจากการสำรวจ พบว่าคนธรรมดาทั่วไปจะมีความพอใจในลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

ความต้องการทางด้านกายภาพ 85%

ความต้องการความปลอดภัย 70%

ความต้องการทางด้านสังคม 50%

ความต้องการเด่นในสังคม 40%

ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา 10%

Parasuraman, Zaithamal & Berry (1994 อ้างถึงใน ภูษิต สายกิ้มซ้วน, 2550, หน้า 18-20) กล่าวว่า หลักการบริการที่ดี ต้องประกอบด้วย

1. ความเชื่อมั่นไว้วางใจ บริการนั้นจะต้องมีความถูกต้องแม่นยำ และเหมาะสมตั้งแต่ครั้งแรก รวมทั้งต้องมีความสม่ำเสมอ คือบริการทุกครั้งจะต้องได้ผลเช่นเดิม ทำให้ผู้มารับบริการรู้สึกว่า ผู้ให้บริการเป็นที่พึ่งได้ เช่น มีความถูกต้องแม่นยำในการวินิจฉัย

2. สมรรถภาพในการให้บริการ ผู้ให้บริการต้องมีทักษะความรู้ความสามารถในการบริการที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการได้ เช่น แพทย์มีความเชี่ยวชาญในการรักษาโรคเภสัชกรมีความเชี่ยวชาญในเรื่องเกี่ยวกับยา ฯลฯ หรือบุคคลอื่น ๆ มีความรู้ ความสามารถในสาขาของตนและสามารถนำมาใช้ในการบริการได้อย่างเต็มที่

3. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการ ผู้ให้บริการจะต้องมีความพร้อมและเต็มใจที่จะให้บริการสามารถตอบสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของผู้มารับบริการให้ทันท่วงที เช่น โรงพยาบาลมีความพร้อมที่จะรับผู้ป่วยจากเหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

4. ความมีอัธยาศัยไมตรี บุคลากรทุกคนในสถานบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจะต้องมีความสุภาพ มีการเอาใจใส่และเห็นใจผู้มารับบริการ รวมทั้งต้องมีกริยามารยาทการแต่งกายและการใช้วาจาที่เหมาะสมด้วย

5. การเข้าถึงบริการ ผู้มารับบริการจะต้องเข้าถึงการบริการได้ง่ายและได้รับความสะดวกจากการบริการ รวมถึงการบริการนั้นจะต้องมีการกระจายไปอย่างทั่วถึง เช่น การคมนาคมที่สะดวก การบริการที่เป็นระเบียบ รวดเร็ว ไม่ต้องนั่งรอนาน การให้บริการเป็นไปอย่างเสมอภาค

6. ความน่าเชื่อถือ เกิดจากความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความสนใจอย่างแท้จริงของผู้ให้บริการที่ดีต่อผู้รับบริการซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

7. การสื่อสาร ผู้ให้บริการควรมีการให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ผู้มารับบริการพึงทราบและประสงค์ทราบ

8. ความมั่นคงปลอดภัย เป็นความรู้สึกที่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน รวมทั้งชื่อเสียง ปราศจากความรู้สึกเสี่ยงอันตรายและข้อสงสัยต่าง ๆ

9. ความเป็นรูปธรรมของการบริการ ซึ่งจะทำให้ผู้มารับบริการรับรู้ถึงการบริการนั้นได้อย่างชัดเจนและง่ายขึ้น

10. ความเข้าใจและรู้จักมารับบริการ ผู้ให้บริการควรจะมีความเข้าใจและรู้จักผู้มารับบริการของตนเอง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกทางบวกและทางลบซึ่งเกิดจากความเชื่อมั่น หรือความประทับใจ และความน่าเชื่อถือ และความพึงพอใจสามารถเกิดขึ้นได้ในหลาย ๆ ระดับ

ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

นักวชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของ ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมอย่างหลากหลาย รวมทั้งมีการใช้คำที่แตกต่างกัน เช่น ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม หรือความตระหนักทางวัฒนธรรม ความตระหนักทางวัฒนธรรม แต่งานวิจัยในครั้งนี้ จะใช้คำว่าความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

1. ความหมายของความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

ความหมายของความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม (Awareness) เป็นภาวการณ์ที่บุคคลมีความรู้สึกและเข้าใจถึงบางสิ่งบางอย่างซึ่งอาจส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลได้ นักวิชาการได้ให้คำจำกัดความของความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมไว้ดังนี้

ชุตินันท์ จันทรเสนานนท์ และคณะ (2555, p. 47) ได้ให้ความหมายความตระหนักทางวัฒนธรรม (Cutural awewness) เป็นพฤติกรรมที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่จะปฏิบัติในความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยการมองเห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) การมองเห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) ความยืดหยุ่นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น 3) การเอาใจเข้ามาใส่ใจเรา

นพวรรณ ยอดธรรม (2558, p. 110) ได้ให้ความหมาย ความตระหนักทางวัฒนธรรมว่าเป็นการแสดงออกของบุคคลเนื่องจากเมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้า ได้แก่ ความรู้ ข้อเท็จจริง ตลอดจนได้รับประสบการณ์ทางวัฒนธรรมต่าง ๆ เกิดการประเมินคุณค่าและส่งผลให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง ต่อสิ่งเร้า อันจะนำไปสู่การแสดงออก เห็นพฤติกรรมในการเคารพและรู้คุณค่าในวัฒนธรรมของตนเอง ยอมรับใน

วัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้อื่น ตลอดจนสามารถที่จะอยู่ร่วมกัน ระหว่างวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่นได้

อุรุพร ศิริวิชยาภรณ์, สันติ สวนแตง และประสงค์ ตันพิชัย (2561, p. 1210) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงถึงการรับรู้ ความเข้าใจ การคิดได้ การมองเห็นคุณค่า และแสดงเป็นพฤติกรรมเข้าร่วมกิจกรรม ด้านศิลปวัฒนธรรม

Collins Dictionary (2019, p. 152) ให้ความหมายว่า ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างตนเองกับคนอื่นจากนานาประเทศ หรือความแตกต่างในเรื่องภูมิหลังโดยเฉพาะความแตกต่างในเรื่องทัศนคติและคุณค่า

Tomalin and Stempleski (1998) ได้ให้ความหมายของความตระหนักว่า ความตระหนักเป็นพฤติกรรมขั้นต่ำสุดทางด้านความรู้ แต่ความตระหนักไม่เกี่ยวกับความจำหรือการระลึกได้ ความตระหนักถึงความสามารถการนึกคิด ความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสภาวะของจิตใจ ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้ 1) การรู้วัฒนธรรมของตนเอง 2) การรู้วัฒนธรมของผู้อื่นและ 3) การยอมรับและการอยู่ร่วมกัน

สรุปได้ว่า ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล ความตระหนักต่างจากความรู้สึกตรงที่ความรู้ไม่ต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งความตระหนักจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้า

2. ความหมายของวัฒนธรรม

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวัฒนธรรม

วัฒนธรรม หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิต และวิถีชีวิตของมนุษย์ ดังคำอธิบายหรือนิยามที่มีผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ดังนี้

Hinkel (1999, p. 77) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่วัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คน นอกจากนี้ วัฒนธรรมยังเป็นตัว ความรู้ที่แลกเปลี่ยนกันได้ นั่นคือ เป็นสิ่งที่ผู้คนต้องรู้เพื่อที่ปฏิบัติ กระทำสิ่งต่าง ๆ และตีความตามประสบการณ์ส่วนตน การกระทำนี้รวมถึง คำพูดทั้งที่ภาษาพูดและภาษาเขียน การแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปของพฤติกรรมทางคำพูดหมายถึง บทสนทนาที่คุ้นเคย ในการใช้ภาษา ซึ่งใช้สำหรับการตีความ หรือทำความเข้าใจ สำหรับการกระทำหรือคำพูดของผู้อื่น

อมรา พงศาพิชญ์ (2537, หน้า 1–2) ได้กล่าวถึงวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น กำหนดขึ้น มิใช่ที่มนุษย์ทำตามสัญชาตญาณ อาจเป็น

การประดิษฐ์วัตถุสิ่งของขึ้นใช้ หรืออาจเป็นการกำหนดพฤติกรรม และหรือความคิด ตลอดจนวิธีการหรือระบบการทำงานฉะนั้นวัฒนธรรม ก็คือ ระบบในสังคมที่มนุษย์สร้างขึ้นมิใช่ระบบเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ตามสัญชาติญาณ วัฒนธรรมเป็นระบบสัญญาลักษณ์ในสังคมที่มนุษย์สร้างขึ้น แล้วจึงสอนให้คนรุ่นหลัง ๆ ได้เรียนรู้หรือนำไปปฏิบัติ วัฒนธรรมจึงต้องมีการเรียนรู้ และมีการถ่ายทอด

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่า วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่ทำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่นวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมในการแต่งกาย วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้านวัฒนธรรมชาวเขา

นิคม มูสิกะคามะ (2542, หน้า 3) กล่าวว่า วัฒนธรรม คือ รูปแบบวิถีชีวิต ของชนเผ่าต่าง ๆ ที่เป็นจิตวิญญาณ ทำให้คนมีการดำรงชีวิต มีความสุขกายสบายใจ อยู่เย็นเป็นสุข เป็นผลที่เกิดจากภูมิปัญญา และเทคโนโลยีของเผ่าพันธุ์

สาโรช บัวศรี (2531, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมไว้ว่าวัฒนธรรม หมายถึง ความดี ความงาม และความจริงใจในชีวิตมนุษย์ซึ่งปรากฏในรูปแบบต่าง ๆ และได้ตกทอดมาถึงเราปัจจุบัน หรือที่ว่าเราได้ปรับปรุงและสร้างสรรค์ขึ้นในสมัยของเราเอง

อมรวิชช์ นาครทรรพ (2546, หน้า 5) ได้นิยามวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งที่ครอบคลุมทุกมิติของการใช้ชีวิตของมนุษย์

1. วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นกำหนดขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามของหมู่คณะ

2. วัฒนธรรม คือ มรดกทางสังคม ที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง ดังคำอธิบาย หรือนิยามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ดังนี้

อมรวิชช์ นาครทรรพ (2546, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมว่าหมายถึง มรดกทางสังคมที่ครอบคลุม ถึงแบบความคิด ความรู้สึก ค่านิยมตลอดจนแบบแผนการประพฤติปฏิบัติที่ถ่ายทอดคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง

Bayyurt (2000, p. 234) ให้ความหมายของวัฒนธรรม คือ ระบบการแบ่งปันความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี พฤติกรรม และเครื่องมือเครื่องใช้ซึ่งสมาชิกของสังคมใช้จัดการกับโลกของพวกเขาและกับสังคมอื่น และมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นผ่านการเรียนรู้

3. วัฒนธรรม คือ ความดีความงามเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น และจิตใจ ดังคำอธิบายหรือนิยามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ไว้ดังนี้

Seelye (1993, p. 14) ให้ความหมายวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรม คือ กิจกรรมทางความคิดและความเข้าใจของมนุษย์ที่มีต่อความสวยงามความรู้สึกของมนุษย

สรุปได้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง แบบแผน ความดี ความเชื่อ ความดี ความงาม และเอกลักษณ์ในกลุ่มชุมชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่ง วัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจึงเป็นเครื่องบ่งบอกถึงความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในทางสังคม และเป็นสิ่งที่พลวัตรเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

3. การวัดความตระหนัก

ความตระหนัก (Awareness) เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการรู้สึกว่าสิ่งนั้นมีอยู่ (Conscious of something) จำแนกและรับรู้ (Precognitive) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกและอารมณ์ ดังนั้นการที่จะทำการวัดและประเมินจึงต้องมีหลักการและวิธีการตลอดจนเทคนิคเฉพาะจึงจะวัดความรู้สึกและอารมณ์นั้นมีหลายประเภทด้วยกันซึ่งจะนำมากล่าวไว้ดังนี้ (ชวาล แพรัตกุล, 2526, หน้า 201)

1. วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) อาจเป็นการสัมภาษณ์โครงสร้างแน่นอน (Structure Item) โดยสร้างคำถามและมีคำตอบที่เลือกเหมือน ๆ กัน แบบสอบถามชนิดเลือกตอบและคำถาม จะต้องตั้งไว้ก่อนเรียงลำดับก่อนหลังไว้อย่างดีหรืออาจเป็นระบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Item) ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ที่มีไว้แต่หัวข้อใหญ่ ๆ ให้ผู้ตอบมีเสรีภาพในการตอบมาก ๆ

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบสอบถามอาจเป็นชนิดปลายปิดหรือปลายเปิดก็ได้

3. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือวัดชนิดที่ตรวจสอบว่าเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือมี ไม่มีสิ่งที่กำหนดตามรายการ อาจอยู่ในรูปของการทำเครื่องหมายตอบ หรือเลือกว่า ใช่ ไม่ใช่ ก็ได้

1. มาตรวัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) เครื่องมือนี้เหมาะสำหรับวัดอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการทราบความเข้าใจ (Intensity) ว่ามีมากน้อยเพียงไรในเรื่องนั้น

2. การเข้าใจความหมายภาษา (Semantic Differential Technique หรือ (S.D.) เทคนิคการวัดโดยใช้ความหมายของภาษา ของ ชาลส์ ออสกูด เป็นเครื่องมือที่

วัดชนิดนี้จะประกอบด้วยเรื่องซึ่งถือเป็นสังกัป และจะมีคุณศัพท์ที่ตรงข้ามกันเป็นคู่ ๆ ประกอบสังกัปนั้นหลาย ๆ คู่ แต่ละคู่จะมี 2 ขั้วนี้ บ่งบอกด้วยตัวเลข ถ้าใกล้ข้างใดมาก ก็จะมีคุณลักษณะตามคุณศัพท์ของขั้วนั้นมาก

ชุตินันท์ จันทรเสนานนท์ และคณะ (2555, p. 47) ได้นำเสนอรูปแบบการวัดความตระหนักทางวัฒนธรรมเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก ภายในแบบวัดจะมีองค์ประกอบ 3 ตัว ได้แก่ 1) การมองเห็นความหลากหลายทางวัฒนธรรม 2) ความยืดหยุ่นและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น 3) การเอาใจเข้ามาใส่ใจเรา โดยมีตัวอย่างข้อคำถามดังนี้ 1) ฉันมองเห็นว่าวัฒนธรรมไทย คล้ายคลึงกับวัฒนธรรมอินเดีย ฉันมีเพื่อนต่างชาติ และยินดีที่จะได้พูดคุยกับพวกเขา ฉันมีแหล่งติดต่อและข่าวสารของเพื่อนผ่านอินเตอร์เน็ต

อุรุพร ศิริวิชยาภรณ์, สันติ สวนแตง และประสงค์ ตันพิชัย (2561, p. 1210) ได้ออกแบบวัดความตระหนักทางวัฒนธรรมซึ่งประกอบด้วย (1) ด้านการรับรู้ (2) ด้านการเข้าใจ (3) ด้านการคิดได้ (4) ด้านการมองเห็นคุณค่า

Manjarrez (2016, หน้า 26) ได้นำเสนอแบบวัดความตระหนักทางคุณค่าในวัฒนธรรม โดยมีข้อคำถามดังนี้

1. วัฒนธรรมฝรั่งเศส และอเมริกา มีความคล้ายคลึงกันอย่างไร
2. ฉันรู้สึกตื่นเต้นที่จะได้เรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมฝรั่งเศสทุกครั้ง
3. ฉันชอบวัฒนธรรมฝรั่งเศส
4. ฉันมีความรู้สึกที่ดีต่อวัฒนธรรมของฉันเอง
5. ฉันยอมรับคนอื่นที่มีความแตกต่าง
6. ฉันชอบเรียนและพูดคุยเกี่ยวกับวัฒนธรรม
7. ฉันตื่นเต้นที่จะได้เรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมฝรั่งเศสมากขึ้น
8. ฉันใจกว้างพอกับวัฒนธรรมอื่น
9. การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษา
10. ฉันเข้าใจความแตกต่างระหว่างอเมริกันกับฝรั่งเศส
11. ฉันมีความรู้สึกที่ดีต่อวัฒนธรรมฝรั่งเศส

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การวัดความตระหนักคุณค่าในวัฒนธรรม หมายถึง การจำแนกและรับรู้ (Precognitive) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเอียดอ่อนเกี่ยวกับด้านความรู้สึกและอารมณ์ ซึ่งมีรูปแบบการวัดความตระหนักคุณค่าในวัฒนธรรม

สรุปได้ว่า ความตระหนักทางวัฒนธรรมของคุณค่าในวัฒนธรรมจะประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1) ด้านการรับรู้ 2) ด้านการเข้าใจ 3) ด้านการคิดได้ และ 4) ด้านการมองเห็นคุณค่า

บริบทของนครพนม

บริบททั่วไปของจังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนม ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีประวัติสืบทอดยาวนานมาหลายร้อยปี เดิมเคยเป็นมหานครของ “อาณาจักรศรีโคตรบูรณ์” ที่รุ่งเรืองในอดีต ประมาณราวต้นพุทธศตวรรษที่ 12 เป็นอาณาจักรอิสระไม่ขึ้นกับใคร ในช่วงประมาณพุทธศตวรรษที่ 16 อาณาจักรศรีโคตรบูรณ์ได้เสื่อมอำนาจลงตกอยู่ภายใต้การปกครองของอาณาจักรขอมต่อมาในราวพุทธศตวรรษที่ 18 ชื่อของ “ศรีโคตรบูรณ์” ได้กลายมาเป็นเมืองในอาณาจักรล้านช้าง มีฐานะเป็นเมืองลูกหลวง โดยพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุตล้านช้าง ทรงสร้างเมืองที่ปากห้วยหินบูรณ์ (ปากห้วยบรรจบลำน้ำโขงฝั่งซ้ายตรงข้ามอำเภอท่าอุเทน เหนือเมืองนครพนม) และได้สืบทอดราชสมบัติต่ออีกหลายพระองค์ ภายหลังย้ายเมืองมาตั้งที่ป่าไม้รวกห้วยศรีมังริมแม่น้ำโขงฝั่งซ้าย (คือเมืองเก่าใต้เมืองท่าแขกในปัจจุบัน) ถึงปี พ.ศ. 2297 มีพระนครานุรักษ์ครองเมืองศรีโคตรบูรณ์ มีความเห็นว่าเมืองมิได้ตั้งอยู่ที่ปากห้วยแล้วจึงได้เปลี่ยนนามเมืองใหม่ว่า “เมืองมรุกขนคร”เพราะถือว่าสร้างขึ้นในดงไม้รวก นามเมืองศรีโคตรบูรณ์จึงเปลี่ยนไปตั้งแต่ครั้งนั้นช่วงประมาณ พ.ศ. 2309 สมัยพระบรมราชากู่แก้ว หลังจากชนะศึกกับพระนครานุรักษ์ (คำสิงห์) เจ้าราชบุตรเขยผู้ไปสวามิภักดิ์ต่อพระเจ้าไชยเชษฐาธิราชที่ 2 (เจ้าองค์หล่อ) แห่งนครเวียงจันทน์ พระองค์ได้ย้ายเมืองข้ามฝั่งแม่น้ำโขงมาที่ปากบังฮวก (ฝั่งประเทศไทยปัจจุบันคือบริเวณวัดมรุกขนคร ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม) และต่อมาในปี พ.ศ. 2321 พระเจ้ากรุงธนบุรีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกและเจ้าพระยาสุรสิงหนาท ยกทัพมาตีเอาหัวเมืองทางแถบแม่น้ำโขง รวมไปจนถึงนครเวียงจันทน์ เมืองมรุกขนครจึงได้ขึ้นกับกรุงธนบุรีในสมัยนี้ แต่ยังคงปกครองตนเองอยู่ หลังจากนั้น ราวปี พ.ศ. 2322 สมัยพระบรมราชา (พรหมา) ได้ย้ายเมืองจากปากบังฮวกมาอยู่ที่บ้านหนองจันทร์ (ห่างจากตัวเมืองนครพนมไปทางธาตุพนม 5 กม.) แล้วสถาปนาเมืองขึ้นใหม่ชื่อว่า “นครราชธานีศรีโคตรบูรณ์” ต่อมาในช่วง พ.ศ. 2330 ได้ย้ายเมืองมาตั้งทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่ปากห้วยบังฮวกบรรจบกับแม่น้ำโขง (ปัจจุบันอยู่ระหว่างบ้านดอน

นางหงส์ท่า ตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม เลยลงไปถึงบ้านธาตุน้อยศรีบุญเรือง ตำบลพระกลางทุ่ง อำเภอธาตุพนม) เมื่อย้ายมาตั้งที่ปากห้วยบังฮวกได้ประมาณ 20 ปี น้ำก็ได้กัดเซาะตลิ่งพังลงมามาก จึงได้ย้ายเมืองมาตั้งที่บ้านหนองจันทร์ (ห่างจากตัวเมืองนครพนมไปทางทิศใต้ 4 กิโลเมตร) ตั้งชื่อเมืองใหม่ว่า “นครบุรีราชธานี” ต่อมาในปี พ.ศ. 2337 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนนามเมืองเสียใหม่ว่า “เมืองนครพนม” ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร การที่พระราชทานนามว่า “เมืองนครพนม” สันนิษฐานได้ว่า อาจจะเนื่องด้วยเดิมเมืองนี้เป็นเมืองลูกหลวงมาก่อน เป็นเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ จึงให้ใช้คำว่า “นคร” หรืออีกนัยหนึ่งคำว่า “นคร” นี้ อาจรักษาชื่อเมืองเดิมไว้ คือ “เมืองนครบุรีราชธานี” ส่วนคำว่า “พนม” อาจจะเนื่องด้วยจังหวัดนี้มีองค์พระธาตุพนมประดิษฐานอยู่ หรืออาจจะเนื่องจากเดิมมีอาณาเขตไกลไปถึงดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง คือบริเวณเมืองท่าแขก ซึ่งมีภูเขาสลับซับซ้อนมากมาย ไปจนถึงดินแดนของประเทศเวียดนาม จึงใช้คำว่า “พนม” เพราะแปลว่า “ภูเขา”

บริบททั่วไปของอำเภอท่าอุเทน–โนนตาล

อำเภอท่าอุเทน เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดนครพนม มีภูมิทัศน์ที่ติดแม่น้ำโขง มีพระธาตุประจำอำเภอคือวัดพระธาตุท่าอุเทน มีพระปางเป็นพระพุทธรูปศักดิ์ คู่บ้านคู่เมือง มีวิธีชีวิตแบบชาวไทยญ้อ

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

พระธาตุท่าอุเทนก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. 2453 (ต้นรัชกาลที่ 6) พระอาจารย์สีทัตถ์เป็นหัวหน้าชักชวนพระภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ประกอบด้วย ชาวจังหวัดหนองคาย สกลนคร นครพนม และพี่น้องจากประเทศลาว (สปป.ลาว) ร่วมกันสร้างพระบรมธาตุ เพื่อให้เป็นที่กราบไหว้สักการะบูชา ลงมือเบิกฤกษ์วันพุธ เดือน 3 แรม 9 ค่ำ ปีกุน ตรงกับวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2454 ด้วยการขุดและก่ออูบมุง (อุโมงค์) เพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ พร้อมกับนำแก้วแหวน เงิน ทอง ของมีค่า ที่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาครวมอยู่ด้วย เสร็จสมบูรณ์ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 4 ปีเถาะ ตรงกับวันที่ 18 มีนาคม 2458 ต่อจากนั้นได้ก่ออิฐถือปูนและก่อกำแพงแก้วล้อมรอบองค์พระธาตุ 3 ชั้นใช้เวลาอีก 1 ปี รวมทั้งสิ้น 6 ปี จึงเสร็จเรียบร้อยบริบูรณ์ในปีมะโรง (2459)

มีการบอกเล่าจากผู้เฒ่าผู้แก่ว่า “หลวงปู่สีทัตถ์” สร้างพระธาตุท่าอุเทนโดยขุดหลุมแล้วใส่ “หินแก้วนางเรียง” หรืออีกชื่อหนึ่งว่า “หินแก้วนางฝาน” เสมือนเสาเข็ม

เป็นฐานรองรับองค์พระธาตุเท่านั้น ปัจจุบันแม้พระธาตุท่าอุเทนจะผ่านร้อนผ่านหนาว มีอายุยาวนานกว่า 100 ปี ฐานยังไม่ทรุดแต่ประการใด

จึงนับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์มิใช่น้อย เพราะการนำเอาหินแก้วนางฝานหรือหินแก้วนางเรียง อันเป็นธาตุกายสิทธิ์ ซึ่งเชื่อกันว่าเมื่อแรกเห็นตัวหินจะอ่อนนุ่มจนสามารถตัดให้ขาด จึงเรียกกันว่า “แก้วนางฝาน” เล่ากันว่าอานุภาพของแก้วนางฝานมีอำนาจทางชุ่มเย็นและเป็นสิริมงคลล้างอาถรรพณ์ทั้งหลายทั้งปวงได้

“แก้วนางฝาน” หรือ “แก้วนางเรียง” ก็คือ “หินเขี้ยวหนุมาน” ชนิดหนึ่ง คนโบราณเล่าว่ามีอำนาจทางคงกระพัน ป้องกันอัคคีภัย ในสมัยก่อนการหาแก้วนางฝานหรือแก้วนางเรียงนั้นยาก เพราะสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องไม้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ การพบแล้วนำแก้วนางฝานมารองรับองค์พระธาตุได้นี้ นับว่าเป็นบุญบารมีอภินิหารอันแก่กล้าของหลวงปู่สีทัตถ์

ส่วนงานสมโภชนมัสการพระธาตุท่าอุเทน จะมีขึ้นเป็นประจำทุกปี ในเดือน 4 ขึ้น 15 ค่ำ (หลังงานนมัสการพระธาตุพนม) ชาวอำเภอท่าอุเทนถือว่างานนมัสการองค์พระธาตุฯสำคัญมาก ส่วนมหรสพนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย เล่าลือกันว่าถ้าผู้ใดมีเรื่องเดือดร้อนใจ และมีเหตุการณ์คับขัน อธิษฐานขอให้องค์พระธาตุท่าอุเทนช่วย มักจะประสบผลสำเร็จทุกครั้ง

งานนมัสการพระธาตุท่าอุเทนปีนี้ (2561) ตรงกับวันที่ 24 ก.พ.-2 มี.ค. รวม 7 วัน 7 คืน เอกลักษณ์ที่โดดเด่นในงานที่ไม่เหมือนที่ใด คือชาวบ้านทุกตำบลในเขตอำเภอท่าอุเทน จะร่วมแรงร่วมใจกันสร้างตูบ (กระต๊อบ, กระท่อม) จำลองวิถีชีวิตคนพื้นเมืองโบราณ มีการหุงหาอาหารเหมือนจริง พร้อมการแสดงวัฒนธรรมชนเผ่าไทญ้อ (ย้อ) ซึ่งอำเภอท่าอุเทนเป็นแหล่งกำเนิดชาวไทญ้อ (ย้อ) กลุ่มใหญ่ในไทย ที่อพยพมาจากเมืองหงสา แขวงไชยบุรี สปป.ลาว หรือสมัยหนึ่งเป็นอดีตจังหวัดล้านช้างของไทย ประวัติเล่าว่ามาตั้งถิ่นฐานใหม่ที่เมืองไชยบุรี (ใช้ชื่อแขวงเดิมมาตั้งเป็นชื่อเมือง) บริเวณปากน้ำสงครามริมฝั่งแม่น้ำโขง (ปัจจุบันคือ ต.ไชยบุรี อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม)

ในสมัยรัชกาลที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2351 ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2369) เกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ กลุ่มไทยญ้อ (ย้อ) เมืองไชยบุรีถูกกองทัพเจ้าอนุวงศ์กวาดต้อนไปตั้งเมืองอยู่ฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ณ เมืองปุงลิง แขวงคำม่วน ประเทศลาว กระทั่งเมื่อ พ.ศ. 2373 ย้อนกลับมาตั้งเมืองขึ้นใหม่ทางฝั่งขวาแม่น้ำโขงอีกครั้ง ตั้งเป็นเมืองท่าอุเทน คือ บริเวณ อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม ในปัจจุบัน ซึ่งชาวไทย้อชอบตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้แม่น้ำ

ดังนั้นชื่อเมืองชาวไทย้อมักมีคำว่า “ท่า” ขึ้นก่อน เช่น เมืองท่าขอนยาง เมืองท่าอุเทน เป็นต้น ส่วนลักษณะบ้านเรือนของชาว ไทย้อ คล้ายกับบ้านเรือนของชาวไทยลาวทั่วไป คือตัวเรือนเป็นใต้ถุนสูง มีชายคาที่เรียกว่า “เซีย” มีชานติดกับครัว มีเล้าข้าวอยู่ทางด้านหลังบ้าน

ตลาดนัดไท-ลาว

ตลาดนัดไท-ลาว อำเภอท่าอุเทน เป็นตลาดนัดที่เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาว ซึ่งจะมีการเปิดการค้าเสรีทุกวันจันทร์และพฤหัสบดี เป็นตลาดที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ และผู้มาเยี่ยมชมจะได้สัมผัสบรรยากาศวิถีชีวิตของสองฝั่งโขง มีสินค้านานาชนิดมาขาย จากทั้งสองฝากฝั่ง เช่น อาหารพื้นเมืองจากทั้งสองฝั่งที่ผ้าไหมไทลาว เครื่องเงิน พืชพันธ์นานาชนิด

ปลาส้ม

“ปลาส้ม” เป็นการแปรรูปอาหารจากปลาเพื่อถนอมเนื้อปลาให้เก็บไว้ได้นาน ๆ อาจทำจากปลาทั้งตัว หรือเฉพาะเนื้อปลาก็ได้ กระบวนการขั้นตอนทำปลาส้มจะนำไปสู่ความเปรี้ยวซึ่งเป็นรสชาติหัวใจสำคัญและถือเป็นเสน่ห์ แถมซอยพริกบีบมะนาวลงไปด้วยยิ่งไปกระตุ้นต่อมน้ำลาย จึงเป็นเมนูยอดนิยมกันในหลายจังหวัด

การทำปลาส้มแต่เดิมมักไว้บริโภคในครัวเรือนที่ต้องอาศัยเทคนิควิธีที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา ดังนั้น รสชาติหรือคุณภาพของปลาส้มแต่ละแห่งจึงมีความแตกต่างกัน พอยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป การทำปลาส้มไม่เพียงแค่ไว้รับประทานในบ้าน แต่กลับกลายเป็นสินค้าของฝาก ของขาย ในเชิงการค้าไปแล้ว... ที่ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้ริมโขง ชาวบ้านที่นั่นสร้างรายได้ด้วยการจับปลามาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ปลาส้ม มีทั้งทำจากปลาทั้งตัว และบางรายทำเฉพาะเนื้อปลา

แม่น้ำสองสี

ปากน้ำไชยบุรี ซึ่งเป็นเมืองโบราณอายุกว่า 200 ปี หรือจุดชมแม่น้ำสองสี บริเวณบ้านไชยบุรี ตำบลไชยบุรี อำเภอท่าอุเทน ถือเป็นจุดที่เกิดปรากฏการณ์ธรรมชาติ เนื่องจากเป็นจุดบรรจบระหว่างลำน้ำสงคราม ลำน้ำสาขาสายหลักที่รองรับน้ำมาลำน้ำอูนจากพื้นที่จังหวัดสกลนคร ผ่านลำน้ำสงคราม ก่อนไหลมาบรรจบสู่แม่น้ำโขง ในลักษณะเป็นสามเหลี่ยม แต่ในช่วงฤดูฝนน้ำโขงจะมีสีแดงขึ้น ส่วนลำน้ำสงครามจะมีสีเขียวทำให้สามารถมองเห็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ แม่น้ำสองสี ชัดเจน จนชาวบ้านเรียกกันว่า แม่น้ำสองสี ถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่มีความสวยงามมากที่สุด นอกจากนี้ยังเป็น

จุดที่สามารถชมวิวทิวทัศน์แม่น้ำโขงได้ไกลสุดสายตา และมีทิวทัศน์สองฝั่งโขงที่สวยงาม เหมาะแก่การไปท่องเที่ยวพักผ่อน รับประทานอาหาร ท่ามกลางบรรยากาศสองฝั่งโขง

รอยเท้าไดโนเสาร์ แหล่งเรียนรู้รอยเท้าไดโนเสาร์

ค้นพบเมื่อ ปี พ.ศ. 2547 เป็นรอยเท้าไดโนเสาร์ขนาดเล็ก กลุ่มออนิโธมิโนซอร์ ลักษณะคอเรียวเล็กยาว เดินด้วยสองขา มีนิ้วเท้าสามนิ้วคล้ายนกกระจอกเทศ เกือบ 200 รอย และยังมีรอยอีกัวดอน รวมทั้งรอยเท้าจระเข้ขนาดเล็ก ทำให้สันนิษฐานได้ว่าเมื่อ 100 ล้านปีมาแล้ว บริเวณนี้เคยเป็นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำมีบรรดาสัตว์หลายชนิดอยู่บริเวณนี้ ธรณีวิทยาแหล่งรอยเท้าไดโนเสาร์ท่าอุเทนจัดอยู่ในหมวดหินโคกกรวดยุคครีเทเซียส ประกอบด้วยชั้นหินทรายสีน้ำตาลแดง หินทรายแป้งสีน้ำตาลแดง และหินโคลนสีน้ำตาลแดงมีรอยริ้วคลื่น และรอยระแหงโคลน

สรุปได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนท่าอุเทน-โนนตาล ประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวดังนี้ พระธาตุท่าอุเทน ตลาดนัดไท-ลาว ปลาส้ม แม่น้ำสองสี และแหล่งเรียนรูไดโนเสาร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการสอนฟัง-พูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว

นภัสนันท์ เวชสาร (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการสอนการใช้ภาษาโดยใช้บทบาทสมมติในการอบรมหลักสูตรยุวมัคคุเทศก์ กลุ่มประชากรตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5–6 จำนวน 20 คน จากโรงเรียนนาเยียศึกษารัชมงคลาภิเษก กิ่งอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนที่วัดทักษะการฟัง และมีแบบสังเกตพฤติกรรมการพูดที่วัดความคล่องแคล่ว ความเหมาะสมของภาษา จากผลแสดงให้เห็นว่าทักษะการฟังของกลุ่มประชากรอยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตามมาจากการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพในทักษะการพูดอยู่ในระดับพอใช้และควรแก้ไข

มธุรดา เอี่ยมสุภา (2558, บทคัดย่อ) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ มัคคุเทศก์น้อย จำนวน 35 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรม 2) แบบสอบถาม 3) แบบสัมภาษณ์ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1)ด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่าหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสาหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรีประกอบด้วย (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) โครงสร้าง (4) ขอบข่ายเนื้อหา (5) กิจกรรมในการฝึกอบรม (6) สื่อประกอบการฝึกอบรม (7) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (8) เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับวิทยากรเอกสารประกอบการฝึกอบรมสาหรับมัคคุเทศก์น้อย (9) การวัดและประเมินผล (10) แผนการจัดการฝึกอบรม จำนวน 3 แผน โดยแผนการจัดการฝึกอบรมที่ 1 เรื่อง บุคลิกภาพเบื้องต้นของมัคคุเทศก์แผนการจัดการฝึกอบรมที่ 2 เรื่องข้อมูลเบื้องต้นและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสิงห์บุรีแผนการจัดการฝึกอบรมที่ 3 เรื่อง อาเซียนการประเมินผลโครงร่างหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 ดังนั้นส่วนประกอบในโครงร่างหลักสูตรและแผนการจัดการฝึกอบรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม

ด้านการประเมินพบว่ามัคคุเทศก์น้อยมีความตั้งใจในการเรียนรู้มีความสนใจด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสาหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรีของมัคคุเทศก์ที่เรียนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสาคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ด้านการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสาหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรีโดยภาพรวม พบว่ามัคคุเทศก์น้อยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในการจัดการฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ในท้องถิ่นของตนทำให้มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ณัฏฐนันท์ ตาบโกไสย์ (2551, บทคัดย่อ) การวิจัยและการพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองจังหวัดสิงห์บุรี ในครั้งนี้ใช้ขั้นตอนการสร้างความรู้ทัศนคติหรือเจตคติและการฝึกปฏิบัติ (knowledge attitude practice : KAP) เป็นกรอบในการวิจัยและประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้มีส่วนสาคัญในการพัฒนา คือ ยุวมัคคุเทศก์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาคือยุวมัคคุเทศก์ที่ทำหน้าที่ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ ทุกคนไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในการเป็นยุวมัคคุเทศก์ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับคาแนะนาการเป็นยุวมัคคุเทศก์จากครูผู้ดูแลเท่านั้นยุวมัคคุเทศก์ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ตนเองจะบรรยายในด้านบุคลิกภาพนั้นต้องมีการปรับปรุงการแต่งกายนั้นให้สุภาพสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยรวมทั้งปรับปรุงการสวมรองเท้าเพื่อให้มีความสุภาพ และในด้านของเจตคติยุวมัคคุเทศก์ส่วนใหญ่จะไม่เห็นความสาคัญและคุณค่าของการได้เป็นยุวมัคคุเทศก์และแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ 2) แนวทางการพัฒนาและดัชนีชี้วัดคือ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยมีการพิจารณาคัดเลือกยุวมัคคุเทศก์ที่เริ่มจากความสมัครใจเข้ารับการอบรมและมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ที่เหมาะสมกับพื้นที่โดยกาหนดเนื้อหาในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเป็นยุวมัคคุเทศก์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ บุคลิกภาพของยุวมัคคุเทศก์นำเที่ยวที่ดีและการบรรยายและตอบคำถามตลอดจนวัดเจตคติที่ดีต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์และเจตคติที่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์มีการกำหนดเกณฑ์ชี้วัดถึงคะแนนสอบความรู้หลังการฝึกอบรม 3) ผลการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ประจำแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรีพบว่า ทุกคนที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลังการฝึกอบรมทุกคนได้คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 ซึ่งทำให้ยุวมัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองจังหวัดสิงห์บุรี ได้พัฒนาขึ้นทั้งความรู้เกี่ยวกับการเป็นยุวมัคคุเทศก์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวบริเวณหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองจังหวัดสิงห์บุรีความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวบริเวณหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรีและเจตคติที่ดีต่อการเป็นยุวมัคคุเทศก์เจตคติที่ดีต่อแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี และผลการประเมินจากการปฏิบัติงานจริงอยู่ในระดับผ่านทุกคน

โกสิน สะตะ, ประยูร วงศ์จันทรา, ฐิติศักดิ์ เวชกามา (2559, หน้า 178) ได้พัฒนากิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำาเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาสถานที่ท่องเที่ยวอำเภออุบลรัตน์จังหวัดขอนแก่น 2) เพื่อพัฒนากิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น 3) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทัศนคติและทักษะการเป็นมัคคุเทศก์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอำเภออุบลรัตน์ ก่อนและหลังการฝึกอบรมของมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เยาวชนอำเภออุบลรัตน์ จำนวน 50 คน ได้จากการสมัครใจเข้าร่วมฝึกอบรมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการพัฒนากิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แบบทดสอบความรู้ แบบวัดทัศนคติ และแบบวัดทักษะการเป็นมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired t–test ผลการวิจัย พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวอำาเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำาคัญอยู่ 3 แห่ง ซึ่งได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำพอง เขื่อนอุบลรัตน์ และอุทยานแห่งชาติภูก้าว–ภูพานคำ กิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความเหมาะสมมาก ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะการเป็นมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมของเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำาคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฑาทิพย์ สุทธิเทพ (2559, หน้า 46–50) การพัฒนายุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นของเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการพัฒนายุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นของเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาบริบทและศักยภาพในการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ของเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษาและสร้างการเรียนรู้ให้กับเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ โดยกระบวนการเรียนรู้เรื่องการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี 3) เพื่อให้เยาวชน ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา สามารถนำชมแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนได้ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 19 คน คือเยาวชนที่อาศัยในตำบลมะเกลือใหม่ เก็บข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจ การอบรม ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้ ตำบลมะเกลือใหม่ มีศักยภาพ

ในการท่องเที่ยวเชิงศาสนา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สำหรับการเรียนรู้การเป็นยุวมัคคุเทศก์ ใช้วิธีการโดยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติการนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ วัดป่าภูผาสูง ทั้งนี้รูปแบบการเรียนรู้มี ดังนี้ 1) การสำรวจแหล่งท่องเที่ยว 2) ฝึกอบรมการเป็นยุวมัคคุเทศก์ 3) ฝึกปฏิบัติการเป็นยุวมัคคุเทศก์นำเที่ยว

เอกสารและงานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

อัศวิน วิบูลย์ชาติ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่วเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตชาวบ้านริมแม่น้ำนครชัยศรี กรณีศึกษาตลาดน้ำลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาข้อมูลด้านศัลยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่ศึกษาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่ศึกษาและผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวด้วยการสัมภาษณ์ในเชิงลึกร่วมกับการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสังเกตเพื่อนำผลที่ได้รับมาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับพื้นที่ศึกษา ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้พบว่าตลาดน้ำลำพญาบริหารจัดการสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีการร่วมมือกันของแต่ละฝ่าย จากการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่ประสบปัญหาที่รุนแรง มีขีดจำกัดด้านพื้นที่ ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ได้ข้อสรุปว่า แนวทางการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาที่เหมาะสม คือ การเพิ่มกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ไปสู่บริเวณพื้นที่ข้างเคียงซึ่งมีศักยภาพเพียงพอ โดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ควรพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ ทรัพยากรและวิถีชีวิต มีส่วนกับกิจกรรมต่าง ๆ ในบริเวณที่ศึกษามากขึ้น และควรวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยดำเนินงานในลักษณะของโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

ปรีดา พูนสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษาชุมชนวัดโสมนัส พบว่า ชุมชนมีความ

หลากหลายในมรดกวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและโดดเด่น ปัญหาที่พบคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการความรู้ด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและโดดเด่น ปัญหาที่พบคือ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการจัดการองค์ความรู้ ด้านการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมของผู้ร่วมดำเนินการในชุมชน แนวทางแก้ไขคือ ชุมชนต้องมีการศึกษาความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมและนำมาอนุรักษ์เผยแพร่ความรู้ ส่งเสริมและพัฒนางานศิลปวัฒนธรรมของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งชุมชนต้องทำกิจกรรมด้านวัฒนธรรมร่วมกับวัด บ้าน โรงเรียน และศูนย์เยาวชน พร้อมทั้งมีการพัฒนาคุณภาพและจำนวนบุคลากรทางวัฒนธรรม จะต้องมีการร่วมกำหนดแผนงาน กิจกรรมด้านวัฒนธรรมร่วมกัน โดยการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชนครั้งอดีตที่เลือนหาย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในประวัติศาสตร์เชิงลึก ทำการสืบค้นสาระสำคัญที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เช่น ประวัติศาสตร์ด้านภูมิศาสตร์ชุมชน ประวัติคูคลอง วัด บ้าน สถานศึกษา วิถีชีวิต ศิลปะและประเพณีที่เคยถือปฏิบัติและยังคงสืบทอดจนถึงปัจจุบันในด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ วัดและชุมชน ด้านศิลปะและประเพณี ด้านการจัดการความรู้ การสร้างความร่วมมือในการจัดงานศิลปวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งหน่วยงานในชุมชนได้แก่ ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ผู้บริการด้านการศึกษา ควรมีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการ ทั้งด้านการกำหนดแผนการ การสร้างความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาบุคลากรทางด้านวัฒนธรรม โดยทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมและมุ่งเน้นการนำทุทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมมาถ่ายทอด สืบทอดและจัดเป็นหลักสูตรชุมชน เพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สุทธิดา มนทิรารักษ์ (2558, หน้า 189–218) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม : กรณีศึกษา เส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการสังเกต และสืบค้นข้อมูลพื้นฐานของแหล่งเรียนรู้ในเส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ จำนวน 30 คน และบุคคลในพื้นที่ จำนวน 5 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ แบบบันทึกแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม แบบสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม และเครื่องมือ

สำหรับประเมินคุณภาพของรูปแบบ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมผู้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษา เส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และทดลองจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมในเส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้มีจำนวน 10 แหล่ง โดยมีรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านวัตถุประสงค์ ควรกำหนดให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความรู้ความเข้าใจทางศิลปวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ และเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม 2) ด้านแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ควรคัดสรรจากความสอดคล้องของเนื้อหาที่จะเรียนรู้ คำนึงถึงการเดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง ควรให้ความสำคัญกับความสะดวกในการเดินทาง และความสะอาดของสถานที่ 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ควรบรรยายให้ความรู้เบื้องต้นจากนั้นจึงนำเข้าสู่การชมสถานที่จริง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมแบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 3.1 ขั้นเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 3.2 ขั้นออกเดินทางเรียนรู้ 3.3 ขั้นบันทึกข้อมูลการเรียนรู้ 3.4 ขั้นสรุปผลการเดินทาง 3.5 ขั้นแบ่งปันข้อค้นพบ 3.6 ขั้นประเมินความพึงพอใจในการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม และ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ควรประเมินสภาพจริงโดยการสังเกตพฤติกรรม และสอบถามความพึงพอใจหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมกิจกรรมโดยผู้วิจัย และการประเมินความพึงพอใจโดยผู้ร่วมกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน โดยผู้ร่วมกิจกรรมมีความสนใจในการเรียนรู้ และร่วมกันตรวจสอบข้อมูลเพื่อเรียนรู้เรื่องราวทางศิลปวัฒนธรรมอย่างถูกต้อง พร้อมให้ความคิดเห็นว่าการเรียนรู้ในครั้งนี้ส่งผลให้ทราบถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมในเส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน เกิดความประทับใจในมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้พบ และส่งเสริมให้เกิดการเห็นคุณค่าซึ่งจะพัฒนาไปเป็นการรวมพลังในการอนุรักษ์ต่อไป

อัครพนท์ เนื้อไม้หอม (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับยุวมัคคุเทศก์ที่ปราสาทเมืองต่ำ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ข้อคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา

และความต้องการใช้ภาษาอังกฤษของยุวมัคคุเทศก์ที่ปราสาทเมืองต่ำ 2) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับยุวมัคคุเทศก์ที่ปราสาทเมืองต่ำ และ 3) เพื่อศึกษาความความพึงพอใจของยุวมัคคุเทศก์ที่ปราสาทเมืองต่ำ ต่อนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 17 คน และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 34 คน จากโรงเรียนวัดบ้านเมืองต่ำ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน รวมเป็น 20 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีความสนใจและนักเรียนที่เป็นยุวมัคคุเทศก์ภาคภาษาไทยอยู่แล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ 1) แบบสนทนากลุ่ม 2) แบบทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษทั้งก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม 3) นวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับยุวมัคคุเทศก์ 3) แบบประเมินนวัตกรรม และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติพรรณนา คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าดัชนีประสิทธิผล และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาภาษาอังกฤษทุกทักษะ แต่ต้องการฝึกทักษะการฟังและการพูดมากที่สุดเพราะใช้ทักษะทั้งสองนี้มากกว่าทักษะการอ่านและการเขียน และได้ใช้ทักษะทั้งสองนี้ในการนำนักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวชมปราสาทเมืองต่ำ 2) กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความจำเป็นมากต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการทำงานของประชาชนในอาเซียน ประกอบกับจังหวัดบุรีรัมย์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ และสนามฟุตบอลไอโมบาย เป็นต้น ซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งจากอาเซียนและทั่วโลกมาเที่ยวที่จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจำนวนมาก 3) หัวข้อหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการฝึกฝนมากที่สุดมี 16 หัวข้อ และนวัตกรรมการเรียนภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุดคือหนังสือเล่มเล็ก และซีดีเสียงภาษาอังกฤษ 4) คะแนนความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้กลุ่มตัวอย่างหลังการใช้นวัตกรรมสูงกว่าคะแนนก่อนการใช้นวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.40 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 5) ผู้เชี่ยวชาญประเมินนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.81 เมื่อคิดเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน โดยด้านรูปเล่มและด้านเนื้อหามีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.83 ส่วนด้านซีดีเสียงภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ย 4.71 และ 6) กลุ่มตัวอย่างมี

ความพึงพอใจต่อนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.74 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุดเช่นกัน โดยมีความพึงพอใจในด้านซีดีเสียงภาษาอังกฤษมากที่สุด ด้วยค่าเฉลี่ย 4.76 ตามด้วยด้านเนื้อหา ด้วยค่าเฉลี่ย 4.73 และด้านรูปเล่ม ด้วยค่าเฉลี่ย 4.71 ตามลำดับ

นันท์ปพร สิทธิยา (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อศึกษากระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมระบบนิเวศ ศึกษาปัจจัยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้วิจัยใช้แนวคิดการจัดการความรู้มีวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา 2 ชุมชน คือชุมชนหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ และชุมชนแม่กำปอง อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสังภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยได้ผลการวิจัยการวิเคราะห์กระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนใหญ่ความรู้ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อส่งเสริมการจัดการท่องเที่ยวโดยมาจากวิสัยทัศน์ของผู้นำชุมชนยังไม่มีการจัดให้เป็นระบบที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน การจัดเก็บความรู้เปลี่ยนแปลงความรู้ที่ปรากฏชัดแจ้งไปเป็นความรู้โดยนัย ชุมชนไม่มีการเก็บรวบรวมไว้เป็นรูปธรรมในลักษณะของหนังสือเผยแพร่ หรือหนังสือเกี่ยวกับชุมชนโดยตรง สำหรับปัจจัยส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การสื่อสารทำความเข้าใจ การปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์เป็นแนวราบ เนื้อหาความรู้จากการประกอบอาชีพเป็นเนื้อหาความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การใช้ชีวิต การพูดคุยกัน การให้ความร่วมมือจากชาวบ้านและบุคลากรในชุมชนให้มีความรับผิดชอบร่วมกัน

ธนชาติ หล่อนกลาง (2552, หน้า ง) ได้พัฒนารูปแบบการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจคตติต่อวัฒนธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลวิจัยสรุปได้ว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มี 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผนและนำไปใช้ 2) การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน

ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูง การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีคะแนนเฉลี่ยเจคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

เอกสารและงานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ

เบญจวรรณ เสาวโค (2553, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสารภี อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 17 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purpersive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 ชนิด ประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด จำนวน 8 ชุด 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 16 แผน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ (t-test) แบบ Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 89.82/87.63 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐาน 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD อยู่ในระดับมากที่สุด

นวลรดา ก้อนคำ และสมพงษ์ พันธุรัตน์ (2562, บทคัดย่อ) การศึกษาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและเห็นคุณค่าในตนเองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนมีผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 72.20 และมีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผู้เรียนมีระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศ

Bach Thi Thuy Trang (2012, p.19) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วิเคราะห์ความจำเป็นต่อภาษาอังกฤษในการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาบริษัททท่องเที่ยวในเวียดนาม ความชำนาญในการใช้ภาษาอังกฤษ มีความจำเป็นอย่างมากในธุรกิจท่องเที่ยว งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความจำเป็นและปัญหาในภาษาอังกฤษที่ใช้ในการท่องเที่ยวสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว ในเมืองอัว เวียดนาม ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยแบบสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการพูดมีความสำคัญต่อธุรกิจท่องเที่ยวสำหรับพนักงานในที่ทำงาน และทักษะที่รองลงมาคือทักษะการฟัง การเขียนและการอ่านตามลำดับ แต่ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีปัญหามากที่สุดสำหรับพนักงาน มากกว่าการเขียน การฟังและการพูด

เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับความตระหนักทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมและความตระหนักต่อวัฒนธรรมที่ตรงกันข้ามนั้น Maley (1993, หน้า 3) ได้กล่าวว่า ในการให้ความสำคัญทางด้านภาษา ควรจะให้ความสำคัญกับกายภาพของมนุษย์เป็นหลัก และอีกทางหนึ่งการให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมโดยเฉพาะในเรื่องของการสื่อสาร ซึ่งถือเป็นจุดที่น่าสนใจมาก กล่าวคือนักเรียนจะต้องเข้าใจวัฒนธรรมของผู้อื่นด้วย

Tomalin & Stempleski (1993, หน้า 5) ได้กล่าวว่า ความตระหนักในวัฒนธรรมหมายถึง การรู้ความจริงของภาษาในการสื่อสาร ซึ่งได้กล่าวว่า 3 ลักษณะดังนี้

1. การตระหนักในวัฒนธรรมและ และพฤติกรรมของตนเอง
2. การตระหนักในวัฒนธรรมและ และพฤติกรรมผู้อื่น

3. ความสามารถในการอธิบาย ความเข้าใจ ในวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่น และถือเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะเราต้องมีการติดต่อผู้คนจากทุกทั่วมุมโลก

Cantatore (2010, p. 697) เชื่อว่าความตระหนักในวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญในการติดต่อสื่อสารกับคนอื่น เพราะจะทำให้ทราบถึงแนวคิดและทัศนคติของเขา การตระหนักในวัฒนธรรมจะทำให้เห็นคุณค่าในการพบปะกับผู้คนและเข้าใจถึงพฤติกรรม

Quappe & Cantatore (2010, p. 699) ได้แบ่งคุณค่าการตระหนักทางวัฒนธรรมไว้ 4 อย่าง ดังนี้

1. ทางของฉันคือทางของฉัน คือบุคคลที่ยอมรับแต่เพียงวัฒนธรรมของตนเอง

2. ฉันรู้ทางของเขา แต่ทางของฉันดีที่สุด คือบุคคลที่มีความเข้าใจในวัฒนธรรมของคนอื่น แต่ก็ยังคิดว่าวัฒนธรรมของตนเองดีที่สุด

3. ทางของฉัน และทางของพวกเขา คือบุคคลกลุ่มนี้จะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของตนเองและผู้อื่น จะเข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้น

4. ทางของเรา คือบุคคลกลุ่มนี้จะมีความเข้าใจบุคคลอื่นดีที่สุด มีการแลกเปลี่ยน การคิด และการแสดงความคิดเห็น

เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้

Berk & Winsler (1995, p. 146) ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของการช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

1. การร่วมกันแก้ปัญหา เป็นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแก้ปัญหาที่มีความหมาย โดยผู้มีส่วนร่วมอาจจะเป็นกลุ่มผู้สอนกับผู้เรียน หรือกลุ่มผู้เรียนกับผู้เรียนสิ่งที่สำคัญ คือผู้เรียนจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นในขณะที่ร่วมมือกันแก้ปัญหาเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

2. การสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน เป็นกระบวนการที่ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งหลายจะต้องสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน ในการที่ผู้เรียนจะร่วมมือกันทำงานให้ได้ดี และสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพในขณะที่ทำกิจกรรมนั้น มีความจำ เป็นอย่างยิ่งที่ผู้ร่วมงานต้องมีเป้าหมายร่วมกัน เพราะถ้าผู้ร่วมงานมีความคิดเกี่ยวกับงานที่ทำแตกต่างไปจากเพื่อน ก็เป็นเรื่องยากที่จะแนะนำและอธิบายให้เข้าใจตรงกัน

3. มีความกระตือรือร้นและตอบสนองต่อกันในการทำงาน ในการทำงานร่วมกัน ผู้สอนต้องเตรียมกิจกรรมที่ท้าทายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ สนุกสนาน และตอบสนองซึ่งกันและกัน

4. การพัฒนาควรอยู่ในขอบเขตของความสามารถในการเรียนรู้ตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน โดยเป้าหมายสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือการให้ผู้เรียนทำงาน อยู่ในระดับความสามารถของตน ซึ่งทำได้ 2 แนวทาง คือ (1) การปรับโครงสร้างของงานและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน พบกับความท้าทายอย่างเหมาะสม (2) การเปลี่ยนแปลงปริมาณการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของผู้เรียน (3) การส่งเสริม การกำกับหรือควบคุมตนเอง คือ การทำให้ผู้เรียนเกิด วิธีการกำ กับการเรียนรู้ของตนเองโดยการปล่อยให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมให้มากที่สุด เท่าที่จะมากได้โดยผู้สอนจะต้องลดการช่วยเหลือลงทันทีเมื่อผู้เรียนสามารถทำงานได้ตามลำพัง

เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการใช้บริบทเป็นฐาน

Tiwari (1997, p. 1) ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน ในระดับบัณฑิตศึกษา ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพก็จริง แต่ก็มีความยาก ลำบากต่อการใช้เหมือนกัน ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียนรู้ ความพร้อมของทรัพยากรทางการเรียนการสอน มีอิทธิพลที่แตกต่างกันชัดเจนในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน และบางครั้งต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้บริบทและปัญหาเป็นฐาน ในการวิจัยครั้งนี้นักวิจัยคณะวิจัยได้พัฒนาใช้ในการจัดการเรียนการสอนพยาบาล ระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยฮ่องกงใช้เวลาสอน 48 ชั่วโมง จากการพัฒนาสามารถสรุปรูปแบบการเรียนการสอนให้นักศึกษาเข้าใจการอภิปรายกลุ่ม การนำเสนอ และการสรุปร่วมกันในชั้นเรียน โดยมีคู่มือการเรียนการสอนประกอบ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทำความเข้าใจก่อนเข้าเรียน และสิ่งที่สำคัญคือ การเรียนรู้ด้วยการกำกับตนเองและมีครูเป็นคนคอยให้คำแนะนำในระยะเริ่มต้นของการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอน จึงจะช่วยให้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Cheng–Jun (2006, p. 56) ได้ศึกษาผลการออกแบบกิจกรรมเพื่อการสื่อสารในวิชาภาษาอังกฤษ โดยทำการศึกษาปัญหา พบว่ามี 2 สาเหตุหลัก คือการใช้ภาษาของนักศึกษา อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์และเกิดความล้มเหลวในการสื่อสารขั้นพื้นฐาน

โดยเปรียบเทียบผลการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชาวจีนชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยซองกิงนอร์มอล จำนวน 2 กลุ่ม ๆ ละ 38 คน และ 36 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนกิจกรรมเพื่อการสื่อสารและกลุ่มควบคุมสอนแบบเดิม ผลการทดสอบพบว่านักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการแตกต่างกันกลุ่มที่สอนโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารทำให้นักศึกษามีพัฒนาการด้านการสื่อสารสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

Khumalo (2010, pp. 1–32) ศึกษาการออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บริบทภายในมหาวิทยาลัยโพลีเทคนิคฮ่องกง ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความคิดให้สูงขึ้น จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยหลักการ แนวคิดพื้นฐาน และองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มขนาดเล็ก การเรียนรู้อาศัยบริบทตามจริงที่อยู่รอบ ๆ ในชีวิต จากบริบทของสาขาวิชาต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นเตรียมบริบทพื้นฐาน 2) ทำความเข้าใจบริบท 3) ขั้นกิจกรรมกลุ่มย่อย 4) ขั้นดำเนินการเรียนรู้ 5) นำเสนอผลการเรียนรู้ และ 6) ขั้นอภิปรายและสรุปผลการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นนี้มีผลเป็นที่พึงพอใจในกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียน และทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในสาขาวิชาได้ดีขึ้น และสามารถนำไปเชื่อมโยงกับบริบทของสาขาที่เรียนได้

เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ

Sari (2014, abstract) การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการเรียนแบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนในหมู่บ้าน SMP ปี 2013 และ 2014 วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน SMP ปี 2013 และ 2014 งานวิจัยเชิงปฏิบัติการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสำรวจ การสัมภาษณ์ การจดบันทึก และการสนทนากลุ่มของครู และแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบร่วมมือ ประสบผลสำเร็จ ดังนี้ 1) นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียน 2) นักเรียนมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน 3) นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งดูได้จากผลคะแนนการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จาก 63.38 คะแนน เป็น 71.32 คะแนน

Naghavi and Nakhle (2012, pp. 43–49) ได้ศึกษาถึงผลกระทบของกลยุทธ์ทางการเรียนแบบร่วมมือ กับการพัฒนาทักษะทางการพูดของผู้เรียนชาวอิหร่านที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ซึ่งการทดลองนี้ให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกกลุ่ม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยคู่มือครูหนังสือเรียน

และโปรแกรมฝึกการพูด ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การเรียนรู้ทักษะการฟังและพูดภาษาอังกฤษที่ดีต้องมาจากสถานการณ์จริง และเกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน ได้เรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน สามารถใช้กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคคลในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำมาประกอบการออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะของรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปยกร่างหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ มี 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารที่หลากหลาย รวมทั้งสื่อประเภทออนไลน์ที่หลากหลายเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อทราบสภาพการจัดการศึกษา การจัดการหลักสูตรภาษาอังกฤษ ความคาดหวังของหลักสูตรภาษาอังกฤษ จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนที่จะต้องมีทั้งความรู้ด้านเนื้อหาการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ และมีทักษะกระบวนการควบคู่กันไป ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นผู้วิจัย ได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หลักการและเหตุผลในการสร้าง

หลักสูตรฝึกอบรม แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับการใช้บริบทเป็นฐาน การเสริมต่อการเรียนรู้ และการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือ–เนตรนารี)

2. ศึกษาข้อมูลความต้องการจำเป็นในการเรียนและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม ได้กำหนดจุดประสงค์กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำไปยกร่างหลักสูตร ดังรายละเอียดดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรฝึกอบรม 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้เรียน กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมนำไปสู่การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ประกอบด้วย

2.1.1 เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถต่อการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.1.2 เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานของผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องที่ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถต่อการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรในการเก็บรวมรวมข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

2.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวนทั้งสิ้น 585 คน ได้แก่

1) ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอ จำนวน 7 คน

2) ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา จำนวน 8 คน จากโรงเรียน

ประถมศึกษา 8 แห่ง

3) ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จำนวน 8 คน จำนวนโรงเรียนประถมศึกษา 8 แห่ง

4) การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม จำนวน 1 คน

5) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ที่เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ–เนตรนารี โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร จำนวน 96 คน

6) ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน
- อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สอนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จำนวน 5 คน
- อาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาที่สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คน

7) นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาเครือข่ายอุเทน–โนนตาล จำนวน 8 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 จังหวัดนครพนม จำนวน 450 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นของหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมทั้งสิ้น 129 คน ได้แก่

1) ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอท่าอุเทน จำนวน 1 คน

2) หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา จำนวน 8 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 8 แห่ง

3) การท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม จำนวน 1 คน

4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ที่เป็นลูกเสือ โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร จำนวน 96 คน

5) หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จำนวน 8 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 8 แห่ง

6) ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรม สื่อการฝึกอบรมและแหล่งเรียนรู้ ระยะเวลาการฝึกอบรม สถานที่จัดฝึกอบรม วิทยากร กิจกรรมการฝึกอบรม ด้านการวัดและประเมินผล

3.1.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับกลุ่มนักเรียน สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ โดยมีประเด็นในข้อคำถาม 5 ประเด็นหลักดังนี้ 1) ความรู้เบื้องต้นของรู้เสือมัคคุเทศก์ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ คุณสมบัติของมัคคุเทศก์ บทบาทและหน้าที่ 2) ความรู้ภาษาอังกฤษของลูกเสือมัคคุเทศก์ ได้แก่ ความรู้ด้านคำศัพท์ การออกเสียง การพูดให้ข้อมูล ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ 3) สถานที่ท่องเที่ยวหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ควรนำมาบรรจุในหลักสูตร 4) ความรู้และความเข้าในใจด้านอื่น ได้แก่ การรักษาความสะอาด การดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยว การดูแลรักษาสถานที่และโบราณวัตถุ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและความยุติธรรม การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะอื่น ๆ 5) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้วิจัย ได้สรุปผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าในส่วนเนื้อหาของหลักสูตร ลูกเสือมัคคุเทศก์ควรมีความรู้เบื้องต้น เรียงลำดับจากมากไปปานกลาง ในหัวข้อความสำคัญของการเป็นมัคคุเทศก์ รวมทั้งมารายาทและจรรยาบรรณของวิชาชีพ นอกจากนี้ นักเรียนยังมีความเห็นคล้องกันในระดับมากถึงปาน

กลาง ในส่วนของการปฏิบัติหน้าที่และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนในความต้องการมีความรู้ภาษาอังกฤษสรุปได้ว่า นักเรียนต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคำศัพท์ ด้านการออกเสียง และด้านการพูดให้ข้อมูลสำหรับความสามารถด้านไวยากรณ์ ส่วนในด้านสถานที่ท่องเที่ยว อาหารและแหล่งท่องเที่ยวที่นักเรียนต้องการเรียนรู้ เรียงลำดับมากที่สุดถึงปานกลาง คือ วัดพระธาตุท่าอุเทน แม่น้ำสองสี โรงแรมในท้องถิ่น ตลาดนัดไท-ลาว และรอยเท้าไดโนเสาว์ ในส่วนของความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องในระดับมากถึงมากที่สุด เรียงลำดับ ดังนี้ การดูแลความปลอดภัยของท้องถิ่นการดูแลและรักษาสถานที่ท่องที่ยว การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวการรักษาความสะอาด การปฏิบัติตามข้อกำหนดและระเบียบของแต่ละสถานที่ การปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวอย่างยุติธรรม สำหรับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น มีความเห็นสอดคล้องกันในการจัดกระบวนและกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชิญวิทยากรผู้มีความรู้มาบรรยายสาธิตและการฝึกปฏิบัติ ส่วนสื่อการสอนประกอบการฝึกอบรมนั้น ควรเน้นเอกสารประกอบการฝึกอบรม วิดีทัศน์ พาวเวอร์พอย์ การอภิปราย การศึกษาดูงานนอกสถานที่

3.1.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับกลุ่มผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ ข้อคำถามสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน และหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ต้องการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนและหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ดังนี้ 1) ความต้องการหลักสูตรฝึกอบรม 2) ความรู้ ความสามารถ ของผู้เข้าอบรม 3)ระยะเวลาในการฝึกอบรม 4) วิธีการฝึกอบรม 5) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 6) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยได้ สรุปผลการสำรวจข้อมูลพื้น ดังนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ลูกเสือมัคคุเทศก์ควรมีความรู้เบื้องต้นในเรื่องของ

ความสำคัญของการเป็นมัคคุเทศก์ สำหรับคุณสมบัติของมัคคุเทศก์ในส่วนที่เป็นหัวข้อมารยาทและจรรยาบรรณของวิชาชีพ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าลูกเสือมัคคุเทศก์ควรมีความรู้ในด้านนี้มากที่สุด รวมทั้ง การปฏิบัติหน้าที่และการแก้ปัญหาของลูกเสือมัคคุเทศก์ นอกจากนี้ นักเรียนควรได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เรียงลำดับจากมากที่สุด ดังนี้ ด้านความสามารถการพูดให้ข้อมูล ความรู้ด้านคำศัพท์ ความรู้ด้านการออกเสียง ด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับ สถานที่ท่องเที่ยว อาหารและแหล่งท่องเที่ยว ที่ควรนำมาเขียนในหลักสูตรเรียงลำดับจากมากที่สุดดังนี้ ประวัติเมืองเก่าไชยบุรี รวมทั้งแม่น้ำสองสี วัดพระธาตุท่าอุเทน ตลาดนัดไท-ลาว สถานที่พักในท้องถิ่น รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวรอยเท้าไดโนเสาร์ สำหรับความรู้และความเข้าในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์นั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดและมากในทุกประเด็น ได้แก่ การรักษาความสะอาด การดูแลความปลอดภัยของท้องถิ่น การดูแลและรักษาสถานที่ท่องที่ยว การปฏิบัติตามข้อกำหนดและระเบียบของแต่ละสถานที่ การปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวอย่างยุติธรรม รวมทั้งการอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว สำหรับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น มีความเห็นสอดคล้องกันในการจัดกระบวนและกิจกรรมการเรียนรู้โดยเชิญวิทยากรผู้มีความรู้มาบรรยายสาธิตและการฝึกปฏิบัติ ส่วนสื่อการสอนประกอบการฝึกอบรมนั้น ควรเน้นเอกสารประกอบการฝึกอบรม วิดีทัศน์ และพาวเวอร์พอย์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ในขั้นตอนนี้ เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานมาจัดทำยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และผ่านการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ในโรงเรียน และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและแนวคิดทฤษฎีด้านการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม รูปแบบการพัฒนา แนวคิดการพัฒนา หลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำ ร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่มี 8 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ที่มาและความสำคัญ
2. แนวคิดพื้นฐาน
3. หลักการ
4. จุดมุ่งหมาย
5. โครงสร้างเนื้อหา
6. แนวทางการจัดกิจกรรม
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้
8. การวัดและประเมินผล

โดยมีรายละเอียดขององค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

1. ที่มาและความสำคัญเป็นการกล่าวถึงความสำคัญจำเป็นของหลักสูตรฝึกอบรม

2. แนวคิดพื้นฐานเป็นข้อสรุปแนวคิดพื้นฐานสำคัญที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

3. หลักการเป็นแนวทางหรือทิศทางในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. จุดมุ่งหมายโดยระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในด้านการเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

5. โครงสร้างเนื้อหา ประกอบไปด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้ โดยกิจกรรมการอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยใช้บริบทในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน และการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาที่ได้จากนโยบายของกระทรวงท่องเที่ยวและการกีฬาเพื่อปลุกสำนึกของการอนุรักษ์และรักษาธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน และจาก

การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน รวมทั้งจากการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Greeting and Introduction to Ampore Thauthen–Non Than

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Clean and Sustainability–Green Logistic

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Safe–Volunteer Watch

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 Fair Business–Local Food Fair Price

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 Important Things and Places in Ampore Thauthan–Non Than

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 Safe Trip Home–Leave Taking

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ในครั้งนี้ คือ ทดลองใช้เป็นระยะเวลา 20 ชั่วโมง (ไม่รวมการทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ)

6. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำหนดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการกำหนดสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

8. การวัดผลและประเมินผลเป็นแนวทางให้ผู้ใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบว่าการใช้หลักสูตรว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

ขั้นที่ 2 นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมโดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

3.2 กำหนดลักษณะของแบบประเมินเป็นชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีการให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ซึ่งหมายถึงเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุดตามลำดับ

3.3 เขียนรายการประเมินจำแนกตามองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย

3.4 นำร่างแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 4 นำหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้อง (IOC) และประเมินความเหมาะสมตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือ

ระดับ 5 หมายถึง ดีมาก

ระดับ 4 หมายถึง ดี

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

แล้วนำผลรวมของคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย และแปรผลจากเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.2 ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ธงพานิช ประธานสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

4.4 รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทรจิตร อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

4.5 ดร.สฤกษดิ์ ศรีขาว อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครพนม

ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 มีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 และผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.59, S.D =.51)

5. ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม โดยแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรมตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

2. การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยกำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งมีการประเมินความสามารถในการฟังและพูดได้ในประเด็นความรู้และความเข้าใจและความสามารถในการฟังและการพูด จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

1.1 ทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบตามจุดประสงค์และเนื้อหาของแบบทดสอบ เพื่อสร้างคำถามให้ครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาตามจำนวนข้อทดสอบที่ต้องการ

1.2 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปปรึกษาประธานและกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม แล้วนำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขนำแบบทดสอบ ที่ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรง

เชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของสำนวนภาษาและความชัดเจนของเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำผลมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.3 นำแบบทดสอบฉบับแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยข้อที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20–.80 และค่าความเชื่อมั่นจะต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไปจะคัดไว้ใช้และนำผลที่ได้ไปแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามใหม่ให้เหมาะสม ซึ่งได้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย p=0.50-0.80 ค่าอำนาจจำแนก r=.20-.40

1.3.1 ส่วนที่ 1 เป็นข้อสอบแบบปรนัยหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากแบบอิงเกณฑ์โดยวิธีของ Brennan (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 87-89) และค่าความเชื่อมั่นแบบอิงเกณฑ์โดยวิธีของ Lovett (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 93) แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์ พบว่า แบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ เข้าเกณฑ์ 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย p=0.59 ค่าอำนาจจำแนก r=.32

1.3.2 ส่วนที่ 2 เป็นข้อสอบแบบอัตนัย หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากโดยวิธีของ D.R.Whitney and D.L. Shabers (โกวิทย์ ประวาลพฤกษ์, 2527, หน้า 276 และล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 199-200) และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะข้อที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 10 ข้อ มีค่าความยากง่าย p=0.59 ค่าอำนาจจำแนก r=.24 ได้แบบทดสอบจำนวน 40 ข้อ มีทั้งหมด 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อสอบแบบเลือกตอบ เพื่อวัดความเข้าใจในการฟังบทสนทนา จำนวน 30 ข้อ (30 คะแนน)

ส่วนที่ 2 ข้อสอบแบบอัตนัย เพื่อวัดความสามารถในการฟังและพูด โดยข้อคำถามเรียงลำดับความยากง่าย จำนวน 10 ข้อ (10 คะแนน) โดยออกแบบให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติ การพูดบรรยายภาพประกอบ สถานที่ และการสนทนา

4) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขใหม่ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน อีกครั้ง แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายทางด้านแบบทดสอบทางด้านการฟัง มีค่าเท่ากับ .59 และความยากง่ายของแบบทดสอบทางด้านการพูดมีค่าเท่ากับ .59 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับซึ่งมีค่าเท่ากับ .80

5) นำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ไปทดลองจริงกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคารที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม

แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม หลังเรียนด้วยหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม

2) สร้างแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม จำนวน 10 ข้อเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีทั้งเจตคติเชิงบวกและเชิงลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551, หน้า 76)

สำหรับคำถามเชิงบวก ตรวจให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้	5 คะแนน
เห็นด้วย ตรวจให้	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ ตรวจให้	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย ตรวจให้	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้	1 คะแนน

สำหรับคำถามเชิงลบ ตรวจให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้	1 คะแนน
เห็นด้วย ตรวจให้	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ ตรวจให้	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย ตรวจให้	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตรวจให้	5 คะแนน

นำผลรวมของคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและแปรผลจากกำหนด ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความตระหนักอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความตระหนักอยู่ในระดับ มาก

2.50–3.49 หมายถึง มีมีความตระหนักอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.50–2.49 หมายถึง มีความตระหนักอยู่ในระดับ น้อย

1.00–1.49 หมายถึง มีความตระหนักอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3) นำแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะได้แก่ การปรับปรุงภาษาให้ชัดเจน และการตัดทอนข้อคำถามที่ซ้ำซ้อนกัน ซึ่งประเด็นความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม ประกอบด้วย 1. ด้านการเห็นคุณค่าต่อวัฒนธรรมในท้องถิ่น 2. ด้านความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น

4) นำแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมพบว่าทุกรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่าแบบประเมินสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้ และจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริง

4. การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีสร้างแบบประเมินความพึงพอใจจากหนังสือ เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

4.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระในหลักสูตรสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรโดยกำหนดค่าน้ำหนักและแปลความหมายของค่าเฉลี่ยน้ำหนัก ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์คะแนนความพึงพอใจกำหนด ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรการฝึกอบรมที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงโดยพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินความพึงพอใจ พบว่าทุกรายการมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าแบบประเมินสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้ และจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจริง

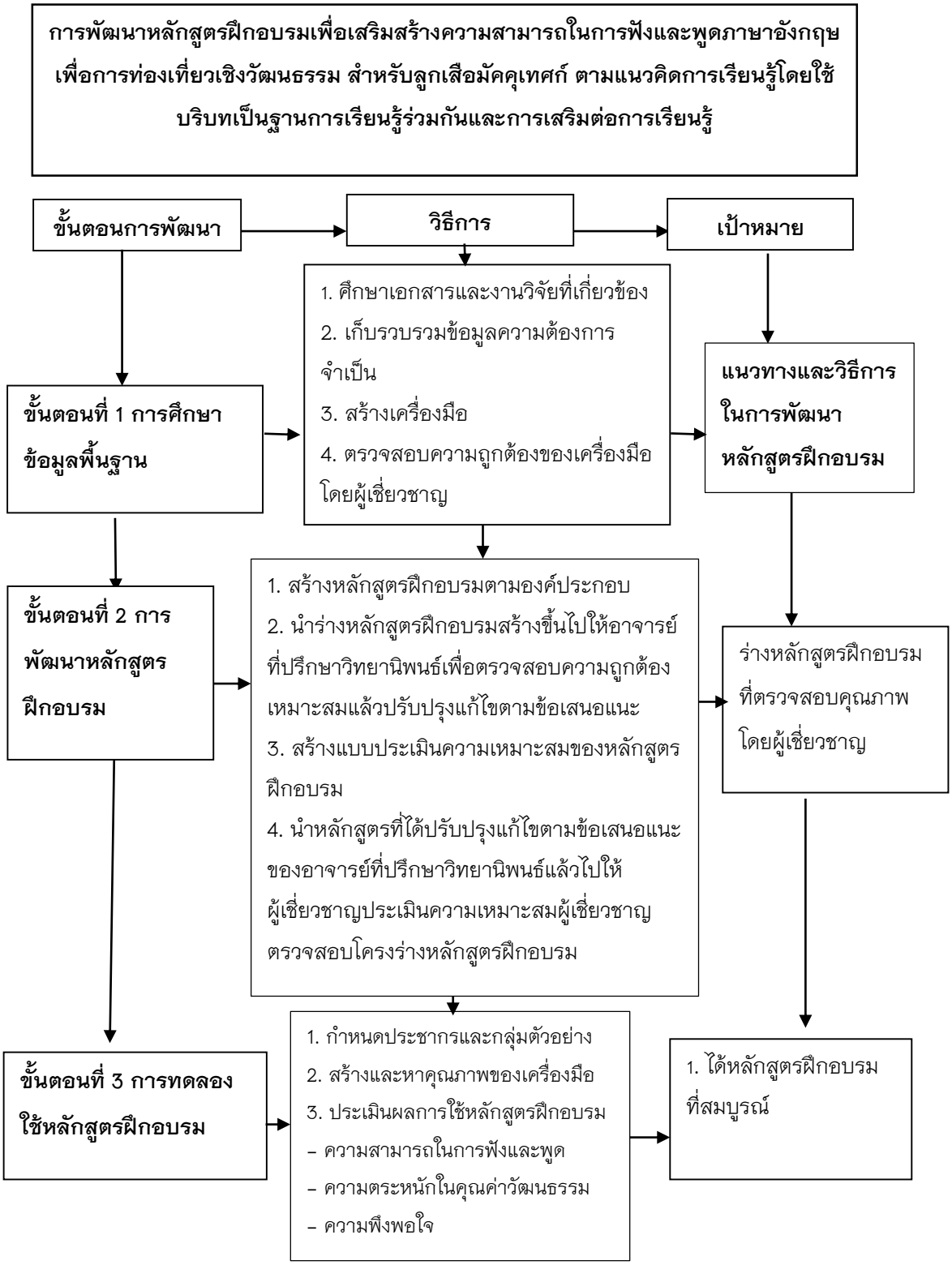

ภาพประกอบ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest–Posttest Desing) โดยมีแผนการทดลองเขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ดังนี้ (Keriinger, 1986, p. 295)

O_1	X	O_2

O_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น

O_2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น

X หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายท่าอุเทน–โนนตาล จำนวน 8 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 จังหวัดนครพนม

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงการสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมที่เรียนวิชาลูกเสือ–เนตรนารี โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวนชั้นละ 10 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินการก่อนอบรม

การดำเนินการก่อนเริ่มการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียน และวัดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมก่อนเรียน ด้วยแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 การดำเนินอบรม

การดำเนินการทดลองผู้วิจัยนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ไปทดลองใช้ด้วยตนเอง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยใช้เวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

3.3 การดำเนินหลังอบรม

การดำเนินหลังการทดลองผู้วิจัยทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษหลังเรียน และวัดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมหลังเรียนด้วยแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน และประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลการทดสอบความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ก่อนทดลองและหลังการทดลอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent Samples) เปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4.2 วิเคราะห์ความตระหนักต่อวัฒนธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการ

เรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลผล

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียนด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาแปลผล

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลงานจากการเรียนรู้โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำเสนอวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังนี้ ที่มาและความสำคัญ แนวคิดพื้นฐาน หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล โดยแต่ละองค์ประกอบมีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ย่อมมีความได้เปรียบ ซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น ได้แก่ เศรษฐกิจฐานการผลิตและบริการที่มีความเข็มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคอาเซียนมีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศอีกทั้งสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้ตระหนักและดำเนินการบูรณาการการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองและบูรณาการจุดมุ่งเน้นในการพัฒนาความสามารถของบุคลากร รวมทั้งเยาวชนให้มีความสามารถเพื่อเข้าสู่การแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว

จากเหตุผลดังกล่าวการฟังและการพูดภาษาอังกฤษถือว่าเป็นความสามารถการสื่อสารที่จะส่งเสริมให้จังหวัดนครพนมเข้าสู่จังหวัดแห่งการท่องเที่ยวในอนาคต และเตรียมความพร้อมเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและกำลังจะเป็นจังหวัดชายแดนที่มีความสำคัญของภาคอีสานอีกจังหวัดหนึ่งเห็นได้จากการสรุปความก้าวหน้าเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ได้กล่าวถึงบทบาทที่เหมาะสมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ว่าลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต้องดำเนินการ บทบาทที่เหมาะสม (Positioning) จังหวัดนครพนม ในการเป็นเขตเศรษฐกิจจังหวัดพิเศษ

นอกจากนี้จากความร่วมมือของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการในโครงการลูกเสือมัคคุเทศก์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างศักยภาพของลูกเสือในการเรียนรู้ มีทักษะการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีองค์ความรู้

ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นตนเองให้กับนักท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาในทุกระดับหลายแห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรวิจัยทางด้านการท่องเที่ยวหรือหลักสูตรลูกเสือจิตอาสามัคคุเทศก์ เพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่อาศัยกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนที่เป็นลูกเสือให้เป็นมัคคุเทศก์ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้จากกิจกรรม ด้วยแบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม แบบทดสอบ แบบวัดความพึงพอใจ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และอื่น ๆ

1.2 แนวคิดพื้นฐาน

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นและพัฒนาจากแนวคิดพื้นฐานต่อไปนี้

หลักสูตรฝึกอบรมคือ การเรียนรู้ที่ได้จัดขึ้น ในระยะเวลาที่กำหนดให้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตโดยทั่วไปของแต่ละบุคคลการฝึกอบรมในที่นี้จึงหมายรวมถึงกิจกรรมการจัด ขึ้นเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ หรือสัมพันธ์กับงานที่ทำอยู่ให้ดีขึ้น เป็นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับงานอาชีพในปัจจุบันการฝึกอบรมมีบทบาทอย่างยิ่ง โดยเฉพาะช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน

ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมคือ ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล ความตระหนักต่างจากความรู้สึกตรงที่ความรู้ไม่ต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งความตระหนักจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้า

บริบทเป็นฐานคือ การเรียนรู้ตามบริบทที่มีหลายด้านและครอบคลุมบทบาทของผู้สอนและมัคคุเทศก์ในกระบวนการเรียนรู้กิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและ

ภายนอกห้องเรียน เพื่อให้มัคคุเทศก์มีการเชื่อมต่อและเข้าใจบทเรียน แล้วนำไปใช้กับชีวิตของตนเอง

การเรียนรู้ร่วมคือ วิธีการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า เป็นการเรียนที่ทุกคนรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและความสำเร็จ

การเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึงการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดยบุคคล เพื่อน และสื่อการสอนในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น

1.3 หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ย่อมมีความได้เปรียบ ซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น ได้แก่ เศรษฐกิจฐานการผลิตและบริการที่มีความเข็มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคอาเซียนมีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศอีกทั้งสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้ตระหนักและดำเนินการบูรณาการการพัฒนาหลักสูตรรวมทั้งการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองและบูรณาการจุดมุ่งเน้นในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรรวมทั้งเยาวชนให้มีความสามารถเพื่อเข้าสู่การแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว

จากเหตุผลดังกล่าวการฟังและการพูดภาษาอังกฤษถือว่าเป็นความสามารถการสื่อสารที่จะส่งเสริมให้จังหวัดนครพนมเข้าสู่จังหวัดแห่งการท่องเที่ยวในอนาคต และเตรียมความพร้อมเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและกำลังจะเป็นจังหวัดชายแดนที่มีความสำคัญของภาคอีสานอีกจังหวัดหนึ่งเห็นได้จากการสรุปความก้าวหน้าเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ได้กล่าวถึงบทบาทที่เหมาะสมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ว่าลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต้องดำเนินการบทบาทที่เหมาะสม (Positioning) จังหวัดนครพนม ในการเป็นเขตเศรษฐกิจจังหวัดพิเศษ นอกจากนี้จากความร่วมมือของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการในโครงการลูกเสือมัคคุเทศก์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างศักยภาพของลูกเสือในการเรียนรู้ มีทักษะการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีองค์ความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นตนเองให้กับนักท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาในทุกระดับหลายแห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรวิจัยทางด้านการท่องเที่ยวหรือหลักสูตรลูกเสือจิตอาสามัคคุเทศก์ เพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่อาศัยกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนที่เป็นลูกเสือให้เป็นมัคคุเทศก์ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้จากกิจกรรมด้วยแบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม แบบทดสอบ แบบวัดความพึงพอใจ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และอื่น ๆ โดยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิดต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสาร งานวิจัย ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม

2. การเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลายด้วยการฝึกปฏิบัติ ทั้งที่เป็นกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม มีช่วงเวลาที่

ให้ได้คิด แลกเปลี่ยนที่เรียนรู้ระหว่างกัน เพื่อนกับเพื่อน ลูกเสือมัคคุเทศก์กับครู และเรียนรู้ด้วยตนเองรายบุคคล โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้การใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

3. การประเมิน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา โดยใช้เครื่องมือในการประเมิน และประเมินหลายช่วงเวลา ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้เห็นมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อตนเอง เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่เหมาะสม และท้ายที่สุดเพื่อพัฒนาลูกเสือมัคคุเทศก์ให้มีความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมและการใช้ภาษาอังกฤษ

1.4 จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
2. เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าโบราณสถานในท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น และวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นให้มีความมั่นคงและยั่งยืนสืบไป
3. เพื่อพัฒนาลูกเสือให้มีทักษะในการเป็นมัคคุเทศก์ระดับท้องถิ่น

1.5 โครงสร้างเนื้อหา

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ใช้เวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร 20 ชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

บทที่ 1 Couse Orientation

บทที่ 2 Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen

บทที่ 3 Greeting and Introduction to Amphoe Tha Uthen

บทที่ 4 Safe–Volunteer Watch–Giving Direction

บทที่ 5 Fair Business–Local Fair Price and Quality Accommodation

บทที่ 6 Safe trip Home–Leave Taking

บทที่ 7 Clean and Sustainability–Green Logistic

1.6 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้จัดการฝึก

อบรมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาและขยายความคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันโดยใช้บริบทของท้องถิ่นเป็นฐานให้สามารถเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวได้โดยเน้นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. จัดการอบรมตามความต้องการของท้องถิ่น โดยให้บริบทของท้องถิ่นเป็นฐานให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาจากสื่อที่มีในท้องถิ่น หรือแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

2. จัดการอบรมให้มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญ ๆ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในและนอกห้องเรียนได้ เป็นแนวคิดความรู้ที่คงทน ยั่งยืนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

3. จัดการอบรมโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษและกิจกรรมอื่น ๆ

4. จัดการอบรมที่เน้นการพัฒนาการบำเพ็ญประโยชน์ การมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม ค่านิยม จริยธรรมในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

5. จัดการอบรมที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้คิดอย่างมีวิจารณญาณตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ยอมรับและเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตนและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

6. จัดการอบรมที่ท้าทาย คาดหวังให้ได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ได้ใช้วิธีฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง จัดการกับการเรียนรู้ด้วยตนเองใส่ใจและเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น

7. จัดการอบรมที่เน้นการปฏิบัติจริง ใช้กระบวนการของการปฏิบัติงานการฝึกปฏิบัติจริง ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยวิทยากรเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้ได้ฝึกปฏิบัติจริง ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น

8. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

9. จัดกิจกรรมการอบรมที่ให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ กล้าแสดงออก กล้าพูดและกล้านำเสนอ การฝึกทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี

โดยได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ดังนี้

1. จุดประกายความคิด การสร้างความรู้ความเข้าใจ ด้วยการฟังบรรยายจากวิทยากรแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้วีดีทัศน์ นำเสนอการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบหลักสูตร

2. วางแผนการเรียนรู้ โดยผ่านกิจกรรมระดมสมอง โดยแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 10–15 คน ปรึกษาหารือร่วมกันวางแผนการทำงาน การทำกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่ม

3. เรียนรู้เนื้อหาโดยศึกษาหาความรู้จากสื่อประกอบการฝึกอบรม เช่น ใบความรู้ ใบงาน วิดีทัศน์ ภาพประกอบ และสถานการณ์จริง ฯลฯ

4. กิจกรรมการฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษโดยการปฏิบัติจริง การสนทนาจากสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง ฝึกทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นจากสถานการณ์จำลองและการปฏิบัติจริง

5. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมินผลงานโดยครูและเพื่อน ๆ การสรุปความรู้จากองค์ความรู้ที่ได้เรียนการนำองค์ความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตจริง

1.7 สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. Power Point แต่ละหน่วยฝึกอบรม
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. วิดีทัศน์
5. วัดพระธาตุท่าอุเทน
6. พระบางวัดไตรภูมิ
7. ตลาดนัดไทย –ลาว
8. แม่น้ำสองสีไชยบุรี
9. แหล่งเรียนรู้ไดโนเสาร์ ตำบลพนอม
10. ปลาส้ม
11. หมกเจาะ
12. ที่พักในอำเภอท่าอุเทน
13. แม่น้ำโขง
14. แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในอำเภอท่าอุเทน
15. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์

1.8 การวัดผลประเมินผล

เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ทำให้ลูกเสือมัคคุเทศก์เกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใดจะต้องมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

โดยได้วางกรอบวิธีการการวัดผลและประเมินผลไว้ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วัดผลประเมินผลก่อนการฝึกอบรม

1.1 วัดความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยวิธีการทดสอบก่อนการฝึกอบรม

1.2 วัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์

1.3 วัดความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ระยะที่ 2 วัดผลและประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม

2.1 สังเกตการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2.2 สังเกตการมีจิตสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

2.3 วัดพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การพูด การนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

ระยะที่ 3 วัดผลประเมินผลหลังการฝึกอบรม

3.1 วัดความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยวิธีการทดสอบหลังการฝึกอบรม

3.2 วัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังการฝึกอบรม

3.3 วัดความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมหลังการฝึกอบรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผล

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

2.2 แบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นหลังการฝึกอบรม

2.4 แบบประเมินพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติงาน ความสนใจ การให้ความร่วมมือ การทำงานเป็นการมีจิตสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

2.5 แบบประเมินทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรม

2.6 แบบประเมินพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การพูด การนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

3. เกณฑ์การให้คะแนน

3.1 คะแนนการสอบโดยใช้แบบทดสอบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3.2 คะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและผ่านเกณฑ์ในระดับมาก

3.3 ประเมินความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

3.4 การประเมินพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติงานผ่านเกณฑ์

3.5 ประเมินพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การพูด การนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ที่เรียนวิชาลูกเสือ–เนตรนารี จำนวน 30 คน ประเมินคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น โดยการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 เปรียบเทียบความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ของกลุ่มทดลอง โดยทดสอบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t–test for Dependent Samples) และคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.2 การวิเคราะห์คะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ โดยการนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

1.3 การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยการนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกแผนการจัดการอบรมกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยได้บันทึกไว้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) สรุปประเด็นเรียบเรียงเป็นความเรียง รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1.1 เปรียบเทียบความสามารถการฟังและพูดภาษาอังกฤษทางการเรียน ระหว่างก่อนอบรมและหลังอบรม โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ความสามารถการฟังและพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน

(t-test for Dependent Samples) และนำคะแนนหลังเรียนมาคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปรากฏผลดังตาราง 1 และตาราง 2

ตาราง 1 ผลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษก่อนอบรมและหลังอบรม

ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	การทดสอบ				t	p
			ก่อนเรียน		หลังเรียน			
			$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ทักษะการฟัง	30	27	15.17	2.08	21.18	1.68	13.42**	.000
2. ทักษะการพูด	30	13	6.43	1.10	10.63	0.88	24.47**	.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .01

จากตาราง 1 พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนทั้ง 2 ด้าน สูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 ผลเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนกับเกณฑ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ	จำนวนคน	คะแนนเต็ม	การทดสอบ			การแปรผล	รวมเฉลี่ยร้อยละ
			หลังเรียน				
			$\overline{X}$	S.D.	ร้อยละ		
1. ทักษะการฟัง	30	27	21.18	1.68	80.86	สูงกว่าเกณฑ์	81.28
2. ทักษะการพูด	30	13	10.63	0.88	81.70	สูงกว่าเกณฑ์	

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ($\overline{X}$) ของความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนรวมทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 81.28 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 และมีค่า S.D.=0.88 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลรายด้านพบว่า ด้านที่มีสูงสุด คือทักษะการพูดร้อยละ 81.70 รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟังร้อยละ 80.86 และมีค่า S.D.=1.68

2.1.2 ผลเปรียบเทียบคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมระหว่างก่อนอบรมและหลังอบรม ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลเปรียบเทียบคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรม ระหว่างก่อนอบรมและหลังอบรม

ความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรม	จำนวนคน 30	การประเมิน					
		ก่อนอบรม			หลังอบรม		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
		2.52	0.55	ปานกลาง	4.25	0.82	มาก

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้รับการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นมีความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\overline{X}$ =2.52, S.D=0.55) อยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมเฉลี่ยหลังเรียน ($\overline{X}$ =4.25, S.D.=0.82) อยู่ในระดับมาก ดังนั้นคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย

2.1.3 ผลการวิเคราะห์คะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ของกลุ่มทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม

รายการประเมิน (N=30)	$\overline{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. ด้านการเห็นคุณค่าต่อวัฒนธรรมในท้องถิ่น 1.1 มีความต้องการอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น	4.33	0.99	มาก
1.2 ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นร่วมกับชุมชน	4.17	0.91	มาก
1.3 รู้สึกเสียใจเมื่อมีคนทำลายสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียน	4.33	0.99	มาก
1.4 ชอบการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติเชิงอนุรักษ์	4.67	0.47	มากที่สุด
1.5 ชอบการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติเชิงอนุรักษ์	4.00	0.91	มาก
2. ด้านความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น 2.1 สามารถแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองอย่างภูมิใจ	4.07	0.82	มาก
2.2 ต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทนให้เป็นที่รู้จัก	3.93	0.78	มาก
2.3 สามารถบอกเล่าเรื่องราวประวัติอำเภอท่าอุเทนจังหวัดนครพนมได้อย่างภูมิใจ	4.33	0.99	มาก
2.4 เมื่อทำหน้าที่ลูกเสือมัคคุเทศก์นักเรียนจะพยายามรักษาความสะอาดสถานที่ท่องเที่ยว อนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น	4.67	0.47	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการประเมิน (N=30)	$\overline{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
2.5 สามารถอธิบายวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวฟังอย่างภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง	4.00	0.91	มาก
รวม	**4.25**	**0.82**	**มาก**

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25, S.D.=0.82) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านชอบการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวธรรมชาติเชิงอนุรักษ์ ($\overline{X}$ =4.67, S.D.=0.47) และด้านทำหน้าที่ลูกเสือมัคคุเทศก์ โดยนักเรียนจะพยายามรักษาความสะอาดสถานที่ท่องเที่ยว อนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ($\overline{X}$ =4.67, S.D.=0.47) ส่วนข้อที่เหลือด้านอื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.1.4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ของกลุ่มทดลอง ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

รายการประเมิน (N=30)	$\overline{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรม 1.1 สอดคล้องตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม	4.03	0.71	มาก
1.2 ส่งเสริมให้สามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ	4.33	0.56	มาก
1.3 ตรงกับความต้องการ	4.33	0.71	มาก
1.4 มีความทันสมัยเหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน	4.47	0.74	มาก
1.5 สามารถพัฒนาภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม	4.70	0.61	มากที่สุด
2. สื่อการฝึกอบรมและแหล่งเรียนรู้ 2.1 ครอบคลุมเนื้อหาที่ฝึกอบรม	4.33	0.69	มาก
2.2 รายละเอียดชัดเจนนำไปประยุกต์ใช้	4.43	0.40	มาก
2.3 มีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม	4.50	0.73	มากที่สุด
2.4 มีความทันสมัยและหลากหลาย	4.57	0.67	มากที่สุด
3.ระยะเวลาการฝึกอบรม 3.1 ระยะเวลาในการฝึกอบรมในแต่ละเนื้อหามีความเหมาะสม	4.03	0.92	มาก
3.2 จำนวนวันในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.33	0.99	มาก
4. สถานที่จัดฝึกอบรม 4.1 มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้	4.17	0.91	มาก
4.2 บรรยากาศฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.33	0.99	มาก
5. วิทยากร 5.1 มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ	4.67	0.47	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
5.2 กระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมกล้าแสดงออก	4.00	0.91	มาก
5.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าการฝึกอบรมได้ซักถาม	4.07	0.82	มาก
6. กิจกรรมการฝึกอบรม 6.1 น่าสนในสอดคล้องกับความต้องการ	3.93	0.78	มาก
6.2 มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	3.73	0.48	มาก
6.3 ส่งเสริมให้พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ	4.07	0.86	มาก
6.4 ส่งเสริมให้กล้าแสดงออก	4.37	0.61	มาก
7. ด้านการวัดผลและประเมินผล 7.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้	4.47	0.77	มาก
7.2 ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องเหมาะสม	4.50	0.77	มากที่สุด
7.3 การวัดและประเมินสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	4.07	0.82	มาก
7.4 มีเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนใช้ เข้าใจง่าย	3.93	0.78	มาก
รวม	**4.09**	**0.55**	**มาก**

จากตาราง 5 พบว่าความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.09, S.D.=0.55) ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจมากที่สุดอยู่ 5 ด้าน คือ ด้านสามารถพัฒนาภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ($\overline{X}$ =4.70, S.D=0.61) รองลงมาคือด้านมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ ($\overline{X}$ =4.67, S.D=0.61) ด้านสื่อการฝึกอบรมและแหล่งเรียนรู้มีความทันสมัยและหลากหลาย ($\overline{X}$ =4.57, S.D.=0.67) สื่อการฝึกอบรมและแหล่งเรียนรู้มีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม ($\overline{X}$ =4.50, S.D=0.77) ด้านการวัดผลและประเมินผลใช้วิธีการและ

เครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องเหมาะสม ($\overline{X}$ =4.50, S.D=0.77) ส่วนข้อที่เหลือด้านอื่น ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดย ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมนักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสอบถามผู้เข้ารับการฝึกอบรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาพิจาณาความสัมพันธ์ของข้อมูล (Content Analysis) วิเคราะห์แล้วสรุปบรรยายรายละเอียดดังนี้

จากการสังเกตเห็นว่า นักเรียนเข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจต่อเนื้อหาที่นำมาฝึกอบรม ตั้งใจฟังการแนะนำของวิทยากร ในกระบวนการฝึกอบรมนักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ซักถามประเด็นที่สนใจ นักเรียนเข้ารับการฝึกอบรมมีการจดบันทึกข้อความที่สำคัญ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมในการฝึกอบรมเป็นอย่างดีทุกขั้นตอนทุกหน่วยการฝึกอบรม เมื่อสิ้นสุดการฝึกอบรมผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็น (Open forum) โดยผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการฝึกอบรมทั้งหมดในแต่ละวัน และได้กล่าวแสดงความขอบคุณผู้เข้ารับการอบรมที่มีความตั้งใจในการฝึกอบรมร่วมทุกกิจกรรมในแต่ละวัน ผู้วิจัยเสนอให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นต่อการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ในการเห็นคุณค่าและเห็นประโยชน์อย่างไรและสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร โดยผู้วิจัยสรุปเป็นภาพรวมจากการแสดงความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันของนักเรียนผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยสรุปแยกเป็นประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 บทบาทของครู

บทบาทของครูที่จะทำให้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวได้นั้น มีหลายกรณี ซึ่งจะเกิดขึ้นในช่วงของการใช้หลักสูตร ครูผู้สอนต้องเตรียมตัว และศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ครบถ้วน โดยเฉพาะในช่วงของการพัฒนาหลักสูตร จะทำให้การนำใช้หลักสูตรมีผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพอย่างเหมาะสม ดังความคิดเห็นของผู้เข้าอบรมดังนี้

> เรียนสนุก มีความน่าสนใจมาก เป็นความรู้ใหม่ได้ฝึกการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้ (นักเรียนคนที่ 1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

> ในการอบรมครั้งนี้ ทำให้สามารถกล้าที่จะพูดภาษาอังกฤษ และมีความสนุกสนานที่ได้อ่านใบงาน มีความรู้ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นมากขึ้น (นักเรียนคนที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

ประเด็นที่ 2 คุณภาพของหลักสูตร ครูยังมีบทบาทที่สำคัญในการออกแบบ หลักสูตรให้มีคุณภาพที่เหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ บางหลักสูตรอาจลดโอกาสของการแสดงหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะ หรือแม้แต่ครู ความเข็มแข็งในเชิงวิชาการ ดังนั้น ให้ครูมีอิสระในการปรับหรือเปลี่ยน แก้ไขหลักสูตรเพื่อให้เอื้อต่อการเรียน และสามารถที่จะวัดและประเมินผลผู้เรียนให้ดีขึ้น รวมทั้งการจัดการสอนในรูปแบบออนไลน์ที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้ กับข้อมูลท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนคุ้นเคยและมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น การให้นักเรียนนำเสนอผลงานกับผู้ปกครอง ทำให้ชุมชนหรือผู้ปกครองให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

> ชอบทุกหน่วยการเรียนรู้ อยากให้มีการอบรมแบบนี้บ่อย ๆ อยากให้พาไปสถานที่อื่น ๆ ด้วย (นักเรียนคนที่ 3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

> เข้าใจในการสนทนามากขึ้น ชอบเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ อยากให้เพิ่มคำศัพท์อยากให้มีการฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับเพื่อนเยอะ ๆ (นักเรียนคนที่ 4 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5)

> ชอบบทเรียนเกี่ยวกับอาหารในท้องถิ่น ได้รู้ถึงคำศัพท์ที่แปลกใหม่และจะนำไปฝึกพูดให้ผู้ปกครองฟังด้วย (นักเรียนคนที่ 5 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5)

> อยากให้มีการจัดอบรมในรูปแบบออนไลน์แบบนี้บ่อย ๆ และเพิ่มเนื้อหาทุกอำเภอในจังหวัดนครพนม (นักเรียนคนที่ 6 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4)

การบ้านที่มอบหมายให้ไปฝึกพูดเพิ่มเติมได้นำไปฝึกและทดลองพูดให้ผู้ปกครองฟัง ผู้ปกครองชอบมากอยากให้มีการอบรมเช่นนี้อีกบ่อย ๆ (นักเรียนคนที่ 7 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

2. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ ก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 เปรียบเทียบความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถต่อการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

สมมุติฐานของงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการในลักษณะของรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปยกร่างหลักสูตรฝึกอบรมผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารที่หลากหลาย รวมทั้งสื่อประเภทออนไลน์ที่หลากหลายเพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ด้านทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อทราบสภาพการจัดการศึกษา การจัดการหลักสูตรภาษาอังกฤษ ความคาดหวังของหลักสูตรภาษาอังกฤษ จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนที่จะต้องมีทั้งความรู้

ด้านเนื้อหาการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ และมีทักษะกระบวนการควบคู่กันไป ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางกระบวนการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2. เก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการจำเป็นในการเรียนและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อกำหนดจุดประสงค์ กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และกำหนดข้อมูลหรือตัวบุคคลที่จะทำการสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรฝึกอบรมที่จะพัฒนาขึ้น

5. ดำเนินการสอบถามด้วยแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น เพื่อนำไปใช้สอบถามข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม เป็นขั้นตอนนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานมาจัดทำยกร่างหลักสูตรฝึกอบรม โดยผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ และผ่านการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรฝึกอบรมมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1.1 ที่มาและความสำคัญเป็นการกล่าวถึงความสำคัญจำเป็นของหลักสูตรฝึกอบรม

1.2 แนวคิดพื้นฐานเป็นข้อสรุปแนวคิดพื้นฐานสำคัญที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

1.3 หลักการเป็นแนวทางหรือทิศทางในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 จุดมุ่งหมายเป็นการระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในด้านการเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษและความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

1.5 โครงสร้างหลักสูตรหลักสูตรฝึกอบรม ประกอบไปด้วย 6 บทเรียนที่จะใช้ในกิจกรรมฝึกอบรม

1.6 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการกำหนดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด

1.7 สื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นการกำหนดสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

1.8 การวัดผลและประเมินผลเป็นแนวทางให้ผู้ใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบว่าการใช้หลักสูตรว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยใช้บริบทในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดนครพนม โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน และการเสริมต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยใช้เวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร 20 ชั่วโมง ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

บทที่ 1 Couse Orientation

บทที่ 2 Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen

บทที่ 3 Greeting and Introduction to Amphoe Tha Uthen

บทที่ 4 Safe–Volunteer Watch–Giving Direction

บทที่ 5 Fair Business–Local Fair Price and Quality Accommodation

บทที่ 6 Safe trip Home–Leave Taking

บทที่ 7 Clean and Sustainability–Green Logistic

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยกำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบที่วัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมซึ่งมีการประเมินความสามารถในการฟังและพูดได้ในประเด็นความรู้และความเข้าใจและความสามารถในการฟังและการพูด จำนวน 40 ข้อ นำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง จากนั้นนำแบบทดสอบ วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นก่อนจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

2.1 แบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม จำนวน 10 ข้อ เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีทั้งเจตคติเชิงบวกและเชิงลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน นำแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

2.2 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัย ศึกษาทฤษฎีและวิธีสร้างแบบประเมินจากหนังสือ เอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบประเมินความพึงพอใจให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระในหลักสูตรสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรโดยกำหนดค่าน้ำหนักและแปลความหมายของค่าเฉลี่ยน้ำหนัก นำแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษด้วยชุดฝึกอบรมที่สร้างขึ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงโดยพิจารณาดัชนีความสอดคล้องก่อนจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายท่าอุเทน–โนนตาล จำนวน 8 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 จังหวัดนครพนม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองหลักสูตรฝึกอบรมคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงการสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมที่เรียนวิชาลูกเสือ–เนตรนารี โดยมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 จำนวนชั้นละ 10 คน

2. การกำหนดแบบแผนที่ใช้ในการทดลอง

การดำเนินการทดลองในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest–Posttest Design)

3. การทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็น 3 ระยะ คือ 1) การดำเนินการก่อนการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียนด้วย

แบบทดสอบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษและวัดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมก่อนเรียนด้วยแบบประเมินความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรม 2) การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม จำนวน 20 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 หลังจัดกิจกรรมอบรมทุกครั้งผู้วิจัยจะมอบหมายงานให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ระหว่างจัดกิจกรรมการอบรมได้สังเกตพฤติกรรมการพูด การฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การแสดงบทบาทสมมุติ พฤติกรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) การดำเนินการหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษและวัดความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมหลังเรียน และประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลการทดสอบความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ ก่อนทดลองและหลังการทดลอง โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent Samples) เปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80 วิเคราะห์ความตระหนักต่อวัฒนธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยด้วยหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ วิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยในประเด็นดังนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ 8

องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการ 4) จุดมุ่งหมาย 5) โครงสร้างเนื้อหา 6) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน อยู่ระหว่าง 0.80–1.00 และผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.59, S.D.=.51)

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ พบว่า 1) ความสามารถในในการฟังและพูดภาษาอังกฤษของกลุ่มทดลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ($\overline{X}$) ของคะแนนหลังเรียนรวมทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 81.28 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 2) ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\overline{X}$) เท่ากับ 2.52 อยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมเฉลี่ยหลังเรียน ($\overline{X}$) เท่ากับ 4.25 อยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย และ 3) ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$) เท่ากับ 4.09 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้บันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ ของกลุ่มทดลองที่ได้บันทึกไว้หลังสิ้นสุดกระบวนการฝึกอบรมแต่ละครั้ง และรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของวิทยากรระหว่างดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมในแต่ละครั้ง และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เรียนหลังจากทำการฝึกอบรมแล้วบันทึก โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่ และพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลส่วนต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นผลของการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ด้านการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ด้านความตระหนักเห็นคุณค่าทางวัฒนธรรมและด้าน

ความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม ซึ่งเกิดจากการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่สนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายสนองความต้องการของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานที่จริง ฝึกการฟังและพูดคำศัพท์ด้านการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง ฝึกการสนทนา ฝึกการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ได้เรียนรู้วัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนได้ตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของตนเอง และยังช่วยพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนให้รักและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนกล้าที่จะพูดคุยสนทนาภาษาอังกฤษกับวิทยากรและได้ฝึกสนทนาภาษาอังกฤษกับเพื่อน ๆ ในการฝึกอบรม ทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความชอบและพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

อภิปรายผล

งานวิจัย หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ อธิปรายผลไว้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้หลักสูตรที่มีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดพื้นฐาน 3) หลักการ 4) จุดมุ่งหมาย 5) โครงสร้างเนื้อหา 6) แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 8) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สอดคล้องกับ เกศริน มนูญผล (2544, หน้า 46–47) ได้สรุปไว้ว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์ ควรประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การกำหนดเป้าหมายหลักสูตร 3) การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 4) การคัดเลือกเนื้อหา 5) การคัดเลือกยุทธศาสตร์การสอน 6) คัดเลือกวิธีการวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับธำรง บัวศรี (2542, หน้า 10)

ที่กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์การเรียนการสอน เนื้อหาสาระและประสบการณ์ ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล

1.1 ที่มาและความสำคัญ ผลวิจัยพบว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีที่มาและความสำคัญคือ การจัดการเรียนรู้การฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นความสามารถในการสื่อสารที่ควรจะส่งเสริมให้มีขึ้นในจังหวัดนครพนม เพื่อก้าวเตรียมเข้าสู่จังหวัดแห่งการท่องเที่ยวในอนาคต และเตรียมความพร้อมเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ การฝึกอบรมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยว ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกปฏิบัติและพัฒนาและขยายความคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันโดยใช้บริบทของท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น วัฒนธรรมในท้องถิ่นเป็นฐานให้ลูกเสือมัคคุเทศก์สามารถเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ โดยผ่านกิจกรรมฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้จากกิจกรรมฝึกทักษะความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวได้ โดยเน้นหลักการจัดการอบรมให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของปรารถนา ศรีสุข (2544, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวสูงกว่าก่อนเรียน

1.2 แนวคิดพื้นฐาน หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้สร้างและพัฒนาขึ้นตามแนวคิดพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล ความตระหนักต่างจากความรู้สึกตรงที่ความรู้ไม่ต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งความตระหนักจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้า สอดคล้องกับอัศวิน วิบูลย์ชาติ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่

เหมาะสมกับวิถีชีวิตชาวบ้านริมแม่น้ำนครชัยศรี กรณีศึกษาตลาดน้ำลำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยศึกษาข้อมูลด้านศัลยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่ศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่ศึกษาและผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวด้วยการสัมภาษณ์ในเชิงลึกผลจากการศึกษาในครั้งนี้ได้ข้อสรุปว่า แนวทางการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาที่เหมาะสม คือ การเพิ่มกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ไปสู่บริเวณพื้นที่ข้างเคียงซึ่งมีศักยภาพเพียงพอ โดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ควรพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ทรัพยากรและวิถีชีวิต และสอดคล้องกับสุทธิดา มนทิรารักษ์ (2558, หน้า 189–218) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม : กรณีศึกษาเส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียนผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของแหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมในเส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้มีจำนวน 10 แหล่ง โดยมีรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านวัตถุประสงค์ 2) ด้านแหล่งการเรียนรู้ทาง 3) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ควรประเมินสภาพจริงโดยการสังเกตพฤติกรรม พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างการสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมกิจกรรมโดยผู้วิจัย และการประเมินความพึงพอใจโดยผู้ร่วมกิจกรรมมีความสอดคล้องกัน โดยผู้ร่วมกิจกรรมมีความสนใจในการเรียนรู้ และร่วมกันตรวจสอบข้อมูลเพื่อเรียนรู้เรื่องราวทางศิลปวัฒนธรรมอย่างถูกต้อง พร้อมให้ความคิดเห็นว่าการเรียนรู้ในครั้งนี้ส่งผลให้ทราบถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมในเส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน เกิดความประทับใจในมรดกทางวัฒนธรรมที่ได้พบ และส่งเสริมให้เกิดการเห็นคุณค่าซึ่งจะพัฒนาไปเป็นการรวมพลังในการอนุรักษ์ต่อไป

บริบทเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาข้อมูลจากสถานที่จริง บริบทของชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งในหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีการออกแบบที่สอดคล้องกับ ปรีดา พูนสิน (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษาชุมชนวัดโสมนัส พบว่า ชุมชนมีความหลากหลายในมรดกวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและโดดเด่น และสอดคล้องกับ จิตรานันท์ แสงศรีจันทร์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการภูมิปัญญา

การละเล่นท้องถิ่นชุมชนย่าน วัดดุสิตตาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยมุ่งศึกษาแนวทางการจัดการภูมิปัญญา การละเล่นทองถิ่นชุมชนย่าน วัดดุสิตาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีพื้นที่เก่าแก่ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาสืบทอดและสืบสานมานับตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะภูมิปัญญาการละเล่นท้องถิ่นที่สำคัญ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่าด้วยกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้ภูมิปัญญาการละเล่นบางอย่างหายไป แต่การละเล่นบางอย่างยังคงมีการสืบทอดจวบจนทุกวันนี้

การเรียนรู้ร่วม เป็นการเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ซึ่งในหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีการออกแบบ ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้เหลักสูตรฝึกอบรม โดยครูและนักเรียนมีส่วนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับ Sekti Sari (2014, abstract) ได้พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการเรียนแบบร่วมมือ วัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน SMP ผลการวิจัยพบว่า การเรียนแบบร่วมมือประสบผลสำเร็จ นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียน นักเรียนมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งดูได้จากผลคะแนนการสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจาก 63.38 คะแนน เป็น 71.32 คะแนน

1.3 การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้ลูกเสือมัคคุเทศก์หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดยบุคคล เพื่อน และสื่อการสอน ในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมมีขั้นตอนดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม 3) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

1.4 หลักการ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยใช้หลักการดังต่อไปนี้ 1) บริบทเป็นฐานเป็นการจัดกระบวนการพัฒนาลูกเสือมัคคุเทศก์ให้มี

การเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการ โดยใช้สถานที่คุ้นเคย มีวิธีการฝึกอบรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงลงสู่ห้องเรียน มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเรียนรู้ ระหว่างผู้ให้และผู้รับการอบรม และมีการวัดผลและประเมินผลสภาพจริง 2) การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการร่วมมือกันฝึกฝนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียน ซึ่งลูกเสือมัคคุเทศก์จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันทั้งระหว่างครูกับลูกเสือมัคคุเทศก์ และลูกเสือมัคคุเทศก์กับลูกเสือมัคคุเทศก์ด้วยกันทั้งในกลุ่มย่อยของตัวเองและในกลุ่มใหญ่ เพื่อจุดประสงค์เดียวกันกับสิ่งที่ได้รับคือองค์ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ 3) การเสริมต่อการเรียนรู้ คือกระบวนการที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยให้การช่วยเหลือด้วยวิธีต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ตามสิ่งที่เรียนอยู่ในขณะนั้น โดยจะสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเองต่อไป

1.5 จุดมุ่งหมาย หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3 ประเด็นดังต่อไปนี้ 1) เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ 2) เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าโบราณสถานในท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ธรรมชาติในท้องถิ่น และวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นให้มีความมั่นคงและยั่งยืนสืบไป 3) เพื่อพัฒนาลูกเสือให้มีทักษะในการเป็นมัคคุเทศก์ระดับท้องถิ่น

1.6 เนื้อหาอบรม หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้กำหนดโครงสร้างเนื้อหาการอบรม 7 หน่วยการเรียนรู้ และ 1 กิจกรรมนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้เวลาในการอบรม 20 ชั่วโมง โครงสร้างเนื้อหาประกอบด้วย

1) Greeting and Introduction to Amphoe ThaUthen–Non Than (อำเภอท่าอุเทน–โนนตาล) 2 ชั่วโมง

2) Clean and Sustainability–Green Logistic (การท่องเที่ยวที่ไม่เกิดมลภาวะ), Clean Tourism (รักษาความสะอาดสถานที่ และสุขลักษณะของสถานที่) and Promotion and Protection Environment Quality (การไม่ทำลายวัตถุโบราณและธรรมชาติ) 2 ชั่วโมง

3) Safe–Volunteer Watch (อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สิน) และ Giving Direction (การเดินทาง) 2 ชั่วโมง

4) Fair Business–Local Food Fair Price (กินอาหารท้องถิ่นราคาถูก) และ Quality Accommodation (พักราคาคุณภาพเท่าเทียมกัน) 2 ชั่วโมง

5) Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen–Non Than จำนวน 5 ชั่วโมง ประกอบด้วย Temple Visits–Phra That Tha Uthen (วัดพระธาตุท่าอุเทน), Shopping at Thai–Lao Border Market (ตลาดนัดไท–ลาว), Natural Sightseeing–Two–Color River (แม่น้ำสองสี), Dianosaur Site–Ban Panom (บ้านพนอม–รอยเท้าไดโนเสาร์), และ OTOP Tha Uthen–Pickled Fish (ปลาส้ม)

6) Safe Trip Home–Leave Taking จำนวน 1 ชั่วโมง

7) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ (Learning by doing) ครูให้นักเรียนฝึกพูดและฟัง โดยการจับคู่สนทนา โดยการจำลองจากสถานการณ์จริง และมีการออกนอกสถานที่ จำนวน 3 ชั่วโมง

8) กิจกรรมนำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ควบคู่การประเมิน จำนวน 3 ชั่วโมง

สอดคล้องกับอัครพนท์ เนื้อไม้หอม (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับยุวมัคคุเทศก์ที่ปราสาทเมืองต่ำ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 17 คน และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 34 คน จากโรงเรียนวัดบ้านเมืองต่ำ อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ และกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน รวมเป็น 20 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงโดยเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีความสนใจและนักเรียนที่เป็นยุวมัคคุเทศก์ภาคภาษาไทยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ 1) แบบสนทนากลุ่ม 2) แบบทดสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษทั้งก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม 3) นวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับยุวมัคคุเทศก์ 3) แบบประเมินนวัตกรรม และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีปัญหาภาษาอังกฤษทุกทักษะ แต่ต้องการฝึกทักษะการฟังและการพูดมากที่สุด เพราะใช้ทักษะทั้งสองนี้มากกว่าทักษะการอ่านและการเขียน และได้ใช้ทักษะทั้งสองนี้ในการนำนักท่องเที่ยวต่างชาติเที่ยวชมปราสาทเมืองต่ำ 2) กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าภาษาอังกฤษ

มีความจำเป็นมากต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการทำงานของประชาชนในอาเซียน ประกอบกับจังหวัดบุรีรัมย์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น ปราสาทพนมรุ้ง ปราสาทเมืองต่ำ และ สนามฟุตบอลไอโมบายเป็นต้นซึ่งจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติทั้งจากอาเซียนและทั่วโลกมาเที่ยวที่จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจำนวนมาก 3) หัวข้อหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการฝึกฝนมากที่สุดมี 16 หัวข้อ และนวัตกรรมการเรียนภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างต้องการมากที่สุดคือหนังสือเล่มเล็ก และซีดีเสียงภาษาอังกฤษ 4) คะแนนความสามารถด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังการใช้นวัตกรรมสูงกว่าคะแนนก่อนการใช้นวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.40 ความพึงพอใจต่อนวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.7 แนวทางการจัด หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ได้จัดการฝึกอบรมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาและขยายความคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันโดยใช้บริบทของท้องถิ่นเป็นฐาน ให้สามารถเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวได้โดยเน้นหลักการจัดการอบรมให้มีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมการอบรมที่ให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ แสดงบทบาทสมมุติ กล้าแสดงออก กล้าพูดและกล้านำเสนอ และการฝึกทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียน สอดคล้องกับนวลรดา ก้อนคำ และสมพงษ์ พันธุรัตน์ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและการเห็นคุณค่าในตนเองของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนและผู้เรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษและเห็นคุณค่าในตนเองไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนมีผลการประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.20 และมีจำนวนผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผู้เรียนมีระดับคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.8 สื่อและแหล่งเรียนรู้ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์

ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้จัดการฝึกอบรมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ได้กำหนดสื่อประกอบหลักสูตรการฝึกอบรม ดังนี้ 1) Power Point แต่ละหน่วยฝึกอบรม 2) ใบงาน 3) ใบความรู้ 4) วิดีทัศน์ 5) วัดพระธาตุท่าอุเทน 6) พระบางวัดไตรภูมิ 7) ตลาดนัดไทย–ลาว 8) แม่น้ำสองสีไชยบุรี 9) แหล่งเรียนรู้ไดโนเสาร์ ตำบลพนอม 10) ปลาส้ม 11) หมกเจาะ 12) ที่พักในอำเภอท่าอุเทน 13) แม่น้ำโขง 14) แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในอำเภอท่าอุเทน 15) สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์ สอดคล้องกับ มธุรดา เอี่ยมสุภา (2558, บทคัดย่อ) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่มัคคุเทศก์น้อย จำนวน 35 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากจำนวนมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรม 2) แบบสอบถาม 3) แบบสัมภาษณ์ 4)แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรการ ผลวิจัยพบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสาหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) จุดมุ่งหมาย 3) โครงสร้าง 4) ขอบข่ายเนื้อหา 5) กิจกรรมในการฝึกอบรม 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม 7) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม 8) เอกสารประกอบการฝึกอบรมสำหรับวิทยากรเอกสารประกอบการฝึกอบรมสาหรับมัคคุเทศก์น้อย 9) การวัดและประเมินผล 10) แผนการจัดการฝึกอบรม จำนวน 3 แผน เกี่ยวกับบุคลิกภาพเบื้องต้นของมัคคุเทศก์แผนการจัดการฝึกอบรมที่ 2 เรื่องข้อมูลเบื้องต้นและแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสิงห์บุรีและอาเซียนการประเมินผลโครงร่างหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6–1.00 ดังนั้นส่วนประกอบในโครงร่างหลักสูตรและแผนการจัดการฝึกอบรมมีความสอดคล้องและเหมาะสม

1.9 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับ

ลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) วัดผลประเมินผลก่อนการฝึกอบรม 2) วัดผลประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม 3) วัดผลประเมินผลหลังการฝึกอบรม จากข้อค้นพบวิธีการวัดและประเมินผลในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงตามแนวคิดทฤษฎีการวัดผลประเมินผลผลวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การวัดและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการฝึกอบรมอย่างแยกไม่ออกเพราะเป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบได้ว่าการจัดกิจกรรมฝึกอบรมจะบรรลุจุดมุ่งหมายประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีความเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรมได้มากหรือน้อย กิจกรรมการฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญต่อการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลายในการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่นการกล้าแสดงออก การฝึกพูด การมีจิตสาธารณะ การมีความตระหนักรู้ การทดสอบ สัมภาษณ์ ตรวจผลงานและการจดบันทึก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ มูลคำ (2550, หน้า 74) ประยูร บุญใช้ (2549, หน้า 109) ได้เสนอแนะเทคนิคการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงว่า ควรใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต ทดสอบ สัมภาษณ์ ตรวจผลงาน รายงานตนเอง การบันทึก แฟ้มสะสมงานและการให้คะแนนเพื่อประเมินควรใช้การสร้างรูบริคส์ (Rubric) เป็นแนวทางในการให้คะแนน

ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$)=4.59 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรฝึกอบรมได้ผ่านการพัฒนา มีการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ประกอบการค้นคว้าทดลอง และศึกษาขั้นตอนรายละเอียดในการพัฒนาหลักสูตรที่มีส่วนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง มีการจัดสื่อไว้อย่างเป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจตลอดเวลาทำให้เกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและเนื้อหาของกิจกรรม ให้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการตรวจสอบ

แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมอีกทั้งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มธุรดา เอี่ยมสุภา (2558, บทคัดย่อ) ได้วิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี ผลวิจัยพบว่าพบว่า หลักสูตรมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 ดังนั้นส่วนประกอบในโครงร่างหลักสูตรและแผนการจัดการฝึกอบรมจึงมีความสอดคล้องและเหมาะสม

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

2.1 ความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าเฉลี่ยร้อยละ ($\overline{X}$) ของคะแนนความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษหลังเรียนรวมทุกด้านคิดเป็นร้อยละ 81.28 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 80 โดย ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการขั้นตอนที่สัมพันธ์และสอดคล้องกันโดยบูรณาการแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล และการสังเคราะห์การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม แล้วจึงนำมาสาระสำคัญต่าง ๆ มาจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่มฉบับร่าง จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรการฝึกอบรม ทำการตรวจหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนนำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

จะเห็นได้ว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ดังกล่าวมีการดำเนินการที่เป็นขั้นตอนตามลำดับภายใต้แนวคิดพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร

ฝึกอบรมและได้รับการตรวจสอบคุณสมบัติจากผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จึงทำให้หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพสามารถใช้พัฒนาความสามารถในด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียน นอกจากนี้จุดเด่นของหลักสูตรฝึกอบรมคือ มีกิจกรรมที่หลากหลายมีการสืบค้นข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต วีดีโอ แหล่งเรียนรู้จากสถานที่จริงฝึกสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ได้ทำงาน
เป็นกลุ่ม ได้เรียนรู้วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเอง ผู้เรียนได้ฝึกทักษาการฟังและการพูดภาษาอังกฤษจากสถานการณ์จริง สนุก ตื่นเต้น ผู้เรียนได้นำเสนอผลงาน ฝึกการกล้าแสดงออก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Julia B. Akers (1999, p. 7) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยบริบทที่หลายด้านและครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้จากกิจกรรมในชีวิตจริงทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนเชื่อมต่อและเข้าใจบทเรียน แล้วนำไปใช้กับชีวิตของตนเอง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้นิสิตได้ทำความเข้าใจและเรียนรู้จากสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน มีกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ที่ช่วยให้นิสิตมีความรู้และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งผลให้นิสิตมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปิยะดา จุลวรรณา (2553, หน้า ง) ได้ทำการพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ตามแนวคิดการศึกษาแบบใช้พื้นที่เป็นฐาน และแนวคิดการเรียนรู้จากประสบการณ์สำหรับผู้ประกอบอาชีพขับรถแท็กซี่ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทัศนคติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศในกรุงเทพมหานคร ทัศนคติต่อการมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ทัศนคติต่อการส่งเสริมภาพลักษณ์การให้บริการรถแท็กซี่ และความมีสำนึกแห่งความเป็นเจ้าของพื้นที่กรุงเทพมหานคร หลังการเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และศตพล ใจสบาย (2561, หน้า 171) ได้ทำการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชา พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการศึกษาแบบใช้พื้นที่เป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติทั้ง 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นการสร้างหลักสูตรรายวิชา และขั้นการทดลองใช้หลักสูตรรายวิชา สามารถเสริมสร้างความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของ

นิสิตหลังเรียนได้ เนื่องจากนิสิตมีโอกาสฝึกทักษะทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

2.2 ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\overline{X}$) เท่ากับ 2.52 นำมาเทียบเกณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมเฉลี่ยหลังเรียน ($\overline{X}$) เท่ากับ 4.25 นำมาเทียบเกณฑ์อยู่ในระดับมาก ดังนั้นคะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุขจากการทำกิจกรรม ได้ลงมือปฏิบัติ ได้เรียนรู้จากสถานที่จริงซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักเห็นคุณค่าวัฒนธรรมที่ตนเองมีในชุมชนและท้องถิ่นของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนต้องการอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ต่อไป หลักสูตรการฝึกอบรมส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในคุณค่าของวัฒนธรรมของตนเองสามารถปฏิบัติได้ในชีวิตจริงตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนหรือคนในชุมชนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนชาติ หล่อนกลาง (2552, หน้า ง) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการวิจัยสรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้มี 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผนและขั้นนำไปใช้ 2) การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่นตามแนวประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังการทดลองสูง การทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โกสิน สะตะ, ประยูร วงศ์จันทรา, ฐิติศักดิ์ เวชกามา (2559, หน้า 178) ได้วิจัยพัฒนากิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการพัฒนากิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ แบบทดสอบความรู้ แบบวัดทัศนคติ และแบบวัดทักษะการเป็นมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัย พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวอำเภออุบลรัตน์ จังหวัด

ขอนแก่น มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอยู่ 3 แห่ง ซึ่งได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำพอง เขื่อนอุบลรัตน์ และอุทยานแห่งชาติภูก้าว–ภูพานคำ กิจกรรมฝึกอบรมมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีความเหมาะสมมาก ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในด้านความรู้ ทัศนคติ และทักษะการเป็นมัคคุเทศก์สิ่งแวดล้อมของเยาวชนที่เข้ารับการฝึกอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ จุฑาทิพย์ สุทธิเทพ (2559, หน้า 46–50) ได้ทำการพัฒนายุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นของเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์มีดังนี้ ตำบลมะเกลือใหม่ มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงศาสนา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ สำหรับการเรียนรู้การเป็นยุวมัคคุเทศก์ ใช้วิธีการโดยการฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติการนำเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือ วัดป่าภูผาสูง ทั้งนี้รูปแบบการเรียนรู้มี ดังนี้ 1) การสำรวจแหล่งท่องเที่ยว 2) ฝึกอบรมการเป็นยุวมัคคุเทศก์ 3) ฝึกปฏิบัติการเป็นยุวมัคคุเทศก์นำเที่ยว

2.3 ความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) เท่ากับ 4.09 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจากการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในห้องเรียน ได้ฝึกนำเสนอผลงานของตนเอง ได้ฝึกทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษจากสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริงสามารถประเมินต่อเติมและเสริมต่อแนวคิดเป็นของตนเอง สามารถพัฒนาภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น สื่อในการฝึกอบรมมีความทันสมัยและหลากหลายเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมจริงจากสื่อรอบตัว ได้รับสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง เรียนรู้จากความจริงจากแหล่งเรียนรู้ด้านประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นและธรรมชาติที่มีอยู่ในชุมชนที่ผู้เรียนสามารถสัมผัสได้ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียนหรือคนในชุมชน ส่งเสริมการมีความตระหนักรู้ในคุณค่าของวัฒนธรรมของตนเองและชีวิตที่เป็นสุข สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลวัต วุฒิประจักษ์ (2553, หน้า ง) พบว่า นักศึกษาครูมีคุณลักษณะบัณฑิตครูที่พึง

ประสงค์มีความตระหนักรู้ในตนเอง เมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ ทำงานเพื่อส่วนร่วมและคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นอย่างมีมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนิสิตมีความพอใจต่อหลักสูตรในระดับมาก

จากผลการทดลองข้างต้นแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ และได้รับการประเมินและปรับปรุงแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องตามลำดับ จนเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์ สามารถนำไปเผยแพร่ได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 วิทยากรผู้จัดกิจกรรมหรือครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาสามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ไปใช้พัฒนาผู้เรียนในระดับประถมศึกษาในด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้านการฟังและการพูด การกล้าแสดงออกและนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่สำคัญคือควรมีการเชื่อมโยงความรู้กับบริบทท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุของท้องถิ่น ตลอดจนธรรมชาติที่สวยงามของท้องถิ่นที่สามารถนำมาเป็นสื่อในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

1.2 ก่อนที่จะนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นนี้ไปใช้ ควรศึกษาเอกสารหลักสูตรอย่างละเอียด และจัดเตรียม เครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม เพื่อให้การจัดกิจกรรมตามหลักสูตรมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

2.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้นำรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน

โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานที่จริงในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้วิทยากรผู้จัดกิจกรรมหรือครูผู้สอนพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อตอบสนองต่อนโยบายการบูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เพราะเนื้อหาและสื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีบริบทของประเทศที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่

3. ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยากรผู้จัดกิจกรรมหรือครูผู้สอน

3.1 การคัดเลือก หรือการสร้างเนื้อหาวัฒนธรรมท้องถิ่น ต้องคำนึงผู้เรียน ระดับความยากง่ายของเนื้อหา และจุดประสงค์ของการเรียน เป็นสำคัญ ดังนั้น หากวิทยากรผู้จัดกิจกรรมหรือครูผู้สอนต้องการบูรณาการวัฒนธรรมท้องถิ่นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรตรวจสอบและค้นคว้าอย่างละเอียดว่า มีแหล่งข้อมูลในหัวข้อนั้น ๆ เพียงพอหรือไม่ ทั้งข้อมูลภาษาอังกฤษและภาษาไทย จากนั้นจึงรวบรวม คัดเลือก หรือเรียบเรียงเนื้อหาขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วจึงนำเนื้อหาที่สร้างขึ้นและผ่านผู้เชี่ยวชาญทางภาษาอังกฤษตรวจสอบแล้วมาพัฒนาเป็นบทเรียนและกิจกรรมที่น่าสนใจ

4. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรนำแนวคิดการศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ไปใช้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับจังหวัด โดยอาศัยแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด และแหล่งวัฒนธรรมของชุมชนที่มีอยู่เป็นฐานข้อมูลและเสริมต่อการเรียนรู้ต่อไป

4.2 ควรศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมนี้ในด้านทักษะและกระบวนการทางภาษาอังกฤษอื่น ๆ ด้วยว่า หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้นี้สามารถสร้างเสริมทักษะและกระบวนการใดได้อีกบ้าง

4.3 ควรศึกษาผลการใช้หลักสูตรเพิ่มเติมในด้านทักษะกระบวนการคิด เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจนา แก้วเทพ. (2538). *การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน.* กรุงเทพฯ: สภาคาทอลิกแห่งประเทศไทยเพื่อการพัฒนา.

กาญจนา แสงลิ้มสุวรรณ และศรันยา แสงลิ้มสุวรรณ (2560). *ท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. วารสารนักบริหาร. 32(4), 139–146.*

เกศริน มนูญผล. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรฝกอบรมครูเพื่อเสริมสมรรถภาพ ดานการจัดทำหนังสือเสริมประสบการณที่สอดคลองกับทองถิ่น.* ปริญญานิพนธ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กิตติ พชัรวชิญ์. (2544). *การฝึกอบรมการศึกษานอกระบบ ในเอกสารการสอนชุดวิชาหลกัสูตรการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม* เล่มที่ 2 หน่วยที่ 10 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กระทรวงศึกษาธิการ. *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.*

กองบรรณาธิการ. (2544). *บทบาทการเรียนการสอน e-leraning ในประเทศไทย, วารสาร NECTEC, 8(39), 6–9.*

กรมวิชาการ. (2540). *แนวทางการสอนที่เนนทักษะกระบวนการ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพคุรุสภาลาดพราว.

_____. (2542). กระบวนการเรียนรู้ และยุทธศาสตร์การเรียนรู้ กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร กรุปแมนเนจเมนท จำกัด.

_____. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.* กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว).

จงกลนี ชุติมา เทวินทร์ (2544). *การฝึกอบรมเชิงพัฒนา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑามาส เพ็งโคนา. (2560). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษ สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร. *วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่.* 9(1),38–51.

จารุวรรณ มโนมัยกิจ. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

จุฑาทิพย์ สุทธิเทพ. (2559). *การพัฒนายุวมัคคุเทศก์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวท้องถิ่นของเยาวชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา.* โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและธุรกิจบริการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

จินดา พราหมณ์ชู. (2553). ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานที่ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา.* 2(พิเศษ), 32–41.

ชุติมา เวทการ. (2551). *การจัดการเรียนรู้สาระทัศนศิลป์บนพื้นฐานวัฒนธรรมชุมชน.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร.* มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาสารคาม

ชัยวัฒน์ บวรวัฒนเศรษฐ. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมต้น. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์. 9(1), 26–41.*

ทิศนา แขมมณี. (2548*). ศาสตร์การสอน.* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์จำกัด

_____. (2553). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2558). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฏฐนันท์ ตาบโกไสย์. (2551). การวิจัยและการพัฒนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนายุวมัคคุเทศก์ในการนำชมแหล่งท่องเที่ยวหมู่ที่ 1 ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี. *วารสารวิชาการการตลาดและการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ.* 7(22).

ดวงรัตน์ สุวรรณประทีป. (2547). *หลักสูตร.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นรินทร์ เจตจำนง และคณะ. (2557). *ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้ให้บริการสนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์.* มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

นันท์ปพร สิทธิยา. (2551). *การศึกษากระบวนการจัดการความรู้โดยชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

พระชยานันทมุนี และคณะ. (2562). ความสัมพันธ์การท่องเที่ยวในชุมชนในล้านนา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 7(2), 315–331.*

พระวิชชญะ น้ำใจดี. (2561). การมีส่วนร่วมของชุมชนในนโยบายการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษาบ้านเชียงจังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง. 7(2),283–294.*

พระมหาสุริยัน อุตตาโร (2561). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษมัคคุเทศก์น้อยตามรอยเส้นทางการท่องเที่ยว อ.โขงเจียง จ.อุบลราชธานี.* รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์.

พระมหาเริงศักดิ์ เขมวีโร และชานนท์ วงศ์นวล (2553). *“การฟัง” ภาษากับการสื่อสาร.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาไพศาล วิสาโล. (2550). *หลักพุทธธรรมในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น เรื่อง คนจริงจอมกะล่อน คุนิมิตซึ.* กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาอุดร สุทธิญาโณ และอาจารย์บุญถม ศรีสมพันธ์. (2551). *ภาษากับการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ไพรศาล ไกรสิทธิ์. (2541). *เอกสารการสอน รายวิชาการพัฒนาตนเอง.* ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ทัศนีย์ ธราพร. (2556). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อการโรงแรมโดยใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมทักษะในการสื่อสาร.* เอกสารประกอบการนำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ. หน้า 265–276.

ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนธัชการพิมพ์.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2545). *การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต.

บำรุง โตรัตน์. (2524). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ.* นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปกร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2541). *การพัฒนาการสอน.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

บพิธ กิจมี. (2551). *การใช้การเรียนรู้แบบบริบทเป็นฐานในการจัดกิจกรรมชุมนุมคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านเมืองคอง จังหวัดเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เบ็ญจวรรณ เสาวโค. (2558). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกดโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ปัทมา สุวรรณเทศ. (2555). *การสร้างคู่มือภาษาอังกฤษเบื้องต้น สำหรับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ บ้านนาทุ่ม–หนามแท่งอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย.* วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 3(2), หน้า 139–149.

ประยูร บุญใช้. (2548). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตร:เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการสอน.* สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ปรีดา พูนสิน. (2554). *ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม: กรณีศึกษาชุมชนวัดโสมนัส.* งานวิจัยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กรุงเทพฯ.

ปรีชญา แย้มนิ่มนวล. (2548). *ได้พัฒนาและทดลองใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปรารถนา ศรีสุข. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดสมุทรปราการ.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2532). *หลักสูตรอุดมศึกษา: การประเมินและการพัฒนา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์.

ราณี เชาวนปรีชา. (2538). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่สถานีอนามัยขนาดใหญ่ จังหวัดอุตรดิตถ์.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เริงลักษณ์ โรจนพันธ์. (2529). *เทคนิคการฝึกอบรม.* กรุงเทพฯ: มหาวิทาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุรพล วรภู. (2560). *ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวในท้องถิ่น.* มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุทธิดา มนฑิรารักษ์. (2558). การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม*: กรณีศึกษา เส้นทางคลองด่าน บางขุนเทียน.* An online Journal of Education. pp.189-218.

สุมาลี ชัยเจริญ. (2549). *ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา.* คณะศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัยขอนแกน, (เอกสารอัดสำเนา). (2551). เทคโนโลยีการศึกษาและการพัฒนาระบบการสอน. ขอนแกน.

สุธาวัลย์ จันทร์เรือง จิระพร ชะโน และชัยวุฒิ สินธุวงศานันท์ (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้การฟัง การพูดภาษาอังกฤษ. ตามแนวทฤษฎีไวก๊อตสกี้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.* 10(22)

สำนักนายกรัฐมนตรี. *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ* ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ* ฉบับที่ 12.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.

ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบหลักสูตรและพัฒนา.* กรุงเทพฯ: ธนรัช

ธูปทอง กว้างสวัสดิ์. (2549). *คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มนตรี ยางธิสาร. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมวิธีสอนศิลธรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของพระสอนศิลธรรมตามโครงการของกระทรวงศึกษาธิการ.* ปริญญานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินวิโรฒ

มธุรดา เอี่ยมสุภา. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับมัคคุเทศก์น้อยในจังหวัดสิงห์บุรี.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญญบุรี.

มติชน. (2562). ออนไลน์. *ความร่วมมือของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการในโครงการลูกเสือมัคคุเทศก์.*

วาสนา สิงห์ลาทอง, สิทธิพล อาจไกรสิทธิ์. (2555). การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.* 35 (3) 56–64

วัลภา ชายหาด. *(2532). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อบริการสาธารณะด้านการรักษาความสะอาดของกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน*–มิติใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์. (2561). การพัฒนาชุดฝึกการพูดและการอ่านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ในจังหวัดสกลนคร.*วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน.* 10 (27),217–225.

วฤทธิ์ สารฤทธิคาม. (2548). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลดอนงัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงานกระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิตรานันท์ แสงศรีจันทร์. (2555). *แนวทางการจัดการภูมิปัญญา การละเล่นท้องถิ่นชุมชนย่านวัดดุสิตตาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศตพล ใจสบาย. (2562). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดการศึกษาแบบใช้พื้นที่เป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย *วิทยาลัยสงฆ์. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์. 19(1), 167–173.*

ศศิปภา ทิพย์ประภา. (2561). การพัฒนาสมรรถนะการใช้ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับวิสาหกิจชุมชนด้วยบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. 12(1),55–66.*

แสงระวี ดอนแก้วบัว. (2558). *ภาษาศาสตร์สำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิชาติ อำมาตย์หิน. (2543). *ความพึงพอใจของเกษตรกรในการบริการตลาดกลางการค้าผลิตผลเกษตรประจำตำบลในจังหวัดอุดรธานี.* วิทยานิพนธ์ กษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุริยะ วิริยะสวัสดิ์. (2530). *พฤติกรรมการให้บริการของเจ้าหน้าที่องค์การราชการกับปัจจัยสภาพแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์.* วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำลี รักสุทธี. (2544). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเปนสำคัญ.* กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

สำนักงานจังหวัดนครพนม. (2561). *สรุปความก้าวหน้าเศรษฐกิจพิเศษนครพนม.* หน้า 7–8. วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562.

สำนักงานจังหวัดนครพนม. (2561). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดนครพนม* พ.ศ. 2561–2564.

อรุณี วิริยะจิตรา. (2554). *เหลียวหลังแลหน้า.* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง.

อัครพนธ์ เนื้อไม้หอม. (2558). *ศึกษาและพัฒนานวัตกรรมการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ที่ปราสาทพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ (รายงานผลการวิจัย).* บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อมรา เขียวรักษา. (2548). *การพัฒนาหลักสูตรการฝกอบรมเรื่องการประเมนผลการเรียนรูตามสภาพจริง โดยใชโรงเรียนเปนฐาน สำหรับครูวิทยาศาสตร์ประถมศึกษา.* ดุษฎีบัณฑิต ปร.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรรถพร คำคม. (2546). *การให้บริการสินเชื่อของธนาคารอาคารสงเคราะห์ : ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฝ่ายกิจการสาขากรุงเทพและปริมณฑล.* วิทยานิพนธ์ รป.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัศวิน วิบูลย์ชาติ. (2553).*แนวทางการพัฒนาการท่องเที่วเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตชาวบ้านริมแม่น้ำนครชัยศรี กรณีศึกษาตลาดน้ำลำพญา อ.บางเลน จ.นครปฐม.* วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฮาสีดะ ดีนามอ, พูนสุข อุดม, ศิริรัตน์ สินประจักษ์ผล. (2558). การศึกษาความสามารถในการฟัง–พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามแนวคิดของ คีธ จอห์นสัน. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. 2(2), 61–87.*

Bachman, L.F. (1990). Fundamental Consideration in Language Testing. Oxford: Oxford University Press.

Baker, A. (1997*). Introducing Better English Pronunciation.* Cambridge University Press.

Barrett, Thomas C. (1979). Taxnomy of reading Comprehension, How to teach Reading. NewYork: Rineheart and Winston.

Barkley, E.F., Cross, K.P., & Major, C.H. (2005). Collaborative Learning Techniques: A Handbook for College Faculty. San Francisco: Jossey–Bass.

Barry J. Fraser & David B. Zandvliet. (2016).*Teachers Creating Context–Based LearningEnvironments in Science.* The Netherlands: Sense Publishers.

Cohen, E. G. (1994). *Restructuring the Classroom: Conditions for Productive Small Groups.* Review of Educational Research, 64, 1–35.

Crystal, D. (2006). *Language and the Internet. 2nd*. Cambridge University Press.

Dessler, G. (1999). *Organization theory: Integrating structure and behavior (2nd Ed.).* New Jersey: Prentice-Hall.

Eggen, P. D. & Kauchak, D. P. (2006). *Strategies and Models for Teachers*: Teaching content and thinking Skills. Boston: Pearson.

Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. (2014). *Cooperative learning: Improving university instruction by basing practice on validated theory*. Journal on Excellence in College Teaching, 25(3&4), 85-118.

Sari Sekti. (2014). *Improving speaking skills through cooperative leraning for the VII grade students of SMP N2 berbah in the acadmic Year of 2013–2014.*

Mathichon Online. (2019, September, 17). Cooperation between Ministry of Tourism and Education on Guide Scout for Thailand Tourism. Retrieved from https://www.matichon.co.th/news–monitor/news_1674921

Morley, J. (2001). *Teaching English as a second or foreign language. In M. C.* Murcia (Ed. 3rd ed.). Aural comprehension instruction: Principles and practies., pp. 69–89. London: Heinle&Heinle, Thomson Leraning.

Peterson, P.W. (2001). *Teaching English as a second of foreign language*. In M. C. Murcia (ED. 3 rded.). Skill and strategies for proficient listening, pp. 87–100. London: Heinle&Heinle, Thomson Learning.

Gilbert, J. K. (2006). *Context based chemistry education on the nature of "context" in chemical education. International Journal of Science Education*, 28(9), 957–976.

H Le, Jeroen Janssen & Theo Wubbels (2018) *Collaborative learningPractices: teacher and student perceived obstacles to effective student collaboration, CambridgeJournal of Education*, 48:1, 103–122, DOI: 10.1080/0305764X.2016.1259389

Taba, H. 1962. *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.

Johnson, D.W. & Johnson, R.T. (1999). *Learning together and alone. Needham Heights, MASS*:Allyn and Bacon.

Johnson, D.W., Johnson, R.T., & Smith, K.A. (1998). *Cooperative learning returns to college:What evidence is there that it works? Change*, July/August, 27–35.

Van Der Stuyf, R.R. *Scaffolding as a Teaching Strategy. [Online].*Available : http://condor.admin.ccny.edu/–moup4/. (November 15, 2009)

Vygotsky, L. S. (1978). *Thought and Language. Massachusetts*: The MIT Press.

Warschuer, M., H. Shetzer and C. Meloni. (2000). *Internet for English Teaching.* Alexandria: Teachers of English to Speakers of Other Languages, Inc.

Wariyachtra, A. and W. Sunitham. (2004). *The Appliability of a Web–based Language Course in Thailand*. Thai TESOL FOUCUS, 17(1), 2–6.

Williams, S. (1992). *Round and Round the Garden*. Oxford University Pess.

Winston, J.& Tandy, M. (2001). *Beginning drama 4–11*. London: David Fulton.

Wood,D.J., Bruner, J.S. & Ross, G. (1976). *The Ross Tutoring in Problem Solving*. Journal of child Psychiatry and Psychology, 19, 89–100.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ
ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ดร.อุษา ปราบหงษ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ธงพานิช คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครพนม

4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทรจิตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครพนม

5. ดร.สฤษดิ์ ศรีขาว คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครพนม

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๗๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **"หลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๓๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สำราญ ทำจิตอ่ย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองโชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง **"การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้"** เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองโชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๙๕ ๒๙๕๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ดร.ศุภา ปราบพงษ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง **"การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้"** เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๑๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ชังพานิช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง **"การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้"** เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ดร.สุดาษิณี ศรีทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง "**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้**" เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ดร.พรหมลิศสร ชุณหบุรณฤทิพย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง "**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้**" เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน คณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง **"การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้"** เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ครูผู้สอนกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ เครือข่ายอุเทน-โนนตาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง "**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้**" เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ครูผู้สอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา เครือข่ายอุเทน-โพนนาถ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง "**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้**" เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง "**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้**" เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๘๘๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๘ กันยายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย

เรียน ประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอท่าอุเทน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถาม
๒. แบบสัมภาษณ์

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ข้อมูลประกอบการทำวิจัย เรื่อง "**การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้**" เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/๗๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอุเทนวิทยาคาร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวอิชยา กองไชย รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๑๖๓๒๒๒๗๑๐๑ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง **"หลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรา วงศ์อนุสิทธิ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พจมาน ชำนาญกิจ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ใบรับรอง ๐๓๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙
โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒
ผู้ประสานงาน นางสาวอิชยา กองไชย โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๙ ๘๒๔๕ ๒๙๔๑

"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

เลขที่ใบรับรอง ๐๓๔/๒๕๖๔

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ขอรับรองว่าโครงการวิจัยเรื่อง : หลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์
(The Development of Training Curriculum to Enhance English Listening and Speaking Ability for Cultural for Guide Scout Based on Context-Based Learning, Collaborative Learning and Scaffolding)

หัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวอิชยา กองไชย

หน่วยงานต้นสังกัด : สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

เอกสารที่รับรอง

๑. แบบฟอร์มขอเสนอโครงการวิจัย
๒. แบบฟอร์มโครงการวิจัย
๓. เอกสารคำชี้แจงสำหรับอาสาสมัคร
๔. เครื่องมือวิจัย

ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แบบยกเว้น จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล

รับรอง ณ วันที่ ๑๕ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สุธาสินี คุปตะบุตร

(นางสาวสุธาสินี คุปตะบุตร)
ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วันหมดอายุ วันที่ ๑๕ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่อยู่ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เลขที่ ๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม อ.เมืองสกลนคร จ.สกลนคร รหัสไปรษณีย์ ๔๗๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๒-๙๗๐-๑๕๔

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบทดสอบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิด
การใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้

.....

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ มีจำนวนทั้งสิ้น 40 ข้อ 40 คะแนน ประกอบด้วย 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ครูอ่านออกเสียงให้นักเรียนฟังคำศัพท์เพียง 1 ครั้ง แล้วให้นักเรียนเลือกเสียงหนักเบา

จำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน

ตอนที่ 2 ครูอ่านคำศัพท์ และให้นักเรียนเลือกความหมายที่สอดคล้องกับคำศัพท์

จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

ตอนที่ 3 ครูพูดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภาพแล้วให้นักเรียนเลือกภาพให้ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยิน

จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

ตอนที่ 4 ครูอ่านประโยค และให้นักเรียนเลือกคำศัพท์หรือประโยคที่สอดคล้องกับคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ยิน

จำนวน 7 ข้อ 7 คะแนน

ตอนที่ 5 นักเรียนสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติ (รายบุคคล)

จำนวน 5 ข้อ 5 คะแนน

ตอนที่ 6 นักเรียนพูดบรรยายข้อความ (รายคู่)

จำนวน 7 ข้อ 7 คะแนน

ตอนที่ 7 นักเรียนสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติเป็นคู่หรือกลุ่ม

จำนวน 1 ข้อ 1 คะแนน

2. เวลาที่ใช้สอบ 3 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 ครูอ่านออกเสียงให้นักเรียนฟังคำศัพท์เพียง 1 ครั้ง แล้วให้นักเรียนเลือกเสียงหนักเบาที่ได้ยิน

1. northeast

a. nórth°east b. north°eást

2. settle

a. sét°tle b. set°tlé

3. migrate

a. mí°grate b. mi°grátе

4. history

a. hís°to°ry b. hís°to°ry c. his°to°rý

5. river

a. rí°ver b. ri°vér

6. market

a. már°ket b. mar°két

7. footprint

a. fóot°print b. foót°print

8. dinosaur

a. dí°no°saur b. di°no°saúr c. di°no°sáur

9. attraction

a. át°trac°tion b. at°trác°tion c. at°trac°tíon

10.intersection

a. ín°ter°sec°tion b. in°ter°séc°tion

c. in°tér°sec°tion d. in°ter°sec°tíon

ตอนที่ 2 ครูอ่านคำศัพท์ และให้นักเรียนเลือกความหมายที่สอดคล้องกับคำศัพท์

11. garbage

a. ขยะ c. หมกเจาะ

b. นักท่องเที่ยว d. โรงแรม

12. combination

a. ความสามัคคี c. การสื่อสาร

b. ความปลอดภัย d. ส่วนผสม

13. volunteer

a. ลูกเสือ c. อาสาสมัคร

b. นักท่องเที่ยว d. สถานที่ท่องเที่ยว

14. marinate

a. อบ c. หมัก

b. ปิ้ง d. ทอด

15. temple

a. เครื่องปรุงรส c. วัด

b. พระธาตุ d. ตลาด

ตอนที่ 3 ครูพูดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับภาพ และให้นักเรียนเลือกภาพให้ตรงกับคำศัพท์ที่ได้ยิน

16. PraThat's Tha U then

A.

B.

17. Dinosaur Footprints Park

A.

B.

18. Thai–Laos Market

A.

B

19. Go straight

A.

B.

20. Good bye

A. 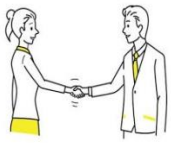

B. 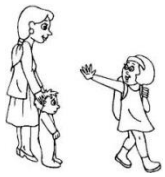

ตอนที่ 4 ครูอ่านประโยค และให้นักเรียนเลือกคำศัพท์หรือประโยคที่สอดคล้องกับคำศัพท์หรือประโยคที่ได้ยิน

21. My favorite.....food is Pickled Fish.

a. local c. place

b. deep d. cook

22. Leave it outside a refrigerator until it turns.....

a. sour c. flower

b. good d. salty

23. A: How much is it for the room?

B.....

a. Please stay tonight c. Only one night

b. 500 baht per night d. Go home, today.

24. A: How do you take care of community environment?

B: .....

a. I will bring a water bottle.

b. I will take a long shower.

c. I will use a plastic bag.

25. A: What will you do this evening?

B: .....

a. I will go shopping at Thai-Laos Market.

b. I will visit PraThats (Buddha's relics).

c. I will take some photos at Pra Bang Wad Trai Poom.

d. I will take a boat ride to Chai Buri

26. What is the local food in Tha U then district?

a. PlaSom (Pickled Fish)

b. Papaya Salad

c. Fried Rice

d. Chicken Fried

27. .....is on King's road. It's opposite the police station.

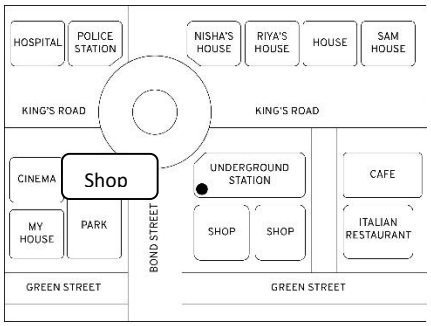

a. Hospital b. Shop

c. Italian restaurant d. Police station

ตอนที่ 5 นักเรียนสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติ (รายคู่)

28. Student A: We went to Nakhon Phanom.

Student B: How was your vacation?

Student A: It was pretty good.

Student B: That's wonderful

Student A: Thanks.

Student B: I have to go now. Nice talking to you. Bye

Student A: Bye.

29.

Tourist: So how old is this building?

Guide Scout: It was built in the 19th century.

Tourist: Can we go inside?

Guide Scout: Certainly. Please, follow me.

30.

Student A: Excuse me. Could you give me directions?

Student B: Where are you going?

Student A: I'm looking for the Phu Resort.

Student B: Go straight to the next intersection and turn right.

Student A: Thank you very much.

31.

A: Hello, What is your name?

B: Hi! My name is Teddy Bear. What is your name?

A: I'm Janson. How are you Teddy?

B: Fine thanks, and you?

A: I'm fine, thank you.

32.

A: Where are you from?

B: I'm from Turkey. Where are you from?

A: I'm from England. Nice to meet you.

B: Me too, Janson. See you later.

A: See you, Good bye!

B: Bye!

33. Student A: Good picture! When did you get back?

Student B: I will go back tomorrow

Student A: Where did you go?

Student B: Pra That's Tha U then.

Student A: That's great.

34.

Tourist: So how old is this building?

Guide Scout: It was built in the 19th century.

Tourist: Can we go inside?

Guide Scout: Certainly. Please, follow me.

ตอนที่ 6 ให้นักเรียนพูดบรรยายข้อความ (รายบุคคล)

35. Introduce yourself

36. What is your favorite tourist attractions of Amphoe Tha U then? Tell us why.

37. Tell us how to cook your favorite local food.

38. Saying goodbye in English to the tourists at the airport at least three phrases.

39. Tell us three different things of how to take care of environment.

ตอนที่ 7 นักเรียนสร้างบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติ (รายคู่หรือรายกลุ่ม)

40. Student A: You live in Amphoe Tha U then and meet a tourist for the first time. You would like to make friends with a tourist. Greet and do self-introduction and ask her/him a question about the place where he or she stays, or a country they are from.

Student B: You are a tourist visiting Amphoe Tha U then for the first time. You meet someone living in town and want to make friends with locals while travelling. Greet and do self-introduction or ask some questions about the place where he or she lives or interesting places in Amphoe Tha U then.

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือวิจัย

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนก ค่าความยาก ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษ

ข้อที่	การฟัง		ข้อที่	การพูด	
	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)		ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.57	.20	28	.77	.20
2	.70	.60	29	.50	.27
3	.47	.40	30	.57	.27
4	.57	.20	31	.57	.20
5	.53	.40	32	.57	.20
6	.53	.53	33	.53	.20
7	.57	.60	34	.67	.20
8	.73	.27	35	.63	.20
9	.80	.20	36	.63	.27
10	.80	.27	37	.63	.33
11	.50	.47	38	.53	.40
12	.73	.20	39	.53	.27
13	.67	.40	40	.57	.20
14	.57	.33			
15	.50	.20			
16	.43	.33			
17	.50	.20			
18	.63	.20			
19	.63	.33			
20	.63	.33			
21	.43	.20			
22	.40	.20			
23	.70	.33			

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	การฟัง		ข้อที่	การพูด	
	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)		ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
24	.63	.33			
25	.60	.33			
26	.67	.40			
27	.53	.20			
รวม เฉลี่ย	p = .59	r = .32	**รวม เฉลี่ย**	p = .59	r = .24

มีค่าความเชื่อมั่น (R) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ .80

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐาน
ฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรด แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ

คำชี้แจง

1. วัตถุประสงค์การยกร่างหลักสูตรนี้

1.1 เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์

1.2 เพื่อพัฒนาความสามารถการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของลูกเสือมัคคุเทศก์ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

2. ข้อมูลพื้นฐานที่ต้องการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ

2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง/อาชีพ

☐ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม

☐ ประธานสภาอำเภอท่าอุเทน

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

☐ กรรมการสถานศึกษา

☐ นักเรียน

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. อายุ

3.1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม

☐ น้อยกว่า 30 ปี

☐ 30–40 ปี

☐ 41–50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

3.2 สำหรับนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

☐ น้อยกว่า 6 ปี

☐ 6–9 ปี

☐ 10–12 ปี

☐ มากกว่า 12 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร

1. **ท่านคิดว่ามัคคุเทศก์ควรมีความรู้เบื้องต้นในด้านใดบ้าง**

ความเป็นมาและความสำคัญ	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1. ความหมายของมัคคุเทศก์					
2. ประวัติความเป็นมาของมัคคุเทศก์					
3. ความสำคัญของมัคคุเทศก์					
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
คุณสมบัติของมัคคุเทศก์	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1. ประเภทของมัคคุเทศก์/ผู้นำเที่ยว					
2. มารยาทและจรรยาบรรณของวิชาชีพ					
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
บทบาทและหน้าที่	**มากที่สุด**	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
1. การปฏิบัติหน้าที่ของมัคคุเทศก์					
2. การวางแผนและการแก้ปัญหา					
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

2. ท่านคิดว่ามัคคุเทศก์ควรมีความรู้ภาษาอังกฤษในด้านใดบ้าง

ด้านความรู้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ด้านคำศัพท์					
2. ความรู้ด้านการออกเสียง					
3. ความสามารถด้านการพูดให้ข้อมูล					
4. ความสามารถด้านไวยากรณ์					
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

3. ท่านคิดว่าสถานที่ท่องเที่ยว อาหารและแหล่งท่องเที่ยวใดที่ควรนำมาเขียนในหลักสูตร

เนื้อหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัดพระธาตุท่าอุเทน					
2. วัดพระบาง					
3. รอยเท้าไดโนเสา					
4. แม่น้ำสองสี					
5. โรงแรมในท้องถิ่น					
6. ตลาดนัดไท-ลาว					
7. ประวัติเมืองเก่าไชยบุรี					
8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

4. ท่านคิดว่า มัคคุเทศก์ควรมีความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านใดบ้าง

เนื้อหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การรักษาความสะอาดของสถานที่					
2. การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว/ที่พัก/การเดินทาง					
3. การดูแลและรักษาสถานที่ท่องเที่ยว เช่น การไม่ทำลายสถานที่และวัตถุโบราณ					
4. การปฏิบัติตามข้อกำหนดและระเบียบของแต่ละสถานที่					
5. การปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวอย่างยุติธรรม เช่น ราคาสินค้าและที่พัก					
6. การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว					
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์(นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ควรมีแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร

1. กระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้

☐ เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความชำนาญมาบรรยาย-สาธิต

☐ ฝึกปฏิบัติจริง

☐ การศึกษาดูงานนอกสถานที่

☐ การอภิปราย

☐ ระบุ.....

2. สื่อการสอนประกอบการฝึกอบรม

☐ เอกสารประกอบการฝึกอบรม

☐ วิดีทัศน์

☐ โปรเจคเตอร์/จอฉาย

☐ Power Point พาวเวอร์พอย

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามความต้องการในการฝึกอบรม

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นการสอบถามความต้องการในการฝึกอบรมในหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม)

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการในการอบรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณ

นางสาวอิชยา กองไชย

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำชี้แจง

ให้ผู้ตอบแบบสอบถามใส่เครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงหรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

2.1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถาม

☐ น้อยกว่า 30 ปี

☐ 30–40 ปี

☐ 41–50 ปี

☐ มากกว่า 50 ปี

2.2 สำหรับนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

☐ น้อยกว่า 6 ปี

☐ 6– 9 ปี

☐ 10–12 ปี

☐ มากกว่า 12 ปี

3. อาชีพ

☐ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครพนม

☐ ประธานสภาอำเภอ

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

☐ กรรมการสถานศึกษา

☐ นักเรียน

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการ ความสนใจในการเข้ารับการอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

1. ความต้องการหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

2. ความต้องการฝึกอบรมด้านภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมรองรับนักท่องเที่ยวและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนครพนม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ต้องมีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความรู้ด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

☐ ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

☐ ความรู้เกี่ยวกับโบราณสถานสำคัญในท้องถิ่น

☐ ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

☐ ความรู้ด้านการเป็นมัคคุเทศก์ โปรดระบุ.....

☐ ความรู้เกี่ยวกับจังหวัดนครพนม

☐ ทักษะการต้อนรับนักท่องเที่ยว

☐ ความรู้เกี่ยวกับอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

☐ ความรู้ความเข้าใจอื่น ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

☐ การรักษาความสะอาดของสถานที่

☐ การดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว/ที่พัก/การเดินทาง

☐ การดูแลและรักษาสถานที่ท่องเที่ยว เช่น การไม่ทำลายสถานที่และวัตถุโบราณ

☐ การปฏิบัติตามข้อกำหนดและระเบียบของแต่ละสถานที่

☐ การปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวอย่างยุติธรรม เช่น ราคาสินค้า และที่พัก

☐ การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

☐ อื่น ๆ.....

3. ระยะเวลาการฝึกอบรมความใช้เวลากี่ชั่วโมง

☐ 1-20 ชั่วโมง

☐ 20-30 ชั่วโมง

☐ 30-40 ชั่วโมง

☐ 40-50 ชั่วโมง

☐ อื่น ๆ .....

4. ท่านต้องการให้มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ ความชำนาญมาบรรยาย-สาธิต

☐ ฝึกปฏิบัติจริง

☐ การศึกษาดูงานนอกสถานที่

☐ การอภิปราย

☐ ระบุ.....

5. ท่านต้องการสื่อการสอนประกอบการฝึกอบรมด้านการเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ในครั้งนี้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เอกสารประกอบการฝึกอบรม

☐ วิดีทัศน์

☐ โปรเจคเตอร์/จอฉาย

☐ Power Point พาวเวอร์พอย

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์

.....

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ฉบับนี้เป็นแบบประเมินสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นการสอบถามเพื่อวัดความตระหนักรู้เห็นคุณค่าในวัฒนธรรมหรือความรู้สึกของลูกเสือมัคคุเทศก์ที่มีต่อวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น

2. นักเรียนมีอิสระในการเลือกคำตอบตามความคิดเห็นของนักเรียน คำตอบของนักเรียนไม่มีถูกหรือผิด และคำตอบเหล่านี้ไม่มีผลใด ๆ ต่อนักเรียน

3. แบบประเมินฉบับนี้มีข้อความทั้งหมด 10 ข้อความ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อความ

4. วิธีตอบแบบประเมินให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจและพิจารณาเลือกให้รอบคอบโดยทำเครื่องหมาย ☑ ลงในช่องด้านขวาของแต่ละข้อความ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน โดยใน 1 ข้อ นักเรียนสามารถทำเครื่องหมายได้เพียง 1 ช่อง เมื่อเปลี่ยนแปลงคำตอบให้นักเรียนขีดทับ ☒ คำตอบเดิมแล้วเลือกคำตอบใหม่ที่ต้องการ โดยมีความหมายของคำตอบแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการ	5	4	3	2	1
1. ด้านการเห็นคุณค่าต่อวัฒนธรรมในท้องถิ่น					
1. มีความต้องการอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น					
2. ต้องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นร่วมกับชุมชน					
3. รู้สึกเสียใจเมื่อมีคนทำลายสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่นของนักเรียน					
4. ชอบการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติเชิงอนุรักษ์					
5. ชอบการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวธรรมชาติเชิงอนุรักษ์					
2. ด้านความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น					
6. สามารถแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองอย่างภูมิใจ					
7. ต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน ให้เป็นที่รู้จัก					
8. สามารถบอกเล่าเรื่องราวประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนมได้อย่างภูมิใจ					
9. เมื่อทำหน้าที่ลูกเสือมัคคุเทศก์นักเรียนจะพยายามรักษาความสะอาดสถานที่ท่องเที่ยวอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น					
10. สามารถอธิบายวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวฟังอย่างภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง					

แบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ (ผู้เชี่ยวชาญ)

.....

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อจะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมไว้ ดังนี้

1. ระดับความเหมาะสม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.ค่าน้ำหนักของความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง มีความสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรม
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าความสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรม
–1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรฝึกอบรม สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ความสอดคล้อง		
	5	4	3	2	1	+1	0	−1
1. หลักการของหลักสูตรและเหตุผล 1.1 หลักการของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้								
1.2 หลักการของหลักสูตรแสดงจุดเน้นของหลักสูตร								
1.3 หลักการของหลักสูตรสามารถประกอบใช้เป็นกรอบในการกำหนดสาระสำคัญในองค์ประกอบของหลักสูตร								
1.4 หลักการของหลักสูตรแสดงให้เห็นแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน								
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ 2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเป็นไปได้และสามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้								
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้								
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรมีความชัดเจน								

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ความสอดคล้อง		
	5	4	3	2	1	+1	0	-1
3. กิจกรรมของหลักสูตร 3.1 กิจกรรมของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร								
3.2 กิจกรรมของหลักสูตรเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6								
3.3 ระยะเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อกิจกรรมของหลักสูตร								
3.4 กิจกรรมของหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้								
4. โครงสร้างของหลักสูตร 4.1 โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร								
4.2 โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
4.3 โครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6								
4.4 ขอบเขตระยะเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม								

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ความสอดคล้อง		
	5	4	3	2	1	+1	0	−1
4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม								
4.6 โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมมีความชัดเจน								
5. สื่อและอุปกรณ์ของหลักสูตร 5.1 สื่อและอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วนและสะดวกในการนำไปใช้พัฒนานักเรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้								
5.2 สื่อและอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรเหมาะสมกับหลักสูตรฝึกอบรม								
5.3 สื่อและอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในกิจกรรม								
6. การวัดและประเมินผลหลักสูตร 6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
6.2 ใช้วิธีการ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร								
6.3 การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ								
6.4 มีเกณฑ์การผ่านที่เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้								
6.5 ใช้ภาษาที่เหมาะสม และเข้าใจง่าย								

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฝึกอบรม

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และการแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1. หลักการของหลักสูตรและเหตุผล								
1.1 หลักการของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.2 หลักการของหลักสูตรแสดงจุดเน้นของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.3 หลักการของหลักสูตรสามารถประกอบใช้เป็นกรอบในการกำหนดสาระสำคัญในองค์ประกอบของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
1.4 หลักการของหลักสูตรแสดงให้เห็นแนวคิดพื้นฐานที่สำคัญและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2. จุดประสงค์การเรียนรู้								
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเป็นไปได้และสามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตรมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3. กิจกรรมของหลักสูตร								
3.1 กิจกรรมของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.2 กิจกรรมของหลักสูตรเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3.3 ระยะเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อกิจกรรมของหลักสูตร	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
3.4 กิจกรรมของหลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
4. โครงสร้างของหลักสูตร								
4.1 โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.2 โครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
4.3 โครงสร้างของหลักสูตรเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.4 ขอบเขตระยะเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.6 โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมมีความชัดเจน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5. สื่อและอุปกรณ์ของหลักสูตร								
5.1 สื่อและอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรมีความสมบูรณ์ครบถ้วนและสะดวกในการนำไปใช้พัฒนานักเรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5.2 สื่อและอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรเหมาะสมกับหลักสูตรฝึกอบรม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.3 สื่อและอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ							
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
6. การวัดและประเมินผลหลักสูตร								
6.1 การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6.2 ใช้วิธีการ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6.3 การวัดและประเมินผลสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
6.4 มีเกณฑ์การผ่านที่เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
6.5 ใช้ภาษาที่เหมาะสม และเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญประเมินความความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ								
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	$\overline{X}$	S	แปลผล
	1	2	3	4	5				
1. หลักการของหลักสูตรและเหตุผล									
ข้อที่ 1.1	5	4	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 1.2	5	5	4	5	4	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 1.3	5	4	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 1.4	4	5	5	4	4	22	4.40	.54	มาก
รวมข้อ 1	19	18	17	19	18	91	4.55	.54	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้									
ข้อที่ 2.1	5	4	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 2.2	5	5	4	5	5	24	4.80	.44	มากที่สุด
ข้อที่ 2.3	4	5	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
รวมข้อ 2	14	14	12	15	15	70	4.66	.50	มากที่สุด
3. กิจกรรมของหลักสูตร									
ข้อที่ 3.1	5	4	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 3.2	5	5	4	5	5	24	4.80	.44	มากที่สุด
ข้อที่ 3.3	4	5	4	5	5	24	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 3.4	5	4	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
รวมข้อ 3	19	18	16	20	20	94	4.70	.51	มากที่สุด

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ								
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	$\overline{X}$	S	แปลผล
	1	2	3	4	5				
4. โครงสร้างของหลักสูตร									
ข้อที่ 4.1	5	4	5	4	4	22	4.40	.54	มาก
ข้อที่ 4.2	5	4	5	4	4	22	4.40	.54	มาก
ข้อที่ 4.3	5	5	4	4	4	22	4.40	.54	มาก
ข้อที่ 4.4	5	4	5	4	4	22	4.40	.54	มาก
ข้อที่ 4.5	5	5	4	4	5	23	4.60	.54	มาก
ข้อที่ 4.6	5	4	4	4	5	22	4.40	.54	มาก
รวมข้อ 4	30	26	27	24	26	133	4.43	.54	มาก
5. สื่อและอุปกรณ์ของหลักสูตร									
ข้อที่ 5.1	5	5	5	4	5	24	4.80	.44	มากที่สุด
ข้อที่ 5.2	5	4	4	5	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 5.3	4	5	4	4	5	22	4.60	.54	มากที่สุด
รวมข้อ 5	14	14	13	13	15	69	4.66	.50	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลหลักสูตร									
ข้อที่ 6.1	5	4	5	4	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
ข้อที่ 6.2	5	4	5	4	4	22	4.40	.54	มาก
ข้อที่ 6.3	5	4	5	5	5	24	4.80	.44	มากที่สุด
ข้อที่ 6.4	5	4	5	4	4	22	4.40	.54	มาก
ข้อที่ 6.5	5	5	4	4	5	23	4.60	.54	มากที่สุด
รวมข้อ 6	25	21	21	21	23	4.56	4.56	.52	มากที่สุด
$\overline{X}$							4.59	.51	มากที่สุด

ตาราง 9 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่วัด (IOC) ของแบบวัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม

ด้าน	ข้อ	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. ด้านการเห็นคุณค่าต่อวัฒนธรรมในท้องถิ่น	1	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
	2	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	3	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	4	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	5	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ด้านความต้องการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น	6	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	7	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
	8	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	9	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
	10	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์

ตาราง 10 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ประเด็นการประเมิน	$\overline{X}$	S.D	การแปลผล
1. หลักการของหลักสูตรและเหตุผล			
1.1 ความสอดคล้องกับแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้	4.60	0.54	มากที่สุด
1.2 แสดงจุดเน้นของหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
1.3 ประกอบใช้เป็นกรอบในการกำหนดสาระสำคัญในองค์ประกอบของหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
1.4 แสดงให้เห็น แนวคิดพื้นฐานที่สำคัญและสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน	4.40	0.54	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.55	0.54	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 มีความเป็นไปได้และสามารพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้	4.60	0.54	มากที่สุด
2.2 สอดคล้องกับแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 มีความชัดเจน	4.60	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.66	0.50	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	$\overline{X}$	S.D	การแปลผล
3. กิจกรรมของหลักสูตร			
3.1 สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
3.2 เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	4.80	0.44	มากที่สุด
3.3 ระยะเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสม	4.60	0.54	มากที่สุด
3.4 พัฒนาผู้เรียนด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้	4.60	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.70	0.51	มากที่สุด
4. โครงสร้างของหลักสูตร			
4.1 สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร	4.40	0.54	มาก
4.2 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.40	0.54	มาก
4.3 เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6	4.40	0.54	มาก
4.4 ขอบเขตระยะเวลามีความเหมาะสม	4.40	0.54	มาก
4.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้มี	4.60	0.54	มาก
4.6 โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมมีความชัดเจน	4.40	0.54	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.43	0.54	มาก
5. สื่อและอุปกรณ์ของหลักสูตร			
5.1 มีความสมบูรณ์ครบถ้วนและสะดวกในการนำไปใช้พัฒนานักเรียน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้	4.80	0.44	มากที่สุด
5.2 เหมาะสมกับหลักสูตรฝึกอบรม	4.60	0.54	มากที่สุด
5.3 ช่วยให้ผู้เรียนกระตือรือร้น และมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.60	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.66	0.50	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผลหลักสูตร			
6.1 สอดคล้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.60	0.54	มากที่สุด
6.2 ใช้วิธีการ และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.40	0.54	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	$\overline{X}$	S.D	การแปลผล
6.3 สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ	4.80	0.44	มากที่สุด
6.4 มีเกณฑ์การผ่านที่เหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.40	0.54	มาก
6.5 ใช้ภาษาที่เหมาะสม และเข้าใจง่าย	4.60	0.54	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.56	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย ($\overline{X}$)	4.59	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 10 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมของหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.59, S.D. = 0.51 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ ได้แก่ หลักการและเหตุผลของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.55, S.D. = 0.54 ด้านการจุดประสงค์การเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.66, S.D. = 0.50 ด้านกิจกรรมของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.70, S.D. = 0.51 ด้านโครงสร้างของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.43, S.D. = 0.54 ด้านสื่อและอุปกรณ์ของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.66, S.D. = 0.50 ด้านการวัดและประเมินผลของหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยรวม ($\overline{X}$) = 4.56, S.D. = 0.52 ซึ่งแสดงว่าการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสามรถนำไปใช้ฝึกอบรมได้

แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

คำชี้แจง

1. แบบประเมินความพึงพอใจ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ (นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนอุเทนวิทยาคาร อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม) เป็นการสอบถามความพึงพอใจหรือความรู้สึกของลูกเสือมัคคุเทศก์ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

2. คำตอบของลูกเสือมัคคุเทศก์เป็นการแสดงความรู้สึกหรือความพึงพอใจของนักเรียนแต่ละคน

3. ให้มัคคุเทศก์อ่านข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความพึงพอใจที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของลูกเสือมัคคุเทศก์ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาหลักสูตรฝึกอบรม					
1.1 สอดคล้องตรงกับจุดประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม					
1.2 ส่งเสริมให้สามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ					
1.3 ตรงกับความต้องการ					
1.4 มีความทันสมัยเหมาะสมกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน					
1.5 สามารถพัฒนาภาษาอังกฤษด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม					
2. สื่อการฝึกอบรมและแหล่งเรียนรู้					
2.1 ครอบคลุมเนื้อหาที่ฝึกอบรม					
2.2 รายละเอียดชัดเจนนำไปประยุกต์ใช้					
2.3 มีจำนวนเพียงพอกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม					
2.4 มีความทันสมัยและหลากหลาย					
3. ระยะเวลาการฝึกอบรม					
3.1 ระยะเวลาในการฝึกอบรมในแต่ละเนื้อหามีความเหมาะสม					
3.2 จำนวนวันในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
4. สถานที่จัดฝึกอบรม					
4.1 มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนรู้					
4.2 บรรยากาศฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
5. วิทยากร					
5.1 มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ					
5.2 กระตุ้นให้ผู้เข้าอบรมกล้าแสดงออก					
5.3 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าการฝึกอบรมได้ซักถาม					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
6. กิจกรรมการฝึกอบรม					
6.1 น่าสนใจสอดคล้องกับความต้องการ					
6.2 มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม					
6.3 ส่งเสริมให้พัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ					
6.4 ส่งเสริมให้กล้าแสดงออก					
7. ด้านการวัดผลและประเมินผล					
7.1 มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้					
7.2 ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลสอดคล้องเหมาะสม					
7.3 การวัดและประเมินสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ					
7.4 มีเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่ชัดเจนใช้ เข้าใจง่าย					

ตาราง 11 คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ด้านความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่วัด (IOC) ของแบบวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ข้อความข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
4	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80
5	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
6	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความ ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.10

ภาคผนวก ค

หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

จัดทำโดย

นางสาวอิชยา กองไชย

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

ที่มาและความสำคัญ

ในปัจจุบันภาษาอังกฤษถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน ผู้ที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ย่อมมีความได้เปรียบ ซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ได้สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา ส่งผลให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้น ได้แก่ เศรษฐกิจฐานการผลิตและบริการที่มีความเข็มแข็งและโดดเด่นในหลายสาขา และความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งความร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคอาเซียนมีความเข้มข้นและชัดเจนขึ้น ขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทยเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้หลักการพัฒนาประเทศที่สำคัญในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ภายใต้เงื่อนไขและสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งในและต่างประเทศอีกทั้ง สถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้ตระหนักและดำเนินการบูรณาการการพัฒนาหลักสูตรรวมทั้งการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของตนเองและบูรณาการจุดมุ่งเน้นในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรรวมทั้งเยาวชนให้มีความสามารถเพื่อเข้าสู่การแข่งขันของธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว

จากเหตุผลดังกล่าวการฟังและการพูดภาษาอังกฤษถือว่าเป็นความสามารถการสื่อสารที่จะส่งเสริมให้จังหวัดนครพนมเข้าสู่จังหวัดแห่งการท่องเที่ยวในอนาคต และเตรียมความพร้อมเข้าสู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและกำลังจะเป็นจังหวัดชายแดนที่มีความสำคัญของภาคอีสานอีกจังหวัดหนึ่งเห็นได้จากการสรุปความก้าวหน้าเขตเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ได้กล่าวถึงบทบาทที่เหมาะสมเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม ว่าลักษณะเขตเศรษฐกิจพิเศษที่ต้องดำเนินการ บทบาทที่เหมาะสม (Positioning) จังหวัดนครพนม ในการเป็นเขตเศรษฐกิจจังหวัดพิเศษ

นอกจากนี้จากความร่วมมือของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการในโครงการลูกเสือมัคคุเทศก์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างศักยภาพของลูกเสือในการเรียนรู้ มีทักษะการเป็นเจ้าบ้านที่ดี มีองค์ความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการท่องเที่ยว มีความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นตนเองให้กับนักท่องเที่ยว และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวท้องถิ่น ทำให้สถานศึกษาในทุกระดับหลายแห่งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรวิจัยทางด้านการท่องเที่ยวหรือหลักสูตรลูกเสือจิตอาสามัคคุเทศก์ เพื่อใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่อาศัยกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนานักเรียนที่เป็นลูกเสือให้เป็นมัคคุเทศก์ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้ และมีการประเมินผลการเรียนรู้จากกิจกรรม ด้วยแบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรม แบบทดสอบ แบบวัดความพึงพอใจ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และอื่น ๆ

แนวคิดพื้นฐาน

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่สร้างขึ้นและพัฒนาจากแนวคิดพื้นฐานต่อไปนี้

ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมคือ ความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมหมายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการเกิดความรู้ของบุคคล ความตระหนักต่างจากความรู้สึกตรงที่ความรู้ไม่ต้องเน้นปรากฏการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งความตระหนักจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้า

บริบทเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาข้อมูล

การเรียนรู้ร่วม หมายถึง การเรียนที่จัดสภาพแวดล้อมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า เป็นการเรียนที่ทุกคนรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มและความสำเร็จ

การเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ทำให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ หรือผู้ที่เริ่มเรียนสามารถแก้ปัญหาการดำเนินงาน หรือบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งการเสริมต่อการเรียนรู้สามารถจัดได้โดยบุคคล เพื่อน และสื่อการสอน ในระหว่างการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจของตนเองนอกเหนือจากที่สามารถทำได้ในขณะนั้น

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

1. เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ

2. เพื่อเสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าโบราณสถานในท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ธรรมชาติในท้องถิ่น และวัฒนธรรมที่ดีงามของท้องถิ่นให้มีความมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

3. เพื่อพัฒนาลูกเสือให้มีทักษะในการเป็นมัคคุเทศก์ระดับท้องถิ่น

หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มีหลักการของหลักสูตร ดังนี้

1. การฝึกอบรมโดยใช้หลักการบริบทเป็นฐาน หมายถึง กระบวนการพัฒนาลูกเสือมัคคุเทศก์ให้มีการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการ โดยใช้สถานที่คุ้นเคย มีวิธีการฝึกอบรมที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงลงสู่ห้องเรียน มีการร่วมคิด ร่วมทำร่วมเรียนรู้ ระหว่างผู้ให้และผู้รับการอบรม และมีการวัดผลและประเมินผล

2. การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการร่วมมือกันฝึกฝนและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดประสงค์ของการเรียน ซึ่งมัคคุเทศก์จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ทำงานร่วมกันทั้งระหว่างครูกับมัคคุเทศก์มัคคุเทศก์กับมัคคุเทศก์ และมัคคุเทศก์กับกลุ่มของตัวเอง และกลุ่มใหญ่เพื่อจุดประสงค์เดียวกันสิ่งที่ได้รับคือองค์ความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ

3. การเสริมต่อการเรียนรู้ คือกระบวนการที่ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยให้การช่วยเหลือด้วยวิธีต่าง ๆ ตามสิ่งที่เรียนอยู่ในขณะนั้น โดนจะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการแก้ปัญหาเองได้

กิจกรรมหลักในการฝึกอบรม

เพื่อให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ฝึกปฏิบัติจริง หลักสูตรจึงกำหนดกิจกรรมหลักในการฝึกอบรม ไว้ดังนี้

1. จุดประกายความคิด การสร้างความรู้ความเข้าใจ ด้วยการฟังบรรยายจากวิทยากรและดูวิดีทัศน์

2. วางแผนการเรียนรู้ ทำกิจกรรมระดมสมอง โดยแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 10–15 คน ปรึกษาหารือร่วมกันวางแผนการทำงาน การทำกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่ม

3. เรียนรู้เนื้อหาโดยศึกษาหาความรู้จากสื่อประกอบการฝึกอบรม เช่น ใบความรู้ ใบงาน วิดีทัศน์ ภาพประกอบ และสถานการณ์จริง ฯลฯ

4. กิจกรรมการฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษโดยการปฏิบัติจริง การสนทนาจากสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง ฝึกทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นจากสถานการณ์จำลองและการปฏิบัติจริง

5. นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมินผลงานโดยครูและเพื่อน ๆ การสรุปความรู้จากองค์ความรู้ที่ได้เรียนการนำองค์ความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในชีวิตจริง

แนวทางการดำเนินการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ได้จัดการฝึกอบรมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ พัฒนาและขยายความคิดจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันโดยใช้บริบทของท้องถิ่นเป็นฐาน ให้สามารถเสริมต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวได้โดยเน้นหลักการจัดการอบรมให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. จัดการอบรมตามความต้องการของท้องถิ่น โดยให้บริบทของท้องถิ่นเป็นฐานให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วม และมีการพัฒนาจากสื่อที่มีในท้องถิ่น หรือแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

2. จัดการอบรมให้มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญๆ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในและนอกห้องเรียนได้ เป็นแนวคิดความรู้ที่คงทน ยั่งยืน สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

3. จัดการอบรมโดยเน้นกระบวนการกลุ่ม ฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษและกิจกรรมอื่น ๆ

4. จัดการอบรมที่เน้นการพัฒนาการบำเพ็ญประโยชน์ การมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวม ค่านิยม จริยธรรมในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของท้องถิ่น

5. จัดการอบรมที่ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ยอมรับและเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตนและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

6. จัดการอบรมที่ท้าทาย คาดหวังให้ได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ได้ใช้วิธีฝึกปฏิบัติ จัดการกับการเรียนรู้ด้วยตนเองใส่ใจและเคารพในความคิดเห็นของคนอื่น

7. จัดการอบรมที่เน้นการปฏิบัติ ใช้กระบวนการของการปฏิบัติงาน การฝึกปฏิบัติ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยวิทยากรเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้ได้ฝึกปฏิบัติ ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีในท้องถิ่น

8. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ได้พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

9. จัดกิจกรรมการอบรมที่ให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกทักษะการฟัง การพูดภาษาอังกฤษ กล้าแสดงออก กล้าพูดและกล้านำเสนอ การฝึกทักษะการเป็นมัคคุเทศก์ที่ดี

สื่อประกอบหลักสูตรการฝึกอบรม

1. Power Point แต่ละหน่วยฝึกอบรม

2. ใบงานที่
3. ใบความรู้ที่
4. วิดีทัศน์
5. วัดพระธาตุท่าอุเทน
6. พระบางวัดไตรภูมิ
7. ตลาดนัดไทย–ลาว
8. แม่น้ำสองสีไชยบุรี
9. แหล่งเรียนรู้ไดโนเสาร์ ตำบลพนอม
10. ปลาส้ม
11. หมกเจาะ
12. ที่พักในอำเภอท่าอุเทน
13. แม่น้ำโขง
14. แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในอำเภอท่าอุเทน
15. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์

การวัดผลและประเมินผล

เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ทำให้ลูกเสือมัคคุเทศก์เกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใดจะต้องมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล

โดยได้วางกรอบวิธีการการวัดผลประเมินผลไว้ 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 วัดผลประเมินผลก่อนการฝึกอบรม

1.1 วัดความรู้ความเข้าใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยวิธีการทดสอบก่อนการฝึกอบรม

1.2 วัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ก่อนการฝึกอบรม

1.3 วัดความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก่อนการฝึกอบรม

ระยะที่ 2 วัดผลประเมินผลระหว่างการฝึกอบรม

2.1 วัดทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

2.2 วัดทักษะการปฏิบัติงาน การร่วมกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติงาน การมีจิตสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

2.3 วัดพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การพูด การนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

ระยะที่ 3 วัดผลประเมินผลหลังการฝึกอบรม

3.1 วัดความรู้ความเข้าใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยวิธีการทดสอบหลังการฝึกอบรม

3.2 วัดความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังการฝึกอบรม

3.3 วัดความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลังการฝึกอบรม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผล

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

2.2 แบบประเมินความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์ก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม

2.4 แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน การร่วมกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติงาน การมีจิตสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ

2.5 แบบประเมินทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรม

2.6 แบบประเมินพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การพูด การนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรม

3. เกณฑ์การให้คะแนน

3.1 คะแนนการสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3.2 คะแนนความตระหนักเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมของลูกเสือมัคคุเทศก์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและผ่านเกณฑ์ในระดับมาก

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของลูกเสือมัคคุเทศก์ต่อการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและผ่านเกณฑ์ในระดับมาก

3.4 ทักษะการปฏิบัติงาน การร่วมกิจกรรมในการฝึกปฏิบัติงาน การมีจิตสาธารณะ การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือระหว่างการฝึกอบรมอยู่ในระดับ ผ่านเกณฑ์

3.5 แบบประเมินทักษะการฟังการพูดภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมอยู่ในระดับ ผ่านเกณฑ์

3.6 แบบประเมินพฤติกรรมการกล้าแสดงออก การพูด การนำเสนอผลงานด้วยภาษาอังกฤษขณะปฏิบัติกิจกรรมฝึกอบรมอยู่ในระดับ ผ่านเกณฑ์

โครงสร้างเนื้อหาการฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ใช้เวลาในการฝึกอบรมตลอดหลักสูตร 20 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์ของการเรียนรู้	สื่อการสอน	กิจกรรมการฝึกอบรม	การประเมินผล	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 **เรื่อง** Course Orientation	**เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเข้าอบรม ชี้แจงรายละเอียดและเนื้อหาการอบรม**	1. **เตรียมความพร้อมการอบรม** 2. **เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะอบรม**	- เอกสารการอบรม	1. แนะนำวิทยากรผู้ให้ความรู้ 2. บรรยายเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ และกิจกกรมการอบรม 3. ทดสอบก่อนเรียน	-	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 **เรื่อง** Important Things and Places in Amphoe Tha U then	เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน ประวัติพระธาตุอำเภอท่าอุเทน การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ การทำงานเป็นกลุ่มและการกล้าแสดงออก	1. มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับประวัติ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง 2. มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง 3. สามารถฟังและพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทนและได้ถูกต้อง 4. สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มและเป็นทีมได้	ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง History of Amphoe Tha U then ใบงานที่ 1 เรื่อง History of Amphoe Tha U then ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง Pra Thats (Buddha's Relics) ใบงานที่ 2 เรื่อง History of Amphoe Tha U then	วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผน การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง	1. ตรวจใบงานที่ 1, 2 2. สังเกตการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพูดการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษและการฟัง 3. สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก	3

หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์ของการเรียนรู้	สื่อการสอน	กิจกรรมการฝึกอบรม	การประเมินผล	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then	เรียนรู้เกี่ยวกับบทสนทนาการพูดการต้อนรับและทักทาย การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การนำเสนองานกลุ่มและการแสดงออก	1. สามารถกล่าวต้อนรับและกล่าวทักทายด้วยภาษาอังกฤษได้ 2. สามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม เช่น วัดพระธาตุท่าอุเทน แม่น้ำสองสี และอุทยานไดโนเสาร์ ด้วยภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ ได้ 3. สามารถจับคู่กับเพื่อนสนทนาภาษาอังกฤษและทำงานเป็นทีมได้ 4. สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม การนำเสนอผลงานด้านและการแสดงออกได้	1. Power Point 1.1 เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then 1.2 เรื่อง Tourist Attractionsได้แก่ พระธาตุท่าอุเทน ตลาดนัดไท-ลาว 2. ภาพถ่ายแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน 3. ใบความรู้ 3.1 เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then –Nonthan 3.2 เรื่อง Tourist Attractions พระธาตุท่าอุเทน ตลาดนัดไท-ลาว 4. ใบงานที่ 1 5. วิดีทัศน์ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน	วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผน การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง	1. สังเกตการพูดและฟังการแสดงบทบาทสมมุติในใบงานที่ 1 2. สังเกตการณ์ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพูดทักทายการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษ 3.สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก	3

หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์ของการเรียนรู้	สื่อการสอน	กิจกรรมการฝึกอบรม	การประเมินผล	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง Safe–Volunteer Watch – Giving Direction	เรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเป็นจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือมัคคุเมศก์ การบอกเส้นทาง การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน	1. สามารถสนทนาภาษาอังกฤษในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเป็นมัคคุเทศก์จิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ในลูกเสือมัคคุเทศก์ได้ 2. สามารถสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการบอกเส้นทางให้แก่นักท่องเที่ยวได้ 3. สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานเป็นทีม การนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการแสดงออกได้	1. Power Point 1.1 เรื่อง การสนทนากับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว 2. ภาพแผนที่เส้นทางอำเภอท่าอุเทน 3. ใบความรู้ 3.1 เรื่อง Safe–Volunteer Watch 3.2 เรื่อง Giving Direction 4. ใบงานที่ 1 5. ใบงานที่ 2 6. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว	วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผน การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง	1. ตรวจใบงานที่ 1, 2 2. สังเกตการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพูดการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษและการฟัง 3. สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก	3

หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์ของการเรียนรู้	สื่อการสอน	กิจกรรมการฝึกอบรม	การประเมินผล	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง Fair Business-Local Food Fair Price and Quality Accommodation	เรียนรู้ชุมชนเผ่าไทญ้อ อาหารท้องถิ่น ที่พักราคาถูก การสนทนาเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่นและที่พัก การทำงานเป็นกลุ่ม จิตอาสา และการนำเสนอผลงาน	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนเผ่าไทญ้อ 2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารในท้องถิ่น คำศัพท์ และสามารถแนะนำชาวต่างชาติได้ 3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่พักราคาถูกในท้องถิ่น และสามารถแนะนำชาวต่างชาติได้ 4. สามารถสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอาหารและที่พักในท้องถิ่นได้ 5. สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นทีม การนำเสนอผลงานด้านและแสดงออกได้	1. Power Point 1.1 เรื่อง ไทญ้อ อาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อ เช่น หมกเจาะ ปลาส้ม 2. ภาพประกอบ เรื่อง ไทญ้อ อาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อ และที่พักหรือโรงแรมในอำเภอ ท่าอุเทน 3. ใบงานที่ 1 และ 2 4. ใบความรู้ 4.1 เรื่อง ไทญ้อ อาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อ 4.2 เรื่อง ที่พักหรือโรงแรมในอำเภอท่าอุเทน 5. วิดีทัศน์ เรื่อง ขั้นตอนการทำปลาส้ม 6. อาหารจริง 6.1 หมกเจาะ 6.2 ปลาส้ม	วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผน การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง	1. ตรวจใบงานที่ 1, 2 2. สังเกตการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพูดการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษและการฟัง 3. สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก	3

หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์ของการเรียนรู้	สื่อการสอน	กิจกรรมการฝึกอบรม	การประเมินผล	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 **เรื่อง** Safe trip Home-Leave Taking	เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ การกล่าวลานักท่องเที่ยว ประโยคสนทนาและการกล่าวลานักท่องเที่ยว การทำงานเป็นกลุ่ม จิตอาสา การนำเสนอผลงานและการแสดงออก	1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ การกล่าวลานักท่องเที่ยว 2. สามารถฟังและพูดสนทนาและกล่าวลานักท่องเที่ยวได้ 3. สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นทีม การนำเสนอผลงานและแสดงออกได้	1. Power Point เรื่อง Safe trip Home-Leave Taking 2. ใบงานที่ 1 และใบงานที่ 2 3. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง Safe trip Home-Leave Taking 4. วิดีทัศน์ การกล่าวลาในบริบทต่าง ๆ	วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนจุดประกายความคิด วางแผน การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้วนำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง	1. ตรวจใบงานที่ 1, 2 2. สังเกตการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพูดการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษและการฟัง 3. สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก	3

หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา	ความคิดรวบยอด	จุดประสงค์ของการเรียนรู้	สื่อการสอน	กิจกรรมการฝึกอบรม	การประเมินผล	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 **เรื่อง** Clean and Sustainability-Green Logistics	เรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น การรักษาความสะอาดการอนุรักษ์ การทำงานเป็นกุ่มและการกล้าแสดงออก	1. สามารถ ฟัง พูด คำศัพท์เกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นได้ 2. สามารถพูดเกี่ยวกับรักษาโบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยว และวิธีดูแลรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นได้ 3. สามารถพูดและนำเสนอวิธีการอนุรักษ์และดูแลแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นอย่างถูกวิธีได้ 4. สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นทีม การเป็นจิตอาสา การนำเสนอผลงานและการแสดงออกได้	1. Power Point เรื่องการอนุรักษ์และการดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยว 2. ภาพประกอบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 3. ใบงานที่ 1 เรื่อง Clean and Sustainability – Green Logistics 4. ใบความรู้ที่ 1เรื่อง Clean and Sustainability-Green Logistics 5. สถานที่จริง	วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผน การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง	1. ประเมินผลการนำเสนอผลงานและการแสดงออก 2. ตรวจใบงานที่ 1 เรื่อง Clean and Sustainability-Green Logistics 3. สังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน	3

คู่มือการใช้

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้

อิชยา กองไชย

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คำนำ

คู่มือนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการดำเนินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนต่อไป

เนื้อหาสาระของเอกสารฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และตอนที่ 2 เป็นโครงสร้างหน่วยการฝึกอบรม

ผู้จัดทำหวังว่าคู่มือนี้จะทำให้ครูที่ได้รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ เพื่อเป็นฐานแห่งความคิดและเป็นแนวปฏิบัติสำหรับการฝึกอบรมแลนำความรู้ความสามารถที่ได้รับไปใช้ในโรงเรียนให้เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนรู้ต่อไป

อิชยา กองไชย

รายละเอียดของคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

ส่วนที่ 1

ที่มาและความสำคัญ

แนวคิดพื้นฐาน

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม

กิจกรรมหลักในการฝึกอบรม

แนวทางการดำเนินการฝึกอบรม

สื่อประกอบหลักสูตรการฝึกอบรม

การวัดผลประเมินผล

โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม

ส่วนที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 Couse Orientation

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Greeting and Introduction to Amphoe Tha Uthen

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 Safe-Volunteer Watch-Giving Direction

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 Fair Business–Local Fair Price and Quality Accommodation

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 Safe trip Home–Leave Taking

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 Clean and Sustainability–Green Logistic

ส่วนที่ 3

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานการกล้าแสดงออก

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม

คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

คำชี้แจง

คู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ จัดทำขึ้นเพื่อให้วิทยากรใช้ฝึกอบรมลูกเสือมัคคุเทศก์เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยได้เสนอบทบาทของวิทยากร การเตรียมห้องฝึกอบรม การเตรียมสื่อการอบรม หน่วยการเรียนรู้ซึ่งวิทยากรสามารถใช้จัดฝึกอบรมได้

บทบาทของวิทยากร

เพื่อให้การใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์ของการฝึกอบรม วิทยากรควรมีบทบาท ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์
2. วางแผนการฝึกอบรม ตามหน่วยการฝึกอบรม
3. นำหลักสูตรไปฝึกปฏิบัติให้เกิดผลในการฝึกอบรม
4. วางแผนและประเมินผลการฝึกอบรมให้ได้ข้อมูลที่แสดงความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนต่อไป
5. จุดประกายความคิด สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
6. วิทยากรสร้างบรรยากาศห้องฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมต้องการที่จะเรียนรู้

7. วิทยากรพยายามสาธิตและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียน จนเข้าใจและแก้ปัญหาเองได้

8. ร่วมประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การเตรียมห้องฝึกอบรม

1. การจัดห้องฝึกอบรมควรให้มีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ชั้นฝึกอบรมควรเป็นห้องใหญ่หรือกว้างเพื่อสะดวกในการโยกย้ายโต๊ะเก้าอี้ จัดเป็นรูปต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการฝึกอบรม

2. ควรจัดห้องฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมต่อการฝึกอบรม โดยจัดอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมและสื่อให้มีความเหมาะสม

3. ควรจัดห้องฝึกอบรมให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมซึ่งมีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่และการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิทยากรมีส่วนช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้ดีได้

การเตรียมสื่อการเรียนรู้

สื่อที่วิทยากรผู้ฝึกอบรมจะต้องเตรียมเพื่อใช้ในการฝึกอมหลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. Power Point แต่ละหน่วยฝึกอบรม
2. ใบงาน
3. ใบความรู้
4. วิดีทัศน์
5. แหล่งเรียนรู้วัดพระธาตุท่าอุเทน
6. แหล่งเรียนรู้บางวัดไตรภูมิ
7. แหล่งเรียนรู้ตลาดนัดไทย–ลาว
8. แหล่งเรียนรู้แม่น้ำสองสีไชยบุรี

9. แหล่งเรียนรู้ไดโนเสาร์ ตำบลพนอม

10. ปลาส้ม

11. หมกเจาะ

12. ที่พักในอำเภอท่าอุเทน

13. แม่น้ำโขง

14. แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในอำเภอท่าอุเทน

15. สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ วารสาร หนังสืออ้างอิง หนังสือพิมพ์

หลักการใช้สื่อการฝึกอบรม

1. เตรียมตัววิทยากร เป็นการเตรียมความพร้อมของวิทยากรในการใช้สื่อ โดยการทำความเข้าใจในเนื้อหาที่มีในสื่อ ขั้นตอน และวิธีการใช้สื่อ เป็นต้น

2. เตรียมจัดสภาพแวดล้อม เช่น สถานที่ ห้องฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ และสื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ

3. เตรียมตัวผู้ฝึกอบรม เพื่อให้มีความพร้อมที่จะฝึกอบรม อาจมีการทดสอบ มีการอธิบายวิธีการใช้สื่ออุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ บอกวัตถุประสงค์ แนะนำหรือให้ความคิดรวบยอดของเนื้อหาในสื่อนั้น ๆ เป็นต้น

4. การใช้สื่อให้เหมาะกับขั้นตอนและวิธีการ ตามที่ได้เตรียมไว้แล้ว และควบคุมการนำเสนอชื่อเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

5. การติดตามผล (Follow Up) หลังจากการใช้สื่อการสอนแล้ว ควรมีการติดตามผลเพื่อเป็นการทดสอบว่า ผู้ฝึกอบรมเข้าใจ และเรียนรู้ จากสื่อที่นำเสนอไปนั้นอย่างถูกต้องหรือไม่ เช่น การให้ผู้ฝึกอบรมตอบคำถาม อภิปราย ทำรายงาน เป็นต้น เพื่อผู้ฝึกอบรมจะได้ทราบจุดบกพร่อง สามารถนำมาแก้ไขปรับปรุงในครั้งต่อไป

กำหนดหน่วยการเรียนรู้

หลักสูตรฝึกอบรมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับลูกเสือมัคคุเทศก์ ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกันและการเสริมต่อการเรียนรู้ มี 7 หน่วยการเรียนรู้ และใช้เวลา 20 ชั่วโมง

ที่	หน่วยการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	Course Orientation	2
2	Important Things and Places in Amphoe Tha U then	3
3	Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then	3
4	Safe–Volunteer Watch–Giving Direction	3
5	Fair Business–Local Food Fair Price and Quality Accommodation	3
6	Safe trip Home–Leave Taking	3
7	Clean and Sustainability–Green Logistics	3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง Course Orientation

เวลา 1 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการเข้าอบรม ชี้แจง รายละเอียดและเนื้อหาการอบรม

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. เตรียมความพร้อมการอบรม
2. เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะอบรม

ขอบข่ายเนื้อหา

ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ขอบข่าย และวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

กิจกรรมการจัดการฝึกอบรม

1. แนะนำวิทยากรผู้ให้ความรู้
2. บรรยายเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ และกิจกกรมการอบรม
3. ทดสอบก่อนเรียน

สื่อการเรียนรู้

เอกสารประกอบการฝึกอบรม

ประเมินผล

-

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง Important Things and Places in Amphoe Tha Uthen

เวลา 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน ประวัติพระธาตุอำเภอท่าอุเทน การฟังและการพูดภาษาอังกฤษ การทำงานเป็นกลุ่มและการกล้าแสดงออก

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับประวัติ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง
2. มีความรู้เข้าใจเกี่ยวกับประวัติวัดพระธาตุท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง
3. สามารถฟังและพูดภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทนและวัดพระธาตุท่าอุเทนได้ถูกต้อง
4. สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มและเป็นทีมได้

ขอบข่ายเนื้อหา

1. ประวัติ อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
2. ประวัติวัดพระธาตุท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

กิจกรรมการจัดการฝึกอบรม

วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Power Point

   1.1 เรื่อง ประวัติอำเภอท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

   1.2 เรื่อง ประวัติวัดพระธาตุท่าอุเทน ในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

2. ภาพประกอบพระธาตุท่าอุเทน พระศรีวรราชเจ้าเมืองท่าอุเทนคนแรก ฯลฯ
3. ใบงานที่ 1, 2
4. ใบความรู้ที่ 1, 2
5. วิดีทัศน์
6. สถานที่จริงวัดพระธาตุท่าอุเทน

ประเมินผล

1. ตรวจใบงานที่ 1, 2
2. สังเกตการฝึกปฏิบัติกิจกรรมารพูดการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษและการฟัง
3. สังเกตพฤติกรรม การนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง History of Amphoe Tha U then

History of **Muang Tha Uthen**

***Muang Tha Uthen* is in Tambon Chaiburi of Nakhon Phanom province in the upper northeast of Thailand.**

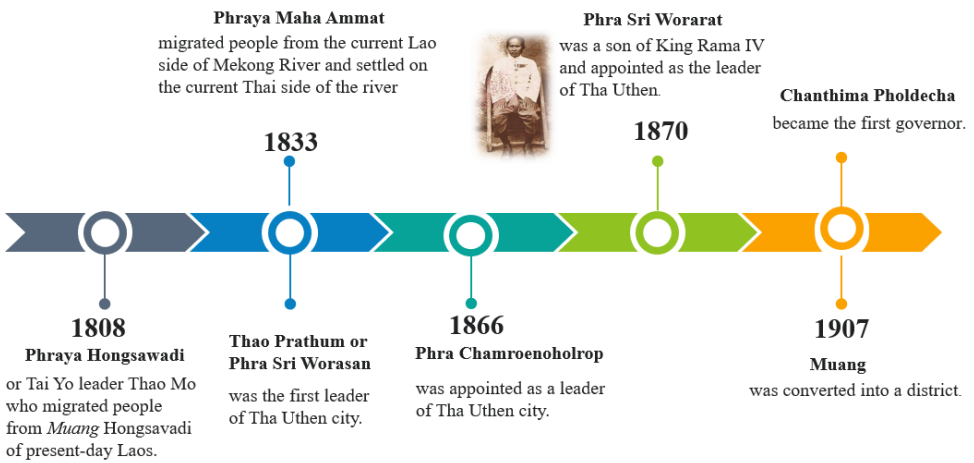

ใบงานที่ 1

<u>คำชี้แจง 1</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ฝึกออกเสียงและหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

คำศัพท์	ออกเสียง	ความหมาย
history		
district		
migrated		
Northeast		
city		
current		
present-day		
the first		
settled		
leader		
Phraya Hongsawadi		
Phraya Maha Ammatled		
Thao Prathumor		
Phra Sri Worasanwas		
Phra Chamroenpholrop		
King Rama IV		
Phra Sri Worarat		
Chanthima Pholdecha		

Name.....Class.....

<u>คำชี้แจง 2</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ดู history timeline แล้ว เติมคำหรือประโยคลงในช่องว่าง แล้วฝึกพูดบรรยายประโยคที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

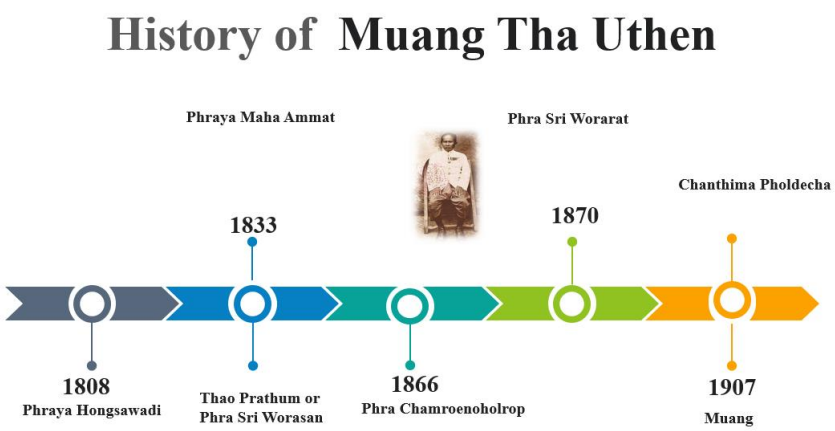

Good morning (afternoon), I am.....going to tell you about the history of ..... As you can see from the timeline, Muang Tha Uthen is in Tambon Chaiburi of ..... in the upper northeast of .....

In....., Phraya Hongsawadi or Tai Yo leader, ... who migrated people from ..... of present-day Laos.

In....., Phraya Maha Ammatled and migrated people from the current Lao side of ..... and settled in Thailand. Thao Prathumor or Phra Sri Worasanwas the first ..... of Tha Uthen city.

In 1866, PhraChamroenpholrop was ..... to be the leader of the city. In 1870 King Rama IV..... his son, Phra Sri Worarat, to be the leader of Tha Uthen.

In 1907 the *muang* was ..... into a district. ChanthimaPholdecha..... the first .....

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง Wat Tha Uthen (Tha Uthen Temple)

(Source: https://mgronline.com/local/detail/9600000111682)

Name	Wat Tha Uthen (Tha Uthen Temple).
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Built in	Wat Tha Uthen (Tha Uthen Temple) was built in 1912 with 66 meters high and 13.5 meters wide per side.
Characteristics	The PraThats consists of three floors, the first floor is a cave containing valuable things, the second floor is built just to cover the cave, and the third floor is a big pagoda with 15 meters height.
Popular because	Pra That Tha Uthen is one of the famous Pra That's (Buddha's relics) kept in Wat Tha Uthen (Tha Uthen Temple). Pra that contains Buddhist relics and PraOrahunta That's (Buddhist Saint's relics).
Activities	Take photos

	This Pra That is one of the places for worship from the 13th day of the 4th waxing moon.
Facts	The Pra That face the north of Pra That Panhom, which is the point of the compass of Shukra (the God of Friday). The right side of the Pra That is the east, adjacent to the Mekong River.

ใบงานที่ 2

<u>คำชี้แจง 1</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ฝึกออกเสียงและหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

คำศัพท์	ออกเสียง	ความหมาย
buddhist		
consists		
cave		
worship		
location		
built in		
characteristics		
popular because		
adjacent		
compass		

Name.....Class.....

<u>คำชี้แจง 2</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ตอบคำถามประวัติความเป็นมาของพระธาตุท่าอุเทน

1. Why is Pra That Uthen famous?

   Pra That Uthen is famous

   because.....

2. Where is Pra That Uthen kept?

   Pra That Uthen is kept

   in.....

3. When was Pra That Uthen built?

   Pra That Uthen was built

   in.....

4. How high and wide is Pra That Uthen?

   Pra That Uthen is .....high, and

   .....wide.

5. What does Pra That Uthen contain inside?

   Pra That Uthen

   contains.....

6. How many floors of Pra That U then?

   Pra That Uthen has.....floors.

7. What did the first floor cover?

   The first floor covered.....

8. Why was the second floor built for?

   The second floor was built for.....

9. What is the third floor for?

   The third floor is for.....

10. How high is the third floor?

    The third floor is.....high.

11. When does the Pra That worship happen?

    The Pra That worship is.....

12. Describe the location of the Pra That U then?

    The Pra That U then .....

ตัวอย่างการสนทนา

Tourist: So how old is this building?

Guide Scout: It was built in the 19th century.

Tourist: Can we go inside?

Guide Scout: Certainly. Please, follow me.

<u>คำชี้แจง 3</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์อ่านประวัติความเป็นมาของพระธาตุท่าอุเทนแล้วเติมคำหรือประโยคลงในช่องว่าง แล้วฝึกพูดบรรยายประโยคที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้

Pra That Uthen is one of the **.....** Pra Thats (Buddha's relics) kept in Wat Tha Uthen (Tha Uthen Temple), Amphoe Tha Uthen (Tha Uthen district) in Nakhon Phanom.

It was **.....** in 1912 with **.....** meters high and **.....** meters wide per side. Pra that **.....** Buddhist relics and PraOrahunta That's (Buddhist Saint's relics).

The Pra That consists of **.....** floors.

The first floor is a **.....**containing **.....** things.

The second floor is built just to **.....** the cave, and the **.....** floor is a big **.....** with **.....**meters height.

This Pra That is one of the places for **.....** from the 13th day of the 4th**.....**

The Pra That faces the **.....** of Pra That Panhom, which is the point of the **.....**of Shukra (the God of Friday).

The **.....** side of the Pra That is the east, **.....** to the Mekong River.

Name.....Class.....

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจในกิจกรรมฝึกอบรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	การทำงานเป็นทีม	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก	ความตั้งใจและพยายามในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ	คะแนนรวม ผ/มผ	
		3	3	3	3	3	15	ผ/มผ

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>: ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุงแก้ไข

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น่าพึงพอใจ

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมาก

<u>เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน</u>: คะแนนรวม 10–15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมต่ำกว่า 10 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน			ผลการประเมิน	ข้อแนะนำในการประเมิน
		ฟังแล้วพูดตามได้ถูกต้อง	ฟังแล้วพูดตามได้ไม่ถูกต้อง	ฟังแล้วไม่สามารถพูดได้		
						1. ผู้สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย √ ลงที่ช่องรายการพฤติกรรมที่ผ่าน 2. เกณฑ์การประเมิน ผ่านทุกรายการถือว่าผ่านใส่เครื่องหมาย√

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

เลขที่	ชื่อ – สกุล	5	ผ./มผ.	ข้อคิดเห็นของวิทยากร

ผ. = ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มผ. = ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

หัวข้อ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก	- นำเสนอผลงานอย่างคล่องแคล่ว ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องชัดเจน - แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครูยอมรับ	- นำเสนอผลงานบกพร่องเล็กน้อย ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องเป็นส่วนมาก - แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	- นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก - แสดงออกได้โดยมีเพื่อน ๆ ในกลุ่มสนับสนุน	- นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก - ไม่กล้าแสดงออก	- นำเสนอผลงานไม่ได้ - ไม่กล้าแสดงออก

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4 คะแนน - 5 คะแนน ผ่านเกณฑ์

1 คะแนน - 3 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then

เวลา 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เกี่ยวกับบทสนทนาการพูดการต้อนรับและทักทาย การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การนำเสนองานกลุ่มและการแสดงออก

จุดประสงค์ของการเรียนรู้

1. สามารถกล่าวต้อนรับและกล่าวทักทายด้วยภาษาอังกฤษได้
2. สามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ด้วยภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ ได้
3. สามารถจับคู่กับเพื่อนสนทนาภาษาอังกฤษและทำงานเป็นทีมได้
4. สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มการนำเสนอผลงานและการแสดงออกได้

ขอบข่ายเนื้อหา

1. การกล่าวต้อนรับและกล่าวทักทายด้วยภาษาอังกฤษ
2. การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้แก่ Dinosaur Footprints Park, Chai Buri River, Thai–Laos Market

กิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Power Point

1.1 เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then–Nonthan

1.2 เรื่อง Tourist Attractions ได้แก่ พระธาตุท่าอุเทน ตลาดนัดไท–ลาว

2. ภาพถ่ายแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน

3. ใบความรู้

3.1 เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then–Nonthan

3.2 เรื่อง Tourist Attractions พระธาตุท่าอุเทน ตลาดนัดไท–ลาว

4. ใบงานที่ 1

5. วิดีทัศน์เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอท่าอุเทน

ประเมินผล

1. สังเกตการพูดและฟัง การแสดงบทบาทสมมุติในใบงานที่ 1

2. สังเกตการณ์ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการพูดทักทายการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษ

3. สังเกตพฤติกรรม การนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง Greeting and Introduction to Amphoe Tha U then

<u>คำชี้แจง 1</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์เรียนรู้คำศัพท์ต่อไปนี้

คำศัพท์	ความหมาย
Welcome to Tha U then District	ยินดีต้อนรับสู่อำเภอท่าอุเทน
It's good to have you here.	เป็นเกียรติมากที่ได้ต้อนรับคุณ
Did you have a good flight?	คุณเดินทางดีไหม
Could I help you with your luggage?	ช่วยถือกระเป๋าไหม
Where would you like to visit in Tha U then District?	คุณอยากไปเที่ยวที่ไหนในอำเภอท่าอุเทน
Can you eat hot and spicy food?	คุณสามารถทานอาหารเผ็ดได้ไหม
temple	วัด
castle	ปราสาท
art gallery	หอศิลป์
historic site	แหล่งทางประวัติศาสตร์
archaeological site	แหล่งทางโบราณคดี
museum	พิพิธภัณฑ์
monument	อนุสรณ์สถาน
Thai–Laos Market	ตลาดนัดไท–ลาว
PlaSom (Pickled Fish)	ปลาส้ม
Chai Buri River	แม่น้ำไชยบุรี (แม่น้ำสองสี)
Dinosaur Footprints Park	รอยเท้าไดโนเสาร์
Pra ThatTha U then	พระธาตุท่าอุเทน

<u>คำชี้แจง 2</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์รู้การทักทาย : Greeting People

Hi	ใช้กับเพื่อน คนสนิทหรือคนในวัยเดียวกัน
Hello	จะใช้กับบุคคลทั่วไปและผู้สูงวัยกว่า
Good morning	ใช้เฉพาะตอนเช้าจนถึงตอนเที่ยง
Good afternoon	ใช้หลังเที่ยงจนไปถึงเวลาเย็น
Good evening	ใช้ตั้งแต่ตอนเย็นจนถึงตอนค่ำ

<u>คำชี้แจง 3</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์รู้การแนะนำตัว : Introducing yourself and people

Introducing Yourself	Responses
My name is ....ผมชื่อ.....(ใส่ชื่อตัวคุณเอง)	My name is ....ผมชื่อ.....(ใส่ชื่อตัวคุณเอง)
I am .....ดิฉันชื่อ ....(ใส่ชื่อตัวคุณเอง)	I am .....ดิฉันชื่อ ....(ใส่ชื่อตัวคุณเอง)
Haven't we met (before) เราเคยเจอกันมาก่อนไหมค่ะ I think we've already met. ฉันคิดว่าเราเคยเจอกันแล้ว I don't think we've met (before) ฉันไม่คิดว่าเราเคยเจอกันมาก่อนนะ	Yes, I think we have. ใช่ค่ะ/ครับ คิดว่าเคยเจอกันแล้ว No, I don't think we have. ไม่ใช่ค่ะ/ไม่ใช่ครับ เราไม่เคยเจอกันมาก่อน
Have you met....? เคยเจอคุณ.....หรือยัง	Yes, I have. ใช่ เคยเจอแล้ว No, I haven't ไม่ ไม่เคยเจอ
This is ....นี่คือคุณ..... (ใส่ชื่อบุคคลที่คุณต้องการแนะนำ) Meet.....เชิญพบกับคุณ (ใส่ชื่อบุคคลที่คุณต้องการแนะนำ)	Hello,.....(name) สวัสดี .... (ตามด้วยชื่อที่คุณทักทาย) Nice to meet you (informal) ยินดีที่ได้รู้จัก (แบบไม่เป็นทางการ) Please to meet you. (formal) ยินดีที่ได้รู้จัก (แบบเป็นทางการ) Nice to see you. ยินดีที่ได้พบคุณ Nice to see you again. ยินดีที่ได้พบกันอีกครั้ง

<u>คำชี้แจง 4</u> ประโยคสนทนาสำหรับการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว

Asking visitors	Answers
What would you like to do? คุณต้องการทำอะไรบ้าง	I would like to go shopping. ฉันต้องการไปซื้อของ
Where would you like to go? คุณต้องการไปที่ไหนบ้าง	I would like to visit temple. ฉันต้องการไปเที่ยววัด
Would you like to go to Thai-Laos Market? คุณต้องการไปตลาดนัดไท-ลาวหรือไม่	Yes, I would like to go to Thai-Laos Market. ใช่ฉันต้องการไปตลาดนัดไท-ลาว
Can you tell me about Wat Pra That Tha U then?	Wat Pra ThatTha U then is a big and popular temple of Amphoe Tha Uthen. วัดพระธาตุท่าอุเทน คือวัดที่ใหญ่และได้รับความนิยมในอำเภอท่าอุเทน It's situated in the center of the town. ตั้งอยู่ใจกลางเมือง Wat Pra That is very important in Tha u then วัดพระธาตุมีความสำคัญต่ออำเภอท่าอุเทน

<u>ตัวอย่างการสนทนา 1</u>

Guide Scout: Good morning. How are you?

Tourist: Good morning. I'm fine, thanks. And you?

Guide Scout: Very well. Let me introduce myself. My name is Weerasak.

Tourist: Hi, Weerasak. I'm Kate. Nice to meet you.

Guide Scout: Nice to meet you, too.

<u>ตัวอย่างการสนทนา 2</u>

Guide Scout: I'm your guide and take you sightseeing around Tha Uthen. Have you met my friend, Somsak yet?

Tourists: No, we haven't.

Guide Scout: This is Somsak. He will make sure that you all enjoy the trip.

Tourists: Hi Somsak.

Somsak: Good morning. Nice to meet you all.

Tourists: It's nice to meet you, too.

<u>ตัวอย่างการสนทนา 3</u>

Guide Scout 1: Where would you like to go for today trip?

Tourist 1: What is the most famous tourist attractions in Tha Uthen.

Guide Scout 1: There are many tourist attractions, namely.....

<u>ตัวอย่างการสนทนา 4</u>

Guide Scout: Would you like to go <u>to Thai-Lao market?</u>

Tourist 1: Yes, I would like <u>to go shopping for local products.</u>

Tourist 2: No, I would like to <u>visit a temple.</u>

Tourist 3: No, I would like to .....

Tourist 4: That sounds interesting. Can you tell us <u>about the market?</u>

Guide Scout: .....

ใบงานที่ 1

<u>คำชี้แจง</u> ให้ฝึกแนะนำตัวและกล่าวทักทายเป็นภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลองดังนี้

1. ให้จับคู่กันในกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติเป็นนักท่องเที่ยวและเป็นลูกเสือมัคคุเทศก์ โดยใช้คำศัพท์หรือประโยคตามบทสนทนาตัวอย่างในใบความรู้ที่ 2 แล้วให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มช่วยกันให้ข้อเสนอแนะและแสดงความคิดเห็นในการแสดงบทบาทสมมุติ

A: Hello, What is your name?

B: Hi! My name is Teddy Bear. What is your name?

A: I'm Janson. How are you Teddy?

B: Fine thanks, and you?

A: I'm fine, thank you. Where are you from?

B: I'm from Turkey. Where are you from?

A: I'm from England. Nice to meet you.

B: Me too, Janson. See you later.

A: See you, Good bye!

B: Bye!

ใบความรู้ที่ 2

เรื่อง Tourist Attractions

Profile 1

Name	Dinosaur Footprints Park
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Characteristics	There are hundreds of footprints and multiple patterns made in reddish-brown sandstone.
Popular because	It has been deduced that dinosaurs, ostrich dinosaurs, iguanodons, and more prehistoric animals once roamed the area.
Activities	Take photos Learn about the local techniques used to classify and date these footprints.
Facts	The site features enormous footprints that date back more than 100 million years.

Presentation script:

Good morning everyone, today I am going to tell you about a dinosaur footprints park in Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province. There are hundreds of footprints and multiple patterns made in reddish-brown sandstone. A dinosaur footprints park is popular because

It has been deduced that dinosaurs, ostrich and more prehistoric animals once roamed the area. Many tourists or local tourists go there to take photos and learn about the local techniques used to classify and date these footprints. The dinosaur footprints park is interesting because there are enormous footprints that date back more than 100 million years. That's all of my presentation. I hope you find a dinosaur footprints park interesting. Thank you.

Profile 2

Name	Chai Buri River
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Characteristics	There is a confluence where the Songkran river meets the Mekong River.
Popular because	It has a beautiful scenic where two distinct color rivers meet. The colors of two rivers are beautiful and can clearly see the two colors.
Activities include	Taking photos
Facts	The two rivers have distinct colors with the green color of the Songkran with the muddy color of the Mekong River.

Presentation script:

Good morning everyone, today I am going to tell you about the Chai Buri River in Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province. There is a confluence where the Songkran river meets the Mekong River. The Chai Buri River is popular because It has a beautiful scenic where two distinct color rivers meet with the green color of the Songkran with the muddy color of the Mekong River. Many tourists or local tourists go there to take photos. That's all of my presentation. I hope you find a dinosaur footprints park interesting. Thank you.

Profile 3

Name	Thai-Laos Market
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Characteristics	It is a big morning market.
Popular because	There are many products from Thai border and the Laos side like local food and traditional clothes, fermented fish (Pla Ra) or PraSom, and deep-fried insects such as silkworms and grasshoppers.
Activities	Take photos

Presentation script:

Good morning everyone, today I am going to tell you about Thai-Laos Market in Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province. It is a big morning market. Thai-Laos Market is popular because there are many products from Thai border and the Laos side like local food and traditional clothes, fermented fish (Pla Ra) or PraSom, and deep-fried insects such as silkworms and grasshoppers. Many tourists or local tourists go there to take photos. That's all of my presentation. I hope you find a dinosaur footprints park interesting. Thank you.

ใบงานที่ 2

<u>คำชี้แจง 1</u> ให้นักเรียนฝึกบรรยายสถานที่ต่อไป

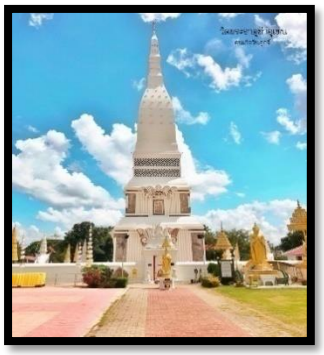	

<u>คำชี้แจง 2</u> ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและฝึกพูดตามเนื้อเรื่องที่กำหนดให้

Name	Dinosaur Footprints Park
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Characteristics	There are hundreds of footprints and multiple patterns made in reddish-brown sandstone.
Popular because	It has been deduced that dinosaurs, ostrich dinosaurs, and more prehistoric animals once roamed the area.
Activities	Take photos Learn about the local techniques used to classify and date these footprints.
Facts	The site features enormous footprints that date back more than 100 million years.

Presentation script:

<u>Good morning everyone, today I am going to tell you about</u> a dinosaur footprints park in <u>Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province</u>. There are hundreds of footprints and multiple patterns made in reddish-brown sandstone. A dinosaur footprints park <u>is popular because</u> It has been deduced that dinosaurs, ostrich dinosaurs, and more prehistoric animals once roamed the area. <u>Many tourists or local tourists go there to</u> take photos and learn about the local techniques used to classify and date these footprints. The dinosaur footprints park <u>is interesting because</u> there are enormous footprints that date back more than 100 million years. <u>That's all of my presentation. I hope you find a dinosaur footprints park interesting. Thank you.</u>

Name	Chai Buri River
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Characteristics	There is a confluence where the Songkran river meets the Mekong River.
Popular because	It has a beautiful scenic where two distinct color rivers meet. The colors of two rivers are beautiful and can clearly see the two colors.
Activities	Take photos
Facts	The two rivers have distinct colors with the green color of the Songkran with the muddy color of the Mekong River.

Presentation script:

Good morning everyone, today I am going to tell you about the Chai Buri River in Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province. There is a confluence where the Songkran river meets the Mekong River. The Chai Buri River is popular because It has a beautiful scenic where two distinct color rivers meet with the green color of the Songkram with the muddy color of the Mekong River. Many tourists or local tourists go there to take photos. That's all of my presentation. I hope you find a dinosaur footprints park interesting. Thank you.

Name	Thai-Laos Market
Location	Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province
Characteristics	It is a big morning market starting from.....to.....a.m.
Popular because	There are many products from Thai border and the Laos side like local food and traditional clothes, fermented fish (Pla Ra) or PraSom, and deep-fried insects such as silkworms and grasshoppers.
Activities	Take photos

Presentation script:

Good morning everyone, today I am going to tell you about Thai-Laos Market in Tambon Chai Buri, Tha Uthen district in Nakhon Phanom province. It is a big morning market. Thai-Laos Market is popular because there are many products from Thai border and the Laos side like local food and traditional clothes, fermented fish (Pla Ra) or PraSom, and deep-fried insects such as silkworms and grasshoppers. Many tourists or local tourists go there to take photos. That's all of my presentation. I hope you find a dinosaur footprints park interesting. Thank you.

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจในกิจกรรมฝึกอบรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	การทำงานเป็นทีม	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก	ความตั้งใจและพยายามในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ	คะแนนรวม ผ/มผ	
		3	3	3	3	3	15	ผ/มผ

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>: ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุงแก้ไข

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น่าพึงพอใจ

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมาก

<u>เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน</u>: คะแนนรวม 10–15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมต่ำกว่า 10 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน			ผลการประเมิน	ข้อแนะนำ ในการประเมิน
		ฟังแล้วพูดตามได้ถูกต้อง	ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	พูดได้ถูกต้องชัดเจน		
						1. ผู้สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย √ ลงที่ช่องรายการพฤติกรรมที่ผ่าน 2. เกณฑ์การประเมิน ผ่านทุกรายการถือว่าผ่านใส่เครื่องหมาย√

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

เลขที่	ชื่อ – สกุล	5	ผ./มผ.	ข้อคิดเห็นของวิทยากร

ผ. = ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มผ. = ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

หัวข้อ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก	- นำเสนอผลงานอย่างคล่องแคล่ว ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องชัดเจน - แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครูยอมรับ	- นำเสนอผลงาน บกพร่องเล็กน้อย ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องเป็นส่วนมาก - แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	- นำเสนอผลงาน บกพร่องเป็นส่วนมาก - แสดงออกได้โดยมีเพื่อน ๆ ในกลุ่มสนับสนุน	- นำเสนอผลงาน บกพร่องเป็นส่วนมาก - ไม่กล้าแสดงออก	- นำเสนอผลงานไม่ได้ - ไม่กล้าแสดงออก

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4 คะแนน - 5 คะแนน ผ่านเกณฑ์

1 คะแนน - 3 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง Safe–Volunteer Watch– Giving Direction

จำนวน 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เรียนรู้การสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเป็นจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือมัคคุเทศก์ การบอกเส้นทาง การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. สามารถสนทนาภาษาอังกฤษในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเป็นมัคคุเทศก์จิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ในลูกเสือมัคคุเทศก์ได้
2. สามารถสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการบอกเส้นทางให้แก่นักท่องเที่ยวได้
3. สามารถเรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานเป็นทีม การนำเสนอผลงานและการแสดงออกได้

ขอบข่ายเนื้อหา

1. การสนทนาภาษาอังกฤษในด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว การเป็นจิตอาสาในมัคคุเทศก์
2. การสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการบอกเส้นทาง

กิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงานนำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Power Point

1.1 เรื่อง การสนทนากับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

2. ภาพแผนที่เส้นทางอำเภอท่าอุเทน

3. ใบความรู้

3.1 เรื่องSafe–Volunteer Watch

3.2 เรื่องGiving Direction

4. ใบงานที่ 1

5. ใบงานที่ 2

6. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการดูแลความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

ประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการฟังและพูดใบงานที่ 1

2. ตรวจการเขียนใบงานที่2และสังเกตพฤติกรรมการสนทนา การอ่าน การพูดตามใบงานที่ 2

3. สังเกตการอภิปรายวางแผนสร้างสถานการณ์จำลองและการแสดงบทบาทสมมุติ

4. สังเกตพฤติกรรม การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง Safe–Volunteer Watch–Giving Direction

<u>คำชี้แจง</u> การใช้ประโยคที่เกี่ยวกับ Safe–Volunteer Watch

ประโยค	ความหมาย
ให้ผมช่วยไหมครับ	May I help you? Can I help you?
คุณกำลังหาอะไรอยู่หรือเปล่าค่ะ	Are you looking for something?
คุณอยากให้ดิฉันช่วยไหม	Would you like any help?
คุณต้องการให้ช่วยไหม	Do you need any help?
คุณต้องการให้ผมช่วยอะไรบ้าง	What can I do for you?
คุณจะให้ผมช่วยคุณได้อย่างไรบ้างครับ	How can I help you?
ฉันจะพาคุณไปรอบ ๆ วัด สวนสาธารณะ และตลาด	I will show you around Wat/the park/ the market.
กรุณาอย่า.....เพราะ.....	Please do not.....because.....
กรุณาแต่งตัวอย่างสุภาพเวลาไปวัด	Please dress politely when visiting the mosque/temple.
ขณะเดินเข้าไปในวัดกรุณาเงียบเสียง	During your walk into the temple, please keep quiet.
ห้ามนำสัตว์เลี้ยงขึ้นโรงแรม	All pets are not allowed in hotels.
กรุณาช่วยใช้น้ำอย่างประหยัด	Please help preserve water.
กรุณาทิ้งขยะในถุงนี้	Please leave your garbage in this bag.
ห้ามทิ้งก้นบุหรี่	Please do not leave any cigarette butt around.

<u>เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ Giving Direction ต่อไปนี้</u>

above	ด้านบน
after	เลยไป
around	ใกล้ ๆ
at the corner	ตรงหัวมุม
at the end of the road	สุดถนน
below	ด้านล่าง
behind	ด้านหลัง
beside	ติดกับ
before	ก่อน
between	อยู่ระหว่าง
bus stop	ป้ายรถเมล์
catch a taxi / take a taxi	ไปแท็กซี่
cross over the road	ข้ามถนน
crossroads/ intersection	สี่แยก

<u>ตัวอย่างรูปประโยค</u>

Excuse me. Can you direct me to**.....**? ขอโทษค่ะ/ครับ ช่วยบอกทางไป...(สถานที่)...

Could you direct me to**.....**? ช่วยบอกทางไป...(สถานที่)...ได้ไหมคะ/ครับ

Can you tell me the way to**.....**? ช่วยบอกทางไป...(สถานที่)...ได้ไหมคะ/ครับ

Can you tell me how to go to**.....**? ฉันจะไป...(สถานที่)...ได้ยังไงคะ/ครับ

Could you tell me how to get to**.....**?ฉันจะไป...(สถานที่)...ได้ยังไงคะ/ครับ

Can you tell me where**.....**is? ช่วยบอกหน่อยได้มั้ยคะ/ครับว่า...(สถานที่)...อยู่ที่ไหน

<u>ตัวอย่างที่ 1</u>

A : ขอโทษครับช่วยบอกทางผมหน่อย

B : คุณกำลังจะไปที่ไหนครับ

A : ผมกำลังมองหาตลาดนัดไท-ลาวอยู่ครับ

B : ตรงไปเรื่อย ๆ จนถึงสี่แยกหน้า แล้วเลี้ยวขวาครับ

A : ขอบคุณมากครับ

<u>มาฝึกพูดกัน</u>

A : Excuse me. Could you give me directions?

B : Where are you going?

A : I'm looking for Thai-Laos market.

B : Go straight to the next intersection and turn right.

A : Thank you very much.

<u>ตัวอย่างที่ 2</u>

A : บอกผมหน่อยได้ไหม สถานีรถโดยสารไปทางไหน

B : ครับ เดินตรงไปจนกว่าจะถึงสี่แยก อย่าเลี้ยว เดินตรงไปข้างหน้าอีก คุณจะมาถึงอีกสี่แยกหนึ่ง แล้วเลี้ยวขวา คุณจะเห็นสถานีรถโดยสารอยู่ตรงหน้าคุณเลย

A : ขอบคุณมากครับ

B : ยินดีครับ

<u>มาฝึกพูดกัน</u>

A: Can you tell me where the bus station is?

B: Yes, go straight ahead until you reach the intersection. Don't turn. Go on straight ahead. You'll come to another intersection. Then turn right. You'll see thebus station in front of you.

A: Thank you very much.

B: You're welcome.

Map of downtown in Amphore Tha U then

รายละเอียดข้อมูลเส้นทางใจกลางเมือง ในอำเภอท่าอุเทน

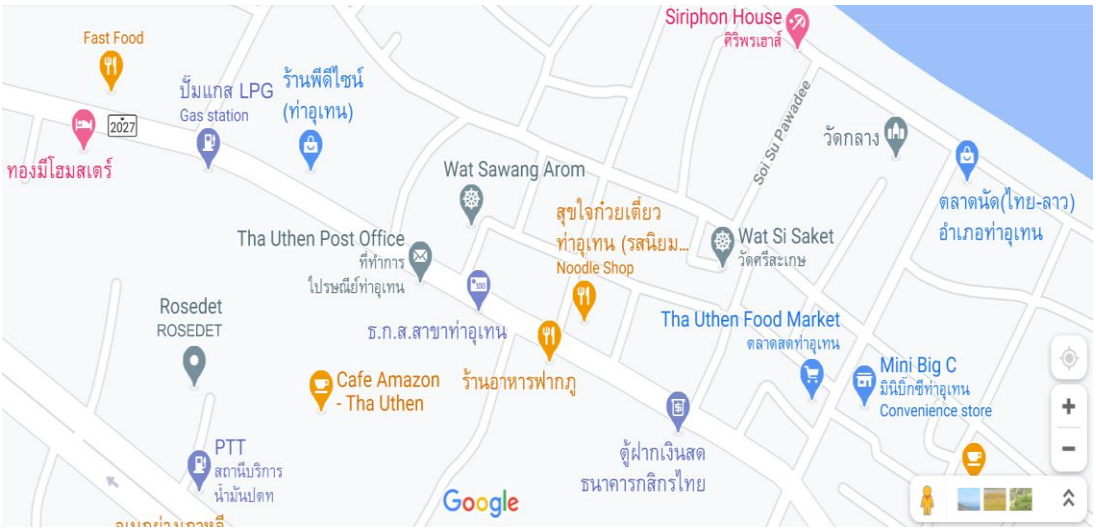

(Source: https://www.google.com/maps/@17.5748392,104.5991453,17.05z)

ประโยคสำนวนในการบอกเส้นทาง

คำศัพท์	ความหมาย
Go straight	
Keep going straight	
Turn left	
Turn right	
Follow this street or Alley	
Go up the street	
Cross at the first traffic light	
Let me draw you a map.	
Let me take you there.	

ใบงานที่ 1

<u>คำชี้แจง</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติเพื่อฝึกบทสนทนาตามบทสนทนาต่อไปนี้

บทสนทนา 1

Tourist: Would you mind telling me where the Thai-Lao market is?

Guide Scout: Sure. Go straight down this street for a blocks.

Tourist: Thanks so much.

Guide Scout: My pleasure.

บทสนทนา 2

Tourist: Excuse me, which bus goes downtown?

Guide Scout: You can take a two-row "songthaew" taxi or a samlor (three-wheeled bicycles).

Tourist: And do I pay when I get on?

Guide Scout: Yes. You can pay in cash. The fare is only ten baht.

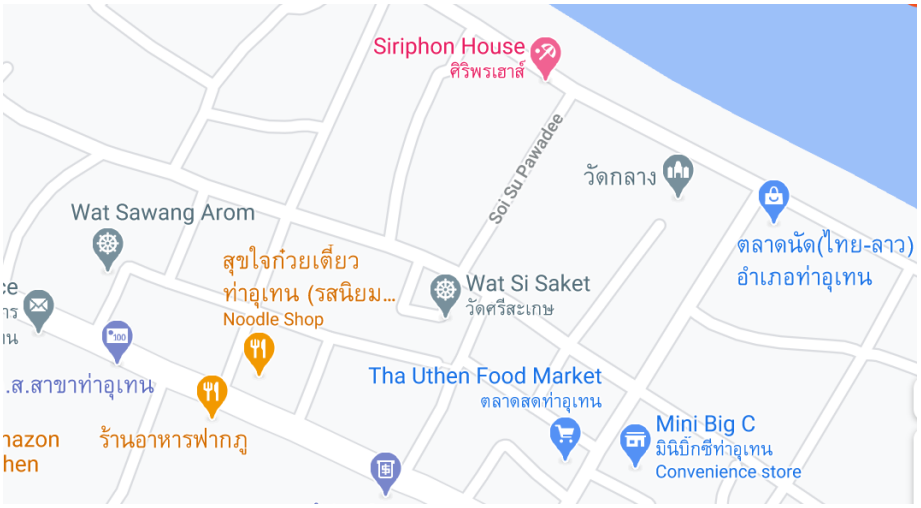

ใบงานที่ 2

<u>คำชี้แจง</u>

1. ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์จับคู่และให้แต่ละคู่ตั้งคำถามและตอบคำถามใช้คำถามที่เป็น Wh-questions และ Yes/No question หลังจากนั้น ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์แต่ละคู่ร่วมกันอภิปรายวางแผนสร้างสถานการณ์จำลอง ในการแนะนำเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยว

2. ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์แต่ละคู่เขียนบทสนทนาตามสถานการณ์ที่สร้างขึ้นสั้น ๆ แล้วแสดงบทบาทสมมุติในการแนะนำเส้นทางไปสถานที่ท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจในกิจกรรมฝึกอบรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	การทำงานเป็นทีม	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก	ความตั้งใจและพยายามในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ	คะแนนรวม ผ/มผ	
		3	3	3	3	3	15	ผ/มผ

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>: ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุงแก้ไข
ระดับคะแนน 2 หมายถึง น่าพึงพอใจ
ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมาก

<u>เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน</u>: คะแนนรวม 10–15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน
คะแนนรวมต่ำกว่า 10 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน			ผลการประเมิน	ข้อแนะนำ ในการประเมิน
		ฟังแล้วพูดตามได้ถูกต้อง	ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	พูดได้ถูกต้องชัดเจน		
						1. ผู้สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย √ ลงที่ช่องรายการพฤติกรรมที่ผ่าน 2. เกณฑ์การประเมิน ผ่านทุกรายการถือว่าผ่านใส่เครื่องหมาย√

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

เลขที่	ชื่อ – สกุล	5	ผ./มผ.	ข้อคิดเห็นของวิทยากร

ผ. = ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มผ. = ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

หัวข้อ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก	– นำเสนอผลงานอย่างคล่องแคล่ว ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องชัดเจน – แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	– นำเสนอผลงานบกพร่องเล็กน้อย ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องเป็นส่วนมาก – แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	– นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก – แสดงออกได้โดยมีเพื่อน ๆ ในกลุ่มสนับสนุน	– นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก – ไม่กล้าแสดงออก	– นำเสนอผลงานไม่ได้ – ไม่กล้าแสดงออก

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4 คะแนน – 5 คะแนน ผ่านเกณฑ์

1 คะแนน – 3 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง Fair Business–Local Food Fair Price and Quality Accommodation

จำนวน 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เรียนรู้ชุมชนเผ่าไทญ้อ อาหารท้องถิ่น ที่พักราคาถูก การสนทนาเกี่ยวกับอาหารท้องถิ่นและที่พัก การทำงานเป็นกลุ่ม จิตอาสา และการนำเสนอผลงาน

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนเผ่าไทญ้อ
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาหารในท้องถิ่น คำศัพท์ และสามารถแนะนำชาวต่างชาติได้
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่พักราคาถูกในท้องถิ่น และสามารถแนะนำชาวต่างชาติได้
4. สามารถสนทนาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอาหารและที่พักในท้องถิ่นได้
5. สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นทีม การเป็นจิตอาสา การนำเสนอผลงานและการแสดงออกได้

ขอบข่ายเนื้อหา

1. เผ่าไทญ้อ
2. อาหารที่นิยมในท้องถิ่น
3. ที่พักราคาถูกในอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

กิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผน

การเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Power Point

1.1 เรื่องไทญ้ออาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อ เช่น หมกเจาะ ปลาส้ม

2. ภาพประกอบเรื่องไทญ้ออาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อและที่พักหรือโรงแรมในอำเภอท่าอุเทน

3. ใบงานที่ 1 และ 2

4. ใบความรู้

4.1 เรื่อง ไทญ้ออาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อ

4.2 เรื่อง ที่พักหรือโรงแรมในอำเภอท่าอุเทน

5. วิดีทัศน์เรื่องขั้นตอนการทำปลาส้ม

6. อาหารจริง

6.1 หมกเจาะ

6.2 ปลาส้ม

ประเมินผล

1. ตรวจใบงานที่ 1 และ ใบงานที่ 2

2. สังเกตการพูดและฟังการนำเสนอผลงานการออกเสียงสำเนียงภาษาอังกฤษ

3. สังเกตพฤติกรรม การนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก

ใบความรู้ที่ 1 ชาวไทญ้อ

ให้นักเรียนศึกษาเรื่องดังต่อไปนี้

People live in Tha Uthen district being called Tai Nyo. Tai Nyo is one of the ethnic groups in Nakhon Phanom province. They speak the Nyo dialect. Tai Nyo lives in Sakon Nakhon and Nakhon Phanom.

คำศัพท์	ออกเสียง	ความหมาย
people		
Call		
ethnic		
dialect		
province		
Lao		
languages		
village		

ใบความรู้ที่ 2 อาหารขึ้นชื่อของชาวไทญ้อ

หมกเจาะ Mok Joi

Mok Joi is a local food of Tai Yo (ไทญ้อ) in Tha Uthen district. Mok Joi is made from Pla Krai (ปลากราย) with garnish and wrapped in basil leaves, and then stream in the pot.

ปลาส้ม Pla Som (Pickled Fish)

Pla Som (Pickled Fish)

PlaSom is a way of food preservation of people in Tha U then district. The combination of steamed rice, minced garlics, salts, and stuffing with some mixtures like sliced red shallot, and sliced bird eye chilies to marinate fish.

วิธีการทำปลาส้มอาหารท้องถิ่น

Ingredient ส่วนผสม

1 kg. carp

400 grams salt

100 grams steamed rice

100 grams garlics

1 liter water

2 tbsp thinly sliced red shallot

1 tbsp thinly sliced bird eye chilies

How-to วิธีทำ

1. Clean and gut the fish and make two or three deep cuts on each side.

2. Add the salt and water to a bowl and stir until dissolved. Soak the fish in the salted water for 2-3 hours until the fish meat begins harden.

3. Clean the fish with fresh water and drain.

4. Combine the steamed rice, garlic and seasonings and place it in a plastic bag. Add the fish, stuffing with some of the mixture and making sure it is surrounded by the remainder. Let it marinate outside a refrigerator for 4-5 days until it becomes sour.

5. Remove from the bag, rinse off the marinade, dry and deep-fry until it becomes brown. Set aside.

6. Serve on a plate. Garnish with sliced shallots and bird eye chilies.

วิธีการทำหมกเจาะ

Ingredient ส่วนผสม

1 cup 100 g Minced Fish blanched

1 tbsp 10 g Curry past

1 tsp 5 g Kaffir lime leave

1 tsp 5 g Sugar

1 tsp 5 g Salt

1 whole 10 g With egg

1 cup 10 g Shallot

How-to วิธีทำ

1. On a paper-lined sheet pan, lightly salt the mackerel fillets, cover with plastic wrap and refrigerate for 2 hours.

2. In a food processor, pulse and grind the fillets into a coarse paste. Transfer into a bowl and set aside.

3. To deep steam: In a large heavy steamer, heat the oil to 340° F (170° C). Deep fry the cakes until golden brown, about 30 minutes.

ใบงานที่ 1

<u>คำชี้แจง</u> ลูกเสือมัคคุเทศก์ฟังและพูดข้อมูลเกี่ยวกับชาวไทญ้อได้ถูกต้อง

People live in Tha Uthen district being called Tai Nyo.

Tai Nyo is one of the ethnic groups in Nakhon Phanom province.

They speak the Nyo dialect.

Tai Nyo lives in Sakon Nakhon and Nakhon Phanom.

(Source: https://iammanussite.com/2016/05/20/sakonnakornpanom/)

ใบงานที่ 2

<u>คำชี้แจง</u> ลูกเสือมัคคุเทศก์ฟังและออกเสียงคำศัพท์เกี่ยวกับการทำอาหารให้ถูกต้อง

คำศัพท์	ออกเสียง	ความหมาย
peel		
slice		
grate		
pour		
mix		
whisk		
boil		
roll		
stir		
simmer		
poach		
Bake		
Roast		
Grill		

กลุ่มที่ .....

ใบงานที่ 3

<u>คำชี้แจง</u> ลูกเสือมัคคุเทศก์แบ่งกลุ่มเขียนบอกวิธีการทำปลาส้ม/หมกเจาะและส่วนผสมในการปรุง พร้อมทั้งออกมาพูดนำเสนอ

Good morning, I am..... a representative from guide scout group.....

going to talk about how to cook.....

The ingredients are.....

.....

Firstly,.....

.....

Secondly,.....

.....

Next,.....

.....

Then,.....

.....

.....

After.....

.....

.....

Finally,.....

.....

กลุ่มที่ .....

ใบความรู้ที่ 2

<u>คำชี้แจง 1</u> ลูกเสือมัคคุเทศก์ศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับที่พักและโรงแรมจากบทสนทนาที่กำหนดให้

<u>บทสนทนา 1</u> ถามเกี่ยวกับที่พัก

A: Excuse me, where can I stay in your town?

B: Pardon?

A: I mean what accommodation is available? I am a tourist.

B: Ahhh. I see. It depends on the price.

A: I need inexpensive accommodation if it is possible.

B: Then I can offer you the cheapest accommodations. The service is very good. Have a look at these brochures.

<u>บทสนทนา 2 ถามเกี่ยวกับรายละเอียดที่พัก</u>

A: If I stay at this hotel which is near River Road,
I will be very close to the Khong River.

B: Yes, ma'am (sir).

A: I will book today. What does it cover?

B: You will get bed, breakfast, and a free ride to the market.

A: That sounds fine.

<u>บทสนทนา 3 ถามเกี่ยวกับเส้นทางไปที่พัก</u>

B: Hello. Can I help you?

A: Oh, yes. Er, could you please tell me where the Siribhon hotel is?

B: It is 10 minutes' walk from here.

<u>บทสนทนา 4 ถามเกี่ยวกับการใช้บริการรถขนส่งสาธารณะไปที่พัก</u>

B: Hi, how can I help you?

A: Ah, yes. Can I use public transport to get to the Private Place hotel?

B: Yes, a bus number 10 stops right outside the hotel.

A: Thank you very much. You were very kind.

คำศัพท์	ความหมาย
accommodation	
hotel	
hostel	
motel	
B&B	
stay	
check in	
check out	
luggage	
booking	
public transport	

<u>คำชี้แจง 2</u> ข้อมูลที่พักในอำเภอท่าอุเทน

Room for Rent

Phu Resort is located in Amphoe Tha Uthen and quiet location. Walk 10 minutes to bus station and Chaiburi river. The place is clean and safe. No pet. No smoking.
Price 500 per night.
For more information call Phu
09-5416-7676

Siripbhon house is located near Khong river and Amphoe Tha u then. It has beautiful view, clean and safe. Walking 2 kilometers to market and 5 kilometers to the famous temple.
No pet. Non-smoking.
Price 500 per night.
For more information call Siribhon

09-8245-2941

Private Place is very nice and clean resort. The resort is very colorful and good view. Free WIFI, Breakfast, A/C and TV. Driving 2 kilometers to Amphoe Tha Uthen.
Price 500-600 per night.
For more information call Private Place

RimKong Resort has very good atmosphere. Free WIFI, Breakfast, A/C and TV. Driving 2 kilometers to Amphoe Tha Uthen.
Price 500-600 per night.
For more information call Rimkong

06-5141-9150

ใบงานที่ 1

<u>คำชี้แจง 1</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์ออกเสียงคำศัพท์และบอกความหมายของคำต่อไปนี้

คำศัพท์	ออกเสียง	ความหมาย
1. accommodation		
2. hotel		
3. hostel		
4. motel		
5. B&B		
6. stay		
7. check in		
8. check out		
9. luggage		
10. booking		
11. public transport		

Name.....Class.....

<u>คำชี้แจง 2</u> ลูกเสือมัคคุเทศก์สร้างบทสนทนาถามเส้นทางที่พักในอำเภอท่าอุเทน

<u>แผนที่เส้นทางที่พักในอำเภอท่าอุเทน</u>

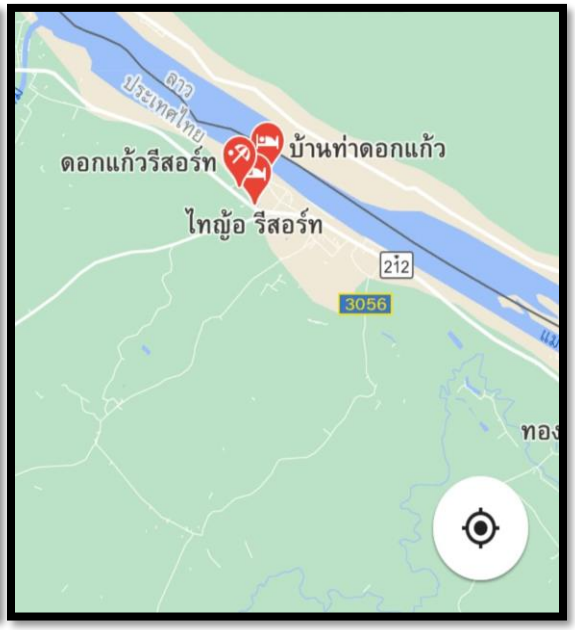

<u>ตัวอย่างการสนทนา</u>

A : Excuse me. Could you give me directions?

B : Where are you going?

A: I'm looking for the Phu Resort.

B: Go straight to the next intersection and turn right.

A: Thank you very much.

<u>คำชี้แจง 3</u> ลูกเสือมัคคุเทศก์สร้างบทสนทนากับนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการของที่พัก

<u>ตัวอย่างบทสนทนา 1</u>

A: Do your room have Wi-Fi?

B: Yes. Certainly.

A: Is it free?

B: No, it's a dollar per hour.

<u>ตัวอย่างบทสนทนา 2</u>

A: Do your rooms have Wi-Fi?

B: Yes. Certainly.

A: Is it free?

B: Yes.

A: Oh! That's wonderful.

B: Here is a key card. Your room number is a Wi-Fi password.

A: Thanks.

B: You're welcome.

ชื่อสกุลเงิน	**สัญลักษณ์**	**ISO 4217**
ดอลลาร์สหรัฐ	$	USD
ยูโร	€	EUR
ดอลลาร์ออสเตยเลีย	$	AUD

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจในกิจกรรมฝึกอบรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	การทำงานเป็นทีม	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก	ความตั้งใจและพยายามในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ	คะแนนรวม ผ/มผ	
		3	3	3	3	3	15	ผ/มผ

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>: ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุงแก้ไข

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น่าพึงพอใจ

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมาก

<u>เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน</u>: คะแนนรวม 10–15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมต่ำกว่า 10 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน..... พ.ศ. .....

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน			ผลการประเมิน	ข้อแนะนำ ในการประเมิน
		ฟังแล้วพูดตามได้ถูกต้อง	ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	พูดได้ถูกต้องชัดเจน		
						1. ผู้สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของแต่ละคนและเขียนเครื่องหมาย √ ลงที่ช่องรายการพฤติกรรมที่ผ่าน 2. เกณฑ์การประเมิน ผ่านทุกรายการถือว่าผ่านใส่เครื่องหมาย√

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

เลขที่	ชื่อ – สกุล	5	ผ./มผ.	ข้อคิดเห็นของวิทยากร

ผ. = ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มผ. = ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

หัวข้อ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก	- นำเสนอผลงานอย่างคล่องแคล่ว ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องชัดเจน - แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครูยอมรับ	- นำเสนอผลงานบกพร่องเล็กน้อยใช้ภาษาท่าทางถูกต้องเป็นส่วนมาก - แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	- นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก - แสดงออกได้โดยมีเพื่อน ๆ ในกลุ่มสนับสนุน	- นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก - ไม่กล้าแสดงออก	- นำเสนอผลงานไม่ได้ - ไม่กล้าแสดงออก

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4 คะแนน - 5 คะแนน ผ่านเกณฑ์

1 คะแนน - 3 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

เรื่อง Safe trip Home and Leave Taking

จำนวน 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ การกล่าวลานักท่องเที่ยว ประโยคสนทนาและการกล่าวลานักท่องเที่ยว การทำงานเป็นกลุ่ม จิตอาสา การนำเสนอผลงานและการแสดงออก

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ การกล่าวลานักท่องเที่ยว
2. สามารถฟังและพูดสนทนาและกล่าวลานักท่องเที่ยวได้
3. สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นทีม การเป็นจิตอาสา การนำเสนอผลงาน การแสดงออกได้

ขอบข่ายเนื้อหา

1. คำศัพท์ การกล่าวลานักท่องเที่ยว
2. ประโยคสนทนาและการกล่าวลานักท่องเที่ยว

กิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐาน การเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Power Pointเรื่อง Safe trip Home-Leave Taking
2. ใบงานที่ 1 และใบงานที่ 2
3. ใบความรู้ที่ 1 เรื่องSafe trip Home-Leave Taking
4. วิดีทัศน์การกล่าวลาในบริบทต่าง ๆ

ประเมินผล

1. ตรวจการเขียนใบงานที่ 1
2. สังเกตการอภิปรายวางแผนสร้างสถานการณ์จำลองการแสดงบทบาทสมมุติและสังเกตพฤติกรรมการสนทนา การพูด
3. สังเกตพฤติกรรม การนำเสนอผลงานด้านมัคคุเทศก์และการกล้าแสดงออก
4. ตรวจการเขียนความหมายของคำศัพท์ตามใบงานที่ 2

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง Safe trip Home–Leave Taking

<u>เรียนรู้คำศัพท์ต่อไปนี้</u>

คำศัพท์	ความหมาย
Goodbye	ลาก่อน
See you later.	แล้วเจอกันอีก
See you again.	แล้วเจอกันใหม่
Have a good trip.	ขอให้เดินทางปลอดภัย
Have a good day.	ขอให้เป็นวันที่ดี
Have a good flight.	ขอให้เดินทางปลอดภัย
Have a safe trip home.	กลับถึงบ้านอย่างปลอดภัย

<u>ประโยคการกล่าวลาและการตอบกลับ</u>

Ways to say goodbye การกล่าวลา	Responses การตอบกลับ
- It was nice talking to you. – I've enjoyed seeing you. – It's been wonderful seeing you again. – I'd better be going. – Goodbye. – Goodbye for now. – See you around.	- Let's get together again. – Please drop me a line (Please write me a letter.) – I hope we'll meet again. – Take care. – Have a nice day. – Have a pleasant weekend. – Have a good time. – All right. Bye now.

Thank you การขอบคุณ

Thank you./Thanks. Thank you very much. Thanks a lot./My thanks.

การกล่าว "Thank you for....." "ขอบคุณสำหรับ....." สามารถใช้ได้ในหลาย ๆ โอกาส ดังต่อไปนี้

Thank you for coming.	ขอบคุณที่มา
Thank you for everything.	ขอบคุณสำหรับทุกสิ่ง
Thank you for inviting me.	ขอบคุณที่เชิญ
Thank you for your invitation.	ขอบคุณสำหรับคำเชิญ
Thank you for your present.	ขอบคุณสำหรับของขวัญของคุณ
Thank you for your advice.	ขอบคุณสำหรับคำแนะนำของคุณ
Thank you for your help.	ขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือของคุณ
Thank you for your kindness.	ขอบคุณสำหรับความกรุณาของคุณ
Thank you for your hospitality.	ขอบคุณสำหรับความเอื้อเฟื้อของคุณ
That's very kind of you.	คุณใจดีจังเลย
How very kind of you!	คุณช่างใจดีอะไรเช่นนี้
How thoughtful of you!	คุณช่างเอาใจใส่ดีจริง ๆ
I really appreciate that.	ฉันรู้สึกซาบซึ้งจริง ๆ
I'm so glad about that.	ฉันรู้สึกดีใจจริง ๆ
I'm very grateful.	ฉันรู้สึกปลาบปลื้มจาก
It's really appreciated	น่าประทับใจมาก

<u>ตัวอย่างในการสนทนา</u>

A: I heard you were ill so I brought some fruits for

B: Thank you. It's very kind of you.

<u>หากต้องการพูดตอบรับคำขอบคุณว่า "ด้วยความยินดี" ให้ใช้ประโยคต่อไปนี้</u>

You're welcome.

It's my pleasure.

With/My pleasure.

Any time

I hope you like it.

That's all right.

That's ok.

No problem

Don't mention it.

Don't worry (about it).

<u>ตัวอย่างในการสนทนา</u>

A: I'm deeply indebted to you

B: Don't mention it. It was pleasure.

A: Thank you very much.

B: No problem.

A: Thank you for your help.

B: That's all right.

<u>คำว่า สวัสดี ในการลาจาก</u>

คำ สวัสดี ในการลาจาก มีคำใช้แตกต่างไปจากคำทักทายอยู่บ้าง มีวิธีใช้ดังนี้

ใช้กับบุคคลทั่วไป Goodbye

ใช้กับบุคคลที่สนิทสนม So long, Bye Bye

ใช้ในตอนกลางคืนทั่วไป Good night

<u>คำลาทิ้งท้ายในตอนจะจากกัน</u>

ประโยคสั้น ๆ ต่อไปนี้ เป็นประโยคแนวทางในการใช้ก่อนอำลาจากกัน หรือก่อนใช้คำว่า Goodbye

See you again	พบกันใหม่นะครับ
See you later	วันหลังค่อยพบกัน
See you tomorrow	พรุ่งนี้พบกันใหม่นะครับ
Until we meet again	นักเรียนค่อยพบกันใหม่
See you again tomorrow	พรุ่งนี้ค่อยพบกันใหม่นะครับ
I hope to see you again	หวังว่าคงได้พบคุณอีก
See you next time	พบกันโอกาสหน้านะครับ

<u>คำชี้แจง</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์จับคู่แสดงบทบาทสมมุติเพื่อฝึกสนทนา

<u>ตัวอย่างประโยคสนทนา</u>

Miss Anna: Take care and have a nice day, Bill.

Mr. Bill: Thank you, you too.

Miss Aliz: I wish you luck.

Mr. Bob: You too, Good bye.

Miss Sue: Have a nice trip.

Mr. Jack: Thank you, Bye.

Miss Sue: Bye.

Miss Lauca: Have a good time, Joe.

Mr. Joe: Thank you. Good bye.

Miss Lauca: Good bye.

Miss Suda : Have a safe journey back home.

Mr.Tom: Thank you.

ใบงานที่ 1

กลุ่มที่.....

<u>คำชี้แจง</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์บอกความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้

คำศัพท์	ความหมาย
Good bye.	
See you later.	
See you again.	
Have a good trip.	
Have a good day.	
Have a good flight.	
Get home safely.	
I hope to see your again.	
See you next time.	
Thank you for coming.	
Thank you for your hospitality.	
I really appreciate that.	
Thank you for inviting me.	
Thank you for your kindness.	
You're welcome.	

Name.....Class.....

ใบงานที่ 2

<u>คำชี้แจง</u> ให้มัคคุเทศก์ฝึกบทสนทนาต่อไปนี้

Short Dialogue Introduction

Alex: Hello, how are you?

Susan: Hello, I'm fine, thank you. How are you?

Alex: I'm Ok, thanks. My name is Alex.

Susan: I am Susan. Do you leave around here?

Alex: Yes, I live at the river street, two blocks from here. How about you?

Susan: I live here on Thai-Laos Street.

Alex: Nice to meet you, Susan.

Susan: Nice to meet you too, Alex.

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจในกิจกรรมฝึกอบรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	การทำงานเป็นทีม	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก	ความตั้งใจและพยายามในการฝึกพูดภาษาอังกฤษ	คะแนนรวม ผ/มผ	
		3	3	3	3	3	15	ผ/มผ

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>: ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุงแก้ไข

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น่าพึงพอใจ

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมาก

<u>เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน</u>: คะแนนรวม 10–15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมต่ำกว่า 10 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน			ผลการประเมิน	ข้อแนะนำในการประเมิน
		ฟังแล้วพูดตามได้เองโดยไม่ต้องมีใครช่วย	ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	ฟังได้แต่ต้องซักถามเพิ่มเติม		
						1. ผู้สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย √ ลงที่ช่องรายการพฤติกรรมที่ผ่าน 2. เกณฑ์การประเมิน ผ่านทุกรายการถือว่าผ่านใส่เครื่องหมาย√

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

เลขที่	ชื่อ – สกุล	5	ผ./มผ.	ข้อคิดเห็นของวิทยากร

ผ. = ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มผ. = ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

หัวข้อ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก	– นำเสนอผลงานอย่างคล่องแคล่ว ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องชัดเจน – แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครูยอมรับ	– นำเสนอผลงานบกพร่องเล็กน้อยใช้ภาษาท่าทางถูกต้องเป็นส่วนมาก – แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	– นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก – แสดงออกได้โดยมีเพื่อน ๆ ในกลุ่มสนับสนุน	– นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก – ไม่กล้าแสดงออก	– นำเสนอผลงานไม่ได้ – ไม่กล้าแสดงออก

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4 คะแนน – 5 คะแนน ผ่านเกณฑ์

1 คะแนน – 3 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

เรื่อง Clean and Sustainability-Green Logistics

เวลา 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น การรักษาความสะอาดการอนุรักษ์การทำงานเป็นกุ่มและการกล้าแสดงออก

จุดประสงค์ของการฝึกอบรม

1. สามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียนคำศัพท์เกี่ยวกับการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นได้

2. สามารถรักษาโบราณสถาน สถานที่ท่องเที่ยวและวิธีดูแลรักษาความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นได้

3. สามารถอนุรักษ์และดูแลแหล่งท่องเที่ยวของท้องถิ่นอย่างถูกวิธีได้

4. สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานเป็นทีม การเป็นจิตอาสา การนำเสนอผลงานและการแสดงออกได้

ขอบข่ายเนื้อหา

1. ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
2. การอนุรักษ์และการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว

กิจกรรมการฝึกอบรม

วิทยากรบรรยาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามแนวคิดการใช้บริบทเป็นฐานการเรียนรู้ร่วมกัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอน จุดประกายความคิด วางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการปฏิบัติแล้ว นำเสนอผลงาน นำไปสู่การสรุปและทบทวน เกี่ยวกับประวัติอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนรู้

1. Power Point เรื่อง การอนุรักษ์และการดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยว
2. ภาพประกอบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
3. ใบงานที่ 1 เรื่อง Clean and Sustainability-Green Logistics
4. ใบความรู้ที่ 1เรื่องClean and Sustainability-Green Logistics
5. ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในสถานที่จริง

ประเมินผล

1. ประเมินผลการนำเสนอผลงานและการแสดงออก
2. ตรวจใบงานที่ 1 เรื่อง Clean and Sustainability-Green Logistics
3. สังเกตพฤติกรรมและการปฏิบัติของผู้เรียน

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง Clean and Sustainability–Green Logistics

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นการท่องเที่ยวสีเขียว ดังต่อไปนี้

หัวข้อที่ 1 Reduce Your Energy Use

Minimizing your everyday energy use by doing simple practices such as avoiding long showers, turning off lights and unplugging electronics whenever you leave the room, and minimizing your use of heating or air–conditioning. Every traveler who follows these insignificant changes is making a real difference to the planet.

หัวข้อที่ 2 Stay at Eco–Friendly Accommodation

When travelling, finding a good–quality accommodation that works to protect the environment by adopting eco–friendly practices such as recycling programs, energy efficient lighting and water conservation schemes. These hotels are making a positive difference for the environment.

หัวข้อที่ 3 Walk, Bike or Take Public Transport

When exploring a new tourist attraction, reduce your carbon footprint by travelling via bus, bike or foot instead of a private car to minimize your environmental impact.

ใบงานที่ 1

<u>คำชี้แจง</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์แบ่งกลุ่มระดมสมองในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นการท่องเที่ยวสีเขียวแล้วเขียนโปสเตอร์นำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยดูตัวอย่างประกอบ

How to take care of community environment and tourist attractions

(ที่มา : https://co.pinterest.com)

กลุ่มที่.....

ใบงานที่ 2

<u>คำชี้แจง</u> ให้ลูกเสือมัคคุเทศก์แบ่งกลุ่ม เขียนโปสเตอร์ และฝึกพูดเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่อไปนี้ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสีเขียว (ดูตัวอย่างการพูด และปรับเนื้อหาการพูดให้สอดคล้องกับโปสเตอร์ตามที่แต่ละกลุ่มออกแบบ)

กลุ่มที่ 1 วัดพระธาตุท่าอุเทน
กลุ่มที่ 2 ตลาดนัดไทย-ลาว
กลุ่มที่ 3 แหล่งเรียนรู้ไดโนเสาร์
กลุ่มที่ 4 แม่น้ำสองสีไชยบุรี
กลุ่มที่ 5 สถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่สนใจ

If you want to become a more responsible tourist, here are some ways you can try when visiting...(places).....:

- You buy organic, local products from farmers' markets.
- You take our litter with us.
- You say no to graffiti.
- You take care of heritage places.
- You show respect for the people and culture.
- You use reusable bags.
- You ask before taking a photo of a person.
- You use water carefully.
- You can go green at the hotel by not changing sheets or towels every day.
- You turn off air conditions, and other electronic gadgets.

responsible =
visiting =
organic =
local =
graffiti=
heritage =
reusable =
respect =
culture =
photo =

แบบบันทึกสังเกตพฤติกรรมขณะรับการฝึกอบรม

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจในกิจกรรมฝึกอบรม	การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	การทำงานเป็นทีม	ความมั่นใจและกล้าแสดงออก	ความตั้งใจและพยายามในการฝึกทำพูดภาษาอังกฤษ	คะแนนรวม ผ/มผ	
		3	3	3	3	3	15	ผ/มผ

<u>เกณฑ์การประเมิน</u>: ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปรับปรุงแก้ไข

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น่าพึงพอใจ

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ดีมาก

<u>เกณฑ์การประเมินผ่าน/ไม่ผ่าน</u>: คะแนนรวม 10–15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คะแนนรวมต่ำกว่า 10 ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

แบบบันทึกสังเกต การฟังการพูดภาษาอังกฤษ

ครั้งที่.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ – สกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน			ผลการประเมิน	ข้อแนะนำ ในการประเมิน
		ฟังแล้วพูดตามได้ถูกต้อง	ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	พูดได้ถูกต้องชัดเจน		
						1. ผู้สังเกตพิจารณาจากรายการพฤติกรรมของแต่ละคน และเขียนเครื่องหมาย √ ลงที่ช่องรายการพฤติกรรมที่ผ่าน 2. เกณฑ์การประเมิน ผ่านทุกรายการถือว่าผ่านใส่เครื่องหมาย√

แบบบันทึกคะแนนการนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

เลขที่	ชื่อ – สกุล	5	ผ./มผ.	ข้อคิดเห็นของวิทยากร

ผ. = ผ่านเกณฑ์การประเมิน

มผ. = ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรม
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก

หัวข้อ	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
การนำเสนอผลงานและการกล้าแสดงออก	– นำเสนอผลงานอย่างคล่องแคล่ว ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องชัดเจน – แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	– นำเสนอผลงานบกพร่องเล็กน้อย ใช้ภาษาท่าทางถูกต้องเป็นส่วนมาก – แสดงออกอย่างมั่นใจ เพื่อน ๆ ทุกคนและครู ยอมรับ	– นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก – แสดงออกได้โดยมีเพื่อน ๆ ในกลุ่มสนับสนุน	– นำเสนอผลงานบกพร่องเป็นส่วนมาก – ไม่กล้าแสดงออก	– นำเสนอผลงานไม่ได้ – ไม่กล้าแสดงออก

เกณฑ์การวัดผลและประเมินผล

4 คะแนน – 5 คะแนน ผ่านเกณฑ์

1 คะแนน – 3 คะแนน ไม่ผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก ง

ประมวลภาพการจัดกิจกรรมฝึกอบรม

ภาพประกอบกิจกรรมการฝึกอบรม

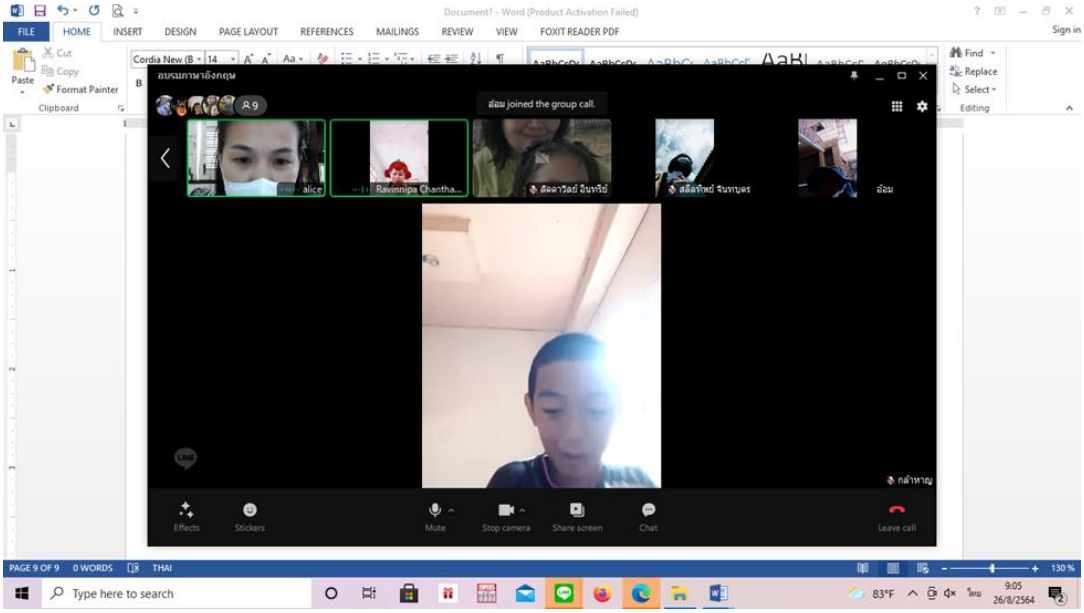

ภาพประกอบ 3 การฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติการสนทนากิจกรรม

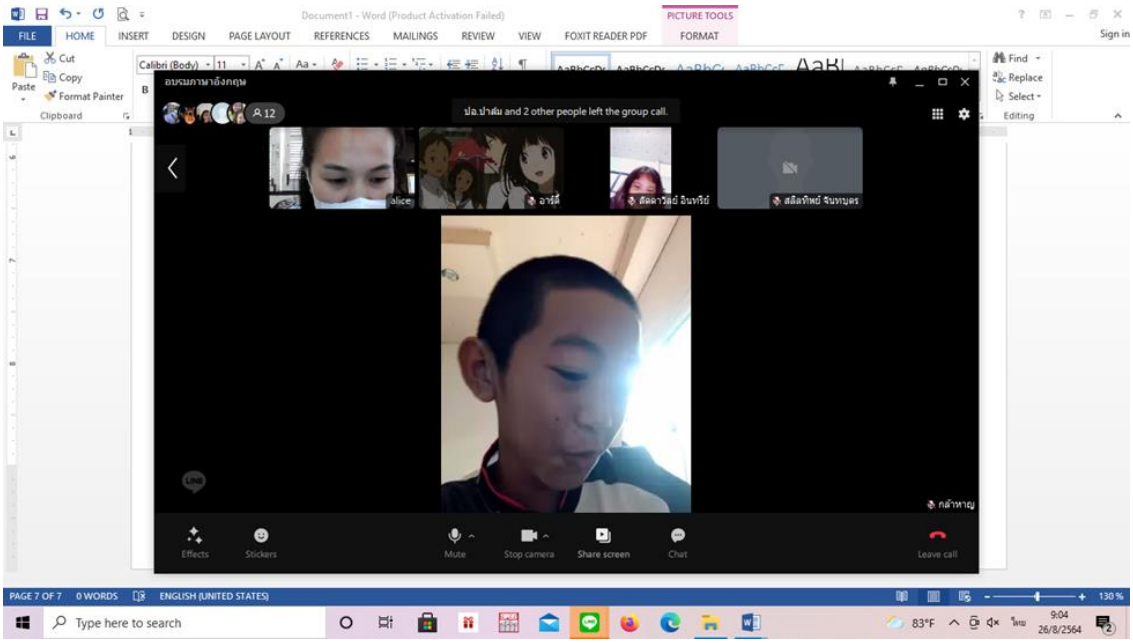

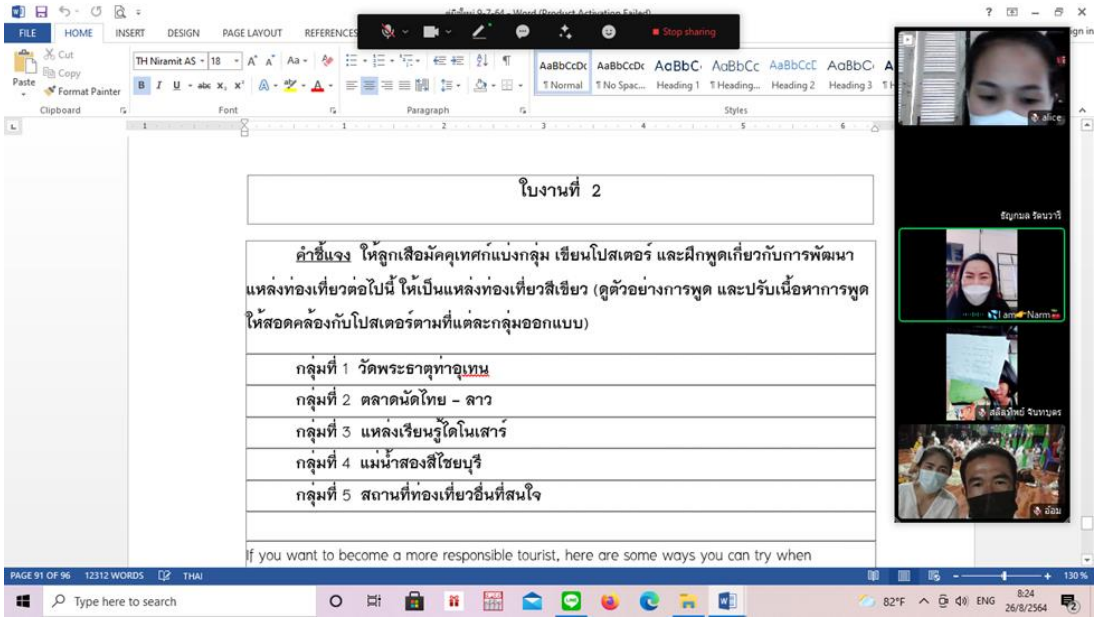

ภาพประกอบ 4 กิจกรรมฝึกอบรม ฝึกทำแบบฝึกหัดทางออนไลน์

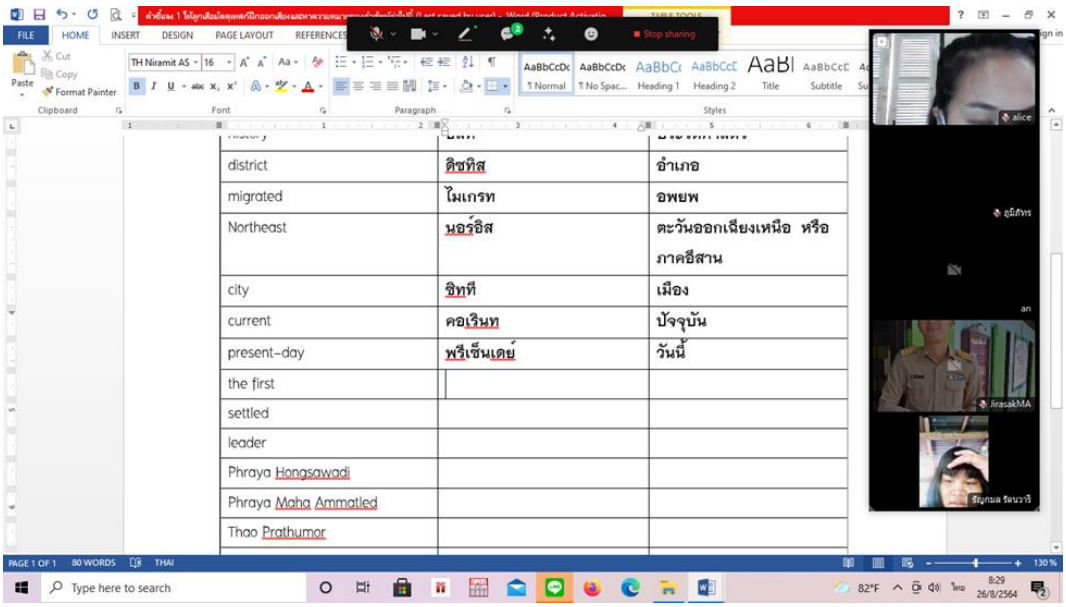

district	ดิชทิส	อำเภอ
migrated	ไมเกรท	อพยพ
Northeast	นอร์อิส	ตะวันออกเฉียงเหนือ หรือ ภาคอีสาน
city	ซิทที	เมือง
current	คอเรินท	ปัจจุบัน
present-day	พรีเซ็นเดย์	วันนี้
the first		
settled		
leader		
Phraya Hongsawadi		
Phraya Maha Ammatled		
Thao Prathumor		

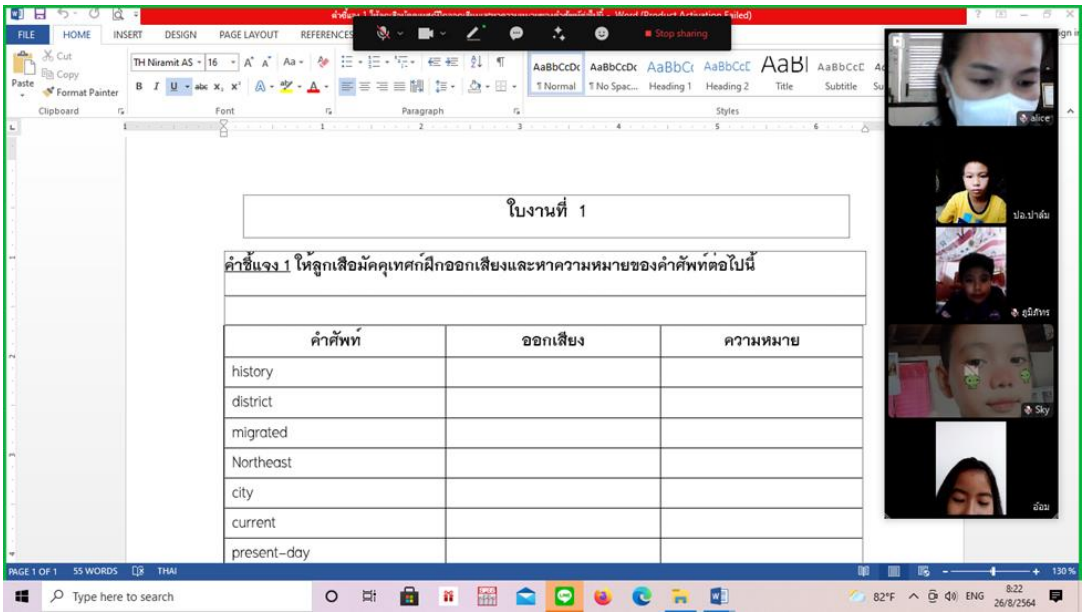

ภาพประกอบ 5 วิทยากรและครูผู้ช่วยดำเนินการฝึกอบรม

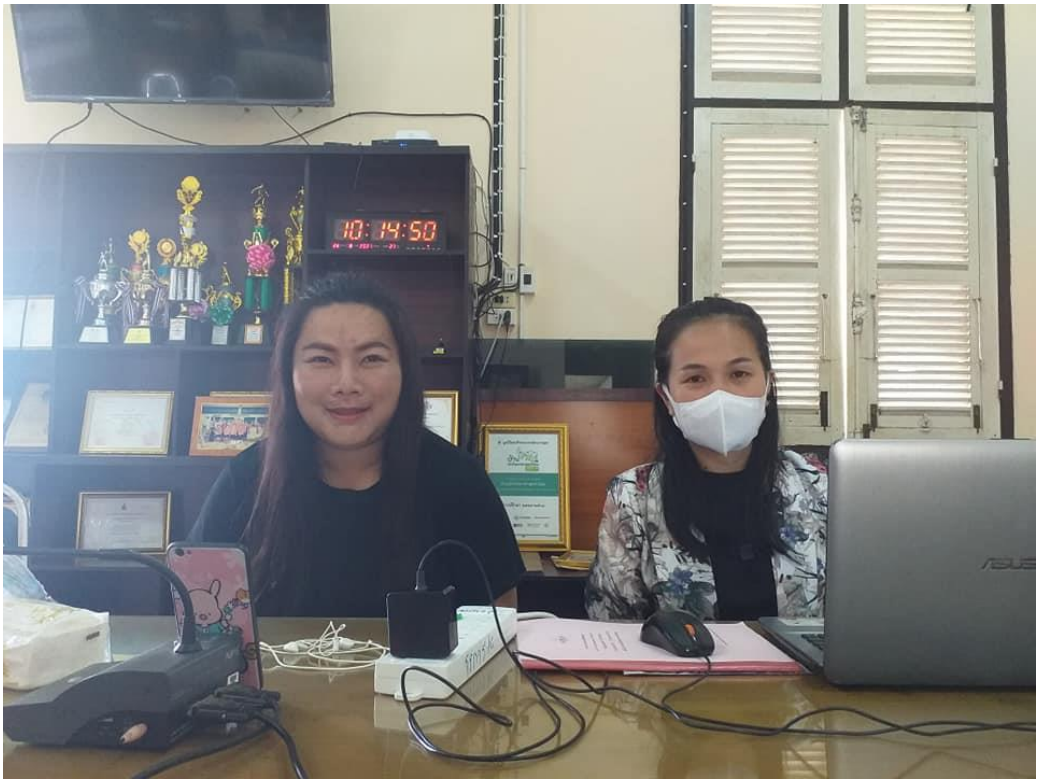

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวอิชยา กองไชย
วัน เดือน ปีเกิด	3 ธันวาคม 2531
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	171 หมู่ 5 ตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม 48120
ตำแหน่งปัจจุบัน	พนักงานมหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550	ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอุเทนพัฒนา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2554	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
พ.ศ. 2559	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ มหาวิทยาลัยรังสิต
พ.ศ. 2564	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิจัยหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม